

ช้อปปี๊งบุญ

วลัญ เพ็ชฌนทัก

ช้อปปี๊งบุญ

• วลัญ เพ็ชฌนทัก

การมีธรรมะในชีวิตประจำวัน

ทุกอย่างในโลกนี้มีราคา
บุญมากมายได้มา
แทนค่าด้วยความเพียร

ข้อปึงบุญ

ขวัญ เพียงหทัย

อนุรักษ์ จันทร์โพธิ์ศรี

-
- - ISBN : 978-616-413-406-5
 - - พิมพ์ : มิถุนายน 2559
 - - จัดพิมพ์ : สำนักพิมพ์เรือนธรรม
290/1 ถนนพิชัย แขวงถนนนครไชยศรี
เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. 02 243 1279
 - - แยกสี : กนกศิลป์ (ไทยแลนด์)
โทร. 02 215 1588
 - - พิมพ์ที่ : บริษัท โอเอส. พรินต์ติ้ง เฮ้าส์ จำกัด
โทร. 02 434 6850-1

.....

จัดพิมพ์เป็นธรรมทาน

.....

ติดตามบทความของ ขวัญ เพียงหทัย ได้ที่
facebook : ขวัญ เพียงหทัย
www.pornjitt.com

.....

ข้อปึงบุญ

ขวัญ เพียงหทัย

อนรรักษ์ จันทรโพธิ์ศรี

-
- - ISBN : 978-616-413-406-5
 - - พิมพ์ : มิถุนายน 2559
 - - จัดพิมพ์ : สำนักพิมพ์เรือนธรรม
290/1 ถนนพิชัย แขวงถนนนครไชยศรี
เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. 02 243 1279
 - - แยกสี : กนกศิลป์ (ไทยแลนด์)
โทร. 02 215 1588
 - - พิมพ์ที่ : บริษัท โอเอส. พรินต์ติ้ง เฮ้าส์ จำกัด
โทร. 02 434 6850-1
 - - จัดจำหน่ายทั่วประเทศ : บริษัท เคล็ดไทย จำกัด
โทร. 02 225 9536-39
แฟกซ์ : 02 222 5188
เว็บไซต์ : www.kledthai.com
-

ติดตามบทความของ ขวัญ เพียงหทัย ได้ที่
facebook : ขวัญ เพียงหทัย
www.pornjitt.com

.....

แก้ตาฉีก

ธรรมะอินเตอร์เน็ต	7	ดื่มชาอิจฉา	89
พญามารรับน้อง	10	กรรมมาเยี่ยม	93
ถั่งเหลืองแลกหุ้น	13	บุญงามยามเช้า	97
น้ำตาบารมี	16	การพยาบาลของวันวิสาข	100
ปล่อยบุญ	18	กรรมโบราณ	103
ทิ้งเวร	20	ล้างจานล้างใจ	106
สะตือพริตตี้	23	น้ำในเรือ	109
บุญไม่เกี่ยว เหนียวไว้ก่อน	27	ชีวิตหุ่นเชิด	113
ส่งหรีดส่งบุญ	30	สมรรถภาพจิต	117
ต้นไม้ของใจแก้ว	35	ยาความคิด	120
พระสร้างวัด	38	ผู้ให้	125
พระพุทธรูปสอนธรรม	41	คนมีธรรม	130
ธรรมะโฮล อิน วัน	44	ธรรมะประจำชีวิต	135
เทียนไสว	47	แผ่นดินสอนธรรม	142
ปากกาของเมฆอ้วน	50	เทียนชีวิตของจอม	146
หัวใจติดแอร์	53	ชักใจ	153
รักษาใจ	56	สมถะกับวิปัสสนา	157
ไม่ได้มุสา	59	เมตตาตัวเอง	165
เปลี่ยนจุดมอง	62	กรรมลิขิต	175
กลิ่นของฝนสุย	65	เบียดเบียนตนเอง	182
สร้างพระ	67	การวะแต่อาจารย์วศิน อินทสระ	189
ศึกมัจฉาย	71	วันสงกรานต์	196
ให้อภัยตัวเอง	74	งานวันปีใหม่	203
บุญบนโต๊ะทำงาน	77	บันทึกท้ายเล่ม	208
ข้าวแกงใส่ธรรม	80	โอวาทคำสอน	212
นักขายประกัน	83	งานของ ขวัญ เพียงหยัย	222
สุดสาครสันโดษ	86		

ก่อนข้อป

คำว่าข้อปยังบุญอาจทำให้คุณนึกว่าเป็นรายชื้อวัดต่างๆ ที่คุณจะไปทำบุญถวายทาน แต่ฉันไม่ได้หมายความว่าอย่างนั้น ฉันหมายถึงการเก็บสะสมบุญจากทุกๆ ที่ที่คุณอยู่ จากเหตุการณ์ทุกอย่างที่คุณพบในชีวิตประจำวันของคุณ

บุญคือ ความสบายใจในสิ่งที่กระทำแล้วไม่เดือดร้อนแก่ตนเอง และผู้อื่น หลวงพ่อชา สุภทโท สอนว่า “บุญคือการละบาป” ดังนั้น การทำบุญทั้งหลายทำอยู่ที่ตัวเราเเอง เราประกอบบุญได้โดยง่าย ถ้าเรารู้หลักของธรรมะ ธรรมะคือธรรมชาติ สิ่งรอบตัวเรา และตัวเราเองก็คือธรรมชาติ ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องยากที่เราจะเรียนรู้ธรรมะและทำบุญให้เกิดขึ้นกับตัวเรา

ฉันหวังว่าหนังสือเล่มนี้ จะมีโอกาสได้บอกเล่าเรื่องราวของธรรมะที่อยู่รอบตัวแก่คุณ และปลุกต้นไม้แห่งศรัทธาในพุทธธรรมขึ้นในใจของคุณ เพื่อที่วันหนึ่งต้นไม้นี้จะเจริญเติบโตต่อไปและให้ความร่มเย็นแก่ชีวิตของคุณและคนรอบข้าง ด้วยความชวนชวยในธรรมของตัวคุณเอง

ท่านอาจารย์ฉิน อินทสระ ได้กรุณาตรวจทานต้นฉบับเพื่อความถูกต้องของข้อธรรม ฉันขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพมาในโอกาสนี้

ขอให้ธรรมะงอกงามในใจคุณ สมกับที่เราเป็นผู้โชคดีเกิดมาได้พบพระพุทธศาสนา

ขอธรรมรักษา

ขวัญ เพียงหยั

หนังสือ “ข้อปั้งบุญ” นี้จัดทำขึ้นเพื่อ

น้อมบูชาพระคุณ

พระผู้มีพระภาคเจ้า อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า

ด้วยความเคารพอันสูงยิ่ง

ขวัญ เพียงหยั

ผู้ใดทำบาปไว้แล้ว ละได้ด้วยการทำดี

ผู้นั้นย่อมส่องโลกนี้ให้สว่าง

เหมือนพระจันทร์ที่พ้นจากเมฆฉะนั้น

พุทธวจนะ

ธรรมะอินเทอร์เน็ต

ตี้เล็กเป็นคนทันสมัย ชอบของทันสมัย แต่งตัวทันสมัย ติดตามวิทยุการทันสมัย มือถือต้องรุ่นใหม่ เรื่องอินเทอร์เน็ตจึงไม่พลาดอยู่แล้ว นั่งดูทั้งวันทั้งคืน อยากให้มีอินเทอร์เน็ตในบ้าน แมคโดนัลด์พร้อมเตียง จะได้นอนในบ้านเล่นอินเทอร์เน็ตทั้งคืน มันเท่

เมื่อก่อนเขาเรียกตัวเองว่าแมค ย่อมาจากแมคโดนัลด์ ตอนนี้เขาเรียกตัวเองว่าคลิกเกอร์ แต่แม้อยังเรียกว่าตี้เล็ก

คลิกเกอร์มองจางวางตุ้ยด้วยสายตาดูหมิ่น เพราะจางวางตุ้ยมาบอกให้เสิร์ชหาพระไตรปิฎกในอินเทอร์เน็ตอีกแล้ว จะหาอะไรก็ไม่รู้ ค่ายากๆ คลิกเกอร์เบื่อ เห็นนายตุ้ยเซย ไม่ทันสมัย เลยยกให้เป็นจางวาง

จางวางตุ้ยไม่สนใจ หาให้ก็แล้วกัน ถ้าธรรมะมันเซย จะมาอยู่ในอินเทอร์เน็ตได้ไง

“ไม่รู้ แต่เราน่าเบื่อออก คำก็ยาก มีแต่บาลีทั้งนั้นเลย”

คลิกเกอร์บ่น

“คำบาลีเขามีไว้ให้พระอ่าน คำไทยเขามีไว้ให้คนไทยอ่าน นายอยากทันสมัย ก็เปิดดูเทศน์ภาษาอังกฤษสิ ว่าแต่อ่านออก หรือเปล่าละ”

คลิกเกอร์ตาโต “อาไร มีเทศน์ภาษาอังกฤษด้วย ใครเทศน์เทศน์ให้ใครฟัง ฝรั่งเศสคนไทยยังไม่ฟังเลย ฝรั่งเศสไหนจะฟัง”

“นี่นะ ไคโนเสาร์” จางวางตุ้ยเปลี่ยนชื่อให้บ้าง

“ฝรั่งเขาศึกษาพุทธกันมาตั้งนานแล้ว จนเขียนหนังสือเป็นตั้งๆ แล้ว ยังมีให้อ่านมาก ก็ยังมีคนมาสนใจมาก ตอนนี้พระฝรั่งเศสเก่งๆ มีเยอะเลย เวลาเราเจอฝรั่งที่สนใจพุทธที่ไร เขาต้องบอกว่าศาสนาพุทธนี้เป็นของดีที่สุดในเมืองไทย เราพยายามจะบอกนายยังงั้นเหมือนกัน แต่นายไม่ยอมฟัง”

คลิกเกอร์หัวเราะเก๋ๆ อยากจะตอบว่าเขารู้สึกว่าเซยก็เกรงใจ จางวางตุ้ยรู้ทัน จึงว่า

“ไคโนเสาร์ยอมไม่รู้ ว่า พระพุทธเจ้านะทันสมัยแค่ไหน วันนี้ถ้าไคโนเสาร์มีเรื่องทุกข์ใจจนร้องไห้ คำสอนตั้งสองพันห้าร้อยกว่าปีนี่แหละ จะเซ็ดน้ำตาให้ไคโนเสาร์ได้”

อย่าเรียกไคโนเสาร์บ่อย นี่คลิกเกอร์นะรู้จักอะปล่าว จางวางตุ้ยรู้ว่าคลิกเกอร์ชอบเลียนแบบฝรั่ง จึงเล่าว่า

“พวกฝรั่งเขาปฏิบัติ นั่งสมาธิกันในวันหยุดนะ นั่งกันגעี๊ยาวละ เขาสำรวจกันมาแล้วว่า วันธรรมดาชาวนิวยอร์กกว่าครึ่งเขาสวดมนต์ก่อนไปทำงานกันแล้ว นายมันโบราณ”

คลิกเกอร์ที่ หูผึ่ง เขาชอบรู้ว่าฝรั่งทำอะไร จะได้ทำตาม
ทัน

“พระฝรั่งเทศน์ที่ออสเตรเลียนะ พระผู้ช่วยคอยอัด
คำเทศน์ไว้ในคอมพิวเตอร์ เขาเปิดฟังกันทั่วโลกตั้งสี่แสนคน เดี่ยวนี้
เขาไม่ต้องรอคนไปวัดข้างๆ บ้าน 20 คน 30 คน แล้วค่อยเทศน์แล้ว
รู้อะป่าว เต่าโบราณ”

คลิกเกอร์รีบคลิกให้จางวางตุ้ยทันที จะหาอะไรรีบบอก
มา แล้วมาอธิบายให้ฟังด้วย เดี่ยวไปร้านแมคโดนัลด์ เจอฝรั่ง
ถามธรรมะตอบไม่ได้ อายเขาตาย จะมายอมให้จางวางตุ้ยเรียก
เต่าโบราณได้ยังไง เสียชื่อคลิกเกอร์หมด

พญามารรับน้อง

คนที่เข้าหาธรรมะใหม่ๆ อย่างเห็ดฟาง จะทำท่าขี้เกียจน้อย เพราะรู้สึกว่าจะอะไรๆ มันไม่พร้อม มีเรื่องติดขัดให้ยกเอามาอ้างอยู่ได้เรื่อยๆ จนหมดกำลังใจ

วันก่อน ตุ่มเหม่ง ชวนไปเรียนธรรมะที่วัดตอนเช้าวันอาทิตย์ ด้วยโฆษณาชวนเชื่อที่ว่า ปกติเช้าวันอาทิตย์ก็นอนให้พระอาทิตย์เลยสี่กางเกงที่กันจนชืดอยู่แล้ว ไม่ได้ทำอะไร ไปเรียนธรรมะ ไม่ทำอะไรเสียหายนุบสลาย เพียงแค่นอนน้อยไปหน่อยเท่านั้นเอง

อย่างเห็นด้วย เพราะเวลาแห่งบุญเดินทางมาถึงชะตาชีวิตแล้ว เลยคิดว่าเอาน่า ไปเรียนซะหน่อย

เท่านั้นแหละ เดี่ยวแม่มาจากต่างจังหวัด เดี่ยวงานสั่งที่ร้านรับไม่ได้ ให้ไปรับวันอาทิตย์ เดี่ยวรถเสียไปไม่ทัน เดี่ยวมีโน่น เดี่ยวมีนี่ ไม่ได้เป็นอันเรียน

ตุ้มเหม่งว่า “เฮ้ย เรื่องธรรมดา ปกติมาก จะเข้าหา
ธรรมะใหม่ๆ มันจะเป็นอย่างนี้แหละ มารมาผจญ มันรับน้องใหญ่
มันกลัวเราจะเข้าหาพระพุทธเจ้าได้สำเร็จ นายต้องอดทนไว้
เดี๋ยวดีเอง เชื่อเรา”

เห็ดฟางกั๊ดฟัน ไปเรียนๆ โดดๆ ตามประเพณีนักเรียน
ที่ดี (ถ้านักเรียนไม่ดี จะโดดๆ และโดดๆ)

ธูระใครมัดได้ก็เลื่อนไปบ้ายหลังเลิกเรียน เลื่อนไม่ได้จริงๆ
คราวต่อไปก็รีบไปแต่เช้าก่อนเรียน ขอดูจากเพื่อนว่าอาทิตย์ก่อน
อาจารย์สอนอะไร พยายามแสดงให้พญามารเห็นความพยายาม
บางทีพญามารก็ส่งงานมาให้ตอนดึกแทน เช้าจะได้ตื่นไม่ไหว
ไม่ได้ไปเรียน

ตุ้มเหม่งคอยให้กำลังใจ เอาเรื่องพระมหากษัตริย์มาล่อ เพื่อ
เห็ดฟางจะสนใจนางเมขลา

แล้วตุ้มเหม่งก็เล่าว่า ตอนเขาเข้ามาสนใจใหม่ๆ ก็เหมือน
กัน ยากเย็นแสนเข็ญ เพราะอ่านหนังสือธรรมะแล้วแสนจะเบื่อ

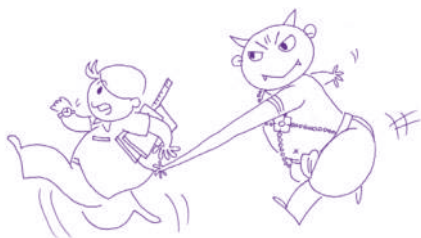
“อ่านไป 3 หน้า หลับละ” ว่าแล้วก็หัวเราะ

“มีพี่คนหนึ่งบอกว่าที่มันหลับเพราะเราไม่ค่อยสนใจอยาก
รู้ ให้ฟังอาจารย์พูดไปก่อน พอได้ยินเรื่องนั้นเรื่องนี้มากๆ เข้า
มันเกิดอยากรู้ขึ้นมาหาอ่านเอง ยิ่งอ่านยิ่งเพลินไม่ได้หลับไม่ได้นอน
ก็มี อ่านอยู่นั่นแหละ เราก็ลองดู เออ มันจริงนะ”

แต่ในที่สุด ก็สมจริงดังตุ้มเหม่งว่า เวลาแห่งการรับน้อง
ค่อยๆ หดไป งานเลี้ยงย่อมมีวันเลิกรา

ผลแห่งความอดที่ดำรงความตั้งใจว่ายังไงก็จะเรียน เริ่มมีแววของธรรมะจัดสรรค่อยๆ เรื่อเรืองขึ้น เห็ดฟางเริ่มว่างเข้าวันอาทิตย์ได้บ่อยขึ้น ฐานะต่างๆ ที่จะเข้ามาเข้าวันอาทิตย์ จะหลบหลีกไปด้วยตัวมันเอง ไปทำให้คู่กรณีไม่ว่างแทน

เวลาผ่านไป เดือนนี้เห็ดฟางไปเรียนได้ทุกเช้าวันอาทิตย์ ชีวิตเปลี่ยนไป จากที่เคยห่วยๆ เป็นหมาบ้า ตอนนี้กลายเป็นคนและมีความสุข

ก๊อแกเล็องแกกนุ่

ปั้นแต่งเป็นนักเล่นหุ่นประเภทแมลงเม่า เคยบินเข้ากองไฟมาแล้วหลายหน แต่ด้วยจิตอาลัยอาวรณ์ เกิดใหม่ที่ไรก็ยังเป็นแมลงเม่าอยู่รำไป ไปเกิดเป็นอย่างอื่นไม่ได้ ใจมันรัก

วันหนึ่ง ได้ไปร่วมงานบุญญาติที่วัด เห็นคนอื่นเขาถือถังเหลืองมาถวายพระทำสังฆทาน ก็พลันคิดได้ว่า อันความช่วยเหลือที่มี เห็นทีเพราะมีเคราะห์ จำสละเดะให้หายช่วยด้วยถังเหลือง คิดแล้วจึงรีบรุดไปซื้อถังเหลือง เอาชุดที่จัดไว้แล้ว ราคาถูกที่สุดมาถวายพระ

เสร็จสมใจแล้วกลับไปนอนกินทุเรียนหอมทองรอหุ่นขึ้นกินหมดทุเรียนไปสวนหนึ่งแล้ว หุ่นก็ยังลง จึงตรงไปถามพัดทองว่า เป็นเพราะอะไร ทำไมสละเดะแล้วเคราะห์ก็ไม่หลุด

พัดทองนั่งหัวเราะ “ทำบุญแลกหุ่นหรือ ผันสูงนี่” หัวเราะไม่พอ ยังส่ายหน้าด้วยเป็นของแถม

“ทำบุญก็เรื่องของการทำบุญนะ เราทำบุญเพราะว่าเป็นเรื่องดี จึงทำ แล้วการถวายของ ควรดูของที่พระจำเป็นต้องใช้ได้ ประโยชน์ วัดนี้อยู่ในกรุงเทพฯ ไม่ต้องใช้ถังหрок มีก๊อกน้ำทั่วถึง ชานี่พระหนุ่มก็ไม่กินหрок ข้าวสารกับผงซักฟอกร้านเขาก็วางติดกัน วางนานจนกลิ่นผงซักฟอกมันเข้าไปในข้าวสาร หุงแล้วกินไม่ได้ ปลากระป๋องก็เก่าหมดอายุแล้ว ถ้ามีคนเอาของพวกนี้มาให้ขาย นายจะทำยังไง ก็คงทิ้งไป แล้วจะมีบุญเกิดจากส่วนไหนล่ะ”

“แล้วมันให้ทำไง” บ๊านแตงถามเพราะไม่เคยเข้าวัด

“สมัยนี้ใช้น้ำใช้ไฟ ก็ถวายค่าน้ำค่าไฟดีกว่า หรือหนังสือธรรมะ หรือสมุดปากกา เพราะพระเขาก็ศึกษาอยู่ หรือหลอดนีออนเอาไว้เปลี่ยนเวลาเสีย นี่แหละเป็นสังฆทาน คือเราถวายน้ำไฟให้พระทั้งวัดใช้เลย ไม่ได้เลือกเฉพาะว่าองค์ไหน ของถวายพระหรือถวายวัดเนีย เมื่อมีคนมาใช้สอย เราถึงจะได้บุญ ถ้าไปวัดต่างจังหวัดเราก็ดูว่าเขาขาดอะไร นั่นแหละดีที่สุด ให้ในสิ่งที่พระต้องการจริงๆ มีประโยชน์จึงจะได้บุญ แต่ถ้ายังติดถังเหลืองอยู่ ก็ควรซื้อของต่างๆ ใส่ถังเองจะได้เลือกที่คิดว่าเป็นประโยชน์

ความจริง การทำสังฆทานไม่ใช่หมายถึงการถวายถังเหลืองเท่านั้น สังฆทานนั้นสำคัญอยู่ที่การถวายโดยไม่เจาะจงว่าเป็นพระรูปใด เช่น เราตักบาตรตอนเช้า พระองค์ใดเดินมาก็ตักเลย ไม่ได้เจาะจงว่าจะใส่บาตรองค์นั้นองค์นี้ อย่างนี้ก็ป็นสังฆทานแล้ว”

“ทำแล้วจะได้บุญเมื่อไหร่ นานมั๊ย” บ๊านแตงถามใจประหวัดถึงเรื่องหุ่น

พัดทองหัวเราะ “เฮ้ย ทำบุญไม่เหมือนฝากแบงก์นะ จะได้เอาสมุดไปตอกดอกเบี้ยวนั้นวันนี้ คิดดูนะอย่างนายมีบุญอยู่แล้ว ดูร่างกายมีอะไรไม่สมประกอบหรือเปลาล่ะ ชีวิตที่นายมีทุกวันนี้ก็ไม่ได้ลำบากอะไรนี่ก็เป็นบุญที่นายเคยทำมาเองในอดีตนั่นแหละ ควรจะเห็นบุญคุณของบุญที่ตัวเองมีมั่ง ส่วนเรื่องหุ้นมันไม่ขึ้นเพราะนายทำบุญวันนี้หรือก ถ้าง่ายอย่างนั้น ป่านนี้คนเต็มวัดแล้ว”

บัณฑิตงอหน้าจ้อย จะเสียดายเงินค่าถังเหลืองติ่มมัยนะ

“แต่นายก็ควรทำบุญนะ พระพุทธเจ้าท่านว่า อย่าดูถูกบุญเล็กๆ น้อยๆ ว่าจะไม่ให้ผล เก็บน้ำที่ละหยดยังเต็มตุ่มได้นะพวก ทำบุญเอาไบบ้าง จะได้มีบุญไว้รักษาคุ้มครองเรา อย่ารอแก่แล้วค่อยทำ ใครจะไปรู้ได้ว่าจะมีโอกาสแก่หรือเปล่าจริงมัย อย่าทำเป็นเล่นไปเชียว คอยทำบัตร์เติมบุญไ้มั่ง ไม่งั้นเดี๋ยวจะบูชาตมมือแล้วจะแก้ตัวไม่ทันนะ เพื่อนรัก”

น้ำตาบารมี

เคียงสรณ์ อ่านชาดกพระเจ้าสิบชาติ ตอนพระเวสสันดร
แล้วหัวเราะหึๆ ยิ้มอย่างมีเลศนัยแก้มอยู่เต็ม

“ยกลูกยกเมียให้คนอื่น ก็ไม่บาปสิยังเงี้ยะ”

“มันอยู่ที่เจตนา” กลิ่นร่ำว่า “อย่างนายนะ พุดเสร็จก็บาป
ไปเรียบร้อยละ”

“อ้าว ไหงั้น”

“ก็นายเตรียมจะยกเมียให้คนอื่น จะได้หาใหม่ซะมัยละ”

“เกลียดคนรู้ทัน หัดโงะมั่งซีจะได้น่ารัก”

กลิ่นร่ำยิ้ม “ชั้นไม่ต้องเป็นเมียนาย ชั้นฉลาดได้”
เคียงสรณ์สายหัวดิก

“กว่าจะมาเป็นพระพุทธเจ้าต้องสะสมบารมีต่างๆ
หลายประเภท ยากเย็นแสนเข็ญ ไม่ใช่สนุกๆ อย่างที่นายคิด
พระเวสสันดรทำอย่างนั้น มีเจตนาสร้างทานบารมี”

“รู้แล้วจ๊ะ แม่จ๋า” เคียงสรณ์ออก แล้วว่า “แต่เขาดีลูก

ต่อหน้าเลยนะ ทนได้ไง”

“การสร้างบารมีต้องใช้ความอดทนมาก น้ำตาตกในเป็นน้ำตากเลย ถ้าเป็นเราทนไม่ได้หรอก ไม่เอาแล้วบารมี ขอลูกก่อน”

“เมียด้วย” เคียงสรณ์ต่อทันที

กลืนร่ำหัวเราะะ แล้วกลับมาเทศน์ต่อ

“บารมีนี่สิ่งให้พระพุทเจ้าสามารถเดินจากพระนางพิมพากับราहुลได้ ทำให้ได้ไปเป็นพระพุทเจ้า”

“แล้วตอนไปไม่ใจร้ายใจดำไปหน่อยหรือจ๊ะ แม่จ๋า”

กลืนร่ำวางเฉย “ต้องยอมแลกกัน ท่านไปเพื่อประโยชน์ที่ใหญ่กว่า ไปค้นหาเพื่อประโยชน์ของชาวโลกทั้งหลาย ท่านต้องยอมสละคนทั้งสองไปก่อนในตอนแรก แต่ตอนหลังทั้งพิมพาราहुล ก็ได้เป็นอรหันต์ทั้งคู่เลย เห็นมั๊ย ดิออก”

เคียงสรณ์พยักหน้าหงึกหงัก

“เวลาอ่านอะไรแล้วหัดเทียบทางกุศลซะมั่งนะ” กลืนร่ำว่า
“จะได้จุดตัวเองขึ้นมาบ้าง”

เคียงสรณ์ยิ้มน้อยๆ ว่า

“ผมเสียสละให้แม่ไปก่อนไงจ๊ะ จะได้เป็นทานบารมี”

ปล่อยบุญ

เวลาทิวทัศน์ไปวัด จะเจอคนขายนกปล่อยอยู่หน้าวัดเสมอ และเขาก็จะปล่อยนกเสมอเหมือนกัน แม้จันทร์หอมจะไม่เห็นด้วย เขาก็บอกว่า

“ผมมองเห็นนกมันเดือดร้อนอยู่ตรงหน้าผมช่วยมันก่อน ผมไม่คิดไกลว่ามันจะไปไหน”

“เราไม่เชื่อนก เราคิดไกลได้ บาบบางอย่างมาในรูปของบุญ” จันทร์หอมอธิบาย “เธอซื้อบุญด้วยนกสืบทัว แต่เธอก้อบาบให้ตัวเอง ในการช่วยส่งเสริมให้เขาขายนกต่อไป เขาไม่เปลี่ยนอาชีพเสียที ก็เพราะมีคนซื้อ เขาไม่อดตายหรอก ถ้าไม่มีคนซื้อเขาก็ต้องไปทำอย่างอื่นจนได้”

“แล้วนกพวกนี้เล่า” ทิวทัศน์ถาม “จะปล่อยให้มันถูกขังอยู่อย่างนี้หรือ”

“มันถูกขัง ก็เพราะอนาคตของมันมีคนจะซื้อ เราปล่อยนกสืบทัว ทำให้นกเป็นพันธุ์ ตัวถูกจับ เพราะเขาเห็นว่าขายดี”

จันทร์หอมมองนกที่ยังเหลืออีกหลายกรง

“บางที่เราต้องยอมสละส่วนน้อยเพื่อรักษาส่วนใหญ่เหมือนนิ้วไหนเสียก็ต้องตัดนิ้วนั้นทิ้ง รักษาชีวิตไว้ เราปล่อยบุญน้อยที่เราได้จากการปล่อยนกวันนี้ แต่เราจะได้ทำบุญกับนกที่ไม่ถูกจับนับพันตัว”

“เราไม่ซื้อ คนอื่นเขาก็ซื้อไม่ใช่หรือ” ทิวทัศน์เอ่ยท้วง

“เขาไม่รู้ คนมักคิดว่าปล่อยนกแล้ว จะได้ฝากโชคร้ายไปกับนก อธิษฐานยาวนานขอให้บุญปล่อยนก บันดาลให้ตนร่ำรวย โชคดี เขาไม่รู้ว่าโชคร้ายอยู่ที่กรรมของตัวเองที่เคยสร้างมา ไม่ได้อยู่ที่นก ถ้านกตัวเล็กๆ อย่างนี้ทำให้เรารวยได้ เราก็ไม่ต้องทำงานซีปล่อยนกทุกวันดีกว่า จริงมั๊ย”

“แล้วนกที่ถูกจับไปแล้วล่ะ” ทิวทัศน์มองนกในกรงอีก

“นกกลุ่มน้อยพวกนี้ มันคงเคยกักขังใครมาก่อน เลยต้องเป็นไปตามกรรมของสัตว์อย่างนี้แหละ คนขายนกอีกหน่อยก็ต้องมีชีวิตที่ถูกขังเหมือนกัน บางทีเธอด้วย”

“อ้าว ไหง่จั้นล่ะ” ทิวทัศน์โวยวาย

“เพราะพระท่านว่า การส่งเสริมก็เหมือนทำเองนะ รู้มั๊ย เธออาจจะไม่ถึงกับถูกจับขังกรง แต่จะคล้ายๆ ถูกขัง ทำนองนั้น”

“เหมือนการมีเมียใช้มั๊ย” ทิวทัศน์พูดกลั้วหัวเราะ

ท๊องเวร

วันแรกที่เขาเข้ามาทำงาน เพื่อนใหม่ทุกคนพากันถามยิ้ม
“คนอะไรวะชื่อท๊องเวร”

เขาย้อนว่า “อ้าว แล้วนายอยากอุ้มเวรไว้รึไง”

“ชื่ออย่างนี้ อย่าไปสมัครงาน รปภ. นะ เขาไม่รับหรอก”

“รู้ อีกหน่อยจะไปทำงานมูลนิธิวัดแล้ว เขาชอบ”

แต่ก็ด้วยชื่อนี้แหละ ที่ทำให้เขากลายเป็นศิราณี ช่วย
ตอบคำถามเรื่องบุญกรรมให้เพื่อนๆ อยู่เสมอ

วันนี้ก็เหมือนกัน บุญเทียมหน้าหงิกเข้ามาหา นั่งเสยหัว
อันยุ่งเหยิงอยู่ หวังจะให้เรียบ

“เฮ้ย เวร” บุญเทียมว่า

“ไม่ช่าย ท๊องเวร” เขาว่า

“เออ ท๊องเวร เราเป็นอะไรไม่รู้ ทำไมชีวิตมันยุ่งทั้งวัน
ยังงี้วะ นี่ทั้งเดือนเลย เดี่ยวไอโน่น เดี่ยวไอนี้ กลับรถแทบไม่ทัน
นี่เพ็งจะหยุดหายใจมั้ง”

“อ้อ ตายแล้วหรือ”

“ยัง ยังเป็นอยู่ ช่วยหน่อยซี”

“ชื้อบุญเทียม ปกติเขาแปลว่ามีบุญมาอยู่ด้วย สงสัยของนายจะแปลว่าบุญปลอม เลยเหน้อยหน่อยมั้ง” ทั้งเวรอมยิ้ม แต่เห็นบุญเทียมยังหน้าหงิก เลยสงสาร จึงเลิกเย้า

“อย่างนี้เขาเรียกกรรมเล็กกรรมน้อยคอยเบียดเบียน แต่บางที่เป็นเพราะนายจัดเวลาไม่เป็นเองด้วยหรือเปล่า นายต้องบริหารเวลาเองด้วย แต่กรรมเล็กกรรมน้อยนี้ น่าจะแก้ด้วยบุญเล็กบุญน้อยเหมือนกันนะเราว่า”

“ทำยังไง ทำนิดทำหน่อยเหรออ” บุญเทียมอยากรู้

“ใช่ ทำบุญเล็กบุญน้อย แต่ทำทุกวัน นายรู้ว่าอะไรเป็นบุญมั๊ย บุญคือการช่วยเหลือให้คนอื่นสบายใจ แล้วเราสบายใจด้วย เช่น จอดรถให้คนข้ามถนน ให้ทิปเล็กๆ น้อยๆ กับเด็กปั๊มน้ำมัน ใส่กระปุกหัวเตียงสักวันละ 5 บาท สิ้นเดือนเอาไปบริจาคอาหารกลางวันเด็กยากจน ยืมเทพธรรมะจากห้องสมุดไปฝากแม่ยาย อย่าโกรธใคร คอยให้อภัยคนอื่น เวลาไปทำงานให้แม่ยายแทนที่จะคิดว่ายุ่งจัง เป็นภาระ ให้คิดใหม่ว่าไปทำบุญ คือไปช่วยให้กิจนั้นสำเร็จลง เพราะแม่ยายเราไปทำเองไม่ได้ หรือในที่ทำงานแค่นายกินกาแฟ แล้วช่วยยกไปที่ครัวให้แม่บ้านหน่อย นี่ก็บุญแล้ว หรือเจอใครก็ยิ้มให้เขา ทำให้เขาสบายใจก็บุญแล้ว นี่เราแค่นั่งฟังนายระบายกลุ่มก็ได้บุญแล้ว ถ้านายต้องไปโน่นไปนี่ทั้งวันลองติดเทพธรรมะใส่รถเปิดฟังเทพธรรมะก็ได้บุญแล้ว เพราะได้ความรู้ ได้ปัญญา พอยัง เหนื่อยแล้วนะ”

บุญเทียมพยักหน้าหงึกหงักตลอดเวลา เหมือนมือของ
แมวกวักหน้าร้านขายของ สนอกสนใจมากเลย

“แต่ทำบุญต้องมีเจตนาดี ทำด้วยความเมตตาว่าอยาก
ทำให้จริงๆ ให้เงินใครอย่างซองผ้าป่า ให้ 10 บาทไม่ต้องมาก
แต่เจตนาดีว่าได้มีโอกาสร่วมงานบุญ ไม่ใช่รู้สึกรำคาญอยู่ในใจ
ให้พ้นๆ ไปอย่างนั้นๆ ต้องปรับความคิดมุมมองใหม่ เพราะบุญ
จะเกิดได้เมื่อเราตั้งเจตนาดี ทำด้วยเมตตาจิต มองโลกจากมุม
ของเมตตา ได้บุญเยอะ”

บุญเทียมเริ่มยิ้มออก ดวงตาส่อแววสดใสขึ้น แต่ก็บอกว่า
“เราเคยให้ด้วยความรำคาญจริงๆ แหะละ”

ทั้งเวอร์เสริมว่า

“เจตนาดีไม่ดีแล้วแต่เราจะเลือกคิด มันเหมือนพวงมาลัยรถ
แล้วแต่เราจะเลือกเลี้ยวซ้ายหรือขวา เอาบุญหรือเอาบาป อยู่ที่
ความคิดทั้งนั้น คิดบุญก็เป็นบุญ คิดบาปก็เป็นบาป”

“ต่อไปต้องคิดใหม่ ไหนๆ ก็ต้องใส่ซองแห้งๆ อยู่แล้ว
ทำให้ได้บุญไปเสียด้วยเลยดีกว่าเนอะ”

ทั้งเวอร์ยิ้ม แล้วหยิบซองผ้าป่าส่งให้บุญเทียม

สวดอิทธิพิณ

ตอนเย็นกังไสจะต้องทำช่วงงานเลี้ยงเปิดตัวรถยนต์รุ่นใหม่ กับชงชัย รดติดเป็นแพตามปกติ กังไสจึงหลับตานั่งสมาธิไปในรถ เขาแตะความรู้สึกตัวเองอย่างแผ่วเบาที่ปลายจมูก ดูลมหายใจเข้า ลมหายใจออกที่ผ่านจุดนั้น อย่างเจิบๆ และผ่อนคลาย โดยไม่ต้องบริกรรมคำใดๆ

ผ่านไปครึ่งชั่วโมง เขาจึงออกจากสมาธิ ชงชัยยกคิ้วให้
“เหนื่อยมากหรือไง ขึ้นรถหลับเลย”

“เปล่า นั่งสมาธิ”

“เธอ โอ๊ย เรานั่งไม่ได้หรอก มันคิดโน้นคิดนี่วนไปหมด
แหละ พอหลับตาปุ๊บ เรื่องแห่กันมาในหัวยังกะตลาดนัดเลย”

“การเข้าสมาธิไม่ใช่ว่าจะต้องให้เจิบกริบ ไม่ใช่ ความคิด
เป็นเรื่องของธรรมชาติ แต่ตอนนั่งสมาธิเราต้องไม่กระโจนลงไป
คิดร่วมกับมันเท่านั้นเอง ดูลมหายใจไป พอมีความคิดเข้ามา ก็
รู้ตัวว่าคิดเท่านั้นแหละ ความคิดมันก็จะหายไป ก็กลับมาดู

ลมหายใจต่อ ดูเบาๆ ดูเฉยๆ ไม่ต้องเครียด เดี่ยวมีความคิด
เข้ามาอีก ก็รู้ทันอีก แค่นั้นเอง นี่เป็นสมาธิเบื้องต้นง่ายๆ ทำ
เพื่อพักผ่อนเวลาเหนื่อยใจหรือเหนื่อยกาย เหมือนการนอนหลับ
พักผ่อน นี่ไม่หลับ แต่สดชื่นกว่า”

“เข้าวัดมานานยัง” ชงชัยเปลี่ยนเรื่อง กลัวโดนบอกให้
ลองนั่งสมาธิ

“สักปีหนึ่งแล้ว แต่ไม่เคยเข้าวัดเลย ไม่ว่าง เราอ่าน
หนังสือหลวงพ่อบุชา ท่านสอนว่าให้นั่งสมาธิเพื่อให้ใจมีกำลัง แล้วก็
คอยนึกถึงความไม่เที่ยงเอาไว้ เราเอาสองข้อแค่นี้แหละ พอแล้ว
นอกนั้นก็ทำๆ ไป มีแผ่เมตตาบ้าง ให้ท่านบ้างตามสมควร
ไม่ต้องอะไรมาก”

หลังจากลงทะเบียนนักข่าวแล้ว ทั้งสองก็ได้รับแจกเสื้อ สี
ขาว ปักชื่อบริษัทรถยนต์เล็กๆ ที่หน้าอก ชงชัยชอบมาก ยืมน้อย
ยืมใหญ่

“เสื้อตัวนี้ออกแบบดี ไม่เหมือนงานอื่นที่เคยได้ ชอบจัง”

กังไสจึงยื่นของตนให้ไปสมทบ ชงชัยขอบใจมาก ถาม
ว่าทำไมกังไสไม่เก็บไว้

“การเห็นนายดีใจนี้ มีความสุขกว่าเก็บเสื้อไว้อีก”

“สละโลกแล้วหรือ ดี มีอะไรจะสละละก้อ เอามาให้เรานะ
เราจะช่วยรับไว้เพื่อส่งเสริมให้นายบรรลุนิยาม” กังไสหัวเราะ

พิธีเปิดงานเริ่มแล้ว ม่านเปิดออก กลุ่มควันสีขาวพวยพุ่งพุ่งไปเต็มเวที รถยนต์รุ่นใหม่สีทองเคลือบแวววาว ไพล่ออกมาจากกลุ่มควันราวกับความฝัน พิธีดี๊สาวสวยยืนอยู่ข้างๆ รถ หล่อจนสวมเสื้อเอวลอยกับมินิสเกิร์ตเอวต่ำ เผยให้เห็นสะดือบูนเป็นลักยิ้มสวยอยู่บนผิวขาวเนียน ชงชัยเป็นโรคแพ้สะดือ ดังนั้น เขาจึงตาลุกวาว เขาสะกิดกั๊งไสแอบร้องเบาๆ ว่า โอ้โฮ โอ้โฮ

“อดใจไว้เพื่อน โอ้หัวใจแบบที่กำลังตื๊บตื๊บแรงเกินขีดของนายแบบนี้แหละ ที่ทำให้เวียนว้ายตายเกิดไปชั่ววันจันทร์”

“สองนิรันดร์ก็ยอมวะ” ชงชัยว่า ตายังกะพริบไม่ได้มันแข็ง “นายจะรับนิพนพานไปทำไมกัน อยู่เป็นเพื่อนกันก่อน”

กั๊งไสหัวเราะ “เราทำแค่นี้ ไม่นิพนพานหรอก แค่มิให้หลงไปมากก็พอ ให้ชีวิตสงบเท่านั้น”

“สงบยังงัย นายไม่เห็นสะดือนั่นหรือไง สวยเป็นบ้าเห็นมัย เห็นมัย”

ชงชัยเริ่มจะน้ำลายไหล กั๊งไสทำเสียงขมิ้มเมื่อเห็นชงชัยอาการสาหัส ดังนั้น เขาจึงตั้งใจเปลี่ยนอารมณ์

“เห็นแล้ว นายว่าเลยสะดือเข้าไปล่ำไส้จะยาวเท่าไรรูปร่างเล็กอย่างนี้ เราว่าสัก 3 เมตรได้ หรือนายว่าไง”

“โอ้บ้า เสียผู้หมด ยังงัยหล่อนก็สวยละ” ชงชัยแอนด์ทัณฑ์

“มันไม่เที่ยงหรอก ไฟส่องอย่างนี้มันก็สวย พรุ้งนี้เข้าตอนยังไม่แปร่งพัน ก็ไม่สวยเท่านี้ แล้วยังงัยหล่อนก็ไม่เที่ยงต้องกลายเป็นยายแก่หนึ่งเหี่ยว มีรอยย่นเหมือนผิวช้าง” กั๊งไสหัวเราะ

“นายมองอะไรน่าเกลียดไปหมดแล้วจะมีชีวิตอยู่ยังไง”

“ไม่ใช่อย่างนั้น เพียงแค่ให้เห็นความจริงของชีวิต ถ้าเข้าใจแล้วก็อยู่ได้เป็นปกติ”

ซงซัยหันมาบอกว่า “นายยืนรถตรงนี้ก่อนนะ เราจะไปถ่ายรูปตรงโน้น เดี่ยวมา”

บุญไม่เกี่ยว เนนิยวไวก่อน

ตังหนิดเป็นคนซีเหนียวมาก ทั้งชาติยังไม่เคยให้ของใครเลย เวลาใครเออะไรมาให้ก็มักพูดแซวว่า แล้วเงินล่ะมีมัย ออกเงินค่าอะไรให้ใครบ้างก็ไม่เคย ออกแทนไปแล้วต้องทวงคืน จนใครๆ ในบริษัทตั้งให้เป็นนายกสมาคมซีเหนียวแห่งชาติ

ความซีเหนียวนี้กับดบังสาายตา เวลาเห็นใครทำบุญอุทิศให้พ่อแม่ ก็จะได้คิดในใจว่า พระกินข้าวไปหมดแล้ว จะไปถึงพ่อแม่ได้ไง คิดแล้วรู้สึกว่ตัวเองฉลาดไม่ถูกหลอก ตังหนิดไม่รู้ว่การถวายข้าวพระ พระฉันแล้ว จึงมีชีวิตผ่านวันนั้นไป ได้มีโอกาสปฏิบัติธรรมหรือเผยแผ่ศาสนาต่อไป นั่นคือบุญ และเป็นบุญที่จะเกิดแก่ตังหนิด และบุญนั้นแหละที่จะอุทิศให้พ่อแม่ พ่อแม่ต้องรอกินข้าวปีละจานของตังหนิดซะทีไหน และจะกินได้อย่างไร ให้หายวับไปอย่างการตุนหรือ ตังหนิดไม่รู้ ซีเกียจคิด รำคาญ

เวลาตังหนิดเห็นดวงบุญหอบของไปบริจาค ตังหนิดจะเสียดายแทน และคิดไม่ตกว่เหตุใดจะต้องเอาไปบริจาค ทีคนอื่นไม่เห็นมาบริจาคให้เราบ้างเลยทำนองนั้น

ตั้งหนี้เห็นว่าการบริจาคนั้นแต่การให้ออกไป มีแต่เสียของไป ไม่ได้อะไรคืนมา ดวงบุญบอกว่า เราจะได้บุญคืนมาเก็บไว้ ท่านเรียกว่าเป็นอริยทรัพย์ เป็นทรัพย์ที่ดีกว่าที่ตั้งหนี้มี เพราะอันนี้ตายแล้วเอาไปไม่ได้ แต่อริยทรัพย์จะติดตัวตั้งหนี้ไปชาติหน้าได้ ตั้งหนี้ควรบริจาคเสียบ้าง ชาติหน้าตั้งหนี้จะต้องใช้อริยทรัพย์นี้มากเลย ด้วยจะต้องไปเกิดเป็นยากจนๆ จากผลของความเป็นคนขี้เหนียวในชาตินี้

วันหนึ่งดวงบุญเล่านิทานให้ฟังว่า มีชาย 2 คน ตอนจะมากเกิด เทวดาให้เลือกว่าจะเป็นผู้รับหรือผู้ให้ คนแรกขอเป็นผู้รับได้ไปเกิดเป็นขอทาน ส่วนคนที่สองขอเป็นผู้ให้ ได้ไปเกิดเป็นเศรษฐี เพราะการจะให้ได้แสดงว่าต้องมี ดวงบุญหวังว่าเล่าแล้วตั้งหนี้อาจจะอยากเป็นเศรษฐี จะได้เริ่มบริจาค

ตั้งหนี้ถือว่าตัวไม่เกี่ยวกับนิทานเรื่องนี้ เพราะแม้จะไม่ให้ใคร แต่ก็ไม่เคยรับของใคร เท่ออก

ดวงบุญหัวเราะ “ไม่รับจริงหรือ เราทุกคนอยู่ในโลกนี้ ต้องรับและเป็นหนี้อะไรหลายอย่าง พ่อแม่เลี้ยงเรามา เราก็รับแล้ว บริษัทจ้างเราทำงาน เราก็รับแล้ว เราทำงานให้บริษัท บริษัทก็รับแล้ว คือมันต้องทั้งรับและให้ซึ่งกันและกันไปทั้งนั้น ครูต้องสอนนักเรียนถึงได้เรียน หรือแม้แต่สายลม แสงแดด เราก็รับเอามา เราเป็นหนี้ธรรมชาติด้วย เกิดมาอยู่กินบนแผ่นดินนี้ ก็ต้องตอบแทนบุญคุณแผ่นดินด้วย”

“แล้วคนที่เธอไปบริจาค เขาทำอะไรให้เธอ” ตั้งหนี้ยังมีตน

“พระสอนให้เราเมตตา สอนการให้ทาน เราควรช่วยเหลือกันและกันในสังคม ถ้าทุกคนเห็นแก่ตัวหมด คนลำบากมากมาย อาจต้องไปจับปล้น การช่วยเหลือกันทำให้สังคมมีความสุข เวลาเราเดือดร้อน เรายังอยากให้มีคนมาช่วยเหลือเราบ้างเลย พอมีใครมาช่วยเหลือ เราก็ตีใจประทับใจไปนาน”

ตึงหนิดยังเฉยๆ มองภาพห่วงโซ่สังคมไปไกลๆ ไม่เห็นสายตามันสั้น แต่วันนี้ดวงบุญมาขอบริจาค “อะไรก็ได้” เป็นครั้งที่สิบแล้วมั้ง ชักอายขึ้นมานิดๆ ถึงจะขี้นเหนียวแต่ก็ยังอายเป็น

ดวงบุญอยากให้ตึงหนิดรู้จักการให้ จึงมาเอ่ยชวนบ่อยๆ หวังผลเพียงว่า วันหนึ่งตึงหนิดจะสว่างในธรรม แม้เพียงเท่าเทียนไขแห่งจิ๋วก็น่าดี เธอรู้ว่าจะต้องเริ่มทีละจิ๋วๆ ของจิ๋วๆ ก่อน ถ้าบุญพอมิ อีกหน่อยตึงหนิดจะคลายความขี้นเหนียวลงได้เอง แม้ว่าอาจจะเป็นชาติหน้า

“ขอเสื้อที่ตึงหนิดไม่ชอบหลายๆ ไม่เคยใส่เลยมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี ที่เก็บไว้กันตุนนะ ขอตัวเดียว”

เพื่อไม่ให้เสียหน้ามากไป ตึงหนิดจึงให้รางวัลความพยายามของดวงบุญด้วยการพยักหน้า แล้วบอกว่า

“คราวนี้นั้นขอทำบุญกับเธอด้วยการอนุโมทนาบุญก่อนละกัน คราวหน้าจะให้” ตึงหนิดกัดฟัน “เสื้อ 1 ตัว”

ส่บณร็ดส่บบุญ

ดาหลาไปงานศพนญาติที่นครปฐม เธอแวะไปที่โต๊ะทำบุญหน้าศาลาเพื่อร่วมทำบุญด้วย เจ้าหน้าที่เป็นคุณลุงแก่ๆ ทำทางใจดี ช่วยลงชื่อไว้ในสมุดรับแขก และมอบด้ายสีแดงให้เธอเส้นหนึ่ง ตามธรรมเนียมจีนที่ว่า คนที่ได้รับด้ายสีแดงจะไม่พาความเศร้าโศกในวัดติดตัวไปด้วย

เธอนั่งที่เก้าอี้รับแขกมองดูไปรอบๆ ศาลา มีผ้าขนหนูผืนใหญ่ยาวติดป้ายชื่อห้างร้าน หรือชื่อคนผู้มอบให้มา แขนวเรียงๆ กันเต็มผนัง เจ็กิมลั่งพูดให้ฟัง เมื่อเธอถามถึงพวงหรีดดอกไม้สดที่ตั้งอยู่โดดเดี่ยวใกล้ประตู

“ของคนมาจากกรุงเทพฯ ถ้าคนที่นี่เขาใช้ผ้าขนหนูชะมวก มันมีประโยชน์ ให้ลูกหลานใช้ต่อไปไม่ต้องทิ้งเหมือนพวงหรีดเสียของ”

ดาหลากลับมาเล่าให้เรณูฟัง เรณูหัวเราะ บอกว่าจุตได้ตำตอ เพราะญาติผู้พี่ของเธอเป็นเจ้าของร้านทำหรีดผ้าห่มอยู่ที่ผั๊กไห แต่ไม่ใช่แบบแขนงเฉยๆ อย่างนี้ หากแต่พับเป็นรูปดอกไม้ รูปนก

รูปอะไรสารพัด มีรถจากต่างจังหวัดมารับไปขายส่งทีละเป็นคันรถเลย ส่งทั่วประเทศโดยที่พี่แกไม่ต้องไปประชาสัมพันธ์ เขามารับเองถึงบ้าน แกจ้างงานให้คนทั้งตำบลเอาไปทำที่บ้าน เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนชั้นดีทีเดียว

ส่วนในกรุงเทพฯ ก็มีพวงหรีดผ้าห่มขายอยู่ตามร้าน พวงหรีดดอกไม้สดบ้างเหมือนกัน แต่คนยังสั่งซื้อไม่มาก คงเพราะไม่ค่อยรู้จักกัน เรณูบอกว่าถ้ามีผ้าห่มมากก็จะสามารถเอาไปแจกชาวบ้านยากจนทางเหนือ ซึ่งอากาศหนาวมาก ชาวบ้านยากจนมีเยอะ เกือบทุกจังหวัด แจกไปเท่าไรก็ไม่พอ

“ให้กับคนที่จำเป็นมาก ก็ยังได้บุญมากนะ” ดาหลาเอ่ยเห็นด้วย เรณูยังบอกอีกว่า มีแต่คนกรุงเทพฯ เท่านั้นแหละที่ใช้ พวงหรีดดอกไม้สด ยิ่งพวงใหญ่ดอกไม้้นอก ตกเกือบพวงละ 2,000 บาท

“เลิกงานก็เหี่ยวแล้ว เอาไปทิ้งหลังวัด เทศบาลมาโกยไม่ไหวหรอก มันเยอะ เน้าแห้งอยู่หลังวัดนั่นแหละ เป็นภูเขาเลากา เป็นกรรมของวัดไป บาปของใครไม่รู้ ทั่วกรุงเทพฯ นะ วันหนึ่งสงสัยทิ้งไปหลายล้านบาท”

ดาหลากำลังฟังเพลินๆ ถึงกับสะดุ้ง

“เฮ้ย มากไปมั้ง”

“อะไรมาก สมมุติมีพวงหรีดแบบ 2,000 บาท แค่ 10 พวงนะ แล้วพวงละ 1,000 สัก 100 พวง เอาแค่ศาลาเดียวแล้วก็เอาแค่ 50 วัด ก็ 6 ล้านแล้ว แต่กรุงเทพฯ มีเป็นร้อยวัดนา วัดละหลายศาลาด้วย นี่แค่วันเดียว ปีหนึ่งเท่าไร ซื้อทีมฟุตบอลได้เลย”

“ไอ้โฮ!” ดาหลาเห็นรูปธรรมของพวงหรีด เป็นรูปธรรมของธนบัตรขึ้นมาทันทีตามทฤษฎีของเรณู ชักรู้สึกไม่ยากใช้พวงหรีดดอกไม้สดอีกแล้ว เพราะแม้จะต้องส่งพวงหรีดเพราะหน้าตาบริษัทที่จะต้องไปโชว์ตัวว่าบริษัทของดาหลาก็มอบให้เหมือนกัน แต่การคิดที่ ‘เสร็จธุระ’ แค่นั้น ก็ดูจะออกตัญญูต่อค่าของเงินไปหน่อย ที่มันมีค่าแต่ใช้มันไม่คุ้มค่า ไม่สมกับที่แม่สอนไว้ว่าให้รู้ค่าของเงิน เพราะการไม่รู้ค่าของเงินเท่ากับไม่รู้ค่าของหยาดเหงื่อแรงงานของเราเอง ดูถูกว่าเหงื่อของเราไม่แพง ถ้าเหงื่อเราแพง เงินเราที่จะใช้ไปต้องได้ประโยชน์เยอะๆ

“เอ...แล้วจะเปลี่ยนเป็นอะไรดีถึงจะมีประโยชน์ มีอะไรนอกจากผ้าห่มอีกมั้ย”

“เดี๋ยวนี้มีหรีดต้นไม้” เรณูทำตัวเป็นประชาสัมพันธ์ที่ดีของสิ่งแวดล้อมโลก “ฉันเคยไปสั่งนะ เขาไปส่งที่วัดให้เลยละสบาย”

ดาหลาสนใจจดเบอร์โทรฯๆ ขณะที่เรณูผอมต่อ “ถ้ามี คนสั่งเยอะๆ ต่อไปบ้านเมืองเราจะได้มีต้นไม้เยอะๆ เจ้าของงานอาจจะเอาไปปลูกที่บ้าน หรือมอบให้สวนสาธารณะ ปลูกแล้วโตให้ร่มเงาแก่คนมาพักผ่อน เป็นกุศลแก่ผู้ลวงลับทุกวัน หรือปลูกในวัด ในโรงเรียนที่ยังไม่มีต้นไม้ ให้เด็กๆ ได้วิ่งเล่นใต้ต้นไม้ หรือถ้าเป็นต้นไม้เล็กๆ น่ารักๆ ก็ปลูกในบ้านและแจกอัญญาติๆ กันไป

แจกเพื่อนฝูงกันไป ให้ช่วยกันปลูกต้นไม้ ประเทศเราจะได้มีต้นไม้
ทุกบ้าน ทำให้อากาศดีมีประโยชน์กับตัวเราเอง เวลาไปทำงาน
เหนื่อยๆ กลับมาบ้าน เห็นต้นไม้แล้วสบายใจ”

ดาหลาเห็นดีเห็นงามตามไปด้วย เสริมว่า

“แต่ใจฉันนะ อยากให้กรมป่าไม้เอาไปปลูกป่าจังเลย ได้
วันหนึ่งๆ คงเป็นพันๆ ต้น เท่ากับทุกคนได้ช่วยปลูกป่าไปในตัว
โดยไม่ต้องจัดทัวร์ไปปลูกป่า ประเภทต้นสูง 5 เซนติ์ ปลูกแล้ว
รอด 10 เปอร์เซ็นต์ อะไรทำนองนั้น ได้ประโยชน์หลายต่อแะ
จริงมะ”

เรณูยิ้ม “เอ๊ะ นี่เราได้นักอนุรักษ์ใหม่เกิดขึ้นอีกคน
ด้วยแฮะ ดีจัง แต่ตอนนี้เอาแค่ที่เราทำเองได้ก่อนก็แล้วกันนะ”

ดาหลาขมวดคิ้วสงสัย “เอ๊ะ! แล้วจะกระเทือนคนปลูก
ดอกไม้มัยเนี่ย”

เรณูส่ายหน้า “ไม่หรอก เขาปลูกต้นไม้เป็นอยู่แล้ว จะ
ดอกไม้หรือต้นไม้เขาก็ปลูกตามที่ตลาดต้องการเองแหละ ขอบใจ
ที่ห่วง อย่างร้านพวงหรีดก็เหมือนกัน ถ้ามีลูกค้าซื้อเป็นต้นไม้
เขาก็สั่งต้นไม้มาขาย เพราะราคาก็ได้เท่าๆ กัน เขาไม่ได้เสียรายได้
อะไร”

ดาหลาค่อยยิ้มออก “เออละ รับรอง ที่นี้จะสั่งเป็นหรีด
ผ้าห่มมั้ง เป็นหรีดต้นไม้บ้างจ้ะ คุณเรณูจ๋า”

เรณูยิ้มร่าเริง “ดีแล้วจ๊ะ การทำสิ่งดีมีประโยชน์นั้นเป็นบุญแก่ตัวเรา การไม่ทำร้ายสิ่งแวดล้อม เป็นการตอบแทนคุณของธรรมชาติ เป็นบุญอย่างหนึ่งที่เราควรทำ เพราะเรามีชีวิตอยู่ได้นี่ เราอาศัยสิ่งแวดล้อมมากเลย อาศัยเขาแล้วก็ต้องตอบแทนดูแลเขาให้ดี จริงมั๊ยจ๊ะ”

“จริงซื้เนะ แล้วเวลาเจอสิ่งแวดล้อมที่ดี ใจเราก็สงบ อ่อนโยนขึ้นด้วย” ดาหลาสนับสนุนเพื่อนอย่างเต็มที่ เรณูยิ้มอย่างมีความสุขกับแนวร่วมคนใหม่

ต้นไม้หัวใจแก้ว

ใจแก้วบอกคนสวนให้ยกกระถางแสงจันทร์ไปไว้บนดาดฟ้า มันเป็นกิ่งที่ตัดมาจากต้นหน้าบ้าน และปักชำไว้อยู่นานจนตอนนี้ ออกใบใหม่งาม แข็งแรงพอจะย้ายได้แล้ว

เดี๋ยวนี้ที่บ้านมีแสงจันทร์ถึง 10 ต้น จากเริ่มแรกที่มี เพียงต้นเล็กๆ ต้นเดียวซึ่งปลูกลงดิน ที่บ้านไม่มีบริเวณที่เป็นดิน มากนัก ต้นที่ปักชำใหม่จึงต้องใส่กระถางทั้งหมด

นอกจากแสงจันทร์แล้ว ในบ้านของใจแก้วก็ยังมียอดต้นไม้ อื่นๆ อีกมากพอสมควร แต่ใจแก้วไม่ค่อยรู้เรื่องการดูแลต้นไม้ ทำให้ตายไปหลายพันธุ์ พันธุ์ใดที่เหลืออยู่ก็ขยายเป็นหลายต้นแทน เพราะแสดงว่ามันทนใจแก้วได้

ในตอนแรกๆ ใจแก้วก็เหมือนคนอื่นๆ ที่อยากให้ต้นไม้ สวยอยู่ตลอดเหมือนต้นไม้พลาสติก แต่ความที่ทั้งไม่มีเวลาดูแล และดูแลไม่ค่อยเป็น ต้นไม้ก็ไม่ค่อยยอมตามใจแก้ว บางทีเธอเก็บ

ไปคิดเรื่องต้นนี้ดูใบมันเหมือนจะป่วย ต้นนั้นทำไมไม่ออกดอก
คิดไปทั้งคืนจนแทบไม่ได้นอน

เป็นอย่างนี้บ่อยๆ จนวันหนึ่งใจแก้วเห็นว่าจะเอาชีวิต
มาทั้งกับต้นไม้ชี้เ้ายเสียเป็นแน่แท้แล้ว จึงตัดสินใจว่า ต่อไปนี้จะไม่
ยึดมันถือมันกับต้นไม้อีกต่อไป ต้นไหนอยู่ได้ก็อยู่ ตายได้ก็ตาย
แต่ใจแก้วจะรอด ปล่อยวางแล้วก็มีความสุขขึ้น เห็นต้นไหนน้อยใจ
ก็เฉยๆ ดูแลอย่างดีตามปกติ หลังจากนั้นแล้วแต่มันจะตัดสินใจเอง
ว่าจะอยู่หรือจะตายดี

นานมาแล้วเคยอ่านนิทานเกี่ยวกับต้นไม้ต้นหนึ่ง พอ
คนร้อนก็บอกให้มานอนใต้ต้น พอคนจะปลูกบ้านก็ให้ตัดต้นไป
ปลูกบ้าน เหลือแต่ตอก็ยังบอกให้คนมานั่งพัก ต้นไม้เป็นผู้ให้ที่ใจดี
ตลอดมา และสำหรับใจแก้ว แคเห็นต้นไม้ก็สบายใจแล้ว ต้นไม้
ยังไม่ทันทำอะไรเลย

ใจแก้วปลูกต้นไม้มากมายหลายกระถาง แม้จะเป็นต้นไม้
ต้นไม้ใหญ่แบบสวนสาธารณะ แต่ใจแก้วก็พอใจ เธอรู้สึกว่ามีคน
ตัดต้นไม้ในป่ามาก เธอรู้สึกว่าบ้านเมืองร้อน เพราะมีสิ่งทำความ
ร้อนให้บรรยากาศมาก นักอนุรักษ์ธรรมชาติบอกว่า โลกร้อนขึ้น
เพราะมีคาร์บอนไดออกไซด์มากเกินไปในชั้นบรรยากาศ ใจแก้ว
ไปทำอะไรกับใครไม่ได้ ไปเปลี่ยนแปลงอะไรที่ไหนไม่ได้ แต่
ปลูกต้นไม้ในบ้านได้

ต้นไม้บ้านเดียว แม้จะหลายต้นเล็กๆ เต็มบ้านแล้ว ก็คงไม่ทำให้สภาวะแวดล้อมของโลกเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น แต่อย่างน้อยใจแก้วก็ได้ลงมือปลูกต้นไม้ แค่ว่าที่ตัวเองทำได้ ได้ตอบแทนคุณของโลกเล็กน้อย ในขนาดเท่านั้นค้ำหยดเดียว ใจแก้วก็พอใจ

ยังคิดถึงว่า ใจแก้วหายใจอยู่ทุกวินาที มีแต่หายใจเอาคาร์บอนไดออกไซด์ออกมาเท่านั้น เป็นการใช้ธรรมชาติฝ่ายเดียวเลย ความเคยชินทำให้ลืมเรื่องนี้ไปแล้ว แต่พอนึกได้ก็ตีใจที่ใจแก้วปลูกต้นไม้ในบ้านเยาะๆ และต้นไม้ก็ผลิดอกซิเจนคืนให้กับโลกแทนใจแก้ว

พระสรวัด

เจ้าอาวาสวัดในกลางเป็นพระหนุ่มอายุ 40 ปี มาจากสวนโมกข์ อยากจะทำวัดให้ร่มรื่นแบบสวนโมกข์บ้าง แต่ต้นไม้ที่ลงไปรอบแรกก็ตายเรียบ เพราะดินเค็ม กำลังจะปลูกใหม่อีกรอบ

วัดในย่านใกล้เคียงมีอีกมาก แต่ก็แบบรดน้ำมนต์ให้หายกันไปตามเรื่อง ชาวบ้านจึงเข้าวัดเวลามีเคราะห์ หรือต้องการโชคลาภ ดังนั้น เมื่อเจ้าอาวาสจัดกิจกรรมวันพระ มีการตักบาตรทำบุญ และเทศน์ธรรมะจึงมีญาติโยมมาสัก 20-30 คนเท่านั้นเอง

พระในวัดมีประมาณ 10 รูป บวชเข้ามาอยู่วัดตามประเพณีเท่านั้น

ญาติเจ้าอาวาสเป็นเรือนโบราณ จึงใหญ่โตโอโง่ง ด้านซ้ายเป็นห้องพักเจ้าอาวาส ตรงกลางเป็นชานเสวนาและถาดายของ ส่วนด้านขวาใช้เป็นที่ฟังเทศน์วันพระ ถัดลึกเข้าไปเป็นห้องพักพระเรียงเป็นตับ คั่นกลางด้วยโรงครัว จานขามและปิ่นโตกองอยู่เต็ม

“จานหายจนขึ้นเกียจจับ” เจ้าอาวาสบอก ดวงแก้วหัวเราะ

เบาๆ วันนี้เธอมาสำรวจวัดและสำรวจศรัทธาเจ้าอาวาส แล้วถามว่า ท่านจะอย่างไรต่อไป

“ก็จะพยายามพัฒนาไปแบบสวนโมกข์ คือสอนธรรมะนะ ถ้าไม่ไหว อาตมาก็จะไปอยู่ที่อื่น แต่ก็ต้องสู้กันก่อนนะ”

เมื่อดวงแก้วกลับมากรุงเทพฯ เธอไปซื้อหนังสือหลวงพ่อกุทรทาส และหลวงพ่อบัณฑิต ที่วัดชลประทานฯ เป็นหนังสือเล่มเล็กๆ บางๆ ถอดความมาจากการเทศน์ 1 ชั่วโมง ทุกๆ ต้นเดือนเธอก็ส่งไปให้เจ้าอาวาส 4 เรื่อง สำหรับวันพระ 4 ครั้ง ในเดือนนั้นเรื่องหนึ่งก็ประมาณ 40 เล่ม ใกล้เคียงกับจำนวนคนมาวัด

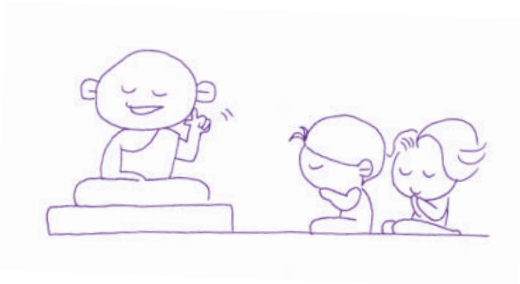
ประมาณ 8 เดือนหลังจากนั้น วันหนึ่งเจ้าอาวาสก็โทรศัพท์มาแจ้งข่าวงานฉลองเรือนโบราณอายุเป็นร้อยปีที่ปรับปรุงซ่อมแซม และจะใช้เป็นศาลาการเปรียญต่อไป ดวงแก้วถามถึงความคืบหน้าของงานเผยแผ่ศาสนา เจ้าอาวาสเล่าด้วยสຸ້มเสียงสดชื่นกระปรี้กระเปร่า

“อาตมาแจกหนังสือที่โยมส่งมาให้อยู่เรื่อยๆ เดียวนี้คนมาวัดเยอะขึ้น เขาเริ่มรู้แนวของวัดเราแล้วว่าเราให้ธรรมะจริงๆ ตอนนี้มีหนุ่มๆ สาวๆ เข้ามาด้วยนะ” ดวงแก้วฟังแล้วดีใจ ถ้าเริ่มดึงดูดคนหนุ่มสาวเข้าวัดได้ก็ได้รับการแล้ว จะช่วยงานเผยแผ่ธรรมะได้มากขึ้น

“ทุกปีบวชนเริมสัก 10 คนเท่านั้น ปีนี้มีมาบวชเป็นร้อยเลย เวลาทำงานวัด เดียวนี้คนเต็มวัด แจกหนังสือกันไม่ทันทีเดียว หนังสือที่โยมส่งมาให้ต่างหากนั้น อาตมาเก็บไว้แจกวันมีงานโยมมาสิ คนเยอะมาก”

ดวงแก้วเป็นปลื้ม ชาวบ้านนั้นเขามีปัญญาพิจารณา
เมื่อมีธรรมะดีๆ ที่แท้จริงเข้าไปให้ เขาย่อมรับรู้ได้ เมื่อมีพระดี
สักองค์หนึ่งมาสอน ธรรมะย่อมเจริญงอกงามได้ในใจคน

พระอย่างนี้สิ่งนี้จะเรียกว่า พระสร้างวัด วัดใจ วัดธรรม
ไม่ใช่วัดตุ

พระพุทธรูปสอนธรรม

น้ำหอมพาไขหวานมากราบพระในห้องสวดมนต์ พระพุทธรูปสีทอง ขนาดหน้าตักกว้าง 37 นิ้ว ผมเกล้าเป็นมวย กลางกระหม่อม จีวรพลิ้วจีบคลุมทั้งองค์ เป็นพระพุทธรูป ปางประทานพร พระพักตร์สวยเย็นนั้นดูคล้ายรูปปั้นกรีกโบราณ

“สีทองอย่างนี้ดูสวยดี ไม่สว่างไสวแวววาวจนเห็นเงาของเราเอง แล้วก็ไม่ใช่แบบสีพ่น ที่ทำให้รู้สึกเหมือนสิ่งของมากกว่าเป็นพระ เราชอบ” ไขหวานชม น้ำหอมปลื้มใจ

ไขหวานสังเกตเห็นคล้ายหยดน้ำมันเล็กๆ บนแก้มพระ จึงลูกเข้าไปดูใกล้ๆ น้ำหอมลูกตามไป

บนผิวสีทองนั้น มีรอยคล้ายหยดน้ำมันเล็กๆ ติดอยู่จริงๆ แถมยังมีตามดเป็นจุดดำๆ อยู่แถวไหล่และตักด้วย น้ำหอมตกใจ หน้าเสีย เธอไม่เคยเข้าใกล้องค์ขนาดนี้ จึงไม่เคยเห็นมาก่อน

“ตอนไปดูไม่เห็นหรือ” ไขหวานถาม น้ำหอมส่ายหน้า “เขาหุ้มพลาสติกเก็บอยู่ เขาทำไว้นานแล้ว แต่ความที่พี่พลอยแนะนำไป

เราจึงไว้ใจงานของเขามาก ไม่ระวังเลย ดูแต่แบบ”

ทั้งสองลูกกลับมา นั่งที่เบาะตามเดิม ในระยะขนาดนั้น ความสายตาสั้นของน้ำหอม ทำให้เธอเห็นพระผิวยาวเหมือนเดิม น้ำหอมเล่าให้ไขหวานฟังว่า

“เขาบอกว่าเป็นศิลปินจบจากมหาวิทยาลัยศิลปะ คนรวยๆ ชอบมาให้เขาออกแบบพระประจำตระกูลให้ไม่เหมือนใคร แต่อยากจ่ายในราคาท้องตลาดธรรมดา เขารู้สึกคนไม่เห็นคุณค่าของงานจนน้อยใจบ่อยๆ เราารู้สึกว่าเราเข้าใจตรงนั้นนะ ศิลปินย่อมรักษาผลงานของตัวเองก่อน แต่เขาปล่อยงานให้มีตำหนิอย่างนี้ได้ยังไง เสียแรงศรัทธา”

น้ำหอมคิดใหญ่ว่าจะทำอย่างไรดี จะหาพระใหม่ก็ทำใจไม่ได้ เพราะคุ่นเคยกับองค์นี้เสียแล้ว จะยกไปแก้ไขก็คงต้องปิดทองทับ ซึ่งก็做不到แบบนั้น และพระประดิษฐานลงแล้ว ก็ไม่ยากยกออกไป

ไขหวานรู้ความกังวลใจของน้ำหอม เธอนั่งนิ่งๆ อยู่ครู่หนึ่ง แล้วเอ่ยคำของหลวงพ่พระพยอมว่า

“ยอม หยุด ยืน ยอมไม่เป็น ยืนไม่ได้”

น้ำหอมทอดถอนใจ เธอยังมองอะไรไม่ออก ไขหวานพูดซ้ำๆ อย่างให้สติ

“จริงอยู่เราชอบความสมบูรณ์แบบ เราจึงดิ้นรนให้ทุกอย่างสมบูรณ์แบบ ถ้าทำได้ก็ควรทำ แต่ถ้ามันวุ่นวายนัก บางอย่างก็ไม่ต้องฉันทว่าเรายอมให้จุดตามดมันอยู่อย่างนั้นแหละ มันคงไม่เสียหายไปมากกว่านี้หรอก หรือถ้าจะเป็นก็อีกนาน”

น้ำหอมหนึ่งฟอง ใช้สติครองตามคำของไขหวาน

“เราเอามาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตัวเรามากกว่า หัดอยู่กับ
ความไม่สมบูรณ์นี้มั่ง อย่าไปรู้สึกเฝ้าร้อนกับมัน อย่าไปเพ่งโทษมัน
วันหนึ่งน้ำหอมจะพบว่ามันไม่เป็นอะไรหรอก เรายังคงสวดมนต์
ที่นี้ได้ นั่งมองท่านจากตรงนี้ ก็ยังรู้สึกสงบเย็นได้”

ไขหวานยิ้มให้ จับมือน้ำหอมไว้อย่างอ่อนโยน

“พระมาสอนเรานะ ให้เราหัดอยู่กับความไม่สมบูรณ์
อย่างมีความสุข”

ธรรมะโฮล อิน วัน

คืนนี้ฤดีขึ้นกราบพระในห้องสวดมนต์ ด้วยความรู้สึกอันเปี่ยมล้นไปด้วยความสุขและศรัทธา เป็นวันที่เธอได้ตระหนักรู้ถึงโชคอันยิ่งใหญ่ ที่เธอได้รับจากการปฏิบัติธรรม

บ่ายวันนี้ขณะที่เธอกำลังนั่งฟังการบรรยายธรรมะในห้องศึกษาธรรม เธอได้รับโทรศัพท์จากสามีว่า เขาตีกอล์ฟได้รางวัลที่หนึ่ง ได้ถ้วยและเงินรางวัลมาด้วย ฤดีขึ้นไม่อยากจะเชื่อหูตัวเอง เธอคิดว่าเขาล้อเธอเล่น เพราะทุกครั้งที่เขาไปตีกอล์ฟเขาได้เกือบที่โหล แต่เขาก็ยืนยันว่าเป็นเรื่องจริง

เมื่อมาพบกันที่บ้าน สามีเธอก็มาบรรยายสรุปให้เธอฟังว่า เขาชนะการตีกอล์ฟครั้งนี้มาได้อย่างไร

เมื่อก่อนเวลาที่เขาจะไปตีกอล์ฟในการรับรองลูกค้าของบริษัท เขามักจะโดนฤดีขึ้นแหย่ว่า "ไปจริงหรือเปล่า ไปที่อื่นมั่ง" ซึ่งจะรบกวนจิตใจของเขายู่ตลอดเวลา เพราะเขาไม่อยากจะให้เธอกังวลใจ แต่ก็ไม่สามารถทำให้เธอวางใจได้สนิท

เมื่อเล่นกอล์ฟเสร็จ เขาต้องปล่อยให้เพื่อนๆ พาลูกค้าไปเลี้ยงอาหารต่อ ตัวเขาต้องรีบขอตัวกลับบ้าน แต่กระนั้นก็ตาม เขาก็จะกลับมาพบญาติขึ้นหน้าหงิกคอยอยู่แล้ว พร้อมกับคำถามว่า “ทำไมเพิ่งกลับ”

ตั้งแต่ญาติขึ้นสนใจธรรมะ เธอเริ่มอ่านหนังสือธรรมะอย่างเพลิดเพลิน เข้าคอร์สอบรมสมาธิ และเริ่มฝึกฝนที่บ้านอย่างตั้งอกตั้งใจ ความขุ่นมัวอันเป็นปกติของเธอ ค่อยๆ จางลง ญาติขึ้นรู้สึกสงบเย็นในจิตใจ และสามีของเธอก็รู้สึกได้ถึงความสงบเย็นนั้น

ทั้งสองเกิดความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกันได้อย่างสนิท ญาติขึ้นเชื่อใจในสามี ทำให้เขาหมดความกังวลเกี่ยวกับความกังวลของเธอ เขารู้ว่าเธอสบายใจและเชื่อใจเขา ดังนั้น เขาจึงตีกอล์ฟอย่างปลอดภัย โปร่ง จิตใจสบาย มีสมาธิ และชนะได้รางวัล

ญาติขึ้นรู้สึกว้าวเธอก็ชนะด้วย แต่เป็นการชนะเรื่องร้อนในบ้านอันเกิดจากตัวเธอเอง ธรรมะสอนให้เธอเข้าใจเรื่องของชีวิต เรื่องของกรรม ว่ามีที่มาและที่ไปอันเนื่องด้วยการกระทำของตนเองอย่างไร สอนให้มองโลกอย่างเห็นตามความเป็นจริง ไม่ใช่มองอย่างอยากจะเป็นไปตามใจของตนเอง อันเป็นเหตุนำทุกข์มาให้

เธอได้อ่านหนังสือเรื่องสายแดดและใบเขียวของ ดิช นัทฮันท์ ซึ่งเล่าเกี่ยวกับน้ำแอปเปิ้ลในถ้วยว่า ตอนแรกเมื่อรินจากขวดจะมีตะกอนที่เป็นเศษเนื้อแอปเปิ้ลติดมาด้วย เมื่อมันตกตะกอนแล้ว น้ำก็จะใส่น่าดื่ม

การทำภาวนา ทำให้ใจใสกระจ่าง ความใสนี้ช่วยฟื้น
ความชุ่มชื้น ทั้งยังให้พลังและความสงบ แต่ไม่ใช่สงบอย่าง
น้ำแอมเปิด หากแต่เป็นความสงบที่มีความตระหนักรู้อยู่ด้วย

ฤดีชื่นซาบซึ้งถึงความสงบร่มเย็นในใจที่พระธรรมแผ่มา
คุ้มครอง นอกจากจะทำให้เธอเย็นแล้ว ยังทำให้คนในครอบครัว
ของเธอเย็นอีกด้วย

ฤดีชื่น นั่งทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นวันนี้แล้วลืมนปีติ ก้มกราบ
ขอบพระคุณพระรัตนตรัย ด้วยความนอบน้อมอย่างเต็มเปี่ยม

เทียนไสว

ภูซังค์เห็นเทียนไสวหอบกระดาษสาหลายม้วนออกมาจากร้านขายกระดาษ และยังหิ้วถุงพะรุงพะรัง เขาเข้าไปทักทายและอาสาพาไปส่งบ้านด้วยอยู่บนเส้นทางเดียวกัน เธอเล่าว่าจะเอากดาษไปทำเป็นหนังสือทำมือเล่มเล็กๆ เก็บไว้ให้เพื่อนๆ เมื่อถึงวันเกิดของเธอ ซึ่งยังอีกนาน

“ทำเสร็จแล้ว จะลอกพระพุทธรูปดีๆ ที่เหมาะกับชีวิตพวกเราใส่ลงไป เอาไว้ให้เพื่อนอ่าน ตอนนี้อ่านๆ ทำไปก่อนทำเรื่อยๆ ไม่ค่อยมีเวลานะ”

“เอาเวลาไปทำอะไรหมดล่ะ” เขาถาม “ปฏิบัติธรรมแล้วไม่ใช่หรือ”

เทียนไสวหัวเราะขำเล็กๆ

“คนมักจะคิดว่า พอปฏิบัติธรรมแล้ว ก็จะกลายเป็นคนที่ไม่ว่างทำอะไร ไม่ว่างทำอะไร ความจริงนั้นเป็นอาการของคนเบื่อโลก แต่คนปฏิบัติธรรมจะเป็นตรงข้าม”

“ตรงข้ามยังง” ภูซังค์สงสัย

“คือเรารู้แล้วว่า สิ่งทีธรรมชาติสอนเป็นสิ่งที่ดี พอรู้แล้วมันชวนขวยที่จะทำสิ่งที่ธรรมชาติสอน เพื่อให้เราได้รับสิ่งดีๆ เหล่านั้นมาไว้ในชีวิต พอทำแล้วเรารู้สึกถึงผลที่เกิดขึ้น ว่าชีวิตดีขึ้นจริงๆ ทีนี้เราก็อากช่วยคนอื่นให้ได้สัมผัสสิ่งดีอย่างเราบ้าง เราไม่มานั่งเฝ้าโลกอยู่หรอก ไม่อย่างนั้นพระอรหันต์ท่านก็นอนรอความตายไม่ทำอะไรสิ นี่ท่านกลับเดินจาริกไปเที่ยวสอนชาวบ้าน อย่างพระพุทเจ้าโปรดสาวกองค์สุดท้าย ก่อนท่านจะปรินิพพานเลยรู้ใช่ไหม”

ภูซังค์พยักหน้า เขาเคยเรียนมาสัสมัยเด็กๆ แต่ก็เกือบลืมไปแล้ว “แล้วตกลงเธอทำอะไรมั่ง ที่ว่าไม่ว่างนะ” เขาซักสนใจ

“ตอนเย็นพอเลิกงานแล้ว จันท์ พุฑ ศุกร ไปช่วยเพื่อนสอนศิลปะเด็ก สนุกดีนะ พวกเด็กๆ ก็สนุก เด็กที่เรียนศิลปะโตขึ้นจะมีจิตใจดี ไม่เป็นอันธพาลหรอก วันอังคารก็ไปอ่านหนังสือธรรมะลงเทปไว้ให้คนตาบอดกับคนแก่ฟัง ที่บ้านเพื่อนมีห้องอัดเสียง วันพฤหัสบดีก็ไปเรียนซอยผม เรียนมา 2 ครั้งแล้ว เวลาว่างบุญจะได้ไปช่วยที่เดินที่ตัดผมฟรี ของมูลนิธิที่วันเสาร์ไปเป็นอาสาสมัครอยู่ วันอาทิตย์เข้าไปฟังเทศน์ที่วัด ตอนบ่ายก็มาอ่านหนังสือธรรมะ และก็คิดพระพุทพจน์ที่จะทำเป็นของขวัญนี้แหละ”

เทียนไสวสาธยายยาว ภูซังค์นั่งฟังโดยไม่ขัด เขาารู้สึกแปลกใจ ไม่เคยคิดเลยว่าจะมีใครคิดทำอะไรให้คนอื่นแบบนี้ เขาบอกเธอ เทียนไสวหัวเราะ

“โอ๊ย เยอะ เพื่อนที่เรียนธรรมะด้วยกันนะ คนหนึ่ง
เข้าสถานวิทย์เพื่อเอาเทปไปเปิดให้คนฟังธรรมะ อีกคนอยู่บ้านคอย
อัดเทปไปเดินแจกที่วัด อีกคนไปเป็นอาสาสมัครอนามัยหมู่บ้าน
อีกคนนั่งถอดเทปออกมาเป็นต้นฉบับ เพื่อเผยแพร่เป็นหนังสือ
ถอดเทปกันทีชุดใหญ่ ทำกันเป็นปีกว่าจะเสร็จ เขาไม่ยุ่งเฉยๆ
กันหรอกจ้ะ สนใจธรรมะมั่งมัยละ มีหนังสือให้ยืม”

ภุชงค์ยิ้มๆ สองจิตสองใจ ใจหนึ่งอยากจะปฏิเสธ อีกใจ
หนึ่งก็อยากปฏิเสธด้วย เทียนไสวชินกับการเห็นอาการอย่างนี้
จึงหัวเราะเบาๆ ไม่ให้ภุชงค์อึดอัด

“ขณะนี้เธอก็กำลังปฏิบัติธรรมอยู่แล้วละ คือมีเมตตาหนึ่ง
มีกรุณาหนึ่ง จึงช่วยขับริดมาส่ง ขออนุโมทนาบุญด้วยนะจ๊ะ”

ภุชงค์ยิ้มเขินๆ แต่เมื่อได้ยินคำว่าอนุโมทนาบุญก็รู้สึก
อึ้งใจขึ้นมานิดๆ อ้อ! ปฏิบัติธรรมเป็นอย่างนี้

ปากกาของเมฆอ้วน

เมฆอ้วนเป็นคนชอบปากกามาก ขโมยทุกทีที่มีโอกาส โชคดีของบริษัทที่ซื้อแต่ปากกาถูกลีนมาแบบเดียว ไม่สวย ไม่ถูกรสนิยม แต่กระนั้นก็ไม่วายถูกขโมย เพราะถ้าอาทิตย์ไหนที่ไม่ได้ปากกาใครมาเลย เมฆอ้วนจะรู้สึกคันที่มีมือ แล้วหันมาขโมยบริษัทแทน

ไผ่ยิ้มจะคอยเตือนให้เลิกขโมยอยู่เสมอ แต่เมฆอ้วนเห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย ไม่สำคัญอะไร

“พระพุทธเจ้าสอนว่า อย่าดูหมิ่นบุญหรือบาปว่าเล็กน้อย น้ำหยดทีละหยด ยังเต็มตุ่มได้ ถ้ามีบุญเต็มตุ่มก็ชื่นใจนะ ถ้ามีบาปเต็มตุ่มก็คิดเอาเองมั่งแล้วกัน”

“มันนี่ดัดเดี๋ยวเอ็ง แคปากกาด้ามเดียวร้านไม่เจ๊งหรอก”
เมฆอ้วนยังดื้อ

“นี่ดัดเดี๋ยวก็ผิดศีลนะ เอ้า ดูนะ” ไผ่ยิ้มหยิบเงาที่คว้านเม็ดแล้วในขามมาใส่ถ้วยตรงหน้าเมฆอ้วน 5 ลูก และใส่

ถ้วยตัวเอง 5 ลูก แล้วว่า “เดิมเรามีบุญมาเท่ากันนะ มีชีวิตปกติ ร่างกายปกติ มีงานทำปกติ เป็นบุญเก่าเท่ากับเงาะ 5 ลูก ในถ้วยนี้ วันนี้เธอขโมยปากกาผิดศีลข้อลักขโมย เธอจะต้องกินเปลือกเงาะ คือได้บาปมาเท่ากับ 1 เปลือก แต่ฉันจะได้เงาะ 1 ลูก” ว่าแล้วก็หยิบเนื้อเงาะในชามมาเพิ่มให้ตัวเอง

“อ้าว!” เมฆอ้วนตาเขียว ไม่ชอบเปลือก ใครจะกินเปลือก “เพราะเธอผิดตรงมโนกรรม มีเจตนาไม่ดี 1 แล้วลงมือ ขโมยผิด 2 ข้อ 3 เบียดเบียนเจ้าของปากกา 3 ข้อนี้ได้เปลือก 1 เปลือก ส่วนฉันนะ ฉันเห็นเธอทำ ฉันนำมาพิจารณาธรรมสอนตัวเองว่าเป็นบาปที่ไม่ควรทำ การพิจารณาธรรมได้บุญ 1 เกิดปิติที่ฉันไม่ทำอย่างเธอได้ เป็นบุญ 2 ทำให้ส่งเสริมศรัทธาว่าฉันจะอยู่ในศีลธรรมได้แน่ๆ เป็นบุญ 3 3 ข้อนี้ได้เนื้อ 1 ลูก แค่นี้พิจารณาเธอนี้แหละ”

เมฆอ้วนฟัง รู้สึกเสียเปรียบ อะไร! ดันมาได้บุญจากบาปของเราอีก แต่ก็อดหัวน้ใจเล็กๆ กับคำอธิบายนี้ไม่ได้ และยังตาโตเมื่อไผ่ยิ้มยังวางเปลือกลงตรงหน้าเธอเรื่อยๆ

“เนี่ย! ถ้าขโมยทุกวัน จะเป็นอย่างเนี่ยะ มีเนื้อกินเท่าเดิม แต่ต้องกินเปลือกพะเรอเกวียน เพราะมีแต่บาป”

“ไม่กินไม่ได้เหรอ” เมฆอ้วนเริ่มผอมลง

“บาปกรรมเป็นเรื่องหลบไม่ได้ เธอไม่กิน มันก็วิ่งเข้าปากเธอเอง อันนี้ไม่ต้องห่วง”

“ใครห่วง” เมฆอ้วนตาเขียวอีก เห็นภาพเปลือกเงาะลอยลิ่วมาและพยายามจะมุดเข้าปากเป็นพัลวัน

“ถ้าฉันต้องกินแต่เปลือกก็ตายซี”

“ก็ทำบาปไว้เอง โทษใคร” ฝ้ายล้มลอยหน้าลอยตา

“แล้วจะให้ทำไง ไม่อยากกินเปลือก” เมฆอ้วนเริ่มอ่อน
มองกองเปลือกเงาะตรงหน้า กลัวจะต้องกิน

“หลวงพ่อบอกว่า บุญไม่ต้องไปทำอะไรมากหรอก แค่
ละบาปก็เป็นบุญแล้ว เมฆอ้วนเลิกขโมยก็เป็นบุญแล้ว ถ้าจะให้ดี
เอาที่เคยขโมยมาแล้วไปแจก ผูกใจตัวเองให้รู้จักการให้ ก็ยิ่งดี”

“จันทิมาแจกดีมัย” ใจเมฆอ้วนยังอึกเสบเพราะติดเชื่อ

“ไม่ดี เจตนาทำบุญปนบาป ชาติหน้าเกิดมาปัญญาอ่อน”
เมฆอ้วนผอมลงจนหน้าซีด ฝ้ายล้มพูดต่อ

“นอกจากฉันได้บุญเพราะเธอแล้ว ยังได้จากในชามนี้อีก
เพราะฉันทำบุญทุกวัน เช้าตื่นมาสวดมนต์ก่อนมาทำงานก็ได้บุญ
แล้ว เมื่อเช้าได้พุงคนแก่ขึ้นสะพานลอยก็ได้บุญ”

“อุ้มขึ้นไปเลยสิ บุญมาก” เมฆอ้วนว่า

“ทำบุญต้องเหมาะแก่กำลัง และสภาพสถานการณ์ อุ้ม
ขึ้นมาพลัดตกตายทั้งคู่ก็แย่เลย นี่ฉันก็ควานเงาะให้เธอกินก็ได้บุญ
นะยะ เมตตาเธออยากให้เธอมีความสุขในการกิน”

“เงาะมีน้ำตาลเยอะนา เดี่ยวฉันตายเธอจะบาป”

“ฉันก็ไม่ต้องกิน” ฝ้ายล้มสรุป แต่เมฆอ้วนก็ลงมือหยิบ
เงาะในถ้วย

“ไม่ จะกิน”

หัวใจติดแอร์

วงศาระแทกแฟ้มลงบนโต๊ะด้วยสีหน้าของยักษ์ นั่งลง แล้วกดคอมพิวเตอร์เรียกเกมเรียงไฟซ์ขึ้นมาเล่นดับอารมณ์โกรธที่เพิ่งโดนเจ้านายเอ็ดมา

เสียงซิดเบาๆ ดังขึ้นข้างๆ เขาเหลือบไปดูเห็นโสมสวย กำลังถ่ายรูปเขาอยู่

“ถ่ายทำไม” เขาหงุดหงิดใส่

“เรียนธรรมะ” โสมสวยหัวเราะ “เก็บไว้ดูว่าทุกข์หน้าตาอย่างนี้” ว่าแล้วก็หันจอกลองให้ดู วงศาเห็นหน้าตัวเองแล้วร้องว่า โอโฮ ไม่รู้จะโกรธต่อหรือจะขำดี โสมสวยว่า

“อย่างนี้เขาเรียกยักษ์ขมุขี”

วงศาค้อนเหมือนผู้หญิง “ผมไม่ใช่คนธรรมะธัมโมนี้ จะได้เฉยไปหมด อะไรก็เฉย เฉยยย ไม่รู้ร้อนรู้หนาว อะไรก็ไม่เอาว่าอะไรก็ไม่โกรธ”

โสมสวยเดินกลับไปนั่งที่โต๊ะซึ่งอยู่ข้างๆ

“ไม่จริง อาการอย่างที่เราว่านั่นเขาเรียกปัญญาอ่อน คนเรียนธรรมะนะเขาเรียนรู้ความจริงของชีวิต เมื่อรู้แล้วเขาจึงเฉย เพราะนิ่ง ไม่ใช่เฉยเพราะโง่ เหมือนเวลาไฟไหม้ คนไม่รู้เรื่อง แบกตุ่มวิ่งร้องโวยวาย คนรู้เรื่องเขาเอาเครื่องดับไฟไปพนไฟ”

“มีเครื่องดับไฟมัย” วงศาถาม “จะเอาไปพนไฟหัวหน้า หน่อย” โสมสวยหัวเราะ วงศาค่อยมีอาการดีขึ้น ยกภพภูมิจาก ยักษ์กลับมาเป็นคน

“ความจริงของชีวิตมีว่ะอะไรมั่งละ ที่เรียนนะ”

“เขาเรียกว่าโลกธรรม 8 มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ นินทา สรรเสริญ สุข ทุกข์ พวกนี้จะวนเวียนในชีวิตเราทุกวัน ผสมปนเปเหมือนกาแฟกับคอฟฟี่เมต ถ้าเราทำตัวเป็นช้อนได้ เราก็ แยกออกจากมันได้ แต่ถ้าเราเป็นน้ำตาล เราก็ละลายไปกับกาแฟ”

“สงสัยจะทำยาก” วงศาสายหน้า

“ทำยาก แต่ไม่ใช่ทำไม่ได้ มีคนทำได้เยอะแยะ เราต้องดู คนทำได้ จะได้เป็นกำลังใจ” โสมสวยช่วยยุ “อย่างน้อยก็เป็นเทวดา หน้าจะหล่อกว่าเมื่อก็เยอะเลย”

“แล้วเขายังไงกัน” วงศาอยากฟังหลักสูตร

“อ้อ ข้อเดียว ปล่อยวาง อย่าไปยึดมั่นถือมั่นมันมาก ความจริงของชีวิตพวกนี้มันมาแล้วต้องไป มันขึ้นเปื้อน มันอยู่นิรันดร์ ไม่ได้ มีลาภมาแล้วก็ต้องจากไป มียศก็อาจถูกถอดยศได้ นินทา ก็เรื่องธรรมดาของปากคน พระพุทธเจ้ายังเคยโดนนินทา นับประสาอะไรกับเราก็ต้องโดนเป็นธรรมดา สุขทุกข์ก็เหมือนกัน มาแล้ว ก็ต้องไป ไม่มีใครทุกข์ได้ตลอดเวลาหรอก อย่างคนอกหัก เวลา

ปวดท้องขึ้นมา คิดถึงแฟนหรือคิดถึงห้องน้ำล่ะ เรารู้ไปตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับเราในนาที่นั้นนะ รู้แล้วก็วาง หัดไปเรื่อยๆ”

วงศาทิ้ง อะไร ไปฝึกวิทย์อายุทธมาไม่นานนะเนี่ย

“ท่านอาจารย์ชยสาโรภิกขุเทศน์ว่า คนฝึกกรรมะแล้วเหมือนคนอยู่ในห้องแอร์ มองออกไปข้างนอกฝนตกก็รู้ แดดออกก็เห็น แต่ไม่เปียกไม่ร้อนเหมือนคนข้างนอก”

“หัวใจติดแอร์แล้วซิเนี่ยเธอ” วงศาล้อ เพราะเมื่อก่อนโสมสวยใจร้อนกว่าเขาเสียอีก ตั้งแต่เริ่มปฏิบัติธรรม ก็เย็นลงอย่างเห็นได้ชัด ดูสวยขึ้นด้วย โสมสวยยิ้มรับ

“ซ้าย เริ่มจะเย็นนิดๆ แล้ว อีกหน่อยคงสบายอย่างที่ท่านอาจารย์เทศน์ ไม่สนใจจะลองมั่งหรือจะพ่องศาคนญาติ”

รักษาใจ

เช้าวันนี้ ยิ้มสวยตื่นเร็วขึ้นอีกนิด เพื่อจะดักบาตร
อาบน้ำแด่ตัวแล้ว ก็รีบลงมาทำกับข้าวอย่างมีสมาธิ สงบใจ
ไม่ฟุ้งซ่าน แม้เวลาจะน้อยดูเหมือนรีบ แต่ทุกอย่างแคล่วคล่อง
ลื่นไหล เพราะสมาธิทำให้เหมือนมีเวลามาก คล้ายกับพายเรือ
ไปในคลองคนเดียว ไม่มีเรืออื่นมาเกาะกะ

ทำกับข้าวเสร็จก็จบอธิษฐาน ตั้งนะโม 3 จบ แล้วว่า
“ข้าพเจ้ายิ้มสวย ขอถวายอาหารแด่ภิกษุสงฆ์ ขอบุญกุศลจงมีแก่
ข้าพเจ้า และเป็นปัจจัยให้ข้าพเจ้าพ้นทุกข์ถึงพระนิพพานเทอญ”

จบเสร็จแล้วก็ออกไปยืนรอพระหน้าบ้าน พระองค์หนึ่ง
ผ่านมา ท่านดูสාරวมมาก และบาตรยังว่างเปล่า ยิ้มสวยดักบาตร
ด้วยความปลื้มปิติ โชคดีที่หน้าบ้านมีพระผ่านมาเยอะ ไม่นาน
ยิ้มสวยก็ดักบาตรเสร็จ 3 องค์

กลับเข้ามาในบ้านก็กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้ผู้มีพระคุณ
และสรรพสัตว์ทั้งหลาย

ยิ้มสวຍขับรถไปทำงานด้วยความเบิกบานใจ ดีใจที่การ ตักบาตรเช้านี้เป็นไปด้วยกุศล เพราะเธอสามารถประคองบุญไว้ในใจได้ตลอด 3 กาล คือ ก่อนทำ กำลังทำ และหลังทำ ตอนทำ กับข้าวก็ไม่มีเรื่องกวนให้ใจหงุดหงิด ตอนตักบาตรก็ปลื้ม ตอน กรวดน้ำก็เต็มไปด้วยเมตตาจิต

มาถึงที่ทำงาน เจอจะจាំก็รีบบอกอย่างยิ้มแย้มว่า ตักบาตร มา เาบุญมาฝาก จะจ้ายิ้มขึ้นรีบบนุญทันทีว่า “อนุโมทนาบุญ ด้วยจ๊ะ”

แล้วจะจាំก็เล่าให้ฟังว่า วันวานไปถวายเพลกับญาติที่วัด ตอนไปเดินหากุฏิหลวงพ่อก็ไปดูกุฏิหนึ่ง เห็นปิดประตูอยู่ ที่พื้น ลานหน้าประตูมีพระหนุ่ม 4 รูป เอกเขนกอยู่ นุ่งห่มหลุดลุ่ย และ ฟันบูห์หรือคันทวย ไม่สนใจกับอาการเหมยมองของจะจ้ายเลยแม้แต่น้อย จะจាំรีบเดินไปหาต่อจนเจอกุฏิหลวงพ่อก็จะถวายเพล

ยิ้มสวຍปลอบใจจะจាំว่า

“พระมีหน้าที่สำรวม เพื่อรักษาศรัทธาชาวบ้าน เป็นหน้าที่ ต่อศาสนาที่พระอาศัยอยู่ และริบเร่งศึกษาปฏิบัติเพื่อประโยชน์ ของพระองค์ และเพื่อเป็นเนื่อนาบุญของชาวบ้านที่เขาตักบาตรให้ การที่กินข้าวชาวบ้านแล้วมานอน ก็คือพระเก็บบาปใส่ตัวอยู่ในวัด นั้นแหละ น่าสงสารที่เขาไม่รู้ตัว”

จะจាំถอนใจ “แต่เราเห็นแล้วมันจูบลงเลย ไม่อยากเลี้ยงเพล เลยเมื่อวาน แต่คงจะเป็นพระคนละกลุ่มกัน ยังดีหน่อย”

“เรามีหน้าที่รักษาใจของเราเหมือนกันนะ เวลาเมื่อไรมา กระทบต้องระวัง อย่าให้ใจกระเทือน ปล่อยไปเถอะ ให้เห็นสักว่า

เห็น ไม่ปรุงแต่งต่อไป ว่าสิ่งที่เห็นนั้นมันอย่างนั้นอย่างนี้ อืม อืม
 แหม แหม อะไร ไม่เอาทั้งนั้น เห็นก็สักแต่ว่าเห็น แค่นั้นพอ เอานี้
 กรรไกร ตัดสายป่านให้เรื่องนี้มันขาดลอยไปเลย จำไว้แต่เรื่อง
 เลี้ยงเพล”

จะจำหัวเราะเบาๆ รู้ว่ายิ้มสวยชอบจินตนาการ

“พระพุทธเจ้าสอนว่า ช่างดอกไม้ที่ฉลาดเขาเลือกเฉพาะ
 ดอกสวยมาจัด ส่วนดอกไม้สวยทิ้งลงถังขยะไป เราควรเลือกเก็บ
 แต่บุญไว้ในใจเหมือนกัน เรื่องเศร้าหมองให้ทิ้งไป รักษาใจเรา
 ให้ดีอยู่เสมอ”

ไม่ได้มูสา

ตะต่า เพิ่งเข้าชมรมพุทธธรรมของบริษัทในวันวิสาขบูชา
ปีนี้เอง เพราะเริ่มคิดอยากจะเป็นคนดี และอยากจะทำชมรม
เขาทำอะไรกันมั้ง

หัวหน้าชมรมนิมนต์หลวงพ่อกุมาเทศน์ ตะต่าฟังด้วยความ
สนอกสนใจ รู้สึกว่าตัวเองกำลังเปิดหูเปิดตาได้รับสิ่งใหม่
หลวงพ่อกุเทศน์ว่าให้รักษาศีล 5 ในชีวิตประจำวัน ถ้าทุกคนรักษาศีล 5
สังคมจะสงบสุขทั่วประเทศ

เคยได้ยินเรื่องศีล 5 มาตั้งแต่เด็ก ก็รู้แต่ว่าศีล 5 มี
อะไรบ้าง แต่ไม่เคยคิดจะรักษา ไม่น่าจะยาก แค่ 5 ข้อ ข้อแรก
ก็ง่ายแล้ว ไม่ฆ่าสัตว์ ก็ไม่เคยไปล้มวัวล้มควายที่ไหน รอดอยู่แล้ว
ลักขโมยก็ไม่ชอบอยู่แล้ว ไม่พูดปด ก็...เอ เราก็ดีกดี ไม่ได้โกหก
ใครอยู่แล้ว อ้อ...หุหุ ผิดลูกผิดเมียใคร...เอ๊ย ไม่เคย์ ยังสาว
โสดสดทั้งแท่ง ผิดเมียใครคงไม่มีแน่ๆ แต่ผิดผัวใครนี่เขาห้าม
หรือเปล่านะ แต่เอานะ ไม่ทำอยู่แล้ว เราก็มืดจะผิดผัวใครทำไม

ให้เปลื้องตัว สุรายาเมาก็ไม่แตะ

พิจารณาแล้วก็ยิ้มให้ตัวเอง ว่างานแรกนี้เอาตัวรอดได้แน่
ตั้งใจฟังหลวงพ่อบุญต่อ ท่านว่า

“เมื่อเรารักษาศีล เราต้องรักษาจนกระทั่งศีลนั้นเป็นนิสัย
เข้ามาอยู่ในตัวเรา จนกลายเป็นคนมีศีล ไม่ใช่แค่คนรักษาศีล
เมื่อเราเป็นคนมีศีล ก็ไม่ต้องรักษาแล้วคือมีอยู่ในตัวแล้วเรียบร้อย
เมื่อนั้นศีลจะรักษาเราเอง จะทำให้เราร่มเย็นเป็นสุข มีชีวิตที่สงบ
ไม่วุ่นวาย”

ตะต๋ายกมือขึ้นไหว้สาธุ รู้สึกอึดอัดบีบติดยู่ในใจ ด้วย
ความเชื่อมั่นว่าตนเองมีศีลพร้อมตั้งแต่วันแรกที่อยากมาเป็นคน
ธรรมะธัมโมกะคนอื่นเขา

หลังถวายเพลเสร็จ ตะต๋ากลับไปทำงานต่อ กุ้งกิ้งก็ปราคา
เข้ามาหา หน้าตาตื่นเล็กๆ กระซิบกระซาบว่า

“ตะต๋า ถ้านายฮ้อยโทรขมา บอกว่าเราไม่อยู่นะ”

“แล้วเธอจะไปไหน”

“เปล่า แต่ไม่อยากพูดด้วย นายฮ้อยทมิฬ ใจร้าย บอก
จะโทรขมาแต่เข้าไม่ยอมโทรขมา”

ตะต๋ายกหน้าหงิกๆ อ้อ ได้ เรื่องปกติ อย่างนี้มีบ่อย อ้าว
จากวันนี้ไปมูสาไม่ได้ละ นึกเห็นชายผ้าเหลืองหลวงพ่อบุญไหวๆ
โทรศัพท์ก็ดังขึ้น เป็นนายฮ้อยจริงๆ ด้วย ตะต๋าคิดอย่างด่วน
บีทีเอส เหลือบดูกุ้งกิ้งเห็นยืนชงกาแฟอยู่ที่ประตู

“นี่ตะต่าพูดค่ะ กุ้งกิ้งไม่อยู่ตรงนี้ ไว้ค่อยโทรฯมาใหม่
นะคะ สวัสดีค่ะ”

รีบวางโทรศัพท์ แล้วร้องเฮ้อในใจ เข้าชมรมแล้วต้อง
รักษาศีลให้ได้นะเรา เดี่ยวไม่เก่ง

เปลี่ยนจุดมอง

วันนี้ตอนที่หวานจ๋อยกำลังยืนให้พัชลมเป่าผมให้แห้ง จู่ๆ ก็มีความคิดแวบขึ้นมาโดยไม่มีสาเหตุว่า ทำยังไงถึงจะรู้สึกโกรธพ่อนะ คิดแล้วก็สะท้อนใจ หวานจ๋อยคิดว่าจะต้องจัดการกับเรื่องนี้อย่างจริงจังเสียที จึงไปคุยกับเพลงหรั่ง

เพลงหรั่งบอกหวานจ๋อยว่า บางทีคนเป็นพ่อลูกเคยเป็นคู่แค้นกันมา ตามกันมาเพื่อทวงหนี้กัน ทำให้โกรธเคืองกันอย่างนี้แหละ ถ้าจะให้ดีหวานจ๋อยควรเป็นฝ่ายเลิกرا ยอมอ่อนข้อให้พ่อ ยอมรับชดใช้เสียเอง เพราะถ้าไปบอกให้พ่อทำคงยาก เดี่ยวหวานจ๋อยได้ไปเกิดใหม่เร็วไป

“การยอมรับก็ไม่ใช่เรื่องยากหรอก มีวิธี” เพลงหรั่งวางมาดสุขุม

“เราเลียนแบบธรรมชาติ ตบมือข้างเดียวไม่ดัง โอ๊ย” เพลงหรั่งร้อง เพราะหวานจ๋อยเอามือข้างเดียวตีขาเพลงหรั่ง

“ดั่ง” หวานจ๋อยว่า เพลงหรั่งค้อน วางมาดต่อ

“เมื่อก่อนพ่อว่ามา หวานจ้อยเอาใจไปรับเลยเจ็บ คราวนี้ลองใหม่ เปลี่ยนจุดยืน อย่าไปยืนตรงข้ามกับพ่อ ทำให้ต้องรับปะทะเหมือนเดิม ไม่เอา เราสมมุติว่าพ่อยืนอยู่บนเวที ทะลาแล่ม แสดงลีลาชีวิตของพ่อไป พ่อดำใครเราไม่รู้ เราลงไปนั่งที่เก้าอี้คนดูข้างล่าง แล้วมองขึ้นมาดูพ่อแสดง หวานจ้อยจะเห็นพ่อในมุมมองใหม่”

“ใช่ เห็นแล้ว โอ พุทธิปัญญาเกิด” หวานจ้อยว่า

“เฮ้ย เร็วไปมั้ง ชันยงว่าไม่จบ” เพลงหรั่งไม่ยอมโดนเบรก

“เราจะเห็นว่า โอ พ่อณะ พ่อต้องทนทุกข์ มีอารมณ์โกรธ แบบสามัญชนที่ต้องทุกข์กับความเร่าร้อนในใจของตัวเอง โดยที่พ่อไม่รู้ไม่เข้าใจ ได้แต่เร่าร้อนไปตามกิเลสมันสั่ง มีทั้งความโกรธ ความมานะ ทิฐิ ความอยากเอาชนะ ความถือตัว ความอะไร เยอะแยะเลย กิเลสปกติคนเรามีเยอะอยู่แล้ว ถ้าไม่รู้จักมัน ก็อยู่ในวงล้อมของมันนั่นแหละ แล้วก็ไม่รู้ตัวด้วย คอยมีอารมณ์ตามมันไป เดี่ยวพอใจ เดี่ยวไม่พอใจ เดี่ยวโกรธ เดี่ยวเศร้า เดี่ยวเหงา เดี่ยวหุดหู่ เดี่ยวน้อยใจ เราจะเห็นได้ว่าพ่อไม่มีความสุขเหมือนกันนะ เริ่มสงสัยสารพ่อหรือยัง สงสารเป็นมัยยะหล่อน”

หวานจ้อยพยักหน้า ดวงตาเริ่มมีแววศรัทธาฉายส่อง

“สังสารวัฏนี้ยาวนานไปจนไกลโพ้นเลยสุดขอบจักรวาล สัตว์โลกต้องเวียนว่ายตายเกิดอีกนับแสนอสงไขย เห็นพ่อปลิวไปในสังสารวัฏไหม”

“วันหนึ่งฉันก็ปลิวตามไปเหมือนกัน เธอด้วย”

เพลงหรีงยิม พักหน้า ทำท่าเหมือนหมอดูยิปซี

“ให้ภัยพ่อได้แล้วจะสบายใจ เพียงแต่คิดว่า เราต่างเป็น
เพื่อนร่วมเกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น จะยึดอะไรเอา
ไว้อะไร เวลาของชีวิตเราเป็นแค่ฝุ่นละอองของจักรวาล สั้นมาก
กก ตราบใดที่เรอนั่งอยู่ที่เก้าอี้คนดูมองขึ้นไป เราจะเห็นภาพชีวิต
ของพ่อ แล้วเราจะให้ภัยพ่อได้ คิดถึงสังสารวัฏเข้าไว้ หวานจ้อย”

“ฉันต้องมองเธออย่างนั้นด้วยมั๊ย” หวานจ้อยถามพลาง
หัวเราะ แต่เธอก็รู้สึกว่คำแนะนำของเพลงหรีง ทำให้เธอสบายใจ
ขึ้นเยอะเลย

กฐินของฝนสุย

ฝนสุยกำลังจัดเตรียมข้าวของเพื่อไปงานกฐิน ขณะที่ทุกอย่างพร้อมสรรพแล้ว เธอก็นึกถึงกลองที่จะไว้เล่นทำयरดจิ่งเล่นมาหาหล่ำล้า เพื่อขอยืมกลองของน้องชาย

“เขาไม่อยู่ เอากลองไปด้วย” หล่ำล้าบอก ฝนสุยร้องไห้

“นั่นค่อยมาใหม่ ปีนี้ฉันได้กฐินไกลถึงเชียงรายเขียนนะ เค้าวายังไกลยิ่งลำบากยิ่งได้บุญนะ เธอว่าจริงมั๊ย”

ฝนสุยหวังว่าหล่ำล้าจะรีบรับรอง แต่หล่ำล้าเฉยๆ

“ฉันก็เดินไปสิ จะได้บุญเยอะ”

ฝนสุยหน้าหงิก อยากได้บุญเยอะ แต่ไม่อยากเดินไป หล่ำล้าจึงสาธยาย

“นั่งรถไปก็ได้ แต่ไปให้ได้บุญ บุญอยู่ที่กายใจ ระหว่างไปกฐินคอยรักษากายใจให้เป็นกุศลไว้ อย่าหงุดหงิดง่าย อย่าฟุ้งซ่าน อย่าพรวดพาดแต่เรื่องไม่เป็นเรื่อง อย่าเอากลองไปเล่นเลย พวกเด็กๆ ก็จะร้องแต่เพลงทางโลก เป็นโลกะความเพลิดเพลิน

งดสักวัน เปิดเทพธรรมะให้ฟังกันดีกว่า ระยะทางตั้งไกล ฟังไป ฟังมาพิจารณาดีๆ ฝนสุยอาจจะบรรลู่”

ฝนสุยยิ้มเงินๆ “ยังไม่ถึงขั้นนั้นหรอกยะ แล้วไงอีก”

“เวลาไปถึงงาน ถ้านัดแนะกับทางวัดได้ ก็จัดให้มีเทศน์ กิตินะ แล้วอาหารถ้าเป็นมังสวิรัตได้ก็ยิ่งดี จะได้ไม่เบียดเบียนสัตว์ มาก แค่มือสองมือคงไม่ลำบากหรอกใช่ไหม๊ ไปทำบุญไม่ใช่ไปกิน ฝนสุยคอยรักษากายใจให้อยู่ในศีลตลอดเวลา ไม่ต้องถึงกับ นุ่งขาวห่มขาวหรอก ทำใจให้ขาวไว้ก็พอ ทำได้มั๊ยละ”

ฝนสุยยิ้มแยม ดวงตาสดชื่นเหมือนยามเช้า

“ดีจัง ฉันจะอธิบายให้คณะฟังก่อนให้เข้าใจกันทั่วๆ เวลาเปิดเทพธรรมะในรถจะได้ตั้งใจฟังกัน แล้วเวลางานก็จะดี สรรวมใจกันให้ดี ไปคราวนี้ต้องได้บุญเยอะกว่าปีก่อนๆ แน่เลย แล้วทำไมหลาล้าไม่ไป”

“ชั้นไม่ค่อยแข็งแรง อยากอยู่บ้าน ฝากหนังสือธรรมะ ให้เธอไปแจก วันทอดกฐินก็ถือศีลสวดมนต์ที่บ้าน”

“ทำบุญสบายนะ” ฝนสุยเหน็บ หลาล้าหัวเราะ

“พระพุทธเจ้าท่านทรงอนุญาตให้เราสบายได้ ตามสมควรแห่งภาวะ อย่างฝนสุยมีรถไป ก็ไปรถได้ อนุญาต การอยู่บ้านถือศีลสวดมนต์ ส่งใจไปทำบุญตอนเธอทอดกฐิน ก็สมควรแห่งภาวะฉันในครั้งนี่ เอวัง”

สร้างพระ

ล้วนศรีดีใจได้มีโอกาสสร้างพระพุทธรูปองค์ใหญ่ถวายเป็น
เธอรู้สึกมีความสุขมาก นึกไม่ถึงว่าจะได้รับโอกาสเช่นนี้ เพราะ
รู้สึกว่าจะไม่มีความสามารถจะดำเนินการในสิ่งนี้ให้ลุล่วงได้

“ป้ามาลีจัดการให้ทุกอย่างเลย พาไปร้านพระ ติดต่อ
หลวงพ่อกำลังสร้างวัด มีคนมารับพระไปส่งถึงวัดให้ด้วย นี่
กำลังนัดแม่ครัว จะเลี้ยงพระกัน ฉลองพระของเราก่อนส่งไป
ขอนแก่น”

ล้วนสุขยิ้มๆ “ป้ามาลีคงเคยทำบุญกับพี่มาชาติก่อน
ชาตินี้เขามาช่วยให้พี่ได้ทำบุญสะดวก”

ล้วนศรี ปลานปลื้มทุกวัน นึกถึงแต่เรื่องสร้างพระ ไปหน้า
อิมเอิบผ่องใส

จนกระทั่งวันหนึ่ง ไปอ่านเอกสารเจอว่าสร้างพระได้บุญ
น้อยกว่านั่งสมาธิ ใจของล้วนศรีแป้วแป้วแหว บอกกับล้วนสุข
ว่า

“อย่างนี้เราก็ไม่ต้องสร้างพระซี”

ล้วนสุขยิ้มๆ สายหน้าพลางอธิบายว่า

“ไม่ใช่ นั่นแสดงว่าเขาเขียนถึงระดับของบุญ ซึ่งมี 4 ระดับ จากน้อยไปหามากคือ ทาน ศีล สมาธิ ปัญญา การสร้างพระ จึงจัดอยู่ในทานแบบหนึ่ง ซึ่งเมื่อเทียบกับขั้นสมาธิแล้ว เขาจึงเทียบว่าน้อยกว่าสมาธิ”

ล้วนศรียังติดใจ “บุญน้อยแค่ไหนล่ะ เท้าถั่วซีอี๊วหรือ”

ล้วนสุขขำกลิ้งกว่าจะพูดใหม่ได้

“คำว่ำน้อยนี้เทียบจากอะไรละ อย่างโลกเราแผ่นดินมีน้อย แผ่นน้ำมีมาก แต่ขนาดแผ่นดินน้อย ก็มหาศาลสำหรับเราแล้ว จริงมั๊ย ถ้าเอาแผ่นดินไปเทียบกับจักรวาลยิ่งน้อยใหญ่เลย ฉะนั้นว่า ทานนี้เหมือนแผ่นดิน”

ล้วนศรีโล่งอก เหมือนกลิ้งครกลงจากภูเขา ล้วนสุขช่วยเสริมกำลังใจ

“สร้างพระนะได้บุญเยอะแยะ เพราะพระที่เราสร้างไว้นั้น เมื่อคนได้พบเห็นก็เกิดกุศลจิต เขามากกราบไหว้ เขาก็สบายใจ เป็นบุญของเราทุกวัน”

ล้วนศรียิ้มออก

“นอกจากนี้ ท่านยังบอกอานิสงส์ผลบุญการสร้างพระไว้มาก เช่น อกุศลกรรมในอดีต จะเปลี่ยนจากหนักเป็นเบา เจ้ากรรมนายเวรเมื่อได้รับส่วนบุญไปแล้ว ก็จะเลิกจองเวรกัน เราจะมีจิตใจสงบ สุขภาพแข็งแรง เป็นต้น สบายใจหรือยัง”

ล้วนศรีพยักหน้า ขึ้นใจ ยิ้มแฉ่ง ล้วนสุขยังไม่หยุดเติมพลังให้

“ยังไงเราก็ควรทำทาน ไม่ต้องคิดว่าบุญมากหรือน้อย เพราะเรายังไม่ถึงพระนิพพานชาตินี้หรอก ทำทานให้เป็นบุญกะเตงติดเอาไปชาติหน้า จะได้ไม่ต้องไปเกิดเป็นคนยากจน หาเช้ากินดึก ไม่มีเวลาฟังธรรม เพราะเหนื่อย หลับทั้งคืน พบพุทธศาสนาแล้ว แต่ไม่มีเวลาเรียน เพราะกรรมบัง”

ล้วนศรีนึกภาพตาม พยายามจะเข้าใจ

“ถ้าเราทำทาน บุญจะช่วยให้เราเกิดที่ดี คอยแหวดล้อม เกื้อหนุนให้เราโอกาสปฏิบัติธรรมได้ เช่นมีป้ามาลีมาช่วยจัดการ จนถวายพระได้สำเร็จอย่างนี้แหละ แล้วยังคอยเอาหนังสือมาให้อ่าน เจริญสติปัญญาให้เข้าใจธรรมะได้มากขึ้นๆ ชีวิตเราก็คะดีขึ้นๆ ทุกๆ ชาติไป”

“ชาติหน้าคอยนานนะ” ล้วนศรีว่า

“คำว่าชาติหน้าท่านอธิบายว่า ตั้งแต่พรุ่งนี้ไปจนถึงชาติหน้าโน้น นั่น ชาติก่อนก็คือ ตั้งแต่เมื่อวานไปถึงชาติก่อนโน้นไหนก็ไม่ว่า ปัจจุบันคือวันนี้วันเดียวแหละ”

ล้วนศรีตาโตกับคำบอกเล่าของล้วนสุข “เหออ โอโฮ ไม่เคยได้ยิน”

“อย่างพี่สร้างพระมาเดือนหนึ่งแล้ว เห็นยิ้มผ่องใสทุกวัน

นี่ก็รับผลบุญทุกวันอยู่แล้ว และยังรับไปอีกนานถึงชาติหน้าโน้น”

ล้วนศรีพยักหน้ารับรอง ยิ้มแยมหุบไม่ลง

“จริง จริง พอนึกถึงทีไร มันปลื้มใจทุกที ไหนเขาว่า
ได้บุญน้อย”

ล้วนสุขจึงเสริมว่า

“นี่ขนาดว่าบุญน้อย ยังส่งให้เรา มีปลื้มขนาดนี้ ถ้าเรามี
ศีล สมาธิ ปัญญา ให้ครบเครื่องเข้าไปอีก ชีวิตเราจะมีความสุข
ไปตลอดเวลาอีกขนาดไหน เราจึงควรทำทั้ง 4 อย่างนี้ให้ครบถ้วน
ดังนี้แล”

ล้วนศรีสบายใจ สิ่งที่สะกิดใจหายไป เธอยิ้มให้ล้วนสุข
อย่างมีความสุขอีกครั้ง

ศึกมังงาย

มังงายวางกล่องเปล่าลงตรงหน้าตู้เสื้อผ้า วันนี้จะหาเสื้อไปบริจาค เพราะอาจารย์สอนมาว่า ความโลภอย่างละเอียดนั้นก็คือการที่เราติดพันผูกใจอยู่กับทรัพย์สินของตนมากเกินไป เช่น เสื้อผ้านี้แหละเป็นต้น ให้รู้สึกอยากจะหัดเลิกความติดพันนี้เสียบ้าง ไม่น่ายาก เรียนแล้วก็ต้องลองทำ

หยิบเสื้อที่ไม่เคยใส่มานานออกมาชุดู เอ๊ะ ตัวนี้ก็สวยยังดูดีด้วย เอาไว้ใส่ได้ เก็บก่อน

การณเป็นเช่นนี้ไปเรื่อยๆๆ ในที่สุด มังงายก็ยกกล่องเปล่าไปเก็บ

ต่อๆ มา ตอนเช้าจะรีบไปทำงาน เปิดตู้ออกมาเจอแต่ตัวที่วันนี้จะไม่ใส่ อยากใส่ตัวที่หาไม่เจอ หวังมุดไปมุดมาอยู่ในตู้จนเหงื่อซก อ้าว ตัวนี้ก็มีด้วยหรอ ลืมไปแล้ว แต่ไว้ก่อน ยังไม่ใช่ตัวที่อยากใส่ พอดีเจอตัวที่อยากใส่ก่อนหน้ามีดชั่วจิตใจเดียว

การณเป็นเช่นนี้ไปเรื่อยๆ ในที่สุดมังฉงยาก็เบื่อความเต็มตั้อยากบริจาคอีก

แต่ก็ต้องยกกล่องเปล่าไปเก็บเหมือนเดิมอีก 2 ครั้ง ให้นักตะขิดตะขวงใจขึ้นมากับคำว่า โลกแบบละเอียดของอาจารย์เอ มันชักทำยาก

อย่ากระนั้นเลย เสียชื่อมังฉงย คราวนี้เอาใหม่ โทรศัพท์ไปหาเกลออ่อน บอกให้ช่วยสงเคราะห์มารับกล่องเสื้อผ้าไปไว้บ้านนะ เวลาไปต่างจังหวัดช่วยติดรถไปแจกคนยากจนไปด้วย เกลออ่อนใจดีรับคำ บอกว่าไปเดี๋ยวนี้เลย นายรีบยกกล่องมา

นัดกันเสร็จ มังฉงยยกทัพไปที่ตู้เสื้อผ้า ตั้งกติการายาทว่า เอาเสื้อที่ทั้งปีมายังไม่เคยใส่เลยนะแหละไป ต้องเชื่อใจ การตัดสินใจตอนเช้ากันหน่อยซี ปีหนึ่งแล้วยังไม่เคยอยากใส่ แล้วมันจะไปอยากกกกก ตอนไหนวะ

รีบๆ หน่อย มังฉงยบอกตัวเอง ก่อนที่ผู้คุมวิญญาณจะมาชักใยความห่วงหาอาวรณ์อีก ดูแล้วห้ามคิดว่ายังสวยอยู่ เดี่ยวไม่ได้ไป เอากฎข้อเดียวคือปีนี้ไม่เคยใส่

หยิบแล้วลงกล่อง หยิบแล้วลงกล่อง ไม่นานก็เต็มกล่อง รีบปิดกล่องแล้วยกลงข้างล่าง ยืนแป็บเดียวรถของเกลออ่อนก็เฉี่ยวมา รับของเสร็จก็รีบไป จะกลับไปดู GRATITUDE ที่อินเดียน

มังฉงยกลับขึ้นไปอาบน้ำสระหัวอยู่นาน รู้สึกโล่ง ดีใจ พิชิตตู้เสื้อผ้าสำเร็จ

เปิดตู้เสื้อผ้า ลั่นชักมีเสื้อผ้าวางพอเหมาะ ไม่ล้นและไม่ยุ่ง ดูดีจัง รวแขวนเสื้อก็สบายๆ ไม่แน่น ดูความรู้สึกตัวเองก็เฉยๆ ไม่อาลัยอารมณ์อะไร เพราะจำไม่ได้ว่าตัวไหนไปมั่ง ช่างมันเถอะจำไม่ได้ก็ดีแล้ว

มังฉายยืมเทให้ตัวเองเป็นรางวัลแก่ผู้พิชิตในศึกครั้งที่ 4 นี้

ให้อภัยตัวเอง

เช้าวันนี้ ปรงศรีสวดมนต์เสร็จกราบพระแล้ว ยังคงนั่งอยู่ต่อ มองดูพระพุทธรูปองค์เล็กที่ตนกราบไหว้บูชามานาน พลางระลึกว่า กำลังได้มีโอกาสสั่งทำพระพุทธรูปองค์ใหญ่ เพื่อไปถวายวัดสร้างใหม่อย่างไม่คาดฝัน มีความปลาบปลื้มล้นอยู่ในใจ หันหลังไปมองรูปใบเก่าของแม่ แม่ นั่งอยู่หน้าพระองค์ใหญ่ ซึ่งสร้างถวายวัดเมื่อครั้งกระโน้น ปรงศรียินดีที่ตนได้ทำอย่างแม่บ้าง

พินิจพิเคราะห์นานไปหน่อย ความคิดของปรงศรีเริ่มหันเหตามสายตามาคิดถึงแม่ ความเบิกบานค่อยๆ ลดลง อารมณ์เปลี่ยนไปตามสภาวะที่เกิดขึ้นใหม่ในใจ

เวลาคิดถึงแม่ เธออดจะคิดถึงช่วงสุดท้ายของแม่ไม่ได้ ตอนที่แม่ไม่สบายมาก แม่เรียกเธอเข้าไปใกล้ๆ กระซิบให้เธอช่วยตัดเสื้อใหม่ให้แม่ตัวหนึ่ง ปรงศรีคิดในใจว่าแม่คงพูดไปยั้งนั่นเอง ไม่สบายอยู่จะใส่เสื้อใหม่ไปไหน เธอจึงไม่ได้ตัดให้ แม่จะบอกเป็นครั้งที่สอง จนกระทั่งมีญาติคนหนึ่ง บอกว่า แม่

เขารู้ตัวนะซี วันที่เขาตายเขาจะได้มีเสื้อใหม่ใส่ไปไหว้พระบนสวรรค์
 ประศรีรีบตัดเสื้อให้แม่ทันทีจนดึกดื่น แต่เมื่อเอาเสื้อใหม่ไปให้แม่ดู
 เพื่อให้แม่สบายใจ แม่ก็ไม่สามารถรับรู้ชื่อนี้ได้แล้ว

ประศรีน้ำตาไหลเสียใจทุกครั้งที่คิดขึ้นมา แม้ว่าเวลา
 จะผ่านไปเนิ่นนาน แต่อารมณ์นั้นก็ยังคงเหมือนเดิม

แก้ว เดินเข้ามาในห้องเพื่อจะสวดมนต์ เห็นแม่นั่งทำหน้า
 เศร้าๆ อยู่จึงไถ่ถาม “อ้อ เรื่องนี้อีกแล้ว แม่ต้องปล่อยเรื่องมัน
 ไปอยู่ในเวลาของมันสิจ๊ะ พอดีเมื่อคืนหนูฟังเทปท่านชยสาโรภิกขุ
 ท่านพูดเรื่องการให้อภัยตัวเอง เต็มหนูไปเอามาเปิดให้แม่ฟังนะ”
 แก้วรีบรุดออกไปจัดการเอาเทปมาเปิดให้แม่ฟังในห้องพระ เสียง
 พระเทศน์ว่า

“การให้อภัยตัวเอง อาศัยปัญญา ที่ยอมรับว่าเรายังมี
 กิเลสและมีโอกาสหลงทำสิ่งที่ผิดได้ เรื่องที่เราเคยทำไว้ไม่ถูกต้อง
 ถ้าเราพิจารณาแล้วต้องเห็นว่า การที่ทุกวันนี้ เราคิดว่าในสมัยนั้น
 ไม่ควรทำอย่างนั้น ว่าตัวเอง ก็ไม่ยุติธรรม อย่างอาตมาอายุ 43
 คิดถึงตอนอายุ 16 ปีทำให้รู้สึกละอาย ถ้าอาตมาว่าตัวเองว่าตอนนั้น
 ไม่น่าทำ ก็ไม่ยุติธรรม เพราะเอาปัญญาของผู้มีปัญญาอายุ 43 ไป
 ตัดสินเด็ก 16 เหมือนว่าเด็ก 16 ปี ควรมีปัญญาเท่าผู้มีอายุ 43
 คือเราเอาปัญญาปัจจุบันไปตัดสินอดีต ซึ่งยังไม่เคยศึกษารมมะ

พวกเรา ก็เหมือนกัน ได้ปฏิบัติธรรม ความคิดก็เปลี่ยนไป
 แต่จะเอาอดีตที่ยังไม่เข้าวัด ก็ไม่ยุติธรรม ควรยอมรับว่าสมัยนั้น
 มีความรู้แค่นั้น มีสติ มีความรอบคอบแค่นั้น มันจึงมีการกระทำ
 อย่างนั้น เราก็ให้อภัยตัวเองได้...

เราให้อภัยแล้ว เหมือนให้อีกาสที่ให้ตัวเองปรับปรุงแก้ไขต่อไป ไม่ใช่เราเคยผิดพลาด ทำไม่ดี จะต้องเป็นคนไม่ดีตลอดชีวิต เราไม่ควรให้กรรมเก่ากำหนดชีวิตของเรา...

ถ้าพวกเรายังรู้สึกว่ามีเรื่องในอดีตเป็นอุปสรรค ถ่วงไม่ให้ก้าวหน้าก็ควรจัดการ ปล่อยวาง ให้อภัยตัวเอง ตั้งต้นใหม่ เพราะคนเราเปลี่ยนได้ คนเราสามารถกลับตัวได้...

พวกเราให้ระวังความคิด ความคิดสร้างขอบเขตกันไว้ ไม่ให้เราก้าวหน้าในธรรม ความจริงเรามีโอกาสพอที่จะเห็นธรรม แต่นอกจากความเชื่อมั่นในพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณแล้ว เราต้องปลูกฝังศรัทธาในตัวเองว่าเราทำได้ เราเข้าถึงธรรมได้ ถึงแม้ในอดีตเราเคยประมาท เคยทำพุดคิดไม่ดี ก็ไม่เป็นอุปสรรค

แต่เราควรได้บทเรียนจากประสบการณ์ ป้องกันไม่ให้ผิดอีก และให้อภัยตัวเอง แล้วแสวงหาสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตของตน"

แก้วเข้ามาถอดแม่ ปรงศรียิ้ม กอดมือลูกสาวไว้

"ถ้าแม่คิดว่าทำผิดเรื่องยาย แม่ต้องปล่อยไป ไม่อย่างนั้นแม่จะทำผิดเป็นเรื่องที่สอง คือไม่เชื่อฟังคำที่พระอาจารย์เทศน์นะจ๊ะ"

บุญบนโต๊ะทำงาน

ช่วงกุมภาพันธ์ของทุกปี บนโต๊ะของอารีญาจะมีงานเพิ่มขึ้นมา คือกองเอกสารภาษีเงินได้ประจำปีที่เพื่อนพนักงานแผนกอื่นมาฝากให้ช่วยทำ เพราะทำไม่เป็น มันเป็นยาขมเสมอสำหรับคนที่ไม่รู้เรื่องบัญชี

ละเอียดรัตน์ มายืนแฮ่ แฮ่ อยู่ข้างๆ ตอนจะชวนไปกินข้าว

“เฮ้ออะไร เขามาฝากฉันทำ ไม่ได้ฝากหล่อนนะยะ”
อารีญาว่า

“แค่เห็นก็แฮ่แล้ว เรื่องอะไรรับมาทำ ของใครก็ให้ใครทำสิ”

“ทำบุญ เขากันไม่ได้ เราทำได้ ช่วยทำเอาบุญ นั่งอยู่ตรงนี้ก็ได้อนุแล้ว ไม่ต้องไปไหนไกล”

“บุญอาราย ช่วยแค่เนี้ยะ จะเอาบุญละ”

“เอาไม่เอาก็ได้อยู่แล้ว เราช่วยให้เขาพ้นความเดือดร้อน

ร้อนใจ มันอยู่ในพรหมวิหาร 4 รู้จักมั๊ย เมตตาช่วยเขาเป็นสุข ที่สงฆ์ภิกษุจะได้ กรุณาช่วยเขาพ้นทุกข์ คือทำเอกสารแทนเขา มุทิตา ยินดีด้วยถ้าเขามีรายได้ดี อุเบกขา วางเฉย ไม่ว่าเขาจะมีรายได้มากกว่าหรือน้อยกว่าเรา”

“บุญเยอะขนาดนั้นเชียวนะ” ละเอียดรัตน์เหินบ อาริยา จึงเหินบเข้าบ้าง “ตัวเองนะ ระวังอย่าทำบาปบนโตะก็แล้วกัน”

ละเอียดรัตน์ดาโต “อาไร้ บนโตะได้โตะไม่เคยทำบาป ชะหน่อย”

“ก็ที่เหี่ยวได้กระซิบบอกคนนั้นคนนี้เขามีเงินเดือนเท่าไร นะ บาป...2 ต่อ”

“2 ต่อด้วย อะไร บอกมานะ” ละเอียดรัตน์ดู แต่อาริยา ยังยิ้ม

“การที่บริษัทจะให้เงินเดือนใครเท่าไร ต้องมีเหตุผล และบางครั้งเกี่ยวกับการบริหาร เราไม่รู้หรอก การเปิดเผยอาจไป ทำให้ผู้ใหญ่มีปัญหาในการบริหาร บริษัทมีบุญคุณกับเรานะ เขาจ้างเราทำงาน เราไม่ควรสร้างปัญหาให้ มันบาป เราเองก็มีบุญคุณ กับบริษัท ถ้าเราทำงานดี บริษัทต้องดูแลเราดีตอบแทนเรา จึงจะ อยู่กันได้ ไม่งั้นบริษัทก็บาปเหมือนกัน”

ละเอียดรัตน์เฉยๆ เหตุผลนี้ไกลตัว ไม่ชอบคิดไกล เปื่อ

“อันที่ 2 เราอาจทำบาปให้ตัวเองโดยไม่รู้ตัว” อาริยาพูดต่อ เออ อันนี้ใกล้ ละเอียดรัตน์หันมาสนใจใหม่

“สมมุติว่าเราบอก ก. ว่าเขาได้เงินเดือนต่ำกว่า ข. และ สูงกว่า ค. เราไม่รู้นิสัยเขาเนี่ย ก. อาจไม่ชอบ ข. ขึ้นมาด้วยความอิจฉา

แต่ชอบ ค. เพราะด้อยกว่า แล้วไปยุ ค. ให้เกลียด ก. ด้วย ส่วน ข. พอทำงานไม่ได้รับความร่วมมือ ก็ไปฟ้อง จ. จ. ก็ดู ก. ก. ก็เกลียด จ. จ. รู้ว่าเธอเป็นแหล่งข่าวจนเกิดเรื่อง จ. ก็เกลียดเธอ”

“โอ๊ย อะไรยังกะละครหลังข่าว” ละเอียดครั้นเห็นว่าเสียงเบื้อๆ

“เธอทำให้ ก. ทุกข์ใจด้วยความอิจฉา เธอทำให้ ข. เดือดร้อน บาบอย่างนี้เรียกบาปที่ไม่ตั้งใจ ต่อไปจะได้รับผลกระทบแบบที่คนอื่นเขาไม่ตั้งใจ เช่นว่าเขวี้ยงของไปโดนหัวหมาเพราะไม่ได้ดู วันหนึ่งเดินไปเจอกระถางต้นไม้หล่นมาใส่หัว เพราะเจ้าของบ้านไปโดนเข้าโดยไม่ตั้งใจเหมือนกัน”

ละเอียดครั้นนั่งมองอารียา พังการเกิดผลของกรรมเหมือนไม่เชื่อหูตัวเอง อารียาหัวเราะเมื่อเห็นอาการ

“ที่คิดว่าตัวเองสำคัญ เป็นแหล่งข่าวรู้สึกเท่านั้น แต่ไปทำร้ายใครไว้เท่าไร แล้วจะมีใครกล้ำมาคุยด้วยมั๊ย เขาก็กลัวเธอ เอาไปพูดอีกเหมือนกัน ไม่มีใครไว้ใจเธอ

พระพุทธรเจ้าสอนว่า ควรพูดแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ ส่วนที่พูดแล้วไม่เป็นประโยชน์ แม้จะเป็นเรื่องจริงก็ไม่ควรพูด เราต้องพิจารณาความควรไม่ควร และดูกาลเทศะด้วย จึงจะเหมาะสม ท่านให้สำรวจมาจาไฉนจะไม่เผลอไปทำบาปเข้าโดยไม่รู้ตัวนะจ๊ะ”

หัวแก่งไสธรรม

ป้าลำเพาขายข้าวแกงอยู่ข้างบริษัท ช่วยชีวิตพนักงาน
ไว้เยอะตอนกลางวัน ข้าวแกงร้านใกล้ๆ กันขายจานละ 20 บาท
ป้าลำเพาขาย 25 บาท

แต่ร้านป้าลำเพาแน่นเอียด จนบางวันขายสมแทบจะยืนกิน
วันหนึ่งขายสมโผล่มาเอาเกือบบ่าย 2 เป็นลูกค้าตกค้าง
ป้าลำเพากำลังเก็บร้าน แกเลยทำ ‘แกงรวม’ ให้ขายสมจานใหญ่
แล้วให้กินฟรี

“ยังงี้ผมมาเก็บร้านให้ป้าทุกวันดีกว่า”

“คิดไม่ดี” ป้าลำเพายกจานกลับ ขายสมห้ามเสียงหลง
รีบประพடுத்தตัวดีแล้วรีบกิน

“ป้าทำกับข้าวอร่อยนะ ขายถูกด้วย ตักเยอะ จานเดียว
อิ่มเลย ทำไมไม่ตักน้อยลงหน่อยละ จะได้กำไรเยอะๆ”

“ถ้าขายหมดก็กำไรเยอะเองแหละ กำไรแค่นี้พอแล้ว
อยู่ได้ ถ้าทำไม่ดีขายไม่หมด ต่อให้ตักน้อยๆ ขายจนละ 30 บาท
ก็อยู่ไม่ได้หรอก”

“บ้าทำดีจริงๆ ไก่เป็นไก่ หมูเป็นหมู ไม่เป็นเศษๆ แบบว่า
แค่เห็นก็ไม่อึดแล้ว ยังงั้น”

ป้าลำเพาหัวเราะชอบใจ แกชอบเวลาคนชม ขายสมก็ชอบ
ชมคน

“ป้าเป็นแม่ค้า ต้องยืนขายที่นี่ทุกวัน ไปทำบุญที่ไหนไม่ได้
ป้าก็ทำบุญกับอาชีพป้านี้แหละ หลวงพ่อท่านเทศน์ทางวิทยุว่า
ให้ซื้อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน ซื้อสัตย์ต่อลูกค้า”

“สาธุ” ขายสมยกมือไหว้

“คนเขาทำงานกันเหนื่อยหิวมา เราเอากับข้าวดีๆ ให้เขากิน
เขานิยมสบายดี เราได้บุญ เวลาไปจ่ายตลาดป้าเลือกแต่ของดีๆ
พวกกินแล้วเป็นอันตรายป้าไม่ใส่ หรือผงชูรสนี่ไม่ใช้เลย”

“แต่ก็อร่อย” ขายสมชมอีก ป้าลำเพายิ้มอีก

“หลวงพ่อบอกว่า ทำบุญด้วยการให้อภัย อภัยนี่มันมี
2 อย่างนา รู้เปล่า อภัยให้คนอื่นที่มาทำเรา กับอภัยที่แปลว่า
ไม่เป็นภัย ป้าทำอาหารดี สะอาด ไม่เป็นภัยกับคนกิน ป้าได้บุญ
รู้มั้ยะ ท่านเรียกว่าอภัยทาน เท่ากับป้าได้ทำบุญทำทานทุกวัน
เคยฟังเทศน์หรือเปล่าทางวิทยุนะ”

“ถ้าแม่ค้าคิดอย่างบ้าทุกคน เราคงแข็งแรงกันทั้งประเทศ”

“อ้าว เรื่องจริงนา เกิดเราไปใส่อะไรไม่ดี คนเขากินแล้ว
เข้าโรงพยาบาลละ เรามาไปตลอดชีวิตเลยนา บ้าไม่เอาด้วยหรอก
ทำได้ออย่างนี้สบายใจ ทำเหมือนทำให้ลูกหลานกิน คนเรามันต้อง
อยู่อย่างสบายใจ รวยจนไม่สำคัญ สำคัญที่สบายใจทุกวัน
จริงมัย อืมยัง เอาจานของคุณไปล้างเองนะ”

บ้าล้าพาหัวเราะตอบท้าย

นักขายประกัน

ดวงเพชรเป็นนักขายประกันระดับรางวัลมรกต เธอตั้งหน้าตั้งตาออกไปหาลูกค้าทั้งวัน เพื่อจะคว้ารางวัลเพชรอันเป็นรางวัลสูงสุด ถ้าไปหาลูกค้ากลางคืนได้คงจะไปทั้งคืน

ดวงเพชรเพิ่งจะเริ่มผ่อนบ้าน เธออยากจะรีบหาเงินเทให้แบงก์จบๆ ไป เธอเคยอ่านธรรมะมามาก แต่พอมาทำประกันเธอก็วาง เพราะคิดว่าการมีธรรมะใช้กับชีวิตทำงานไม่ได้

“ฉันต้องทำตัวเลขเยอะๆ นะ จะมาให้สันโดษ พอใจในสิ่งที่มีอยู่ แล้วนั่งเฉยๆ ไม่ได้ ต้องทำเยอะๆ เข้าใจมั๊ยเยอะๆ”

“คิดผิด” วุ่นสับสนไม่มองหน้า ตามองจานทุเรียน หยิบพุทที่เล็กที่สุดเข้าปาก

“สันโดษคือพอใจตามที่ได้ หากมีกำลังเพิ่มขึ้นก็อาจหาให้ได้ดีขึ้น พอใจตามกำลัง มีกำลังเท่านี้ สติปัญญาเท่านี้ หาได้เท่านี้ก็ดีแล้ว คิดได้อย่างนี้จิตใจจะได้ไม่เร่าร้อน สันโดษไม่ได้แปลว่าให้นั่งเฉยๆ”

วันสี่ร้องเฮ้อ! ดวงเพชรร้องอ้อ!

“ทุกวันนี้เธอก็สันโดษอยู่แล้ว คือไม่โลกอยากได้ของคนอื่น ไม่จั่นคงขโมยแหวนเพชรเวลาไปเยี่ยมลูกค้าที่บ้าน เอามาช่วยผ่อนบ้าน ยอมผิดศีลข้อลักทรัพย์ แต่นี่ศีลเธอเยี่ยมมาก”

ดวงเพชรฟังคำแล้วงอ อ้าปากหาว วันสี่เลยบิฑูเรียนใส่
เข้าปาก

“ธรรมะมันต้องใช้หลายข้อ อย่างข้อขยันหมั่นเพียรใน
การทำงาน ทำไมไม่หยิบมาใช้มั่ง อ้อ ขยันอยู่แล้วลืมนะ สันโดษ
มันก็เรื่องเดียวในหลายๆ เรื่องนะ สันโดษเหมือนสาก เอาไว้ตำ
น้ำพริก นี่เธอเอาสากไปกวาดบ้าน เอาสากไปตัดต้นไม้ เอาสาก
ไปรีดผ้า อย่างนี้เขาเรียก อู้ยใส่ ช.”

“อะไร” ดวงเพชรดู “อยู่ดีๆ มาว่าฉันขี้ขลาด ก็ฉันเข้าใจว่า
เขาให้รู้จักพอ ก็คือหยุด ก็ตอนนี้มันหยุดไม่ด้วยย”

“ช่วยย” วันสี่ลากเสียงยาว หยิบบิฑูเรียนพู่เล็กที่สุดใส่ปาก

“แต่สันโดษคือพอใจในสิ่งที่หามาได้โดยสุจริต ไม่ทำให้
ใครเดือดร้อน พอใจเท่าที่ได้มาตามกำลังของตน และถ้ามี
พอสมควรแล้วก็จึงหยุด ถ้าวันนี้เธอไปซื้อบ้านอีกหลังมาผ่อน
นั้นโลกแล้ว ไม่สันโดษแล้ว ไม่รู้จักพอ เอาบ้านไปทำไมสองหลัง
มันเกิน อย่างนี้เสียสันโดษ”

ดวงเพชรรู้สึกเหมือนหน้าต่าบานที่ปิดอยู่ถูกเปิดออก
มีอากาศเย็นโชยเข้ามา เพราะเธอก็ตะขิดตะขวงใจอยู่เหมือนกัน
ตอนฟังธรรมะ แต่ดันทึ่งว่าตัวเองถูก

“พระพุทธเจ้าตรัสว่า ‘แม่น้ำเสมอด้วยตณหาไม่มี’ เพราะ
ว่าแม่น้ำยังรู้จักเต็ม แต่ตณหาไม่รู้จักเต็ม ถ้าเราไม่มีธรรมะในใจ
เราจะถูกความโลภจิกหัวใช้จนตาย เธอทำงานยังก็ไม่พอหรอก
ถ้าใจไม่รู้จักพอ เหมือนว่าไฟไม่มอดด้วยเชื้อ ใส่เชื้อเข้าไปเท่าไรๆ
ไฟก็ไหม้จนหมดนั่นแหละ วิธีที่จะดับไฟได้คือต้องไม่เติมเชื้อให้มัน
เพราะฉะนั้น ตณหาของเราเหมือนกัน ถ้าจะให้มันเหือดแห้ง
ก็คือ ไม่ไปสนองความต้องการของมัน”

ดวงเพชรนั่งเหมือนนักเรียนตั้งใจฟังครู

“ทำประกันชีวิตต้องเรียนธรรมะเยอะๆ” วุ่นสีเอ๋ย ดวงเพชร
หยิบทุเรียนพูเล็กที่สุดส่งให้เอาใจ เวลาที่มีทุเรียนวุ่นสีพูดเก่ง

“ธรรมะสอนอริยสัจไว้สำหรับแก้ไขปัญหาชีวิต เวลาเธอ
ไปพบลูกค้าทุกขใจ คุยแนวอริยสัจช่วยได้ ลูกค้าจะได้สบายใจ
มีชีวิตยืนยาว ส่งเบี้ยประกันนานๆ”

“ดี ดี ชอบ” ดวงเพชรกระตือรือร้น

“ใช้ธรรมะคุยกับลูกค้าได้ทุกเรื่องแหละ เรื่องทำมาหากิน
เรื่องครอบครัว เรื่องเจ็บไข้ได้ป่วย เรื่องอนิจจังไม่เที่ยง เรื่องสารพัด
เธออย่ามองผิดมุมอย่างสันโดษก็แล้วกัน ไปอ่านธรรมะใหม่เถอะ
เดี๋ยวบรรยายเอง ชอบมะ รายนะ”

วุ่นสีจบปาฐกถา หยิบทุเรียนพูเล็กที่สุดพুষุดท้ายเข้าปาก

สุดสาครสันโดษ

คุณยายพริ้มเพรา เดินตามหาหลานชายจนทั่วบ้าน พบว่า
ออกไปนอนอยู่ในสวนคนเดียว จึงตามไปนั่งลงข้างๆ

“อีกคิวงี้ ทำไมมานอนคนเดียว” คุณยายถาม หลานชาย
ส่ายหน้า

“ไม่ช่วยอีกคิวงี้ ชื่อสุดสาคร”

คุณยายพริ้มเพราหัวเราะหลานชายที่ชอบเอาชื่อละคร
ในโทรทัศน์มาตั้งให้ตัวเองและใครๆ ในบ้าน

“แล้ววันนี้คุณยายเป็นอะไรล่ะ”

“เป็นฤาษี ถึงคุณยายไม่ใช่ผู้ชาย แต่ก็แก่เหมือนกัน”

“แล้วทำไมมานอนคนเดียว ไม่เรียกคุณยาย”

“สุดสาคร กำลังสันโดษ” หลานชายจิบปากจิบคอดู

“สันโดษยังงี้ล่ะ สุดสาคร”

“สันโดษแปลว่าอยู่คนเดียว” สุดสาครอธิบาย คุณยาย
พริ้มเพราหัวเราะ เอ็นดูหลานชายตัวน้อย

“สันโดษไม่ได้แปลว่าอยู่คนเดียวจะ แต่แปลว่าเรามีอะไร
เท่าไร เราก็พอใจของเราเท่านั้น ไม่ไปอยากได้ของคนอื่น”

“ไม่อยากได้ของคนอื่น แล้วยังงาย” หลานชายยานคาง

“ก็ไม่ไปขโมยของใคร ถ้าทุกคนสันโดษ ก็ไม่มีใครมาขโมย
ของเราด้วย”

“ไม่ขโมยแล้วเป็นยังงาย”

“ก็ไม่ต้องทำเหล็กดัด เหมือนขังเราอยู่ในบ้านอย่างทุกวันนี้
ไม่ต้องมีรั้ว ไม่ต้องมีกุญแจบ้าน ประหยัดเงินไปเยอะเลย เพราะ
ไม่มีขโมย”

“ไม่มีขโมยแล้วเป็นยางงาย”

“ก็ไม่ต้องมีตำรวจนะซีลูก”

“ไม่มีตำรวจแล้วเป็นยางงาย”

“ก็ไม่ต้องมีโรงพัก”

“ไม่มีโรงพักแล้วเป็น ...เอ๊ะ ตำรวจก็ตักงานเหมือน
คุณตาसनข้างบ้าน”

คุณยายพริ้มเพราหัวเราะ “คุณตาसनไม่ได้ตักงาน เขา
เรียกเกษียณ คนอายุเลย 60 แล้ว เขาต้องเกษียณ คือไม่ต้องไป
ทำงานแล้ว”

“งั้นคุณยายเกษียณแล้วเหมือนกัน”

“ยังจ๊ะ” คุณยายพริ้มเพราพูดยิ้มๆ หลานชายทำหน้างงๆ

“สุดสาคร ไม่เห็นคุณยายทำงานเลย”

“ก็เลี้ยงสุดสาครอยู่ยังไม่ละจ๊ะ”

หลานชายยิ้มผ่องทันที พูดคำของคุณยาย

“สุดสาคร น่ารักที่สุดเลย”

ติ่มชำอิจฉา

สร้อยขิม กับติ่มชำ กราบพระประธานในโบสถ์เสร็จแล้ว
ก็ออกมาเดินชมวัด ผ่านป้ายติดบนกำแพงเขียนว่า

“คุณเมตตา อารีประเสริฐ บริจาคปัจจัยเป็นจำนวน 14
ล้านบาท เพื่อบูรณะปฏิสังขรณ์โบสถ์ เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2546”

ติ่มชำอ่านแล้วทำมุกย่น “ต้องประกาศด้วย มีเงินก็บริจาค
ได้อยู่แล้ว”

สร้อยขิมชำทำทางขวางๆ ของติ่มชำ

“อย่างนี้เขาเรียกอิจฉา” สร้อยขิมว่า ติ่มชำคุณก็ก

“ไม่ได้อิจฉา อิจฉาเรื่องอะไร ใครอยากทำอะไรก็ทำไปซี
แต่ประกาศอย่างนี้ มันทำบุญเอาหน้าไม่ใช่หรอ”

สร้อยขิมหยุดเดิน หันไปพิจารณาป้ายนั้นอีกครั้ง ก่อนจะ
พูดซ้ำๆ อย่างไต่รตรอง ติ่มชำทำสะเอวอยู่ข้างๆ

“เรื่องนี้มันมองได้หลายมุมนะ เอากลางๆ ก่อนละกัน ป้ายนี้
วัดอาจจะอยากทำให้เอง โดยที่คุณเมตตาไม่ได้ขอก็ได้ วัดอาจจะ

รู้สึกว่าเขาให้มาก อยากจะตอบแทน เพราะไม่รู้จะขอบคุณ
 ยังไงดี เลยประกาศเกียรติคุณให้คนอื่นได้รู้ จะได้อนุโมทนา ส่วน
 คุณเมตตาเขาก็มีจิตกุศลละ ไม่ใช่ว่ามีเงินก็ทำได้อย่างที่ต้มซ่าว่า
 คนมีเงินที่ไม่ทำบุญก็มีเยอะไป ส่วนเรื่องบ้ายถ้าเขาจะขอให้วัดทำ
 หรือวัดทำให้เอง ก็ไม่น่าเป็นไร ก็เขาให้จริง ๆ”

“เขว่าทำบุญไม่ต้องประกาศไม่ใช่หรอ” ต้มซ่ายังแย้ง
 สร้อยขิมทำท่าเน่

“ถ้าดูตามหนังสือโอวาท 4 ของเหลียวผาน เรื่องวิธีทำ
 ความดีแล้วก็ใช่ คือท่านมองว่า การทำบุญแบบปิดทองหลังพระ
 เป็นความดีที่แท้จริง แต่ในเมื่อมันก็ทำบ้ายขึ้นมาแล้วอย่างนี้
 เราก็มองในแง่สร้างศรัทธาให้คนอื่นก็ได้ แต่บางคนเขาก็ถือว่า
 ถ้าประกาศแล้ว มันเหมือนได้รับผลบุญมาก่อนส่วนหนึ่งแล้ว
 เวลาผลบุญมาจริง ๆ อาจจะได้รับไม่เต็มที่”

“อ้อ เก็บมัดจำไปแล้ว” ต้มซ่าหัวเราะ

“แต่ที่สำคัญ ที่พูดมานี้มันเรื่องของคนอื่นหมดเลย ต้มซ่า
 เองต่างหากที่ควรจะมีตัวเอง”

“มองยังงาย” ต้มซ่างอน อะไร คุณกันดี ๆ มาว่าเรา

“อาจารย์สอนให้รักษาใจตัวเองนะ เวลาที่มีอารมณ์มา
 กระทบ รับกระทบได้ แต่อย่าให้กระเทือน รู้ทันอารมณ์ แล้วรักษาใจ
 ให้อยู่เหนือความยินดียินร้ายเสียได้ อย่างเนี่ยะที่ไปอิจฉาเขาเนี่ย

กระเทือนแล้ว เรียกว่าอู่ๆ เดินมาเก็บบาปในวัดซะแล้ว เราควร
จะอนุโมทนากับเขา เก็บบุญให้ตัวเราดีกว่า”

“มาด้วยกันรีเปล่านั้น ติ่มชำว่า “บอกว่าไม่ได้อิจฉา จับา
ดูสียังเย็นอยู่”

“อิจฉาหมายถึง การไม่ยินดีในคุณความดีของคนอื่น ติ่มชำ
ควรจะยินดีที่คุณเมตตาเขาบริจาค เพราะติ่มชำเองบริจาคไม่ไหว
หรอก เอ้า อนุโมทนาซะ”

ติ่มชำยกมือไหว้อย่างเด็กดี แล้วแลบลิ้นให้สร้อยขิม

“อีกอย่างหนึ่ง อาจารย์สอนว่า อย่ามัวไปเฟ่งโทษคนอื่น
ใครจะทำอะไร เป็นกรรมของเขา เขาทำอะไรยังงั้นเขาก็ได้อย่างนั้น
แต่เราเฟ่งโทษเขานั้น เราคิดไม่ดี แสดงว่าเราทำไม่ดีอยู่ เพราะการ
เฟ่งโทษเป็นสิ่งไม่ดี ให้เลิกเฟ่งโทษคนอื่น แต่ดูตัวเองว่าทำอะไร
ดีแล้วหรือยัง”

“ไปไหนกับเธอดีอย่าง เหมือนหนีบพระไตรปิฎกไปด้วย
แล้วอาจารย์สอนอะไรเธออีกล่ะ”

“อาจารย์สอนว่า เวลาเจอคนชั่ว เราต้องดีใจว่าโชคดีที่เรา
ไม่ต้องช่วยอย่างเขา” สร้อยขิมพุดหน้าตาเฉย

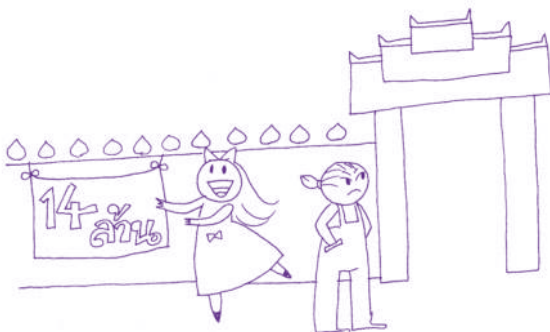
“จริงอะ นี่เธอว่าฉันชั่วเธอ” ติ่มชำจะวางมวย สร้อยขิม
หัวเราะ

“ในภาษารธรรมะ ก็มีแต่คนดีกับคนชั่ว ทำผิดนิดเดียวท่าน
ก็เรียกว่าชั่วแล้ว อย่างเธอนี้ยังไม่เข้าขั้นนั้นหรอก รู้ตัวแล้วอย่างนี้
ก็ให้อภัยได้

วันหลังมาวัดหัดเก็บบุญให้มากๆ ระวังใจอย่าให้คิดอะไรเป็นอกุศลเลย ต้องรู้ให้ทันอารมณ์ ถ้าจะคิดไม่ดี ก็ให้เปลี่ยนมุมมองไปทางด้านดีซะ ให้ใจเราเป็นบุญ ถ้าไม่ได้ก็เฉยไปเลยดีกว่า รักษาใจให้ดีไว้ อยู่ดีๆ ไปยอมให้เรื่องของคนอื่นมาสร้างบาปให้เราได้อย่างไร จริงมะ”

สร้อยขมขอคะแนนเสียง ต้มข้าวพยักหน้าหนักแน่นอย่างเข้าใจในคำแนะนำ

“ใช่ มันขาดดุล”

กรรมมาเยี่ยม

กีตาร์นั่งก้มๆ เงยๆ อยู่ทีโตะคัตสไลด์ ด้วยอารมณ์บูด ทำให้ดูภาพไหนๆ ก็ไม่สวย เลยลุกไปซิงกาแพ แล้วนั่งมองกาแพ หมุนอยู่ในถ้อย

อำพลนั่งแปะลงข้างๆ “ไ้ อังกะลุง วันนี้หน้าบูด ไม่มี ปาท่องโก๋กินกับกาแพแล้วหงุดหงิด”

กีตาร์ส่ายหน้าที่ยังไม่หายบูดจนเริ่มมีกลิ่นนิดๆ

“แม่อาละวาดแต่เช้า พุดผิดहुनิตเดียว” เขาตอบ “ที่เขาวว่า มีกรรมมาจากชาติก่อนนายว่าจริงมัย”

อำพลพยักหน้าอย่างผู้รู้ “จริงสิ พระพุทเจ้าบอกไว้ คน มีกรรมผูกพันกันถึงมาเกิดเป็นแม่ลูกกัน อย่างนายยังดี ยังดูแล เกื้อกูลกัน บางคู่เกิดมาเพื่อจะสร้างทุกข์ให้กัน อย่างนั้นแย่น้อย”

“หนีมันไม่ได้เลยไซ่มัย” กีตาร์หน้ายู่

“หนีไม่ได้ แต่อาจจะผ่อนหนักเป็นเบาได้ นายต้องทำบุญ มากๆ รุ้มัย อังกะลุง”

“โอ้ย เราไม่มีดังก์ อย่างที่เขาถวายสังฆทานกันใช่ไหม เคยเห็น” กีตาร์หน้ายุ่งเป็น 2 เท่า อ้าพลหัวเราะเบาๆ หวังช่วยแก้หน้ายุ่งให้เหลือเท่าเดียวตามเดิม

“บุญเกิด 4 ระดับนะจากน้อยไปหามาก มีทาน ศีล สมาธิ ปัญญา ไม่ต้องใช้ดังก์หรอก นายทำทานด้วยการยืมให้แม่ ยืมให้ใครๆ พุดจาดีๆ ให้คนฟังแล้วสบายใจ นั่นทานแล้ว อย่าโกรธใคร ให้อภัยเป็นทาน ตั้งใจถือศีล 5 ให้มากที่สุดเท่าที่นายจะทำได้ ภาวนาก็เข้าเฝ้า สวดมนต์ที่บ้าน สวดเสร็จอุทิศส่วนกุศลจากการสวดมนต์ให้พ่อแม่และสรรพสัตว์ทั้งหลายทุกวัน ปัญญาารู้ตรงตามความเป็นจริงว่า ทุกอย่างในโลกนี้มันไม่เที่ยง อะไรๆ ก็ไม่เที่ยง หายใจเข้าแล้วก็ต้องหายใจออก เด็กก็ต้องโต โตก็ต้องแก่ แม่ป่วยได้วันหนึ่งก็หายได้ เข้าใจยัง อังกะลุง”

กีตาร์มองอย่างทิ้งในบทเทศน์ โอโฮ เหรอ จันทาบุญที่ตัวเราเองสินะ

“อีกอย่าง นายดูแลแม่เขาเรียกลูกกตัญญู เป็นบุญมากที่หนึ่งเลย ต้องมองว่านายโชคดีที่มีโอกาสดูแลแม่นะ ลูกกีตาร์กตัญญู”

“แต่เรามีกรรมมากใช่ไหม ที่แม่เป็นอย่างนี้” กีตาร์รู้สึกกลัวกรรม

“ก็ไม่ได้มรร้ายหรอก นายมีบุญที่แม่มาเป็นตอนที่นาย

โตแล้ว มีงานทำ เลี้ยงดูแม่ได้ ลองคิดดูสิ ถ้าวันนี้นายอายุ 10 ขวบ ทำไ้ จะพาแม่ไปหาหมอก็ยังไม่ได้”

“โอ้ย คงยุ่งน่าดู” กิตาร์คราง ดวงตาเห็นจริงไปด้วย

“บางทีเราไม่ค่อยสังเกตบุญที่เราได้ เราได้เกิดเป็นคน ได้มีอวัยวะสมบูรณ์ ได้มีสมองดีจนเรียนจบ ได้ทำงาน การที่เราได้มาอย่างนี้ก็คือบุญ สิ่งที่คุณคุมครองเราอยู่ตลอดเวลาให้มีชีวิตดีขนาดนี้ก็คือบุญ เราต้องเข้าใจไว้ และต้องกตัญญูต่อบุญ”

“กตัญญูต่อบุญทำยังไงเธอ” กิตาร์สนใจ

“ก็เหมือนกตัญญูต่อพ่อแม่ เราก็ดูแลพ่อแม่เสมอๆ กตัญญูต่อบุญ ก็คือหมั่นทำบุญ ไม่ใช่ประมาณว่าเราสบายแล้ว ก็ไม่ต้องทำบุญแล้ว ยิ่งบุญคุณคุมครองเรา เราจึงต้องทำบุญ แล้วเราโชคดีที่มีโอกาสได้ทำด้วยนะ”

กิตาร์รู้สึกดีขึ้น ฟังแล้วมีความหวังในใจ อ้าพลเสริมต่อ

“พระพุทธเจ้าตรัสว่า ‘เมื่อใดบุญสิ้นไปทุกอย่างก็พินาศหมด’ นายเห็นมั้ยว่าบางคนดูไม่น่ามีชีวิตอยู่ได้ อย่างคนบ้า ข้างกองขยะ ไม่ตาย ถ้าเป็นเรากินขยะ เราคงติดเชื้อมตาย รู้มั้ยว่าที่เขาไม่ตายนะ ไม่ใช่มีบุญนะ แต่เป็นบาปรักษาเขาเอาไว้ไม่ให้ตาย เพื่อจะได้รับผลของกรรมต่อไป

อย่างนายนะแค่มีพายุดีเปรสชันมาเป็นครั้งคราวเท่านั้น คนมันก็ต้องเจอพายุมั่ง จะให้ฟ้าใสตลอดได้ยังไง คนเรามักจะ

มองเห็นแต่สิ่งที่เราขาด เราต้องหัดมองสิ่งที่เรามีบ้าง จะได้สบายใจขึ้น”

หน้าก็ตารหายบุด ดวงตามีความหวังขึ้นบ้าง

“รีบทำบุญใส่ตัวซะวันนี้เลย อภัยให้แม่ที่อาละวาดแต่เช้า เมตตาแม่ที่แม่ไม่สบาย แม่เมตตาขอให้แม่เป็นสุขๆ เกิด ทุกครั้งที่นึกถึงแม่ขึ้นมา” อ้าพลให้กำลังใจ

“เอ้า ยืมให้เราหน่อยเป็นคำวิทยากร เร็ว”

บุญงามยามเช้า

เช้าวันนี้ พลอยช่วยแม่หิ้วตะกร้าใส่ของตักบาตรไปวัดชลประทานฯ ไปนั่งกินข้าวที่ร้านค้าซึ่งวัดจัดบริเวณไว้ให้ บรรยากาศที่ไม่เร่งรีบชวนให้สบายใจ กินเสร็จก็เดินไปในสวน นั่งที่ศาลาริมสระ ต้นไม้ใหญ่ครีမ်ใบสวยทอดเงาลงในสระ เป็นที่ร่มรื่นชื่นใจ เสียงน้ำสวดมนต์เริ่มเมื่อเวลา 9 โมง สวดบททำวัตรเช้า ไปจนถึง 9 โมงครึ่ง พระสงฆ์จำนวนมากเริ่มเดินแถวมาที่ลานหินโค้ง เพื่อนั่งฟังเทศน์ร่วมกับญาติโยม เห็นจีวรเหลืองอร่ามเป็นแนววงรอบลานดูน่าประทับใจ พระเริ่มเทศน์เวลา 9 โมงครึ่ง ผ่านลำโพงไปยังทุกจุดของวัด แล้วแต่ใครจะชอบนั่งในบรรยากาศไหน

แม่นั่งฟังพระเทศน์อย่างสงบ ใบหน้าแช่มชื่นเบิกบาน พลอยเองก็รู้สึกสงบกับบรรยากาศดีๆ เช่นนี้เหมือนกัน

แต่แล้วก็มีหญิงวัยกลางคน 3 คน เข้ามานั่งในศาลาด้วย มีข้าวของพอสมควรเตรียมมาถวายพระ มาถึงก็นั่งลงตั้งวงแล้วคุยแข่งกับเสียงพระเทศน์

แม่พริกหน้าเรียกพลอย แล้วนำเดินไปหาที่นั่งใหม่โดยไม่พูดอะไรเลย ฟังพระเทศน์จนจบ แล้วแม่จึงพูดกับพลอย

“พลอย มาวัดให้ได้บุญนะลูก เป็นสถานที่ควรสำรวมกาย วาจา ใจ ไม่รบกวนการฟังธรรมของคนอื่น เราเองก็ควรได้ฟังธรรมด้วย การรบกวนการฟังธรรมนั้นเป็นบาป ต่อไปจะมีคนมากันทางบุญของเราเหมือนกัน เรื่องคุยกันคุยที่บ้านก็ได้ หรืออย่างน้อยก็นอกเวลาเทศน์ อาทิตยหนึ่งพระเทศน์ชั่วโมงเดียวเท่านั้น ควรรู้ค่าของชั่วโมงนี้”

พลอยจัดเตรียมของในตะกร้าให้แม่จบอธิฐาน แล้วพากันเดินไปที่ลานหินโค้งเพื่อตักบาตร เมื่อตักบาตรเสร็จแล้วก็พากันกลับลงมานั่งเก้าอี้ข้างๆ ลาน เพื่อรอกล่าวคำถวายพร้อมๆ กันทั้งวัด

ขณะที่นั่งรอ หญิงสาวคนหนึ่งรูปร่างงดงาม ทรวดทรงองค์เอย เหมือนหุ่นโศวเสื่อนั้นเทียว สวมเสื้อยัดรัดรูป แขนกุด อดผิวขาวนวลสวย เสื่อเอยลอยเผยให้เห็นผิวเนียนเนื้อชอบกางเกงรำไร แม่สะกิดพลอยให้มองตาม

“พระหนุ่มเพิ่งเริ่มศึกษา เป็นเพียงปฤชณสมมุติสงฆ์นะลูก จะไปหวังให้ท่านสำรวมจิตแต่ฝ่ายเดียวไม่ได้ เราควรแต่งตัวสุภาพมิดชิด เพื่อส่งเสริมการสำรวมของพระให้เป็นไปด้วยดี จึงจะเป็นบุญแก่เรานะลูก”

พลอยยิ้ม เข้าใจในสิ่งที่แม่สอน แม่เอ่ยต่อว่า

“ขนาดคุณยายของลูก ท่านแก่แล้ว เวลาไปวัดท่านยัง
พันสไบขาวทับเสื้ออีก ท่านบอกว่าบางที แม่แต่กิริยาของเรา
ยังอาจไปคล้ายกับใครสักคน ที่ทำให้พระหวนระลึกถึงโยมได้
สไบทำให้เราแตกต่างได้ ช่วยพระให้ไม่ต้องวอกแวกไป เวลากราบพระ
ท่านก็ใช้ชายสไบปูแล้วกราบด้วย ได้ประโยชน์อีก”

มัคนายกเริ่มนำสวดถวายทาน พระให้ศีลและรับทาน
แล้วกล่าวอนุโมทนา แม่ประณมมือกล่าวคำกรวดน้ำในใจ อุทิศ
ส่วนกุศลให้แก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย

พลอยมองดูแม่ด้วยความสุขใจ แม่มีศรัทธารักษานุญ
และทั้งยังรักษาใจไม่ให้ถูกกระทบได้ตลอดเวลา ทำให้เช้าของแม่
เป็นเช้าที่มีแต่สิ่งดีงาม แม่มองสบตาพลอยแล้วยิ้ม

“มาวัดทั้งที่ให้ได้บุญนะลูก”

การพยาบาลหอ วันวิสาห์

แซทพิย์เป็นคนไข้ห้องพิเศษมากกว่าอาทิตย์แล้ว วันนี้กำลังจะกลับบ้าน วันวิสาห์นางพยาบาลใจดียังคงนำยามาให้กินก่อนอาหารเช้า

แซทพิย์เคยนึกทบทวนถึงเมื่อสมัยเด็ก ครั้งแรกที่เข้าโรงพยาบาลผ่าตัดไส้ติ่ง สมัยนั้นห้องแน่นไปหมด เธอถูกเซ็นเตียงไปนอนที่ระเบียง คืนแรกแผลที่ท้องยังติ่ง เอื้อมมือขึ้นไปแขวนหุ้ม้งไม่ถึง คุณยายเตียงข้างๆ แขนหุ้ม้งที่ตะปูให้ด้วยเมตตา นางพยาบาลก็แหวดใส่

“ทำเองสิ ใช้คนแก่ได้ไง”

คุณยายยิ้มให้ “ช่างเขาเถอะลูก อย่าไปสนใจ”

พอเข้าโรงพยาบาลครั้งที่สอง ตอนคลอดลูก ก็ถูกดุบ่อยๆ คนไข้แปลกหน้าที่ร่วมห้องก็ว่า “ช่างเขาเถอะ อย่าไปสนใจ”

แซทพิย์คิดว่า การเป็นคนที่คุณอื่นต้องยกให้ “อย่าไปสนใจ” เป็นคนที่โมะมะมากๆ แซทพิย์ภาวนาขอให้ตัวเอง อย่าต้องเข้า

โรงพยาบาล เพราะเป็นสถานที่ที่ขมขื่นที่สุด

แต่มาที่นี้ ได้เห็นวันวิสาข ยิ้มแย้มใจดี ทุกคนดูใจดี ไปหมด คนทำความสะอาดก็มีมารยาทมาก คนส่งอาหารก็อารมณ์ดี ยิ้มแย้มทักทาย

“เดี๋ยวนี้ คนในโรงพยาบาลเปลี่ยนไปเยอะเชียวนะคะ เขობรรณกันได้อย่างไร”

วันวิสาขยิ้ม “ส่วนของโรงพยาบาล ให้นโยบายว่าคนไข้ คือลูกค้าที่เราจะต้องดูแลค่ะ แต่ดิฉันเอง ดิฉันคิดว่าเป็นโอกาสดี ที่ได้ทำบุญทุกวัน”

“รู้สึกอย่างนั้นจริงๆ หรือคะ” แขทิพย์แปลกใจ สมัยก่อน เธอเคยได้ยินทัศนคติที่ว่า พยาบาลต้องคอยดูแลชีวิตของสกปรก ให้คนไข้ อยู่ใกล้ชิดกับเชื้อโรค อยู่กับหน้าตาที่เจ็บป่วยหดหู่ ของคนไข้ ดูเหมือนชีวิตนางพยาบาลจะเป็นชีวิตที่น่าเบื่อหน่าย

วันวิสาขยิ้ม “คนไข้มีความทุกข์อยู่แล้ว เราดูแลให้เขา สบายกายสบายใจขึ้นบ้าง เป็นบุญค่ะ ลูกหลานเขายังดูแลไม่ได้ อย่างเราเลย”

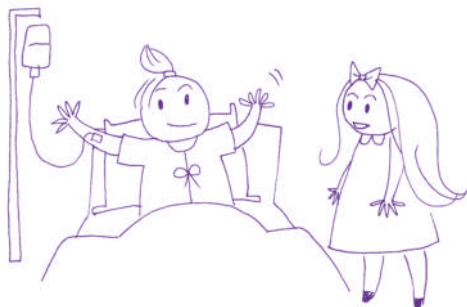
แอทิพย์ ขึ้นชมความคิดของวันวิสาข มิน่าเล่า เธอเห็น วันวิสาขอารมณ์ดีทุกวัน

“เราต้องอยู่ในอาชีพนี้ทุกวัน ตลอดชีวิต ถ้าคิดให้สุขก็สุข ตลอดชีวิต จริงมั๊ยคะ ธรรมะสอนให้โยนิโสมนสิการ คือคิดเป็น เพราะชีวิตเราจะสุขหรือทุกข์ขึ้นอยู่กับความคิดของเราเอง ว่าเราจะเลือกคิดแบบไหน แล้วทำไมเราจะไม่เลือกคิดอย่างที่จะทำให้ เราเป็นสุขล่ะคะ เวลาเห็นคนไข้ยิ้มให้เรา เพราะเขามีความสุขขึ้น

เราก็สบายใจ เวลาเขาต้องการความช่วยเหลือ เราก็ช่วยได้
ช่วยเขาแล้วเรารู้สึกว่าตัวเราเองมีประโยชน์ มีคุณค่า ไม่ใช่คนไร้ค่า
ที่ไม่มีใครต้องการ”

“ถ้าทุกคนคิดได้อย่างคุณ ก็คงจะดีมากนะคะ” แชนทิพย์เอ่ย
วันวิสาขพยักหน้าเล็กน้อย ยังคงยิ้มแย้มเช่นเคย

“เวลาแต่งตัวจะมาเข้าเวร ดิฉันจะนึกว่ากำลังแต่งตัว
จะไปทำบุญ มีความสุขดีค่ะ พระพุทธเจ้าสอนว่า เราควรมีชีวิตที่
เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ดิฉันว่าการทำงานของพยาบาลนี้
ปฏิบัติธรรมข้อนี้ได้เต็มที่ทั้งวันทุกวันเลยคะ”

กรรมโบราณ

พินอัปสร วางพวงมาลัยบนจานเซิงแล้วตั้งที่หน้าหิ้งพระ ถัดจากนี้เหลือเพียงการจัดแจกันดอกไม้ เพื่อวางสองข้างขององค์ พระพุทธรูป พุ่มนี้บริษัทนิมนต์พระมาเทศน์ที่ห้องจริยธรรมเพื่อ แสดงธรรมให้พนักงานฟัง

พินอัปสรนั่งพับเพียบบนพื้นเวที เธอเริ่มพับกลีบดอกบัว กิ่งแก้วตามมานั่งลงข้างๆ ช่วยพับด้วย

“คุณป้าขา เค้าวาธรรมะทำให้คนเฉื่อย เพราะว่าอะไรๆ ก็ยกให้กรรมหมด จริงหรือเปล่าคะ”

พินอัปสรหัวเราะเบาๆ มองกิ่งแก้วด้วยแววตาเอ็นดู

“ไม่จริงเลยจ๊ะ แต่คนเรามักจะพูดแต่ว่ากรรม ความจริง มีทั้งกรรมดีกรรมชั่ว ศาสนาพุทธสอนเรื่องกรรม และการมี ชาติก่อนชาตินี้ชาติหน้า กรรมดีกรรมชั่วเราสร้างเองและรับผลเอง ไม่ใช่ใครทำ”

“กรรมชาติก่อนให้ผลมาชาตินี้จริงหรือคะคุณป้า” กิ่งแก้วถาม

“ใช่จะ กรรมดีเหมือนเรามีตุ๋เอ็น เราเก็บผลไม้ไว้ พอมาชาตินี้เราก็เปิดตุ๋เอ็นเอาผลไม้มากิน และชาตินี้เราก็ทำดี คือหาผลไม้ใหม่ใส่ตุ๋เอ็นด้วย”

“ถ้าเป็นหนังนี่เหมือนใส่ไหม้แมชชีนมาเลยนะคะ” กิ่งแก้วหัวเราะ พินอัปสรหัวเราะตามเบาๆ

“ใช่ ส่วนกรรมชั่ว ก็เหมือนถังขยะ มันใส่ไหม้แมชชีนมาด้วยเหมือนกัน ขยะแต่ละชิ้นในถัง ก็คอยจะลอยมาโดนเราหลบไม่ได้ ตรงนี้แหละ ที่ชาตินี้เราก็ต้องชวนขวยหาเสื่อมาใส่คลุมไม่ให้เปื้อน ขวนขวายน่าน้ำมาไว้ล้างตัว และรีบชุดหลุมใหญ่ๆ เพื่อฝังขยะพวกนี้ให้มันไม่ตามเราต่อไป เห็นไหมคะว่าการยอมรับกรรมยังทำให้ชวนขวยมาก ไม่เฉื่อยหรือจะ”

กิ่งแก้ว ยกนิ้วชี้ขึ้นจึ้มๆ ในอากาศ “และเราต้องไม่สร้างขยะใหม่ใส่ในถังด้วยใช่ไหมคะ” พินอัปสรพยักหน้า

“แล้วแต่ละอย่างที่คุณป้าว่ามา หมายถึงอะไรบ้างคะ”

“เอาเสื่อมาคลุม ก็คือการยอมรับว่าเรามีกรรมนั้นๆ ยังไงมันก็ต้องมาโดนตัวเรา การยอมรับทำให้เราสงบ มีสติได้ ไม่ฟุ้งซ่าน หรือโกรธเกลียดอะไรต่างๆ เสื่อคลุมเป็นการรักษาใจให้อยู่รอดได้ ไม่เศร้าหมอง การหาน้ำมาล้าง ก็คือทำความดีทำบุญมากๆ ล้างสิ่งสกปรกออกไป ส่วนการชุดหลุมฝังขยะ ก็คือการให้อภัย การอโหสิกรรม กับคนหรืออะไรต่างๆ ที่ผูกพันมีเวรมีกรรมกันมา ให้เลิกแล้วต่อกัน บางที่ผูกพันกันมาหลายชาติก็มีนะ”

“ไอ้โฮ กรรมโบราณ” กิ่งแก้วหัวเราะอีก “ให้อภัยแล้ว
จะจบกันหรือคะ คุณป้า”

“ก็เหมือนกิ่งแก้วโกรธกับใคร เขามาขอโทษ เราก็ให้อภัย
ความผิดใจก็หมดไปจากใจของทั้งสองฝ่าย”

“ถ้าเขาไม่มาขอโทษล่ะคะ”

“ไม่ขอโทษก็ให้อภัย เพราะเขายังนำเสนอสารไปใหญ่ ที่
เป็นคนขอโทษใครไม่เป็น แต่นั่นก็เป็นปัญหาของเขาเอง ปัญหา
ของเราคือเราจะดูแลจิตใจของเราให้สงบ และมีความสุขได้อย่างไร
เราจะทำอะไรดีๆ ให้ตัวเองได้บ้าง โดยที่ไม่เบียดเบียนใคร”

กิ่งแก้วหัวเราะ “เหมือนนกยูงเปอร์มาร์เก็ตไปชาติหน้าเลย
ใช่ไหมคะ คุณป้า”

ล้างจานล้างใจ

วันนี้แก้มอ้มล้างจานโดยไม่ได้ร้องเพลงไปด้วย เจียบจน
แม่ต้องชะงักหน้าเข้ามาดู แต่เห็นแก้มอ้มหน้าไม่หงิก

“เป็นไรหรือเปล่าลูก” แม่อดถามไม่ได้

“กำลังฝึกสติ”

คำตอบนั้นลากแม่ให้เดินเข้ามายืนเท้าสะเอวอยู่ข้างๆ
แก้มอ้มบอกว่า

“อ่านติช นัท ฮันห์ มาเขาบอกว่าเวลาล้างจานให้มีสติ
ไม่ใช่ล้างๆ ให้เสร็จเร็วๆ แล้วใจอยากจะทำอย่างอื่นต่อ ทำให้ถูก
ลากไปสู่อนาคตเสมอโดยไม่อาจอยู่กับปัจจุบันขณะได้”

“เออ อย่างนี้ค่อยสมกับที่ส่งให้เรียนหนังสือหน่อย”

“เขาว່านอกจากเราจะล้างเพื่อให้จานสะอาดแล้ว เรายัง
ล้างจานเพียงเพื่อจะล้างจาน เพื่อมีชีวิตเต็มเปี่ยมอยู่ในแต่ละขณะ
ที่ล้างจานด้วย เราจะมีชีวิตเต็มเปี่ยมในทุกขณะและมีความสุข
ด้วย แม้ว่าเงิจะ”

“ดี แต่ล้างจานแล้วล้างใจด้วยหรือเปล่า” แม่เอ่ยคำของ หลวงพ่อชา สุภทโท แก้มอ้มตาโต

“โห แม่ เจียบ” แก้มอ้มร้องเสียงสูงจนแม่หัวเราะ

“อ้าว มันก็ต้องเสริมกัน ยิ่งแกชอบเก็บอะไรๆ มาคิด เป็นนักหงุดหงิด จนมันหงิกงอมาอยู่บนหน้าแก อย่างนี้ต้องล้างใจ ด้วย แล้วถึงจะมีความสุขกับการล้างจานได้”

แก้มอ้มถามว่า “ล้างใจยังงัยละแม่”

“ก็งานนี้มันเลอะ แกเอาน้ำล้างไข่ม้อย น้ำก็คือพระธรรม เอาพระธรรมมาล้างใจ ฟองน้ำนี่ก็คือสติที่แก้ว่านั่นแหละ เอาสติ ขัดถูล้างใจให้สะอาดเหมือนจาน หน้าจะได้ขาวผ่องเหมือนจาน”

แก้มอ้มลอยหน้าฉีกยิ้มให้หน้าบานเหมือนจาน

“พระธรรมท่านว่า สัพเพ ธัมมา นาลัง อภินิเวสายะ สิ่งทั้งหลายทั้งปวงไม่ควรยึดมั่นถือมั่น นี่หัวใจพุทธศาสนา ท่าน สอนว่าอย่าไปยึดอะไรไว้ในใจ ให้ใจสะอาด สบาย ปล่อยวาง ไม่อย่างนั้นก็เป็นทุกข์ เพราะอะไรๆ มันก็เป็นไตรลักษณ์ทั้งนั้น รู้จักมั๊ยไตรลักษณ์”

แก้มอ้มพยักหน้า รีบตอบ กลัวเสียคะแนน

“ไตรลักษณ์ ลักษณะ 3 อย่าง คือ อนิจจัง ไม่เที่ยง ทุกขัง เป็นทุกข์ อนัตตา ไม่ใช่ตัวตน บังคับไม่ได้”

“เออ ใช้ได้ อย่างนี้จะส่งให้เรียนต่อ” แม่ว่า แล้วเทศน์ต่อ “หลวงพ่อบอกสอนว่าให้ท่องไว้ว่า “มันไม่แน่” เจออะไรก็พูดใส่มัน เลยกว่า อันนี้มันก็ไม่แน่หรอก รู้สึกสุข อันนี้มันก็ไม่แน่หรอก เดียวก็ไป รู้สึกทุกข์ อันนี้ก็ไม่แน่หรอก เดียวก็ไป”

“มันไปไหน” แก้มอ้มถามซ้ำๆ

“ไปตามใจมัน เราบังคับมันก็ได้นะ อย่างเวลาใจเป็นสุข เราอยากให้มันสุขไปตลอด มันก็ไม่ เดี่ยวมันก็ไปละ เวลาทุกข์ อยากให้มันหายทุกข์ มันก็ไม่หาย แต่บางทีลื้มๆ มันก็หายไปเอง อย่างแก้วใบนี้สวย อยากให้มันอยู่กับเราไปตลอด มันก็ไม่แน่ พรุ่งนี้อาจจะตกแตกก็ได้ ถ้าเราไปยึดเราก็คือทุกข์ จานนี้ เมื่อก็สกปรก แต่มันก็ไม่เที่ยง เห็นมัย ตอนนี้สะอาดแล้ว อย่างเมื่อก็เมื่อยสบาย ตอนนี้ก็ไม่เที่ยง มันเมื่อยแล้ว ต้องจำคำหลวงพ่อไว้ เจออะไรก็ มันไม่แน่ๆๆ นี่คาถาล้างใจ”

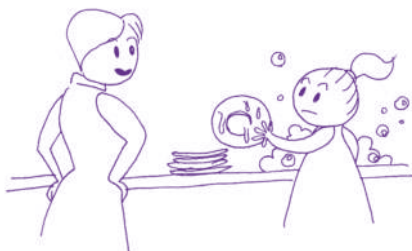
แก้มอ้มหัวเราะ “สาธุ แม่ กระเป่าหนูก็ไม่เที่ยงนะจ๊ะ ตอนนี้มันว่าง เดี่ยวแม่จะมาเติมให้เต็มไซ้ไหมจ๊ะ”

แก้มอ้มล้างจานเสร็จ จูงแม่ออกไปจากห้องครัว “เราไปคุยกันต่อที่ห้องพระนะแม่ เพราะเดี๋ยวแม่จะต้องสวดมนต์แน่ๆ จริงมัย”

“ไม่แน่ บางทีแม่อาจจะเทศน์แกจนง่วง ไม่ได้สวดมนต์”

แม้ว่า แก้มอ้มหันมาตาโต “โห เทศน์หนูเนี่ยนะ”

“อ้าว ไม่เทศน์แกแล้วจะให้แม่เทศน์ใคร”

น้ำในเรือ

แม่ของเจียมเจียมอยู่ในตู้เซร่า ออกมาไม่ได้ เพราะไม่มีลูกกุญแจ ใบหน้าของแม่เคร่งเครียด จิตใจหดหู่ เวลาเจียมเจียมพูดอะไรบางที่แม่ฟังไม่ทัน ต้องพูดทีละคำ เพราะการรับรู้ของแม่ไม่ได้ทำงานเต็มที่ บอกแล้วเดี๋ยวแม่ก็ลืม แต่เรื่องที่แม่ไม่เคยลืมคือเรื่องที่พ่อทำเมื่อ 50 ปีก่อน 40 ปีก่อน 30 ปีก่อน 20 ปีก่อน เจียมเจียมบอกให้แม่คิดถึงเรื่องดีๆ บ้าง แม่กลอกตาความมองไปในอดีต 2 หายใจแล้วตอบว่า “ไม่เห็นจะมีเรื่องอะไรดี”

เจียมเจียมตกใจ รีบโทรหาจิตแพทย์ แต่ยังไม่ได้รับคำตอบที่ถูกใจ

วันหนึ่ง เจียมเจียมลงไปลุยกองอัลบั้มเก่าๆ เลือกเอารูปที่แม่ยิ้มสวยตอนพาไปเที่ยว รูปที่แม่ไปทำบุญงานกฐิน รูปที่แม่ไปเลี้ยงพระที่วัด รูปอะไรที่สวยงามๆ รวมๆ มาทำอัลบั้มใหม่ให้แม่

“แม่ดูรูปพวกนี้ แล้วคิดถึงวันพวกนี้ ทุกเช้าสัก 2 อาทิตย์ คิดให้สบายใจ จะได้ปลอดโปร่งขึ้น พระท่านว่า การระลึกถึงบุญ

ที่ท่าและสิ่งดีๆ ในชีวิต ทำให้เรามีชีวิตชีวา”

แล้วเจียมเจียมก็ทำหนังสือสวดมนต์เฉพาะกิจให้แม่ เป็น บทสรรเสริญคุณพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ พระรัตนตรัย และพาหุงที่แม่สวดอยู่แล้วเป็นประจำ ต่อด้วยบทสวดที่ลอกมา เฉพาะภาษาไทย คือมรรคมงคล 8 บทกรรม สัตว์โลกมีกรรม เป็นของของตน ฯลฯ บทพิจารณาสังขาร ตามด้วยบทแผ่เมตตาและ บทอุทิศส่วนกุศล แม่สวดนานเกิน 20-30 นาทีไม่ไหว มันเหนื่อย จึงลอกเฉพาะภาษาไทย เพื่อให้แม่เข้าใจได้ว่าแม่สวดอะไร จะได้ ประโยชน์จากการสวดมากขึ้นๆ ไว้ตอนไปวัดค่อยสวดบาลี

จากนั้นก็เริ่มอ่านหนังสือหลวงพ่อกุญแจแม่ฟังถึงเรื่องการ ให้อภัย และการแผ่เมตตา แม่โวยวายเล็กน้อย

“โอ๊ย จะให้อภัยกันง่ายๆ ได้ยังไง”

ความจริงแม่ไม่ได้เศร้าแต่โกรธ แต่ก็เศร้าที่ถูกทำให้โกรธ คิดว่าการให้อภัยเป็นการขาดดุลของแม่

“ยังงี้เกิดชาติหน้าต้องมาอยู่กันอีก” เจียมเจียมจู้จู้

“โอ๊ย ไม่เอา เกิดชาติไหนไม่ขอเจอ” แม่ปฏิเสธเป็นพัลวัน

“ก็แม่คิดเรื่องโกรธเขาทุกวัน เหมือนเอากุญแจมือมาผูก กันไว้คนละข้าง ต้องเจอกันแหละ ถ้าไม่ยอมเจอ ต้องปลดกุญแจมือ”

แม่เงิบ สีหน้าไม่ค่อยดี

“แม่สวดมนต์ทุกวัน แต่ก็ยังไม่เห็นสบายใจเลย”

“ก็แม่สวดมนต์ 20 นาที แต่แม่คิดเรื่อง 50 ปีก่อน 20 นาที 40 ปีก่อน 20 นาที วันๆ คิดเป็นชั่วโมง บางวันคิดทั้งคืน เหมือนดักเกลือใส่แก้ววันละช้อน แต่ใส่น้ำวันละ 1 หยด มันก็

เต็มเหง มีแต่เกลือเต็มแก้ว

แม่ลองอย่างนี้มัยจะ ให้แม่เลือกเอาสักเรื่องหนึ่งมาคิด
คิดครวละเรื่องเดียว คิดแล้วมองว่า ก็เพราะเขานิสงส์อย่างนี้
เขาจึงทำกับเราอย่างนี้ ซาดีก่อนเราคงเคยทำเขามา ซดใช้คืนเขา
ไปซะ อภัยให้เขาไปซะ อย่างเขาชอบเอ็ดตะโรแม่เสียงดัง
เอ็ดทียาวๆ แม่ลองนึกภาพดูสิ ซาดีก่อนแม่คงเอ็ดเขาท่าทาง
แบบนี้เหมือนกัน”

เจียมเจียมแก้งแสดงท่าทางยกไม้ยกมือ ทำเสียงดังรัวๆ
เจียวจ้าวเหมือนคนกำลังทะเลาะกัน แม่ของเจียมเจียมดูด้วย
นิภาพตามด้วย แล้วก็หัวเราะออกมา

เจียมเจียมพูดต่อ “แม่ลองค่อยๆ ล้างออกไปทีละเรื่อง
เหมือนตักเกลือออกไปช้อนหนึ่ง แล้วสวดมนต์ แผ่เมตตา อุทิศ
ส่วนกุศลให้เขา 3 อย่างนี้เหมือนน้ำช้อนหนึ่ง เอาใส่แก้วของแม่
ตักเกลือออกช้อนหนึ่ง ใส่น้ำลงแก้วช้อนหนึ่งทุกวัน อีกหน่อยแม่
จะมีแต่น้ำจืดใสเต็มแก้ว แม่ลองดูนะดีมัย”

แม่ของเจียมเจียมหน้าตาลังเล เอ จะทำได้ไหมนะ แหม
ให้อภัยแล้วรู้สึกเสียท่า ยังไม่ได้แก้แค้นเลย

“ทำไมน่า เขาจึงดูสุขสบาย ไม่ได้ต้องทุกข์ใจอย่างแม่เลย”

“ดีแล้วจ๊ะ แม่ควรจะดีใจ ถ้ามจริง ๆ เลย ถ้าวันนี้
พ่อไม่สบาย แม่จะไม่บ่อน้ำบ่อนข้าวพ่อหรือจ๊ะ”

แม่พยักหน้า ทอดถอนใจ จริง ก็คงต้องทำ

“ท่านสอนว่า ทุกข์วันนี้มีมากพอแล้ว เราไม่ควรเอาทุกข์ในอดีตมาทับถมลงไปอีก ท่านอาจารย์วสิน อินทสระ สอนว่า น้ำในมหาสมุทรไม่ทำให้เรือจม แต่น้ำในเรือต่างหากที่ทำให้เรือจมได้ ดังนั้น เราต้องคอยวิดน้ำในเรือ คือวิตความทุกข์ออกไปจากใจเราเสมอๆ แม้อย่าปล่อยให้ความทุกข์ขังอยู่ในใจ เดียวเรือล่ม”

แม่ทำตามเจียมเจียมอยู่ 2 เดือน ค่อยๆ สะเดาะกฏฏแจะออกมาจากตู้ศรัทธาอย่างได้ผล เจียมเจียมจิตใจ ที่แม่ยังคงทำต่อไปเรื่อยๆ รอยยิ้มและความผ่องใส เริ่มเปล่งประกายบนใบหน้าของแม่

ชีวิตนุ่นเชิด

มนสิรีเป็นคนคิดมาก หมอดูลายเซ็นบอกว่า การคิดของมนสิรีนั้น เหมือนเอาฟางเส้นเดียวมารัดเป็น 8 เส้น มนสิรีจึงได้กลับมาคิดทบทวนตัวเอง แล้วจึงตระหนกอย่างตระหนกว่าจริง น้ำพลอยซ้ำเพื่อน ที่ตัวเองไม่รู้จักตัวเองต้องให้หมอดูบอกแล้วว่า

“การคิดมาก คิดละเอียด ไม่ใช่เรื่องเสียหาย มันอยู่ที่ว่าคิดเรื่องอะไร แล้วคิดยังไงมากกว่า”

มนสิรีทอดถอนใจ “เราชอบคิดแต่เรื่องอดีต คิดแล้วก็ยังมีอารมณ์ เหมือนตอนที่เรื่องเกิดนั้นเปื้อนเลย บางทีก็คิดเรื่องอนาคต แล้วก็คิดมาก กลัว กลัวโน่นกลัวนี่ บางทีก็คิดเตรียมรับมือเลยนะ ว่าถ้าเกิดอย่างนั้นจะได้ไม่เป็นไร เราเตรียมลู่วางไว้แล้ว”

น้ำพลอยต่อให้ว่า “แล้วก็จะพบว่า ไอ้ที่เตรียมนั้นไม่ค่อยได้ผลหรอก เรื่องมันจะไปทางอื่น เราจะไปเดาอนาคตได้ยังไง”

มนสิริเห็นด้วย เพราะขนาดงานที่ทำอยู่ประจำวัน ยังมีปัญหาใหม่ๆ แปลกๆ มาให้แก้เรื่อยๆ เลย ไม่ค่อยตรงกับที่วางแผนไว้

น้ำพลอยกางหนังสือลงตรงหน้า อ่านให้ฟังว่า

“พระพุทธเจ้าตรัสว่า ความคิดนำโลกไป ความคิดทำให้โลกดิ้นรน สิ่งทั้งปวงตกอยู่ใต้อำนาจของความคิด”

มนสิริสนใจมาก น้ำพลอยอธิบายว่า

“ความคิดนี้เหมือนคนเชิดหุ่นที่อยู่ข้างบน กำลังเชิดตัวเราที่เป็นหุ่นอยู่บนเวที มันเชิดอย่างไร เราก็เดินตามไปอย่างนั้นนะ ดูง่ายๆ เลย คน 2 คนเวลากลุ่มใจ คนหนึ่งไปกินเหล้า เม้า ขับรถชนเสาไฟฟ้า อีกคนกลุ่มใจเข้าห้องพระสวดมนต์ยาวๆ มันเกิดจากความคิดทั้งนั้น”

“เวลาเมื่อความคิดเกิดขึ้นมา เราก็ไหลตามไป รู้สึกตามไป” มนสิริรำพึง “บางทีคิดทั้งคืน นอนไม่หลับเลย ไม่รู้จะทำยังไง”

“นั่นเพราะเราไม่ได้ฝึกที่จะรู้ให้ทันความคิด ในบทสวดมนต์ อริยมรรคมีองค์ 8 ท่านสอนให้มีสติ จนถอนความพอใจและไม่พอใจออกเสียได้ ส่วนเรอดตกเป็นทาสของความคิดมากไป เธอจึงเป็นตัวหุ่นอยู่ข้างล่าง คอยเดินตามที่ความคิดมันเชิด”

“แล้วควรจะทำยังไงล่ะ” มนสิริเริ่มรู้สึกตัวว่าจะต้องแก้ไข น้ำพลอยทำมือเหมือนการเชิดหุ่น

“เราต้องไปเชิดความคิดอีกที ท่านสอนว่าช่างจัดดอกไม้ที่ฉลาด จะเลือกแต่ดอกไม้สวยๆ มาจัด เราก็จะต้องคอยรู้สึกตัวว่า กำลังคิดอะไร ถ้าคิดเรื่องไม่ดีก็ทิ้งเสีย คิดแต่เรื่องดีๆ ตั้งใจตั้งปณิธานไว้ว่า ต่อไปนี้เราจะคิดแต่เรื่องดีๆ เพื่อทำแต่เรื่องดีๆ ส่วนเรื่องในอดีตนั้นะ ทิ้งมันไปเลย ท่านไม่ให้อยู่กับอดีต โดยเฉพาะอดีตที่ทุกข์ใจยิ่งทิ้งไปใหญ่ มันเหมือนดอกไม้ที่เน่าแล้ว เราทำวันนี้ให้สดชื่น”

“แล้วจะฝึกยังไง” มนสิริถามด้วยความรู้สึกอยากรจะเปลี่ยนแปลง

“ใหม่ๆ เราจะไม่รู้ เราจะคิดเรื่องอดีตไปยาว ตอนนั้นเราคอยสังเกตว่า เอ๊ะ เราคิดเรื่องนี้อยู่เนี่ย ซึ่งแน่นอน มันเป็นเรื่องที่เราเคยคิดมาแล้วเป็นร้อยหน เรารู้เลยว่าเดี๋ยวเราจะคิดยังไงต่อ จะรู้สึกยังไงด้วย เหมือนอ่านนิยายเล่มเดิม คราวนี้พอเริ่มอ่านบทแรกไปหน่อย ให้เรารู้ตัวแล้ว ใหม่ๆ อาจจะบอกตัวเองเลยว่า ไม่เอา ไม่คิดเรื่องนี้ แล้วเลิกคิด หันไปหาอย่างอื่นทำ มันจะเลิกคิด เพราะธรรมชาติของใจ มันคิดได้ทีละเรื่องเดียว เรานึกว่าคิดหลายเรื่องพร้อมกัน แต่ถ้าสังเกตให้ละเอียด มันคิดสลับกันต่างหาก”

มนสิริพยายามนึกตาม ยอมรับรู้โดยดี ไม่ได้แย้ง น้ำพลอย
สารยายต่อไป

“พอฝึกนานๆ เข้า พอเรื่องเดิมนี้มันแว๊บมาแค่หัวเรื่อง
เท่านั้น เราารู้แล้ว เปลี่ยนไปคิดอย่างอื่นเลย หรือไม่ก็นึกพุทโธ
พุทโธ ตั้งสติตั้งสมาธิไปเลย ดีกว่าไปคิดเรื่องที่จะมาทำร้ายจิตใจ
เราให้เศร้าหมอง พอเรื่องมันมาปั๊บ ให้รู้ทันมัน ควบคุมมัน ไม่ใช่
เก็บกดหรือปิดกั้นไว้ แต่ทิ้งไป ทิ้งไปบ่อยๆ มันจะไม่กลับมา
มันเศร้าตาย”

มนสิริหัวเราะ น้ำพลอยสรุปลงอย่างนุ่มนวล

“ในที่สุด เราจะเป็นคนเลือกว่าจะคิดอะไร และไม่คิดอะไร
ชีวิตจะเป็นไปตามที่เราเลือกคิด อย่างที่พระพุทธเจ้าสอนว่า สิ่ง
ทั้งปวงตกอยู่ใต้อำนาจของความคิด ถ้าเราเลือกคิดได้ เราก็เลือก
ชีวิตได้”

สมรรถภาพจิต

วันนี้เครื่องแอร์ในห้องอาจารย์อู้งาน มันยังคงส่งเสียงครางเบาๆ ให้รู้ว่ายังทำงานอยู่ แต่ไม่เย็น มาลัยพรพยายามจะตรวจดูว่ามันเป็นอะไร

“ข้างมันแกะลูก” อาจารย์เอ่ยเบาๆ เอนหลังลงบนเก้าอี้นอน หยิบเครื่องวัดความดันที่วางอยู่ข้างๆ มาลัยพรนั่งลงข้างๆ ช่วยอาจารย์พันแถบผ้าวัดความดันที่แขน

“แอร์มันหมดสภาพแล้วค่ะ อาจารย์” มาลัยพรเอ่ย

“ธรรมดา ของมันเก่าแล้ว มันก็หมดสมรรถภาพไป ไม่เหมือนจิตที่อบรมแล้ว ยิ่งนานยิ่งมีสมรรถภาพมาก”

“มีสมรรถภาพจิตด้วยหรือคะ อาจารย์” มาลัยพรถาม อาจารย์ดูตัวเลขบนจอเครื่องวัดความดันแบบพกพา วันนี้ตัวเลขเป็น 110/70 มาลัยพรช่วยถอดและเก็บอุปกรณ์ ขณะที่อาจารย์ให้คำอธิบาย

“จิตที่ดีมีคุณสมบัติ 3 อย่าง คือมีคุณภาพจิตดี มีสุขภาพจิตดี แล้วก็มีสมรรถภาพจิตดี สมรรถภาพจิตดีก็คือว่า เป็นคนที่จิตใจมีความทนทาน สามารถต้านทานต่อความยั่วยวนต่างๆ ได้มาก ทำให้เขาโลภ โกรธ หลง ได้ยาก คือเขามีแรงต้านทานทางจิตใจได้สูง”

มาลัยพรฟังอย่างตั้งใจ “แล้วคุณภาพจิตดีล่ะคะ อาจารย์”

“คุณภาพจิตดี ก็คือเป็นคนมีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว”

“แล้วสุขภาพจิตดี คือ ใจแข็งแรง ไซ่ไหมคะ”

“ไซ่ สุขภาพกายดี ก็มีความสุขทางกาย พอสุขภาพทางใจดี ก็มีความสุขทางใจ จิตมีความสุขได้เรื่อยๆ แม้ในสถานการณ์ที่คนอื่นเขาไม่มีความสุข เช่น แม่ป่วย แต่ก็มีสุขทางจิตใจ”

มาลัยพรนึกขึ้นได้จึงเล่าให้อาจารย์ฟังว่า

“คงเหมือนที่พระอาจารย์ กัลยาณ ทานเทศน์ ท่านเล่าว่ามีผู้หญิงคนหนึ่งเขาป่วยเป็นมะเร็งอยู่โรงพยาบาล หมอบอกว่าจะอยู่ได้อีก 3 เดือน แต่เขาปฏิบัติธรรมมานาน เขายอมรับได้ว่าการตายเป็นเรื่องธรรมดา เขาไม่ทุกข์ใจ แต่พยาบาลกลับทุกข์ใจว่าทำไมเขาจึงเฉยๆ คนไข้สบายดี แต่พยาบาลไม่สบาย”

มาลัยพรหัวเราะเบาๆ นึกถึงความทุกข์ใจของนางพยาบาล

“คนเรารับเรื่องราวได้ไม่เหมือนกัน เพราะว่าข้างในไม่เหมือนกัน” อาจารย์อธิบาย

มาลัยพรเล่าคำเทศน์ต่อว่า “ท่านบอกว่า ถ้าเข้าใจความจริงของโลก ว่าเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นเรื่องธรรมดา ก็จะเห็นถึงความเป็นธรรมดา แล้วเข้าสู่ความสงบที่แท้จริง มีปัญญา ไม่ขึ้นอยู่กับอารมณ์ในใจ”

อาจารย์ยิ้มให้มาลัยพร “ดีแล้วลูก ฟังแล้วรู้จักนำมาคิด มาใช้ให้เป็นประโยชน์กับตัวเอง”

“การเข้าใจความจริงของโลกจนเห็นความเป็นธรรมดาก็ไม่ใช่เรื่องง่ายนะคะอาจารย์ อย่างเราเห็นความไม่เที่ยงอยู่ทุกวัน แต่เหมือนว่าเราจะไม่เข้าใจ ไม่รู้จัก”

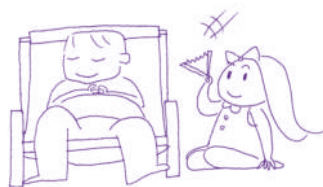
อาจารย์เล่าว่า มีผู้ชายคนหนึ่งมาเล่าความทุกข์ให้ฟัง

“พอเขาบอกอะไรมา อาจารย์ก็บอกว่ามันเรื่องธรรมดา จนในที่สุดเขาบอกว่า ทำไมเรื่องอะไรๆ อาจารย์ก็ว่าธรรมดาไปหมด อาจารย์ก็บอกว่า มันธรรมดา”

มาลัยพรหัวเราะ “ถ้าคนเราเห็นความธรรมดาได้เมื่อไร คงจะมีความสุขนะคะอาจารย์”

อาจารย์พยักหน้า “ใช่ เราถึงต้องอบรมจิตให้จิตดี”

มาลัยพรกราบขอบคุณอาจารย์ “หวังว่าหนูคงจะสามารถอบรมจิตให้มีสมรรถภาพที่ดีขึ้นคะอาจารย์ หนูไม่อยากเป็นเหมือนแอร์เก่าๆ ค่ะ”

ปวดความคิด

ดิชัช เป็นคนชอบทำอาหารมาก เขาเข้าครัวช่วยแม่ตำน้ำพริกตั้งแต่ 5 ขวบ แล้วถือคติตามสุนทรภู่สอนว่า รู้อะไรรู้กระจ่างแต่อย่างเดียว แต่ให้เชี่ยวชาญเถิดจะเกิดผล จึงยังคงทำอาหารมาเรื่อยจนเป็นหนุ่มใหญ่ ตอนนี้เปิดลานหน้าบ้านอันร่มรื่นสอนทำอาหาร เรียนกันครั้งละประมาณ 10 คน จึงทำให้ยามบ่ายครึกครื้นกันพอสมควร เหมือนมีงานปาร์ตี้

เวลาดิชัชสอนทำอาหาร จะสอนธรรมชาติไปด้วยเป็นของแถม วันนี้เมื่อจบรายการที่จะต้องสอนแล้ว เขาก็ทำเมนูง่ายๆ เป็นการแถม อาหารจานสุดท้ายเป็นยำผักโข้วดาว ดิชชดยกผักกาดขาวที่ล้างสะอาดแล้วขึ้นชู

“ผักกาดขาวนี้เหมือนใจเรา สะอาดสดชื่น และจี๊ดดดดเวลามีความสุขมันเซตเหมือนใบนี้เลย ตอนนี้เราก็กั้นมันใส่ในหม้อเตรียมเคล้า”

ดิฉันหันไปเตรียมเครื่องยำ มีกระเทียมสับละเอียด น้ำปลา มะนาว พริกขี้หนูซอย และน้ำตาลทราย แล้วผสมกันลงในชามเล็ก

“เวลายำแม้จะรู้สึกไม่มีรสหวานเลย แต่จริงๆ ก็มีน้ำตาลนิดหนึ่งนะ ใส่เนื้ดเดียว”

“พวกเครื่องปรุงนี่คืออะไรคะ อาจารย์” อัญชลีถามอย่าง รู้ทันว่าอาจารย์เริ่มสอนธรรมะอีกแล้ว

“เครื่องปรุงคือการปรุงแต่งของเรา คือความคิดของเรา นั่นเอง เวลาเราเจออะไร แล้วเราก็มักจะปรุงแต่งต่อ คิดต่อไป เยอะแยะ แล้วก็เกิดอารมณ์ไปตามความคิด”

“คือฟังท่านคร้บอาจารย์” เมธีพูดซ้ำๆ พลังมองไปที่อัญชลี

“คนเรามีพื้นเดิมวนเวียนอยู่กับโลกธรรม 8 คือ มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ นินทา สรรเสริญ สุข ทุกข์ ความคิดของเรามันก็จะ เป็นไปตามโลกธรรม 8 นี่แหละ พอคิดแล้ว ก็จะทำให้เราเกิดเวทนา คือสุข ทุกข์ หรือเฉยๆ ขึ้นในใจ”

ดิฉัน วดน้ำยำครั้งหนึ่งลงในหม้อ แล้วเคล้าผักไปเรื่อยๆ เมื่อผักโดนเครื่องยำ มันก็ค่อยๆ ยุบตัวลง

“ตอนนี่ผักที่แสนชื่อของเราเป็นยังงั้” ดิฉันถาม มือยังคนทัพพีเคล้าผักต่อไป

“สลบไปแล้วคะอาจารย์” อัญชลีหัวเราะ

“โดนยำซะละะ” เมธีต่อ

ดีซัดเติมน้ำยาลงไป เคล้าต่อไปอีกครู่หนึ่ง ก็เทใส่จาน

“ไข่ดาวนี้ทอดให้ไข่ขาวกรอบๆ ถึงจะอร่อย ไข่แดงให้สุก
ทั่วเลย หั่นโรยหน้าแบบนี้”

ดีซัดวางไข่ดาวที่หั่นแล้วเป็นชิ้นเล็กๆ บนผัก แต่ม้วนน้ำยำ
เล็กน้อยบนไข่ดาว

“ความคิดคือเครื่องปรุง เวลาเราไปกินก๋วยเตี๋ยวที่ร้าน เขา
จะยกพวงเครื่องปรุงมาตั้งให้ เราก็จะหยอดพริกน้ำส้มนิด พริกป่น
หน่อย น้ำตาลบ้าง ถั่วป่นบ้าง กินก๋วยเตี๋ยวเปล่าๆ ไม่ได้ ต้องปรุง
ตัวเราก็เหมือนกัน เวลาไปไหนๆ เหมือนเดินหิวพวงเครื่องปรุง
ไปด้วย พอความคิดแวบเข้ามาหน่อย ก็ปรุงทันที เหยาะพริก
น้ำส้มบ้าง พริกป่นบ้าง ปรุงแล้วหัวใจก็กินเข้าไป แซบอีหลีเด้อ
เราคิดว่าสนุก แต่ความจริงไม่ใช่

บางคนรู้อาคิดแล้วกลุ้ม ก็ยังคิด เหมือนคนที่กินของเผ็ด
น้ำหูน้ำตาไหล แต่ก็ยังกิน ความคิดที่ถูกเราปรุงแล้วก็เหมือน
ก๋วยเตี๋ยวที่ถูกปรุง เครื่องปรุงคือกิเลสทั้งหลาย โลก โกรธ หลง
นั่นเอง

พระพุทธเจ้าสอนให้เราพยายามฝึกที่จะรู้ทัน ไม่เดินตาม
ความคิด แต่ไม่ใช่ห้ามคิดนะ เพราะมันห้ามไม่ได้หรอก มันเป็น
ธรรมชาติของคนเราที่จะต้องคิด แต่ให้เรารู้ทันความคิด และต้อง
เลือกคิดให้เป็น คิดให้ถูก ภาษาพระท่านเรียกว่ามีโยนิโสมนสิการ

เราต้องระวังความคิดให้ดี เลือกคิดแต่สิ่งดีๆ จะทำให้จิตใจเรา
ผ่องใส และมีชีวิตที่ดีงาม”

ตอนนี้ได้เวลาที่ทุกคนจะนำอาหารที่ปรุงในวันนี้ทั้งหมด
มานั่งกินด้วยกันก่อนกลับบ้าน ดีชัดเอ่ยว่า

“ผักที่ถูกยำแล้วมันอร่อยนะ แต่ถ้าเราปล่อยให้ความคิด
มายุ่ำเราอย่างนี้ละก็.....”

“สลบเหมือดเหมือนผักเลยคะ อาจารย์” อัญชลีพูดต่อ
ก่อนดักไข่ดาวเข้าปาก

“ถ้าไม่อยากถูกมันย่ำก็อย่ามันซะก่อนซี” เมรีว่า อัญชลีค่อนข้าง
“ทำยังงั้ละยะ”

“ก็พอมันคิดอะไรฟุ้งซ่านไปมาก ก็หยุดหยุดคิดซะมั้ง
ซกมันให้สลบเหมือดไปเลย” ดีชัดตอบแทนเมรี

“แค่รู้สึกตัวว่า กำลังฟุ้งซ่านแล้ว มันก็จะได้ดี เราก็จะ
หยุดฟุ้งซ่านได้ แล้วก็เปลี่ยนอารมณ์ หันไปทำอย่างอื่นที่มัน
มีประโยชน์ เราก็ออกจากความฟุ้งซ่านเรื่องนั้นได้”

เมรียกคิ้วให้อัญชลีอย่างยั่วเย้า ดีชัดพูดต่อไป

“มีคำกล่าวว่า “ชีวิตคุณคือสิ่งที่คุณคิด” เราคิดดี ชีวิตก็
จะดี ถ้าคิดชั่ว ก็จะไปสู่สิ่งที่เลวร้าย เรื่องเรื่องเดียวกัน คิดให้สุข
ก็ได้ คิดให้ทุกข์ก็ได้ ท่านสอนว่า คนมีปัญญา จะสามารถพบ
ความสุขได้ ในสถานการณ์ที่คนอื่นเป็นทุกข์ ดังนั้น เราจะเห็นได้ว่า

ความคิดที่ปรุงแต่งแล้วนี่เองที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในชีวิตของเราเลย เราจะเป็นไปตามที่มันปรุง เพราะฉะนั้นเราจะต้องระวังตัวให้ดีๆ อย่าให้มันพาไปในทางที่ทำให้เราทุกข์ใจ”

“ไว้อาจารย์ลองคิดเมนู ‘ย้ำความคิด’ มาทำทานกันนะคะ เพื่อเวลากลุ่มใจจะได้ทำกิน เป็นเครื่องเตือนใจ” อัญชลีบอกอาจารย์ ดีซัดพยักหน้ายิ้มๆ เสียงเมธีเอ่ยขึ้นมาลอยๆ

“อ้อ ก็ย้ำอัญชลีไง คงจะอร่อย”

ในการรับประทานอาหาร จะเป็นโต๊ะตั้งอาหารแบบบุฟเฟ่ต์ โดยมีเพื่อนๆ เจ้าของสถานที่กับญาติมิตร ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียน กันนำอาหารมาจนครบทั้ง 7 วัน

วันหนึ่ง เจิมใจออกมาตักอาหารเป็นคนสุดท้าย ขณะที่

เพื่อนๆ เข้าไปนั่งรอที่โต๊ะอาหารหมดแล้ว เธอรีบตักเพื่อจะกลับ
เข้านั่งประจำที่

ที่หัวโต๊ะด้านนอก สุภาพสตรีคนหนึ่ง แต่งตัวดี กำลัง
คุยกับเด็กสาวที่ยืนอยู่ข้างถังไอศกรีม เจมใจได้ยินเสียงแผ่วเบา
ที่เต็มไปด้วยความกังวลของสุภาพสตรีท่านั้น

“เราจะตักไปเสิร์ฟให้ทุกคนเลยดีมั้ย จะได้ไม่ต้องลุกมา
ตักเอง”

เด็กสาวถามเบาๆ เช่นกัน “จะตักตอนนี้เลยไหมคะ”

“นั่นสิ จะตักตอนนี้ดี หรือจะให้ทานข้าวก่อน แล้วค่อย
ตักไปดีละ ตักตอนนี้เลยก็แล้วกันนะ ทานข้าวอิมไม่พร้อมกัน”

เด็กสาวช่วยด้วยการทยอยส่งถ้วยให้ สุภาพสตรีท่าน
นั้นตักไอศกรีมลงในถ้วยซึ่งมีเยลลี่รองอยู่ที่ยกถ้วยนั้นเรียบร้อยแล้ว
แล้ว ไอศกรีมสีขาวลูกกลมๆ วางเด่นอยู่บนเยลลี่สีแดง ดูสวยงาม
น่ากิน

เจมใจกลับมานั่งที่โต๊ะอาหาร ทุกคนสำรวมกายวาจาอยู่
เงียบๆ รอคอยการกล่าวนำอนุโมทนาของอาจารย์

เจมใจรู้สึกถึงความกังวลของสุภาพสตรีท่านั้น ความ
เมตตาที่อยากให้สิ่งที่ดีแก่ผู้อื่น อยากจะจัดเตรียมให้เหมาะสม
ในทุกๆ ประการ ความกระตือรือร้นในใจอันจะดูแลกิจของตนให้
เป็นไปโดยเรียบร้อยสมบูรณ์ เจมใจเริ่มรู้สึก ‘ตระหนักรู้’ ขึ้นมาถึง
ความเป็น ‘ผู้ให้’

เจมใจเคยตักบาตรพระหน้าบ้านตอนเช้า เคยไปเลี้ยงพระถวายเพลที่วัด เคยดูแลให้การเตรียมการเป็นไปโดยลุล่วงสมบูรณ์ดีที่สุดในชีวิตเช่นกัน ในขณะนั้นๆ ก็รู้สึกว่าจะต้องทำอย่างไรหนอถึงจะคล่องตัวพร้อมที่สุดไม่ติดขัด และได้ถวายอาหารไปโดยราบรื่นที่สุด แต่ไม่ได้ตระหนักซึ่งถึงความเป็นผู้ให้ได้เท่าที่เจมใจกำลังเป็น 'ผู้รับ' และมองกลับไปยัง 'ผู้ให้' ในขณะนี้เลย

เจมใจหิวข้าวจะตายอยู่แล้ว นี่ถ้าไม่มีผู้เมตตานำอาหารมาให้อย่างนี้ เจมใจคงจะได้ตาย

เมตตาธรรมคำจุนโลก เป็นดั่งนี้เอง ได้ยินได้ฟังมาตั้งนาน เพิ่งจะตระหนัก ความเป็นผู้ให้ นั้นไม่เพียงอาหารนี้เท่านั้น แม้การให้เสื้อผ้าแก่คนยากจน การให้ทุนเด็กชนบทในการเรียนหนังสือ การร่วมกันช่วยเหลือในยามเกิดภัยธรรมชาติ ล้วนหลังไหลมาจากเมตตาธรรม แม้พ่อแม่ที่อบรมเลี้ยงดูบุตรด้วยความรักใคร่ ครูอาจารย์ที่เป็นห่วงเป็นใยลูกศิษย์ ปรรณาสั่งสอนให้เป็นคนดี แม้แต่เพื่อนผู้หวังดีต่อกัน หรือผู้ที่ปลอบใจ ให้คำแนะนำต่อกัน เมื่อมีผู้ทุกข์ใจ ก็รินหลั่งมาจากความเมตตาในใจของ 'ผู้ให้' ทั้งสิ้น ถ้าไม่มีผู้ให้ โลกนี้จะเป็นอย่างไร

“นี่เขาเอาข้าวมาให้เรากินนะ”

เจมใจรู้สึกตื้นตันใจขึ้นมาจนน้ำตาซึม เธอมองไปยังเพื่อนผู้นั่งอยู่รอบโต๊ะ ทุกคนกำลังรอคอย เจมใจคิดซ้ำๆ ว่าเวลา

พระสงฆ์นั่งล้อมวงคอยเจ้าภาพประเคนอาหาร จะรู้สึกเหมือนเจมใจ
ขณะนี้หรือเปล่าล่ะ

สุภาพสตรีท่านนั้นเสิร์ฟไอศกรีมเสร็จแล้ว อาจารย์กล่าวนำ
อนุโมทนาแก่เจ้าภาพผู้เลี้ยงอาหารในมือนั้น

เจมใจตั้งใจให้เป็นกุศลแน่วแน่ ในขณะที่กล่าวคำอนุโมทนา
เพื่อยังบุญกุศลให้เกิดแก่เจ้าภาพมากๆ รู้สึกขอบคุณผู้ให้และรู้สึก
สำนึกตนในฐานะผู้รับเป็นอย่างมาก เธอเริ่มลงมือทานข้าว และ
พยายามมีสติตระหนักรู้คำข้าว การเคี้ยวข้าว การกลืน อย่างน้อย
การมีสติตลอดเวลารับประทานอาหาร ก็เป็นการปฏิบัติธรรมอันเป็น
การตอบแทนคุณผู้ให้ได้อย่างหนึ่ง

นี่ขนาดเธอเป็นผู้รับเพียง 7 วัน ยังสำนึกในบุญคุณ
คำข้าวของเจ้าภาพได้เพียงนี้ พระสงฆ์ผู้บิณฑบาตทุกวัน จัก
ตระหนักถึงบุญคุณของคำข้าวได้เพียงใด อย่างนี้เอง พระพุทธเจ้า
จึงทรงสอนว่า ภิกษุต้องเร่งเพียรปฏิบัติ และเมื่อบรรลุนิพพานเมื่อใด
จึงจะไม่เป็นหนี้แก่ผู้ถวายภัตตาหารนั้น แต่กลับเป็นหนี้านุบุญ
ของผู้ถวาย

เจมใจชอบไอศกรีมแต่ไม่ชอบเยลลี่ เพราะรู้สึกว่าเยลลี่
มีรสอมเปรี้ยว เธอพยายามกินไอศกรีมพร้อมแฉมเยลลี่เพื่อลด
ความเปรี้ยวของมันลง และแม้จะกินเยลลี่ไปได้เพียงครั้งเดียว แต่เธอก็
พยายามกินไอศกรีมให้หมด เพื่อให้สุภาพสตรีท่านนั้นได้บุญมากๆ

เจมใจรู้สึกขอบคุณสุภาพสตรีท่านนั้น ที่ทำให้เธอ
ได้ 'ตระหนัก' ขึ้นมาในความเป็น 'ผู้ให้' ซึ่งเป็นสิ่งที่เหมือนจะ
'เห็นอยู่' และ 'รู้อยู่แล้ว' แต่บางทีก็มองข้ามไปเป็นเหมือน
เรื่องธรรมดาๆ ที่ไม่ค่อยมีความหมายอะไร เจมใจคิดว่าถ้าเรา
ตระหนักได้ในความสำคัญของการเป็นผู้ให้ ก็จะส่งเสริมให้เรา
มีศรัทธาใน 'การให้' ได้มากขึ้น เป็นกำลังใจในการปฏิบัติธรรม
ได้เป็นอย่างดีทางหนึ่งเหมือนกัน

เจมใจรู้สึกเบิกบานใจ และมีความสุข

คนมีธรรม

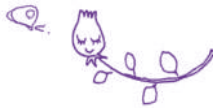
ไสลเจตน์ เป็นคนเก่งและฉลาด ทั้งยังมีความมุ่งมั่นในการทำงานเสมอ ไสลเจตน์ ซึ่งหมายถึงมีความมั่นคงในเจตนาของตนดังแผ่นหิน หน้าที่การงานเจริญ ได้เป็นผู้จัดการภัตตาคารใหญ่แห่งหนึ่งตั้งแต่ยังหนุ่ม

ต่อมาเพื่อนๆ ได้รวมทุนทรัพย์ก้อนใหญ่ ให้ไสลเจตน์จัดการดำเนินงานภัตตาคารแห่งใหม่ เขาลาออกจากที่เดิมมุ่งมั่นกับงานใหม่ ตั้งแต่เรื่องสถานที่ การตกแต่ง การจ้างงาน การสั่งซื้อวัตถุดิบ ฯลฯ เขาทำงานอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย จนเปิดภัตตาคารแห่งใหม่ได้ในที่สุด เขาหวังว่าเขาจะได้เป็นหุ้นส่วนตามที่เพื่อนได้สัญญาไว้ แต่เขายังคงเป็นเพียงผู้จัดการเมื่อภัตตาคารเปิด กิจการเต็มไปด้วยความก้าวหน้า ลูกค้าเข้าเต็มร้านสม่ำเสมอ เป็นร้านที่มีชื่อเสียง เรียกลูกค้าได้มากที่สุดในย่านนั้น

เมื่อทุกอย่างมั่นคงและลงตัว วันหนึ่งก็มีการประชุมคณะกรรมการบริษัท และเสียงส่วนใหญ่ลงมติให้เขาออกจากบริษัท

จะมีผู้จัดการคนใหม่มาแทนในเงินเดือนที่ถูกกว่า และไม่มีสัญญาว่าจะได้เป็นหุ้นส่วนในอนาคต

ไสลเจตน์แทบไม่เชื่อในสิ่งที่เกิดขึ้นกับเขา ความเป็นเพื่อนไม่มีความหมายเมื่อเทียบกับความโลภในทรัพย์ อะไรก็เกิดขึ้นได้

ไพลินกำลังกราบพระพุทธรูป ขณะที่ไสลเจตน์ทรุดตัวลงนั่งข้างๆ เขาเล่าเรื่องให้เธอฟัง และถามเธอว่า

“ผมเป็นคนดีตลอดมาไม่ใช่หรือ ทำไมผมได้รับการตอบแทนแบบนี้”

ไพลินกุมมือเขาแผ่วเบาอย่างปลอดภัย

“นี่ไม่ใช่ผลตอบแทนสำหรับความดีของคุณ แต่เป็นวิบากคือผลกรรมที่คุณกับเพื่อนมีต่อกัน คุณอาจจะเคยมีกรรมสัมพันธ์กับคนกลุ่มนี้มาแต่อดีต บางทีนี่อาจจะเป็นการชดใช้คืน ความดีของคุณอาจจะเหมือนกับมะม่วงที่หน้าบ้านเรา ที่ยังไม่ถึงเวลาออกผล มันคนละเรื่องกันค่ะ คนเราแวดล้อมด้วยกรรมดีและกรรมชั่วหลายเรื่อง แต่ละเรื่องทำหน้าที่ให้ผลของมันตามวาระอันควร”

ไสลเจตน์ถอนหายใจ เขารู้สึกหดหู่ ไพลินปลอบใจสามี

“ไม่เป็นไรหรอกค่ะ เราเริ่มต้นใหม่ได้ ถึงเราจะไม่มีเงินมากนัก แต่สมองเรามี แต่สิ่งที่เราจะต้องมีให้มากคือกำลังใจ เรื่องเพื่อนๆ อโหสิกรรมให้เขาไปเถอะค่ะ ถือว่าใช้นั่นกันหมดไป อย่าเอามาคิดอีก พระพุทธเจ้าให้อยู่กับปัจจุบัน อดีตให้มันจบไป

คิดไปก็มีแต่จะกลุ้มใจ ไม่เป็นประโยชน์ เสียสุขภาพทั้งกายใจ ไม่มีความสุข”

“ทำไมมันจะง่ายอย่างนั้นละ โพลิน”

“ชีวิตจะง่ายหรือยาก มันอยู่ที่เราจะเลือกนะคะ ลินเลือกให้มันจบดีกว่า เดินจากพวกเขามาเถอะค่ะ ทั้งเขาไว้กับความชั่วที่เขาทำตรงนั้น เราควรจะคิดว่าดีแล้ว ที่ได้ว่าเขาชั่ว จะได้ไม่ต้องมีชีวิตเกลือกกลั้วกับคนชั่ว และโชคดีแล้วที่เราไม่เป็นคนชั่วแบบเขา พระพุทธเจ้าท่านสอนให้คบแต่กัลยาณมิตร คบคนดี”

ไสลเจตน่มองภรรยา เห็นเธอสงบเย็น ดูจริงจังกับสิ่งที่พูดออกมา เขามองดูตัวเอง เห็นความกังวล เคียดแค้น ผิดหวังอัดอั้นตันใจ จริงอย่างที่เธอบอก เขาไม่มีความสุขเลย

“นี่เป็นเรื่องธรรมดาของโลกค่ะ” โพลินเอ่ยด้วยน้ำเสียงเย็น เธอไม่อยากให้สามีจมอยู่กับความคิดหมกมุ่น จังจวนจวน

“พระพุทธเจ้าสอนเรื่องโลกธรรม 8 การมีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ สรรเสริญ นินทา สุข ทุกข์ 8 อย่างนี้วนเวียนอยู่ในชีวิตประจำวันของเราตลอดเวลา เราต้องเรียนรู้ความธรรมดาของ 8 อย่างนี้ เราจะรู้ทันเมื่อมันเกิดขึ้น ถ้าเรามองให้เห็นว่ามันเป็นธรรมดาของโลกนี้ได้ เราจะไม่หวั่นไหวมากไป จนควบคุมชีวิตของเราไม่ได้”

ไสลเจตนารู้สึกไม่อยากพูดอะไร เขารู้สึกเหนื่อย แต่เขาก็รู้สึกอยากฟังเสียงพูดของโพลิน ที่แผ่วเบาสงบเย็น เขาสัมผัสได้ถึงความเป็นนั้น

“โลกของเราเนี่ย ทุกอย่างเป็นไตรลักษณ์ คืออนิจจัง ไม่เที่ยง

ทุกขัง เป็นทุกข์ และอนัตตาไม่ใช่ตัวตน บังคับไม่ได้ หลวงพ่อชา ท่านสอนเสมอว่า ไม่ว่าเราจะเจออะไร ให้พูดว่ามันไม่แน่ คือ ไม่เที่ยงอยู่เสมอ ทุกข์มากก็บอกไม่แน่ เดี่ยวมันก็ต้องไป สุขมากก็ไม่แน่เหมือนกัน เดี่ยวมันก็ต้องจากไปเหมือนกัน เราวางใจว่า จะมีอะไรแน่นอน จริงๆ ยังยืนยันไม่ได้เลย สิ่งที่น่าแน่นอนที่สุดก็คือความไม่แน่นอนนั่นเอง”

ไพลินเอื้อมมือไปนวดไหล่และต้นคอให้สามี เขาหลับตาลง รู้สึกผ่อนคลายขึ้น

“คุณเป็นคนดีมาตลอดค่ะ คุณแน่ใจได้” ไพลินเอ่ยขึ้น ไสลดเจตน์ยิ้มเล็กน้อย

“แต่ท่านสอนว่า ให้เราทำความดีเพื่อความดี ทำความดี เพราะมันเป็นสิ่งที่ดี ไม่ใช่ทำความดีหวังผล ท่านหลวงพ่อบุญทาส สอนว่า ‘อย่าหวังอะไร ให้มันได้มาเอง’ คำนี้ท่านอาจารย์วชิร อินทสระ ได้ให้คำอธิบายไว้ว่า คนที่จะไม่หวังอะไรนั้นจะต้องมี ธรรมข้อหนึ่งคือ อุตตจาละ แปลว่าสละตน คือมอบตนให้กับธรรม คือถ้าเราเชื่อว่าธรรมย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม เราก็มอบตนให้ ธรรมไปเลย แล้วแต่ธรรมจะจัดให้เองทั้งความสุขความทุกข์ อย่างนี้แล้วความกลัวต่ออนาคตของคนเราก็จะน้อยลงไป พระพุทธเจ้า ท่านทรงยืนยันว่า ธรรมที่ประพฤติดีแล้ว ย่อมนำมาสุขมาให้”

ไสลดเจตน์ยิ้มทั้งหลับตา เขาเริ่มเข้าไพลิน

“ยกพระมาทั้งคณะเลยนะวันนี้”

ไพลินหัวเราะเบาๆ

“อ้าว ไม่อย่างนั้น คุณจะเชื่อลินหรือคะ คนเก่งคนฉลาด

อย่างคุณนะสอนยาก”

“อ้าว ทำไมมาว่าผมล่ะ” เขาแย้ง

“คนฉลาดชอบคิดว่าตัวเองรู้อะไรทั่วไปหมดทุกเรื่อง บางทีเลยไม่ค่อยยอมฟังคนอื่น เลยต้องยกคำอาจารย์หลายๆ ท่าน มาช่วยลินด้วย”

ไสลเจตน์หัวเราะ สายหัว

“ผมฉลาด แต่สอนง่ายนะ ดูลิ ผมนั่งฟังคุณตั้งนาน ไม่เคยงัดคำ ไม่เห็นหรือ ผมฉลาดพอที่จะรู้ว่าผมควรจะเชื่อในสิ่งที่คุณพูด จริงมั๊ย”

โพลินพยักหน้า ยิ้มละไม ตีใจในคำของสามี เธอระลึกถึงถ้อยคำแห่งธรรมะที่ว่า ธรรมย่อมคุ้มครองผู้ประพฤติธรรม เหมือนร่มคันใหญ่ในฤดูฝน

ธรรมะประจำชีวิต

มาริสา เพิ่งกลับมาจากปฏิบัติธรรม 7 วัน ข้าวเม่ายิ้ม
ทักตาโต

“ผ่องมาเชียว ปฏิบัติธรรม”

มาริสายิ้มแฉ่ง พยักหน้ารับ “วันหลังไปด้วยกันมั้ยะ”
ข้าวเม่าส่ายหน้า ยิ้มแหยๆ

“ไม่ไหว ทำไม่ด้ายยย จะให้ไปนั่งสมาธิเป็นชั่วโมงๆ นั่ง
ไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ อิมพอสสิเบิล”

“งั้นก็ไม่ต้องไป ปฏิบัติธรรมเอาเองก็ได้”

ข้าวเม่าตาโตอีกหน “นั่งสมาธิที่นี้เหรออ โดนไล่ออกจาก
งานเดะ แนะนำดีนะ”

มาริสาทั่วเราะขัน “ไม่ใช่อย่างงั้น ก็การปฏิบัติธรรม
ไม่ใช่ต้องไปนั่งสมาธิที่วัดอย่างเดียวเนี่ย เข้าใจผิด ความจริงธรรมะ
อยู่กับเรตลอดเวลาทั้งวันทั้งคืน ตั้งแต่ตื่นเข้ายันเข้านอน เราปฏิบัติ
ธรรมได้ตลอดเวลาเลย เพียงแต่เรารู้จักธรรมะเท่านั้นแหละ”

ข้าวเฝ้าเริ่มสนใจ ความจริงก็มีความไฝ่ดิ้อยู่ในตัวเหมือนกันแหละ เพียงแต่ชี้แจง ไม่ชอบนั่งสมาธิ เพราะความที่นิสัยเป็นลิงเป็นค่าง นั่งเฉยๆ ไม่ค่อยได้ ข้าวเฝ้าถาม “ทำไฉนล่ะ” มาริสาจึงเริ่มสาธยายธรรม

“พระพุทธเจ้าสอนให้เราปฏิบัติธรรม เพื่อความพ้นทุกข์ทางใจ ทุกข์กายท่านไม่พูดถึง เพราะมันต้องทุกข์เป็นธรรมดาอยู่แล้ว การพ้นทุกข์ใจได้ ขั้นต้นก็ต้องมีชีวิตที่สงบก่อน อันว่าชีวิตจะสงบสุขได้ การมีศีลเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าเรารักษาศีล 5 ได้ ชีวิตจะสงบสุข ไม่เดือดร้อน ถ้าศีล 5 ดี เราจะสบายใจเหมือนว่าตัวเราสะอาดปลอดโปร่ง ไม่มีกังวลว่าเคยไปทำอะไรผิดมา ไม่มีเรื่องเศร้าหมองใจ เราก็ทำสมาธิได้”

พอได้ยินคำว่าสมาธิ ยิ้มของข้าวเฝ้าเริ่มหุบ

“ทำสมาธิ เราทำเพื่อให้ใจสงบ ทำง่ายๆ สบายๆ นะ เอาใจจดจ่อดูลมหายใจอยู่ที่ปลายจมูก ดูลมหายใจเข้า ดูลมหายใจออกที่ผ่านปลายจมูก ไม่ต้องบริกรรมคำอะไรก็ได้ ถ้ามีความคิดแวบเข้ามา เราก็รู้ตัวว่ามีความคิดเข้ามา ความคิดก็จะหายไป เรากลับไปดูลมหายใจใหม่ แค่นี้เอง ทำแบบสบายๆ ไม่ต้องเครียด ทำแบบเล่นๆ

พอมีสมาธิได้พอสมควรแล้ว เราก็ทำวิปัสสนา คือการตามรู้สีกตัว ให้รู้ทันสิ่งที่เกิดขึ้นกับเรา รู้บ่อยๆ รู้ตามความจริงที่เกิดขึ้นในใจเรา เช่น ชอบก็รู้ว่าชอบ โกรธก็รู้ว่าโกรธ ตามรู้ตามดู

สิ่งที่ใจของเรา ‘รู้สึก’ ขึ้นมานั้นอยู่เรื่อยๆ ตลอดวัน บางทีก็เผลอไปบ้าง ไม่ได้ดูว่าใจเรารู้สึกอย่างไร ก็ไม่เป็นไร รู้ว่าเผลอไปแล้วก็แล้วกัน ก็มาสูมาดูเอาใหม่ ใจเย็นๆ ค่อยๆ ฝึกดูไป”

ข้าวเฒ่าแก่งหลวง เมื่อมาริสาวุฒยาว แต่ก็ยิ้มให้ ยังสนใจฟัง

“ธรรมะข้อต่อไปก็คือ ในชีวิตประจำวันของเราเนี่ย จะมีโลกธรรม 8 คือ การมีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ สรรเสริญ นินทา สุข ทุกข์ สังเกตมั้ยว่า เรามี 8 อย่างนี้ มานวนเวียนอยู่ทุกวันในชีวิตเราตั้งแต่เช้าจนเย็น ไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง”

“วันนี้มาหลายอย่าง เมื่อก็โดนยายเม่านินทา แล้วยังบัตรเครดิตแม่หลักเสีย กตเงินไม่ได้ เป็นทุกข์” ข้าวเฒ่าเล่าพลางหัวเราะ “แต่ก็ยังดีมีความสุขด้วย นี่เห็นมั้ย”

ข้าวเฒ่าหันไปหยิบถุงข้างตัว เอาเสื้อตัวใหม่ที่เพิ่งซื้อออกมาโชว์ “ถูกใจจัง”

มาริสาวุฒยักหน้า

“นั่นไง มันมี 8 อย่างนี้ มาหาเราอยู่เรื่อยๆ เราต้องรู้ว่านี่เป็นเรื่องธรรมดาของโลก ต้องมองให้เห็นความเป็นธรรมดาของมันให้ได้ แล้วเราจะอยู่เหนือมัน ไม่ต้องวุ่นวายใจไปกับมัน การเห็นความธรรมดาของมันนี่แหละคือการปฏิบัติธรรม”

“แล้วจะเห็นมันธรรมดาได้ไง” ข้าวเฒ่าซักไล่เสียง

“คือทุกอย่างมันเป็นอนิจจัง ไม่เที่ยง นี่เป็นสัจธรรม เมื่อเรารู้ทฤษฎีของโลกแล้วก็คือความไม่เที่ยง เราก็จะเห็นความเป็น

ธรรมดาได้เอง เช่นเรายอมรับว่ามีลาภไม่เที่ยง มีแล้วอาจจะหมด
ลาภไปเมื่อไหร่ก็ได้ ดังนั้น พอลาภมันหมดไป เรารู้ก่อนแล้วนี่
ก็เลย เออ ธรรมดา มีแล้วมันต้องหมด เพราะมันไม่เที่ยง รู้ก่อน
แล้วว่าไม่เที่ยง ไม่เสียใจ อย่างนี้ไง”

ข้าวม่าหัวเราะ “ลาภหมด เอาสัมมาแทนก็ได้”

มาริสหัวเราะด้วย “แต่สัมมาก็ไม่เที่ยงเหมือนกันนะ”

“ซำย สัมมาก็อรรอย มีมาละก้อ...หมดแน่ อันนี้เที่ยง”

ข้าวม่าหัวเราะอีก

“พอเราเห็นความไม่เที่ยงในทุกๆ อย่าง เราก็เห็นความ
เป็นธรรมดาได้บ่อยขึ้น ใจของเราก็จะเริ่มคลายจากความยึดมั่น
ถือมั่น เพราะเราเริ่มได้เรียนรู้แล้วว่า ยึดไปมันก็ไม่ยอมเที่ยง
ให้เรา บ่อยเข้าใจมันจะเบื่อ มันเมื่อยซีเกียจยิด มันก็จะเริ่มปล่อย
วาง ความทุกข์ใจเราก็จะไม่มี เราก็จะอยู่ในชีวิตประจำวันของเรา
อย่างมีความสุขใจน้อยลงเรื่อยๆ”

ข้าวม่า เริ่มเห็นแสงสว่างทางธรรมขึ้นมารึไร

“หมายความว่า เราคิดเรื่องไม่เที่ยงนี้ไปกับทุกๆ เรื่อง
ในชีวิตประจำวันของเรา ที่มีโลกธรรม 8 เข้ามาพัวพันหัวเนี้ย จน
เห็นเป็นเรื่องราวธรรมดา แล้วก็ปล่อยวาง ไม่ไปเดือดร้อนกับอะไร
อย่างนี้ถูกมั๊ย” ข้าวม่าสรุป

มาริสายิ้มแฉ่ง “ใช่ นี่คือการปฏิบัติธรรมในชีวิตเรา
ตลอดวันตลอดคืน เห็นมั๊ยว่าไม่ต้องลงงานไปวัด 7 วันอย่างเรา
ก็ได้”

“จั้นไปทำไม” ข้าวม่าถาม

“ที่เราไป ก็เหมือนไปโรงเรียน ไปอบรมให้เข้มข้นหน่อย จะได้ก้าวหน้าเร็ว เพราะไปนี้ไม่ได้ทำงานอย่างอื่นเลย ตามดูใจอย่างเดียว ถ้าฝึกมากๆ เราจะได้มีสติสัมปชัญญะที่แข็งแรง เวลาเจอโลกธรรม 8 ในที่ทำงาน จะได้พิจารณาทัน เหมือนขับรถนะ ถ้าขับคล่องก็หลบเก่งหน่อย ไม่ชนง่าย แล้วรถก็แข็งแรง เวลาถูกชนไม่บุงบ่วยเป็นกระป๋อง”

ข้าวเม่าค้อน นึกถึงกันชนท้ายรถที่บุงไปแล้วยังไม่ได้ซ่อม มาริสทำเป็นไม่เห็นค้อนที่เฉี่ยวมา

“อีกเรื่องหนึ่ง ที่เราต้องมีคือพรหมวิหาร 4 มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา

เมตตา คืออยากให้คนอื่นมีความสุข กรุณา คืออยากให้เราพ้นทุกข์ มุทิตา ก็คือยินดีกับเขาเมื่อเขาได้ดี อุเบกขา คือการวางเฉยในสิ่งที่เราช่วยเหลือไม่ได้แล้ว เช่นถ้ามีใครเป็นทุกข์ เราช่วยเหลือเขาเท่าที่ทำได้แล้ว แต่ก็ยังทุกข์อยู่ เราต้องอุเบกขาเป็นไม่อย่างนั้นจิตใจเราก็จะแย่ เป็นทุกข์หนักที่ช่วยเหลือไม่ได้ อย่างนี้ไม่ถูก ถ้าช่วยเต็มที่แล้ว ก็ต้องอุเบกขา คือวางเฉย ถือว่าเป็นกรรมของเขาที่เขาจะต้องรับเอง เพราะท่านสอนว่า สัตว์โลกมีกรรมเป็นของของตน

การมีพรหมวิหาร 4 จะช่วยให้ปลอดโปร่ง เบาสบายในจิตใจตัวเอง โดยเฉพาะเรื่องเมตตา ยิ่งเป็นคนมีเมตตามากเท่าไร ก็ยิ่งมีความสุขมากขึ้นเท่านั้น เป็นเงาตามตัว”

มาริสาอึ้งให้ข้าวเม่าที่กำลังอึ้งหวาน เพราะข้าวเม่าเป็น คนมีเมตตาอยู่แล้ว เคยเอาข้าวห่อที่ซื้อไปให้แฟนให้หมากินแทน เพียงแต่ได้สบสายตาคันละห้อยเพราะหิวข้าวของหมา

“ถ้ามีเมตตาอยู่กับเราเนี่ย จะวกกลับไปช่วยเหลือเกื้อกูล ให้เรารักษาศีล 5 ได้ดีอีกด้วย เพราะแค่คิดก็คิดไม่ออกแล้วเรื่อง จะทำให้ใครเจ็บ อย่าว่าแต่จะฆ่าสัตว์ แล้วก็ไม่มีใครขโมยของใคร ไม่อยากแย่งแฟนใคร เพราะสงสารเจ้าของเขาว่า จะต้องเข้าใจ ไม่ โทกด้วย เพราะเมตตาว่าพูดเรื่องไม่จริงนั้นไปแล้ว ทำให้คนอื่น เสียหาย แล้วก็ไม่นินเหล้า เพราะเมตตาสุขภาพของตัวเอง ธรรมะ นั้นเกื้อกูลกันไปมาอย่างนี้แหละ”

ข้าวเม่าขยับบิตชีเกียจ นั่งมานานจึงสรุปสัมมนา

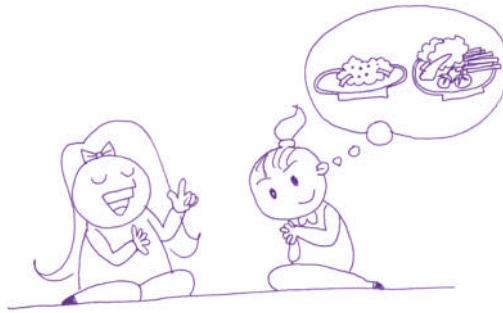
“ข้าพเจ้ายอมรับแล้วว่า การปฏิบัติธรรมนั้นคือการปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันของเราเนี่ยเอง ข้าพเจ้าจะพยายามสนใจศึกษา ธรรมมากขึ้น ขอขอบคุณวิทยากรที่กรุณามาเทศน์ในวันนี้” พลัง แฉว่า

“แล้วเที่ยงวันนี้ มันจะมีตอนเที่ยงมัยเนี่ย เกิดมันไม่ เที่ยงขึ้นมา ไม่มีตอนเที่ยง แล้วจะกินข้าวเที่ยงได้ไง”

มาริสาทูเราะ “เวลาเที่ยงนั้นมีแน่ แต่ข้าวเที่ยงอันนี้ ไม่แน่ เห็นวาระประชุมยังยาวเหยียดเลย อดข้าวเที่ยงแน่ อย่างน้อยต้องบ่ายสอง”

ข้าวเม่าน้ำแหย่ ไม่นึกว่าคำแซวของตัวเองจะเป็นจริง
ขึ้นมา จังเอ๋ยเอวังขึ้นว่า

“โลกธรรมข้อ 8 วันนี่ว่าด้วยทุกข์ อดข้าวเพียง”

แผ่นดินสอนธรรม

กัมพูชนาฏ กำลังตัดแต่งต้นไม้อยู่ในสวน ขณะที่ลูกชาย
เดินเข้ามาหาด้วยใบหน้าที่ยิ้มแย้ม

“คุณแม่ระวังหนามมันกัดเอานะครับ” เขาพูดเข้าพลาง
หัวเราะ กัมพูชนาฏหัวเราะด้วยเบาๆ

“ไปรายงานตัวเรียบร้อยแล้วหรือ” เธอเอ่ยถาม ลูกชาย
พยักหน้ารับ พาแม่มานั่งลงบนเสื่อที่ปูอยู่ใต้ต้นลำทมใหญ่
ส่วนตัวเขาลงนอน เห็นเมฆสีขาวลอยอยู่เหนือใบลำทม

“เป็นหมอกก็เหมือนเป็นพระนะลูก” กัมพูชนาฏเอ่ยขึ้นเบาๆ
ลูบผมลูกชาย

“พระรักษาทุกขใจ ส่วนหมอรักษาทุกขกาย และต่างก็
กินข้าวของชาวบ้านเหมือนกัน หมอกก็เก็บค่ารักษา พระก็บิณฑบาต
ชีวิตคนเรานี้ก็มีสองทุกขแค่นี้แหละ ทุกขกายกับทุกขใจ ต่อไปลูก
ต้องเป็นหมอที่ดีนะ”

“ดียังไงบ้างล่ะครับแม่”

“ดีคือเอาใจใส่คนไข้ หมอคือความหวังของคนไข้ เคยอ่านข่าวไหม ที่ครั้งหนึ่งหมอตรวจรูปเลือดผิด พอให้เลือด คนไข้ตัวเขียวเลย หมอก็ไปประชุม พยาบาลก็ไม่ว่า พอเห็นอาการแย่นักพยาบาลจึงได้ไปแจ้ง ที่นี้ผู้อำนวยการวิ่งลงมาเองเลย ผัวเขาก้มลงกราบแทบเท้าเลยขอให้ช่วยเมียของเขาด้วย แต่ก็สายไปเสียแล้ว

ลูกเห็นมั้ยว่าเขาฝากชีวิตทั้งชีวิตไว้ในมือหมอ มันสำคัญมากนะลูก ถ้าอยากจะเป็นหมอ ก็ต้องรับรู้ความสำคัญของจุดนี้ จะละเลยไม่ได้ ถ้าอยากรวยอย่างเดียว หรือเพราะเรียนเก่งอย่างเดียว ควรไปทำอาชีพอื่นเสียเลย เพราะการรับผิดชอบต่อชีวิตคน เป็นภาระที่หนักมาก ต้องยอมรับว่าความรับผิดชอบนี้มันมากับอาชีพนี้แหละ จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ การรับผิดชอบอย่างเต็มที่และจริงใจ นั่นแหละคือเป็นหมอที่ดี ลูกต้องเป็นหมอที่ดี”

ลูกชายยิ้ม พลางขยับตัวมาหนุนตักแม่เหมือนเด็กๆ และสำหรับแม่แล้ว ไม่ว่าลูกจะโตแค่ไหน ก็ยังเป็นเด็กน้อยของแม่เสมอ “เป็นหมอที่ดีต้องมีเมตตา” กัมพูชนาฏเอย์ต่อไป เธอชอบเล่าเรื่องธรรมะให้ลูกชายฟัง

“พระพุทธเจ้าสอนว่า ให้เรามีเมตตาให้มากเหมือนแผ่นดินที่ใครจะขุดให้หมดไม่ได้”

“โอโฮ ไพเราะและลึกซึ้งมากเลยนะครับแม่ ถ้าปฏิบัติตามได้นี่ คงจะวิเศษมาก ไม่ใช่ทำได้ง่ายๆ เลยนะครับ”

“ยังมีเรื่องแผ่นดินอีกอย่างหนึ่ง ที่พระพุทธเจ้าทรงสอน พระราहुลลูกชาย” กัมพูชนาฏเอย์ต่อ ลูกชายยิ้มเข้า

“เหมือนแม่กำลังสอนผมนี่มังครับ” กัมพูชนาฏหัวเราะเบาๆ
ลูบผมลูบชายด้วยความรัก

“ท่านทรงสอนว่า ให้เรา ‘อบรมจิตให้เหมือนกับธาตุ 4 คือ
ดิน น้ำ ไฟ ลม’ คือไม่ยินดียินร้ายเมื่อกระทบกับสิ่งน่าปรารถนา
บ้าง ไม่น่าปรารถนาบ้าง

การอบรมจิตให้เหมือนดิน ก็คือว่า ใครจะเอาสิ่งหอม
หรือเหม็นทิ้งลงไป ดินก็รับได้หมด และดินมีคุณสมบัติพิเศษ ของ
ไม่ดีทิ้งลงไป อยู่ในดินสักพัก เดียวก็กลับดี

อบรมจิตให้เหมือนน้ำ ก็คือว่า น้ำจะพัดพาไปหมด
ทั้งของดีไม่ดี ไฟก็คือ เอาของดีหรือของเลวใส่ลงไป ไฟก็เผาหมด
ไม่สนใจว่าเป็นอะไร ลมก็เหมือนกัน กลิ่นดีกลิ่นไม่ดี ลมก็พัดไป
หมด

สรุปก็คือ ให้เรารับได้ทั้งสิ่งดีและไม่ดีที่มาหาเรา และ
เมื่อรับมาแล้วก็อบรมจิตไม่ให้ยินดียินร้าย คือรับกระทบแล้ว
ไม่กระเทือนไปกับมัน รู้ทันมัน อยู่เหนือมัน และปล่อยมันไป”

ลูกชายอมยิ้ม แก้มแดงแม่ “ฉันผมพบคนไข้ที่ไม่ต้อง
สนใจสิครับ”

กัมพูชนาฏหยิกเข้าที่ต้นแขนแรงๆ อย่างหมั่นไส้ จนลูกชาย
ร้องลั่น

“ถ้าลูกแยกแยะคำสอนไม่ออก จะเรียกว่ามีปัญญาจบ
หมอมาได้ยังไง มีปัญญาทางโลกแล้ว ต้องมีปัญญาทางธรรมด้วย
จึงจะสมบูรณ์ ท่านให้อบรมจิตให้เหมือนธาตุ 4 ก็เพราะเราต้อง
พบกับปัญหาหลายอย่าง จากผู้คนรอบข้างในสังคม เช่นการ

นินทาว่าร้าย หรือการได้รับคำชม คำสรรเสริญ การสูญเสียของ
ที่รัก การได้สิ่งที่ไม่ชอบใจ เราไม่ควรเสียใจหรือดีใจไปกับมัน ให้
มันคงไว้เหมือนแผ่นดินที่รับได้หมดโดยไม่หวั่นไหวตามสิ่งใดๆ
ที่เข้ามาสู่ดิน ส่วนคนใช้นั้น เราต้องมีเมตตาให้มากเหมือน
แผ่นดิน...”

“ทีใครจะชุดให้หมดไม่ได้” ลูกชายรีบต่อให้อย่างเอาใจ
กัมพูชนาฏยัมชื่นใจ

“ลูกเป็นหมอ เป็นอาชีพที่มีโอกาสทำบุญทุกวัน ช่วย
คลายทุกข์กายให้คนไข้ แต่ก็ต้องพูดจาดี รู้ว่าจะไรควรพูดหรือไม่
ควรพูด เพราะจิตใจของคนไข้ก็อยู่กับคำพูดของหมอเหมือนกัน
เป็นทุกข์ใจที่พัวพันกับทุกข์กาย ไม่ใช่ทุกข์ใจแบบที่ไปหาพระ นั้น
เขาทุกข์ใจในข้ออื่น”

ลูกชายจับมือแม่มากอดไว้ และพูดอย่างอ่อนโยน

“ผมรู้ครับแม่ แม่ไม่ต้องห่วงหรอกครับ ผมสัญญาว่าจะ
เป็นหมอที่ดี ผมรู้ยู่ที่ว่าอาชีพนี้เป็นบุญ ผมทำบุญได้เยอะทุกวัน
ผมไม่ทิ้งบุญไปหรอกครับ จะเอาบุญมาฝากแม่เยอะๆ”

กัมพูชนาฏยปลื้มใจ หอมแก้ม ‘คุณหมอใหญ่’ เหมือน
เป็นเด็กเล็กๆ

เก็บชีวิตของจอม

วันที่จอมเอาอัลบั้มเล่มเล็กๆ ใส่รูปตอนบวชพระมาให้ดู น้ำรินถึงกับน้ำตาซึมด้วยความตื่นตันใจ ดูรูปชายในผ้าเหลืองนั่งอยู่บนกุฏิเล็กๆ แล้วแทบไม่น่าเชื่อว่ามันคือจอม เพื่อนรุ่นน้องผู้เคย 'ใช้ชีวิต' มาอย่างซอกซอน

หลังจากหายหน้าหายตาไม่ได้เจอะเจอกันนานหลายปี วันหนึ่งก็ได้พบกันโดยบังเอิญ น้ำรินฝากคำสุดท้ายก่อนลากันวันนั้นว่า “จอม เลิกเหล้าได้แล้วนะ ถือศีลสิ”

ไม่นานหลังจากนั้น เขาก็โผล่มาหา ใบหน้ายิ้มแย้ม

“พีริน ผมเลิกเหล้าแล้ว ถือศีลแล้วนะ”

น้ำรินคิดว่าเขาล้อเล่น แต่เขายืนยันว่าจริง เธอจึงอนุญาต และชวนให้ไปปฏิบัติธรรม และศึกษาธรรม

จากวันนั้นถึงวันนี้ เพียงแค่ไม่กี่เดือน ไม่นานเลย เมื่อเทียบกับชีวิตที่เขาทิ้งไว้ในอบายมุขมาจนอายุเกือบ 40 ปีนี้เรามีรูปเขาอยู่ในมือ รูปของภิกษุจอมที่กุฏิหลังน้อยอันวิเวก

เขาเปิดอัลบั้มหน้าต่อๆ ไปให้เธอดู ศาลาการเปรียญที่เพ็งจะก่อสร้าง วัดที่เขาไปบวชอยู่ 15 วัน เป็นวัดร้างเดิม เพ็งจะมีชาวบ้านมาช่วยกันถากถาง และนิมนต์พระมาอยู่ 2 รูป แล้วเริ่มสร้างศาลาเพื่อใช้เป็นที่พักปฏิบัติธรรม จอมชวนน้ำรินให้ร่วมทำผ้าป่าเพื่อให้ศาลาการเปรียญนี้สำเร็จลง

น้ำรินรู้สึกยินดี เธอเคยคิดเสมอว่ามักจะมีคนสร้างวัดใหม่ๆ อยู่เรื่อย ในขณะที่วัดเก่ามากมายถูกทิ้งร้างไปอย่างน่าเสียดาย เพ็งจะคราวนี้เองที่เป็นวัดเก่าถูกชุบชีวิตขึ้นมาใหม่

จอมเล่าให้ฟังว่า หลวงพี่ที่รักษาการอยู่มาจากสวนโมกข์ มีความพอใจจะสอนธรรมะแบบปฏิบัติตามแนวสวนโมกข์ ไม่มีเรื่องไต่ทวงหรือรดน้ำมนต์ ตอนนี่เริ่มมีชาวบ้านได้ข่าวและมาปฏิบัตินั่งสมาธิกันที่วัดบ้างแล้ว

เป็นข่าวที่น่ายินดี น้ำรินจัดเตรียมหนังสือธรรมะเพื่อฝากไปไว้ที่วัด ให้ชาวบ้านได้ใช้ศึกษาข้อธรรม ครู่หนึ่ง น้ำรินเอ่ยถาม “แต่คงไม่ได้สร้างใหญ่โตหรูหรามากนัก เดียวจะไปเรื่องวัตถุเสียหมด บางวัดสร้างที่หนึ่งหลายล้าน สร้างแล้วเดี๋ยวคนไปหรือเปล่าก็ไม่รู้ อยากช่วยที่ตั้งใจปฏิบัติจริงๆ”

จอมคิดว่าชาวบ้านคงตั้งใจจริง เพราะวัดที่ใหญ่ๆ ในอำเภอนั้นก็ยังมี แต่ชาวบ้านยังมาที่นี้ น้ำรินเล่าว่า สมัยพุทธกาลมีพระองค์หนึ่งสร้างกุฏิสวยงามใหญ่โตมาก จนชาวเมืองรำลึกกันไปทั่ว ใครๆ ก็อยากมาดูกุฏิอันงามนั้น จนเสียงเล่าลือนั้นทราบไปถึงพระพุทธเจ้า พระองค์ตรัสเรียกพระองค์นั้นมาถาม พระองค์นั้นยอมรับว่ามีกุฏิสวยงามจริง พระพุทธองค์จึงตรัสให้ไปรื้อทิ้ง

“เพราะสงฆ์คือผู้สละแล้ว จะมีข้าวของมากมายหรือดั่งาม
ไปไม่สมควร ไม่ส่งเสริมการละกิเลส”

จอมพยักหน้าเห็นด้วย “ใช่ มีข้าวมีของกองอยู่ในห้องให้
เห็นว่าเป็นของตัวอยู่ทุกวัน แล้วจะละกิเลสได้ลงยังงิ แต่ถ้าพระ
บวชแล้ว ไม่ทำเพื่อละกิเลส จะบวชเพื่ออะไรนะพรีน”

น้ำรินเล่าให้จอมฟังถึงเรื่องเธอเคยไปขอจองกฐิน ที่วัด
แห่งหนึ่ง และได้รับคำตอบจากมัคทายกมาว่า ขอค่าสนับสนุน
สร้างโบสถ์สองแสน น้ำรินบอกว่าไม่ได้มีกำลังมากขนาดนั้น ดังนั้น
เธอจึงต้องไปทอดกฐินที่วัดอื่น

จอมบอกว่า “ทำบุญต้องทำแล้วสบายใจ ถ้าทำแล้วลำบาก
ใจจะทำไปทำไม เกิดอกุศลจิตเป็นบาปไปเปล่า ถึงจะได้บุญ
ชวนชวาก็จริง แต่ยังงิก็ให้อยู่ในกำลังของเรา เรามีศรัทธาสร้าง
วัดถุถวาย และได้ทำเต็มกำลังแล้ว นั่นคือถูกแล้ว พระพุทธเจ้า
ทรงให้พุทธบริษัทปฏิบัติบูชา ไม่ใช่ให้สร้างวัดถุถอันเป็นอามิสบูชา
ที่ควรตั้งใจมากๆ คือ ปฏิบัติธรรมให้ตัวเราพ้นทุกข์ มีความ
ก้าวหน้าทางธรรม พระพุทธเจ้าทรงตรัสแล้วว่าท่านชี้ทางพ้นทุกข์
ให้เท่านั้น ส่วนเรื่องปฏิบัติเป็นของเราเอง มีตัวเราเองเท่านั้นที่จะพา
ตัวเราพ้นทุกข์ได้”

น้ำรินเสริมว่า

“ถึงเวลาแล้วที่เราควรจะชวนชวายุเร่งเผยแพรธรรมะ

ออกไปในหมู่ชน เดียวนี้สังคมเราก็ร้อนเหลือเกิน พี่ยังเชื่อว่า พระธรรมคือหยดน้ำเย็น ถ้าคนหนึ่งเข้าหาพระธรรม ความเย็นจากเขา จะแผ่ถึงคนรอบข้างให้เย็นตามไปด้วย และความเย็นจากจุดต่างๆ นี่แหละ จะซึมซ่านเหมือนน้ำขยายมาบรรจบกันจนเย็นกันจนทั่วถึง เราต้องช่วยกันคนละเล็กละน้อย ชักชวนให้คนหันมาปฏิบัติธรรมกัน ให้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ”

จอมได้ฟังแล้วก็รู้สึกเห็นด้วยกับน้ำริน เขาเสริมว่า

“แต่การปฏิบัติ ก็ต้องปฏิบัติถูกต้องด้วยนะ ได้ยินว่าบางคน เขานั่งเพ่งให้เห็นสวรรค์ เห็นไปทำไม เห็นแล้วเราไม่เห็นจะพ้น ทุกข์เลย แล้วก็มีความเขานั่งเพ่งให้เห็นดวงแก้วที่ทอง เขาว่าถ้า เห็นดวงแก้วได้จะมีบารมี ทำให้เงินทองไหลมาเทมา มีลาภมาสู่ตัว บางคนทำบุญแบบไม่ประมาณตน ภูคนอื่นมาทำบุญก็มี เพราะหวังจะได้ลาภมามากกว่าที่ภู อย่างนี้ไม่ใช่บุญหรอก ทำด้วยกิเลส ความโลภ หวังคำกำไรเกินควรด้วย บาป 2 ต่อ

ผมว่าอย่างนี้ผิดแล้ว เพราะพระพุทธเจ้าสละสมบัติออกจากวังไปเป็นพระพุทธเจ้าที่ไม่มีอะไร นอกจากบาตรใบเดียว ทรง ละลาภภายนอกและสอนให้ละโลกในใจ แล้วเรามาทำให้ลาภเกิด ก็ขัดกับพระพุทธเจ้าสอนซี”

น้ำรินเห็นด้วย “ใช่ เรามีลาภแต่ที่เราทำงานโดยสุจริตมา หล่อเลี้ยงชีวิตก็พอแล้ว ไม่ใช่หวังลาภลอยมาแบบอกนิหาร เรา ต้องเชื่อพระพุทธเจ้าที่ทรงสอนว่า สัตว์โลกมีกรรมเป็นของของตน ทำดีจักได้ดี ทำชั่วจักได้ชั่ว ถ้าเรามีผลกรรมเป็นความรวย เราก็ รวยเอง เราคงทำงานประสบผลสำเร็จ ทำให้รวยได้”

จอมผู้เคยผ่านความจนสุดขีดมาแล้วหัวเราะ

“ผมว่ารวยไม่รวยไม่ใช่เป้าหมายของชีวิต ผมจนผมก็อยู่ได้ แต่ผมทุกข์ใจที่ผมอยู่ไม่ได้ เพราะฉะนั้น ผมเอาสบายใจดีกว่า ปฏิบัติธรรมนี้ ผมมีความสุขมากเลย ยิ่งได้มารู้สัจธรรมที่ พระพุทธเจ้าสอน รู้ว่าอะไรๆ มันก็ไม่เที่ยง มีเสื่อมมีสิ้นไปเป็น ธรรมดา ทุกอย่างเป็นเช่นนั้นเอง ไม่มีอะไรเหนือธรรมชาติได้ แล้วผมรู้สึกว่ามันวาง

ตอนนี้ผมไม่ค่อยซีเรียสกับอะไรมากแล้ว รู้สึกเข้าใจ และ ยิ่งมองยิ่งนับถือธรรมชาติ ไม่มีอะไรจะเก่งกว่าธรรมชาติอีกแล้ว ธรรมชาติจัดวางไว้แล้วทุกอย่าง

ที่ท่านสอนว่าตัวเราไม่ใช่ของเรานั้น เป็นเรื่องจริงเลย เรา บังคับตัวเราไม่ได้สักอย่าง อยากจะสบายบางทีมันก็ไม่สบาย แต่ ธรรมชาติลืเป็นเจ้าของตัวเราอย่างแท้จริง นี่จะมาเอาพันของเรา ไปเมื่อไหร่ก็เอาไปเลย นี่จะให้เราปวดหัวตัวร้อนเมื่อไหร่ก็มาสั่ง เอาทำเอา นี่จะให้เราตายเมื่อไหร่ ก็เอาไปเลย ไม่บอกไม่กล่าว

พรีนเชื่อมัย เดียวนี้ผมนึกถึงภาพสังสารวัฏบ่อยๆ เห็น สัตว์โลกเวียนวนว่ายตายเกิดกันเป็นพรวนแล้ว เข้าใจพระพุทธเจ้าเลย ว่าทำไมท่านอยากให้พวกเราปฏิบัติธรรมให้พ้นสังสารวัฏนี้ไป

พวกเราเองนี่แหละที่กลับไม่รู้ คิดว่าชีวิตเป็นสุขจะตาย อยากเกิดอีก อยากรวยมากๆ พอตายไป บาทเดียวก็เอาไป ไม่ได้ พยายามเอาเงินใส่ปาก สับเหร่อก็ได้ไปแหละ คนตาย เอาไปได้ที่ไหน”

“ไอ้โฮ จอมเทศน์ได้แล้วนิ” น้ำรินว่า จอมหัวเราะ

“อ้าว พี่รินว่าจริงมัยละ แล้วถ้าเรายังปฏิบัติไม่เก่งนะ แต่อย่างน้อยเราปฏิบัติถูกแนวทาง เป็นสัมมาทิฐิ เรากียังมีโอกาสเกิดมาเป็นคนแล้วปฏิบัติต่อได้อีกนะ

แต่ถ้าปฏิบัติผิดทางเรียกว่าเป็นมิจฉาทิฐิ ทีนี้ตกนรกไปอีกนานมหานานเลย กว่าจะได้มาเกิดใหม่ แล้วเกิดเป็นอะไรก็ไม่รู้ เพราะไม่มีสัมมาทิฐิ ต้องเกิดใหม่ไปเรื่อยๆ ท่านเรียกว่า เป็นตอเผ่าสังสารวัฏ คือเหมือนตอในแม่น้ำ ใครจะเกิดใครจะไม่เกิดไปแล้วไม่รู้ เขาก็จะคงจ้องแช่อยู่ชั่วสังสารวัฏ ชั่วนิรันดร์

ผมว่าผมรีบปฏิบัติให้ถูกต้องดีกว่า สะสมบุญจากการปฏิบัติวิปัสสนาไว้ให้มาก อย่างน้อยได้เข้าในกระแสพระนิพพาน ก็เหมือนลงเรือถูกลำล่องไปถูกทิศ วันหนึ่งต้องถึงฝั่ง ไม่ชาติใดก็ชาติหนึ่ง จริงมัยพี่ริน”

น้ำรินชื่นชมความก้าวหน้าในการศึกษาธรรมะของจอม เธอหวังว่าเขาจะกลับไปเป็นกำลังสำคัญในการส่งเสริมให้ชาวบ้านได้ปฏิบัติธรรมในเส้นทางที่ถูกต้อง

เธอมอบหนังสือและเทปธรรมะที่เตรียมเสร็จแล้วให้เขาไปด้วยความศรัทธาอันเต็มเปี่ยม ระลึกถึงคำสอนของอาจารย์ว่า

“คนที่เคยทำไม่ดีมามาก เมื่อกลับตัวมาทำดี เขาจะทำดีได้มากกว่าใครๆ”

แสงเทียนของจอมได้จุดขึ้นแล้ว และเขากำลังส่งผ่าน
แสงสว่างแห่งพระธรรมไปยังญาติธรรมคนต่อๆ ไป ให้ทุกๆ คนได้
ต่อไฟเพื่อยังเทียนชีวิตของตนให้สว่างไสวต่อไปคนแล้วคนเล่า
น้ำรินชื่นใจ และกล่าวอนุโมทนาแก่จอมด้วยใจจริง

ชักใจ

เวลาแต่ตร่มลมตกของเย็นวันศุกร์ เอื่อนบรรเลงจะจัดไว้เป็นเวลาชักผ้า ที่จัดไว้แบบนี้ ก็เพราะจะให้วันเสาร์เป็นวันปลอดธุระ นั่งชักไปก็คิดอะไรไปเรื่อยเพลินๆ แต่มีอยู่ศุกร์หนึ่งที่ไม่เพลิน

ก็โดนว่ามาตั้งแต่บ่าย 1 ประโยค ประมาณ 5 คำ

ชักผ้าไปก็หน้าหงิกไป ในหัวมีแต่คำเถียงคำอธิบายแก้ตัวกับเจ้า 5 คำเจ้ากรรมนั้น จนโทสะค่อยๆ เล่นสกีจากหน้าผาฉิวมาตามดั่งจุมูก ผลุบเข้าไปในถ้ำจุมูก เรื่อยไปตกแอ็กที่หัวใจหงิกไปตามโบหน้า

เอ๊ะ! เราเป็นอะไรไปเนี่ย เอื่อนบรรเลงสะดุด ลมหายใจเรียกสติมาถาม เพื่อลงบันทึกประจำวัน แค่ 5 คำเนี่ยนะ เอามาคิดไปตั้ง 500 คำได้แล้วมั้ง มันทำไมนักเหอ อ้อ! ก็โดนว่าไง

อ้อ! เจอแล้ว เพราะโดนว่านี่เอง

งั้นเราควรจะทำยังไง ให้โดนว่าแล้วไม่เป็นอย่างนี้

เอื่อนบรรเลงตามตัวเอง นี่เราขาดทุนไปตั้ง 495 คำนะ ถ้าเป็นหุ้นก็เจ๊งไปแล้ว

หลวงพ่อบอกว่า ล้างจานแต่หน้าหงิก ทำไม่ล้างแต่จานแต่ไม่ล้างใจ เออจริง เอื่อนบรรเลงยอมรับ เราก็อึกผ้าแต่ไม่ชักใจ จันคิดใหม่ คิดยังงิดินะ

เออน่า ไม่เป็นไรน่า เขาจะว่าก็ว่าไป ไม่เห็นน่าจะเสียหายอะไร พระพุทธเจ้าบอกว่า ให้อยู่เหนือโลกธรรม 8 มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ นินทา สรรเสริญ สุข ทุกข์ เราต้องมีสติ เขาว่ามาถ้าเราเป็นอย่างนั้นจริง เราก็กะไข่ไป แต่ถ้าเราไม่เป็นอย่างนั้นจริง ก็แค่เขาพูดผิด เราก็กะไข่ไป ไม่เห็นต้องกระเพื่อมในใจ ให้เดือดร้อนไปเลยนี่นา

มันเป็นเรื่องธรรมดา ที่ใครต่อใครก็ต้องว่ากัน ทุกคนจะคอยว่าคนอื่น คนนี้ว่าคนโน้น คนโน้นก็ว่าคนนี้เหมือนกัน แล้วก็ว่าคนนั้นด้วย เราเองก็เคยว่าคนอื่นเหมือนกัน เอื่อนบรรเลงเข้าใจว่าคนนั้น ว่าคนนั้น คนนั้นพูดกับคนนี้ก็แอบว่าเรา เราก็บอกคนนี้กับคนโน้นเหมือนกัน ก็ว่ากันไปว่ากันมาทั้งนั้น ว่ากันเพลิน

พระพุทธเจ้ายังโดนว่าเลย บางทีก็โดนใส่ร้าย อย่างนางจิณฺฆมาณวิกาบอกว่าท้องกับพระพุทธเจ้า ทำให้พระพุทธเจ้าต้องโดนว่าอยู่ตั้ง 9 เดือน จนความจริงเปิดเผยออกมา 270 วัน เสียวนาทีท่านไม่กล่าวอะไรออกมา ของเรานี้แค่ 3 ชั่วโมงเอง ก็ตายแล้ว อย่างนี้จะเป็นลูกศิษย์พระพุทธเจ้าได้ยังไง

ในเมื่อพระพุทธเจ้ายังโดนว่า แล้วเราเป็นใคร! ทำไมจะถูกว่ามั่งไม่ได้

ความคิดนี้ทำให้เอือนบรรเลงยอมรับกับตัวเอง

เออจริง เอาละ ยอมแล้ว ยอมถูกว่าได้แล้ว ใครจะว่าอะไรก็ว่ามา ยอมถูกว่า หลวงพ่อพระพยอมบอกว่า “ยอม หยุด เย็น ยอมไม่เป็น ก็เย็นไม่ได้” ฉะนั้น ถ้าเราจะเย็น เราต้องยอม

ปุจฉา : แต่การยอมจะยอมยังไงดี

วิสัชนา : เวลาคนว่ามา ก็เหมือนสายน้ำในลำธารผ่านมากระทบหิน เราเป็นหินนอนอยู่ตรงนั้น ให้น้ำไหลผ่าน แต่ใจเราต้องแยกไปนั่งริมน้ำ มองกลับมาดูหินอีกทีหนึ่ง จึงจะมีสติได้ ถ้าใจเราอยู่ในหินก้อนนั้นด้วย มันก็คงอดรับแรงกระแทกไม่ได้ แต่ถ้าแยกมาดู ก็ไม่เห็นหินโดนน้ำไหลผ่าน มองภาพกว้างแล้วก็จะรู้ทันว่า น้ำไหลผ่านมาแล้วก็ผ่านไป เป็นเพียงสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมดา หินยังนอนอยู่ตรงนั้น ไปไหนไม่ได้ แต่สบาย เราต้องทำตามอย่างของหิน

ใจของเรา ถ้าเข้าร่วมจลาจล มันต้องมองไม่เห็นเป็นธรรมดา ก็มันกำลังวุ่น แต่ถ้าถอยห่างออกมา ย่อมเห็นภาพจลาจลได้ชัดว่าอะไรเป็นอะไร และทำให้รู้ว่าควรจะทำอย่างไรต่อไป อะไรใช่หรือไม่ใช่ อะไรจริงหรือไม่จริง รู้แล้วมันก็สงบได้ ธรรมชาติของคนเราต้องการตัว ‘รู้’ นี่เท่านั้น

เอือนบรรเลงได้สติ หลังจากสั่งสอนตัวเองเรียบร้อยคนเรานี้แปลก เรียนรู้มาก็จริง พอเวลาเจอกระทบกลับเบรกไม่ทัน คิดอะไรไม่ออก กระเทือนฟឹบฟัไปตามแรงกระทบ อย่างนี้เขาเรียกกระป๋องไร้แรงทาน ไม่ใช่กระป๋องไร้เทียมทาน อย่างนี้ยังต้องฝึกอีกเยอะเชียว

อีกอย่างหนึ่งนะ ธรรมะท่านสอนว่า “ความจริงเป็นสิ่งที่รู้ได้ยาก” ในเหตุการณ์อย่างเดียวกัน เวลาผู้ร่วมเหตุการณ์เล่าความจริง ยังเล่าคนละอย่างเลย เพราะมันจะต่างไปตามเหตุผล และเงื่อนไขในใจของตัวเองแต่ละคน

เอื่อนบรเณงนิกเห็นภาพตัวเองคลานเข้าไปหมอบกราบแทบพระบาทพระพุทธเจ้า บอกกับตัวเองว่า ต่อไปนี้ใครจะว่าเรายังไงก็ช่างเถอะ เพราะความจริงเป็นสิ่งที่รู้ได้ยากดังพระพุทธเจ้าสอนแล้ว เราก็จะอยู่กับพระพุทธเจ้า อันเรื่องที่เกิดขึ้นกับเรานั้นแท้จริงเป็นอย่างไร มีพระพุทธเจ้ากับเราเท่านั้นที่รู้ คนอื่นไม่รู้ก็...ช่างหัวมันเถอะ

คิดได้แล้วก็รู้สึกใจขาขึ้น มันป๊ิง มันหลุดไปเลย เหมือนรอยเปื้อนที่โดนผงซักฟอก สบายใจยืมได้ ครีမ်อกครีမ်ใจหายหน้าหงิก ซักผัววันนี้ได้ซักใจไปด้วย โอ้ย... สบายใจจัง

ปกติเอื่อนบรเณงนิกมักจะคอยรู้สึกดีกับเย็นวันศุกร์อยู่แล้วไม่รู้เป็นอะไร มันคงรู้สึกหมดภาระไปสัปดาห์หนึ่งอะไรทำนองนั้นแต่วันศุกร์นี้เป็นวันที่ดีขึ้นอีก เหมือนลงจากรถไฟแล้ว ยังได้หันกลับไปโยนเป้หนักๆ บนบ่าให้ติดท้ายขบวนไปด้วย เย็นนี้จึงเป็นเย็นวันศุกร์ที่เอื่อนบรเณงนิกรู้สึกปลอดโปร่งและตัวเบาที่สุด

สมณะกับวิปัสสนา

วันนี้เอ็งเอยมามาชวนแป้วแหว ไปเข้าคอร์สอบรมสมาธิ เบื้องต้น แต่แป้วแหวสายหัวไม่หยุด จนเอ็งเอยต้องเอื้อมมือไปจับหน้าไว้

“กลัวอะไร”

“ทำไม่ได้้ายย” แป้วแหวหลับตาพูด “นั่งสมาธิไม่ได้ มันฟุ้งซ่าน คิดอะไรไปเรื่อย พอไม่คิดก็หลับ” แป้วแหวสับหงกให้ดู

“เขานั่งสมาธิกัน เพื่อให้ใจสงบ เราทำงานกันมาก จิตใจวุ่นวาย ทำให้ใจมันเหนื่อย นั่งสมาธิให้ใจสงบ ใจจะได้มีแรง”

“เออเน” แป้วแหวนึกขึ้นได้ “พี่มั่งมั้งเขาบอกว่า น้ำสาวของเขาที่นั่งสมาธิมาหลายปี เขาเห็นอะไรเยอะแยะเลยละ เธอว่าจริงมะ”

“นี่แป้วแหว” เอ็งเอยทำเสียงดู “การนั่งสมาธิไม่ใช่เพื่อจะเห็นอะไรนะ หลวงปู่ดุลย์ อตุโล ท่านบอกว่าที่เขาเห็นนั้นะจริง แต่สิ่งที่เขาเห็นนั้นไม่จริง เรานั่งสมาธิเพื่อให้ใจสงบ ไม่ฟุ้งซ่าน”

แป้วแหวเจี๊ยบ แต่แลบลิ้นหลอกให้ เอ็งเอยพูดต่อไป

“การนั่งสมาธินั้น ถ้าอย่างเราๆ ก็นั่งสมาธิเพื่อเอาไปใช้ในชีวิตประจำวัน นั่งสมาธิให้จิตใจมีกำลัง มีสติ จะได้รับกับเรื่องยุ่งๆ ที่จะเข้ามาหาเรา”

“ทำยังไงมันจะละ” แป้วแห้วถามเอาใจ

“ในช่วงเวลาที่เรานั่งสมาธิ หรือเรียกว่าภาวนา เราก็เอาใจจดจ่ออยู่ที่ปลายจมูก ดูลมหายใจเข้าลมหายใจออกที่ผ่านตรงนั้น เราอาจจะภาวนาพุทโธ พุทโธ ไปด้วยก็ได้ เพื่อเป็นหลักประคองใจไว้ นั่งสักครึ่งชั่วโมง นี่สมาธิเบื้องต้น”

“แล้วที่เขาเรียกว่าสมณะวิปัสสนาละ” แป้วแห้วซักสนใจ

“หลวงพ่อบุญญา สุกโกโธ สอนว่า สมณะกับวิปัสสนาเหมือนสันนิบาตกับคัมภีร์ ไม่แยกกัน เวลายกมัตต์ขึ้นมาก็ขึ้นมาหมดทั้งสันทั้งคัม

สมณะเป็นการทำให้สงบ ทำให้อารมณ์จดจ่อเป็นอารมณ์เดียว วิธีการที่พระพุทธเจ้าให้ไว้มีถึง 40 วิธี แล้วแต่จริตของแต่ละคน ใครถนัดแบบไหนก็เลือกทำไป ถ้าในที่สุดแล้วใจสงบก็เป็นอันใช้ได้

อย่างพวกศรัทธาจาริต ท่านก็ให้ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นต้น กลุ่มนี้มีจิตใจอ่อนแอ เชื่อง่าย เมื่อระลึกจิตก็เป็นกุศล รู้สึกสงบ

ถ้าพวกปัญญา ชอบคิดก็คิดถึงความตาย ชีวิตไม่แน่นอน แต่ความตายนั้นแน่นอน มองเห็นโทษเห็นความเสื่อมไปของร่างกาย ก็ปล่อยวาง เป็นต้น

ส่วนพวกวิตกจาริต ชอบคิดชอบสงสัย ให้ดูลมหายใจเข้าออก หรือความว่าง ให้ใจอยู่กับความว่าง

ในชีวิตประจำวันของเราก็เอามาใช้ได้ สังเกตดูว่า ขณะนี้อารมณ์จิตใจเราเป็นยังไง มันรู้สึกยินดีพอใจในรูปเห็นเป็นของสวย หัวใจเริ่มหลงตัวเอง ท่านก็ให้ดูกายว่าจริงๆ ขน ผม เล็บ ฟัน หนัง เป็นของสกปรก

ถ้าจิตกำลังลึกลงสยก็ดูลมหายใจ หรือตอนนี้จิตโกรธ ก็เจริญเมตตา คือสังเกตอารมณ์จิตปัจจุบันว่าเป็นยังไง ก็ทำไปตามจริตเรา เหล่านี้เป็นสมณะเพื่อให้จิตสงบ

ท่านสอนว่า เมื่อเราเจริญสมณะ วิปัสสนาก็ซ่อนอยู่ในที่เดียวกัน วิปัสสนามีไตรลักษณ์เป็นอารมณ์

เช่นแป้วแหวกกำลังเพลินหลงว่าผิวสวยจัง เริ่มฟุ้งซ่านแล้ว ก็ทำสมณะโดยพิจารณาความตาย มรณังเอียมรณัง อีกหน่อย ผืนนี้ก็ต้องเหี่ยว ต้องตาย ต้องเน่าไปสลายไป เมื่อจิตสงบจากสมณะ ใจก็ค่อยๆ ลดลงจากฟ้ามืดดินตามเดิม แล้วก็เห็นความเป็นทุกข์ของผิวหนัง คือทนอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้ เป็นอนิจจัง ไม่มีความเที่ยงแท้แน่นอน เป็นอนัตตาบังคับบงคับให้สลายไปนิรันดร์ ไม่ได้ เห็นไตรลักษณ์ของสังขารอย่างนี้แล้วก็จะทำปัญญาให้ก้าวหน้าไปตามลำดับจนแจ้งวิปัสสนาได้

สมณะเป็นอุบายให้จิตสงบ วิปัสสนาเป็นอุบายให้จิตมีปัญญา จิตสงบน้อยปัญญาก็เห็นน้อย จิตสงบมากปัญญาก็เห็นมาก หลวงพ่อชาจึงบอกว่ามันมาพร้อมกัน เหมือนมะม่วงจะลูกเล็ก ลูกกลาง ห่าม สุก ก็อยู่ในใบเดียวกัน"

เอ็งเอยหยุดดื่มน้ำอีกใหญ่ แป้วแหวที่ยิ้มเจิบๆ มองเอ็งเอยตาแป้ว

“ແ່ວແຫວວ່າພອຈະຫຼຸດໃຫ້ສົບ ມັນຈະຍັງໄມ່ສົບເຂົ້າໄປໃຫຍ່”

“ໃຈຄົນເຮົາທີ່ຍັງໄດ້ຝຶກ ທ່ານວ່າເໝືອນລິງ ມັນວິງໄປທັງ
ທຳສມະຕິກໍເໝືອນເອາເຊີກມາຜູກຄອລິງໄວ້ກັບຫຼັກ ມັນວິງວົນໄປວົນມາ
ເຊີກພັນຫຼັກໄປເຣື່ອງໆ ກໍສິ້ນເຂົ້າໆ ມັນກໍຈະມາຫຼຸດຢູ່ກັບຫຼັກໃນທີ່ສຸດ

ພະບາງທ່ານເຫີຍບໍ່ໃຫ້ຟັງວ່າ ‘ເໝືອນເດັກມາວິງເລ່ນຜ້າບ້ານເຮົາ
ສມະຕິກໍເຮົາຕ້ອງເອາຂນມໄປລ່ອ້ໃຫ້ເດັກມັນຫຼຸດຂນ ມັນຈະໄດ້ມາຟັງນຶ່ງໆ’

ການທຳສມະຕິກັບວິປັສສນານີ້ ບາງຄົນກໍທຳສມະຕິກ່ອນ ຄື
ພອໃຫ້ຈິຕໃຈສົບລົງດີແລ້ວກໍພິຈາລະນາເປັນຈິງຂອງກາຍໃຈໄປວ່າ
ກຳລັງເປັນຍັງໄວ ແຕ່ບາງຄົນກໍຄິດທີ່ຈະພິຈາລະນາໄປເລີຍ ໂດຍໄມ່ທຳ
ສມະຕິກ່ອນ ແຕ່ເມື່ອພິຈາລະນາໄປເກີດບັນຫາເຫັນໄຕຣລັກຊັ້ນແລ້ວ
ຈິຕກໍສົບລົງເອງເໝືອນກັນ ເຣີຍກວ່າ ສມາຣິທີ່ເກີດຈາກວິປັສສນາ
ແຕ່ທັງສອງຢ່າງກໍເປັນໄປເພື່ອເຫັນຣຣະເໝືອນກັນ ແລ້ວແຕ່ຄວາມ
ຊຳນານູ”

“ວິປັສສນາທຳຍັງໄວນະ” ແ່ວແຫວວາມຍານດາງ

“ຕາມດູກາຍເຊັ່ນ ເຮົາຢູ່ໃນທຳໄໝ ຍື່ນຢູ່ ເດີນຢູ່ ນັ່ງຢູ່
ນອນຢູ່ ໃຫ້ຮູ້ສຶກຕົວບ່ອຍໆ ຫຼືຕາມດູໃຈເຮົາ ວ່າຕອນນີ້ກຳລັງຮູ້ສຶກອະໄວຢູ່
ກຳລັງໂກຣຮຸຢູ່ ກຳລັງດີໃຈ ກຳລັງເສົ້າ ກຳລັງຫຼົ່ວ ຫຼືໃຈສົບກໍຮູ້ວ່າ
ໃຈສົບ

ທ່ານເຫີຍວິປັສສນາວ່າ ‘ອາຣມຣ໌ຢ່າງໆ ເໝືອນເດັກຂ້າງບ້ານ
ມາເລ່ນຜ້າບ້ານເຮົາເຈົ້າວຳວຳເຊີຍ ລູກໃຜກໍໄມ່ຮູ້ ໄມ່ໃຜລູກເຮົານີ້ ເຮົາ
ນັ່ງດູມັນຢູ່ບຣະເບີຍເຈຍໆ ດູໄປເຣື່ອງ ໄມ່ລົງໄປພາຍາມຈັບໃຫ້ເດັກ
ນັ່ງນຶ່ງໆ ຫຼອກ ດູຢ່າງເດີຍວ’

แต่ท่านบอกว่าให้ตามดูตามรู้ไปเฉยๆ ไม่ใช่ไปเพ่งจ้องเอา”

“เกือบรู้เรื่องแล้ว” แป่วแหวหัวเราะ เอียงเอียงเล่าต่อ

“ใครมาว่าให้เราโกรธ ใจเราโกรธ เราก็รู้ทันว่ามันโกรธ โกรธคือสิ่งที่เกิดกับใจเราเนี่ย เราก็รู้มัน เดินไปเห็นดอกไม้สวย รู้สึกชอบก็ให้รู้ว่าชอบ เพราะชอบเกิดที่ใจ ไม่ใช่ไปรู้ว่าดอกไม้สวยนะ เพราะนั่นมันดอกไม้ ไม่ใช่ใจเรา แป่วแหวคิดถึงแฟน คิดถึงให้รู้ว่าคิดถึง”

“อ๊อ คิดถึงจัง” แป่วแหวหัวเราะ

“สภาพจิตเป็นยังไง เราคอยรู้ รู้อยู่ด้วยสติ ใจโลกรู้ว่าโลกร ใจหลงรู้ว่าหลง มีแต่ตัวรู้ รู้ รู้อยู่ตลอดเวลา คอยรู้”

“รู้แล้วเป็นยังไง”

“รู้แล้วอารมณ์มันจะหายไป หรือเปลี่ยนแปลงไป เราก็ตามรู้ไปเรื่อย เกิดอะไรขึ้นกับใจ ตามรู้ให้ทันกับอารมณ์ที่ปรากฏอยู่ เฉพาะหน้า รู้ซึ้งๆ ติดต่อกันไป จนปัญญาก้าวหน้าไปตามลำดับ จนเห็นไตรลักษณ์ก็เป็นวิปัสสนา

วันหนึ่งใจมันพัฒนา มันจะเรียนรู้เองว่า อะไรๆ มันไม่เที่ยง เป็นทุกข์ บังคับไม่ได้ เช่น เราคิดถึงแฟน แต่อีกเดี๋ยว เราไปคิดถึงข้าวเหนียวหมูปิ้งแล้ว คือมันเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ จะไปบังคับว่าให้คิดอย่างเดียวตลอดมันก็ไม่เชื่อนะ บังคับมันไม่ได้หรอก 3 อย่างนี้ อนิจจังความไม่เที่ยง ทุกขังเป็นทุกข์ อนัตตาบังคับไม่ได้นี่ เขารวมเรียกว่าไตรลักษณ์”

“ไตรลักษณ์ ลักษณะ 3 อย่าง” แป่วแหวแปลศัพท์ พลังยืมหวาน

“ใช่ พอเราฝึกตามรู้нанๆ เข้า ใจมันจะเห็นไตรลักษณ์เอง เขาเรียกว่าเกิดปัญญา ปัญญาคือการตามรู้ตามความเป็นจริง ว่า ภายใจเรานี้เป็นเพียงธรรมชาติที่มันเกิดดับ เช่น เมื่อก็คิดถึงแฟน ตอนนี้ลืมไปแล้ว คือมันดับไปตอนหนึ่งแล้ว เตียวอาจจะคิดถึงใหม่ เป็นต้น เกิดๆ ดับๆ”

“คิดถึงใหม่ก็ตามรู้ใหม่” แป้วแหวหั่วเราะอีก

“ใช่ ก็เกิดดับอีก อย่างนี้ พอใจมันเห็นไตรลักษณ์ มากๆ เข้า มันเกิดปัญญา มันก็จะเห็นว่าน่าเบื่อ ยึดอะไรไว้ไม่ได้ สักอย่าง เพราะธรรมชาติมันเป็นของมันอย่างนั้นเอง ใจมันเบื่อ มันก็เกิดความอยากคลายออก อยากวาง ขี้เกียจยึดแล้ว ทำให้ ไม่เอาสาระกับพวกอารมณ์ต่างๆ ที่คอยฉิวไปฉิวมาผ่านใจเรา มันปล่อยวาง เราก็สบาย ไม่ต้องทุกข์”

“นิพพานัง ปรมัง สุขัง” แป้วแหวเก่ง เอ่ยบาลีที่เคย ได้ยินมา เอ็งเอยสาธุ

“เวลาดูจากภายนอกของคนที่ฝึกนั่งนะ จะเห็นว่าเหมือนกัน คือเราไปเห็นเขานั่งเฉยๆ นั่งนิ่งเงียบ แต่การตามรู้ตามดูข้างใน ไม่เหมือนกัน

สมณะเขาพยายามทำให้ใจนิ่ง

แต่วิปัสสนา เขานั่งนิ่ง แต่ในใจเขาตามรู้ว่ากำลังคิดละ กำลังปวดละ กำลังรำคาญ กำลังสุขใจ ฯลฯ

แล้วเวลากลับไปบ้าน เขาก็ยังตามรู้ให้ได้บ่อยๆ นะ รู้กาย รู้ใจ ใครพูดให้โกรธรู้ว่าโกรธ อยากกินขนม อยากรู้ว่าอยาก ไป ขอบปึงเห็นเสื้อสวย โอ้ยขอบ ขอบรู้ว่าขอบ รู้ให้ทันสิ่งที่เกิดขึ้นกับ ใจเรา แต่อย่าปรุงแต่งต่อนะ ไม่ใช่ขอบแล้ว อยากซื้อ รู้ว่าอยาก แล้ว ซื้อเลย อันนี้โดนกิเลสเอาไปเจียะแล้ว ผิดคนมัง”

“อ้อ จัณญ์บ้านก็ทำได้” แباءแหวรร้อง

“ใช่ แต่พอทำจริงๆ นะ รู้เข้าครั้งหนึ่ง แล้วผลไปทั้งวัน ไปนึกได้อีกที เย็นละ หน้าที่ของเรา ทำความรู้สึกตัวให้เกิดบ่อยๆ อย่าเผลอยาว และอย่าถลาลงไปอยู่ในโลกของความคิด และใจเรา เป็นยังงี้ก็รู้ทันลงไป ท่านบอกว่า ถ้าหากเราสามารถคิดชนิดเดียวว่า ปัจจุบันนี้กำลังรู้สึกอะไร รู้หมดเลย เรียกว่าปฏิบัติ”

“แต่แป่วแหวรควรจะรู้นิดหนึ่งว่า ถ้าใครปฏิบัติสมณะแล้ว ในขั้นแรก ได้จิตสงบแล้วนี้ ควรจะมาวิปัสสนา มาพิจารณาสังขาร คือกายใจโดยความเป็นไตรลักษณ์

เพราะว่ามีบางคนทีพอจิตสงบแล้ว ก็ยังสงบลึกต่อไปอีกเรื่อยๆ ไม่หยุด เขาเรียกว่าได้ฌาน อันนี้สงบมากจริง แต่ไม่ได้ปัญญา นอกจากจะกลับมาทำวิปัสสนาต่อ ไม่อย่างนั้นจะได้แต่ฌาน ฌานมีตั้ง 8 ขั้นนะ ถ้าตายไปตำราว่าจะได้ไปเกิดเป็นพรหม แต่ถ้าหมดบุญเมื่อไหร่ก็กลับมาเกิดเป็นคนอีก เรียกว่ายังเวียนว่ายอยู่ในวัฏสงสารนี้แหละ ยังไม่ไปไหน ทางนี้จึงไม่ใช่เป้าหมายที่พระพุทธเจ้าทรงชี้ให้ชาวพุทธไป

พระพุทธเจ้าทรงชี้ให้เราวิปัสสนา เพราะปลายทางคือ นิพพาน พ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด พ้นจากสังสารวัฏนี้ไป ไม่ต้องมาเป็นทุกข์กันอีก”

แป่วแหวรห่อไหล่ “ไม่น่าจะไม่ยาก คงอีกนาน”

เอ็งเอยให้กำลังใจ “คิดถึงสังสารวัฏเข้าไว้แป่วแหวร พระพุทธเจ้าตรัสว่า

‘ราตรีของผู้ตื่นอยู่ ยาวนาน
โยชน์หนึ่งของผู้เมื่อยล้าแล้ว ไกล
สังสารวัฏของคนพาลผู้ไม่รู้พระสัทธรรม ยาวไกล’
เราฝึกงานสักสิบปียี่สิบปี ก็ยังสั้นกว่าสังสารวัฏนะ
แป้วแหว อयरอช้า”

แป้วแหวยิ้มไปถอนหายใจไปเฮือกๆ เอ็งเอียบอกว่า
“ค่อยๆ ฝึกไป ไม่ต้องเร่งรัดมาก เดี่ยวเครียด ต้องถือทาง
สายกลางเอาไว้ แป้วแหวอาจจะได้เป็นโสดาบันก็ได้ใครจะรู้ เราไม่รู้
หรอกว่า เราสร้างบุญมาแล้วเท่าไร แป้วแหวอาจจะสร้างไว้เยอะ
ก็ได้”

“คิดถึงพาหิยะเข้าไว้ แป้วแหว” แป้วแหวร้องเชียร์ตัวเอง
ด้วยเรื่องพาหิยะ ผู้ที่พระพุทธเจ้าทรงสอนเพียงว่า “ขอเธอจง
เห็นสักแต่ว่าเห็น ได้ยินสักแต่ว่าได้ยิน เมื่อนั้นเธอจักไม่มีในโลก”
เท่านั้นเอง พาหิยะผู้สะสมบุญมาเต็มเปี่ยมแล้วในชาติก่อน ก็
บรรลุลอหัตผลเป็นพระอรหันต์ทันที

เอ็งเอยหัวเราะตาม ตบมือเชียร์แป้วแหว

“ใช่แล้ว แป้วแหว คิดถึงพาหิยะเข้าไว้”

เมตตาตัวเอง

เย็นวันนี้ บุษบารำไพพาคุณยายมาเดินเล่นออกกำลังกาย ที่สวนรถไฟ คุณยายรู้สึกเบิกบานที่ได้เดินชมดอกไม้สวยๆ ที่ปลูกอยู่ข้างทางเดิน เด็กชายเล็กๆ คนหนึ่งวิ่งเล่นอยู่บนสนาม ใกล้แนวต้นลำทมที่กำลังออกดอกสีแดงไปทั่ว แกสะดุดเท้าตัวเองเล็กน้อย จนทำท่าเซกไปข้างหน้า แต่ก็ตั้งตัวได้ ก่อนที่จะหกล้มลงไป คุณยายร้องอ๊วยเบาๆ พยายามจะทำท่าเหมือนจะประคองไว้ ทั้งที่อยู่ห่างกันตั้งไกล

บุษบารำไพหัวเราะเบาๆ เอ็นดูทั้งเด็กและคุณยายที่กำลังพึมพำเบาๆ ว่า “ขอให้มีความสุขเป็นสุขนะลูก”

“แกเป็นสุขอยู่แล้วนี่คะ คุณยายขา” บุษบารำไพเอ่ยยิ้มๆ

“ก็ให้แกเป็นสุขมากขึ้น”

“คุณยายแม่เมตตาประจำเลยนะคะ”

“ใช่จะ ยายชอบปฏิบัติเรื่องแม่เมตตา มันสบายใจดี”

คุณยายยิ้มอย่างมีความสุข ดวงหน้าอิมเิบผ่องใส

“การแผ่เมตตาที่นี่ เราแผ่ไปได้ตลอดเวลา เมตตาคือ
ปรารถนาให้ผู้ที่เราพบมีความสุข ส่วนกรุณาคือ ปรารถนาให้เขา
พ้นทุกข์ มันก็จะมาคู่กันเสมอ เพราะเมื่อเราอยากให้เขาเป็นสุข
เราก็อยากช่วยให้เขาพ้นทุกข์”

“เวลาคุณยายสวดมนต์เสร็จ หนูก็เห็นคุณยายนั่งแผ่
เมตตาด้วย นานเชียว” บุษบารำไฟเข้าประคองแขนคุณยายขณะ
เดินข้ามสะพาน

“อันนั้นเราแผ่ให้หลายๆ คน แต่เราควรจะให้เมตตาให้
ตัวเองก่อนนะจะ ท่านมีบทสวดที่ว่า ขอให้ข้าพเจ้ามีความสุข เพื่อ
ให้เราเป็นพยานกับตัวเองว่าเราเองก็อยากจะมีสุข คนอื่น
เขาก็อยากมีความสุขเหมือนกัน แผ่ให้ตัวเองแล้ว ก็แผ่ให้คนอื่น
คนที่มิพระคุณ คนที่เรารัก แม้แต่คนที่เราเฉยๆ หรือคนที่เราไม่ชอบ
เราก็แผ่ให้ แผ่ให้สรรพสัตว์ทั้งหลายใน 31 ภุมิเลย”

“แผ่ให้คนที่เกลียดกันนี่ลำบากหน่อยนะคะ คุณยายขา”
บุษบารำไฟหัวเราะเบาๆ สายหน้าเล็กน้อย เธอยกไม้ยกมือตาม
กลุ่มคนที่กำลังเดินออกกำลังกายไปตามเสียงเพลงอยู่กลางสนาม
คุณยายยืนพักพลางแกว่งแขนเบาๆ

“การแผ่เมตตาให้คนที่เราเกลียด ก็ไม่ใช่ที่เราจะต้องไป
รักเขา แต่หมายความว่าเราจะไม่ไปคิดร้ายเขา แล้วการแผ่ไปให้
เขาบ่อยๆ ก็อาจมีอานิสงส์ ทำให้เขากลับมาดีกับเราได้ เราเองก็
ไม่ควรจะนึกเกลียดใครด้วย มันทำให้เราไม่สบายใจ”

“แต่ความที่มันรู้สึกไม่ชอบมันก็ยากนะคะ”

“เราไม่ได้มองไปที่ความเป็นเขาในนิสัยที่เราไม่ชอบ ตอน

ที่เราแม่เมตตา เรามองว่าเขาเป็นเพื่อนร่วมเกิดแก่เจ็บตาย ดินรน อยู่ในสังสารวัฏนี้เหมือนกัน มันเป็นทุกข์โศกของสังสารวัฏ ขอให้เขาเป็นสุขเถิด เพราะเขาเองก็มีความทุกข์ในใจเขาเหมือนกัน เขาก็ทุกข์ร้อนในแบบของความเป็นเขานั้นแหละ ที่เราไม่ชอบเขา เพราะเขาไม่ถูกใจเรา แต่เราเองก็ไม่ได้เป็นที่ถูกใจคนอื่นไปทั้งหมด เหมือนกันไม่ใช่หรือจะ ก็จะมีคนไม่ชอบใจเราเหมือนกัน ไม่มีใครเป็นที่รักของคนทั้งโลกได้”

บุษบารำไพพาคุณยายเข้าไปนั่งในซุ้มไม้ที่ดอกจันทร์ กระจำงฟ้าสีเหลืองห้อยย้อยลงมา หนุ่มสาวคู่หนึ่งเข็นรถเด็กทารก แผลดผ่านมา เสียงเพลงจากลำโพงของสวนยังคงขับกล่อมผู้มาเดินเล่นให้เพลิดเพลิน สายลมพัดมาเบาๆ

“การแม่เมตตาให้ตัวเองนี้ ไม่ใช่เพียงเพื่อเป็นพยานให้ตัวเองก่อนแผ่ให้คนอื่นเท่านั้นนะ เวลาปกติ เราก็คงเมตตาตัวเองด้วย” คุณยายเริ่มคุยต่อ เมื่อนั่งพักได้สักครู่

“เมตตาตัวเองคือยังไงคะ คุณยายขา” บุษบารำไพลงมือนวดคุณยายเบาๆ

“อย่างบางคนไม่ชอบข้อบกพร่องของตัวเอง เช่นไม่ชอบที่ตัวเองมักโกรธ ก็จะหงุดหงิดเมื่อเห็นตัวเองโกรธง่าย แล้วก็พยายามกดดัน บังคับนิสัยขี้โกรธนี้ให้หายไป ซึ่งมันก็จะไม่หายไป ทำให้ตัวเองยังไม่มีความสุขเข้าไปใหญ่ เขาต้องเมตตาตัวเอง เห็นและยอมรับว่าตัวเองเป็นคนขี้โกรธ แล้วก็ค่อยๆ แก้ไขไป

คราวใดพลาดไป โกรธไปแล้วก็ไม่ต้องต่อว่าตัวเองซ้ำลงไปอีก ในตอนนั้นนะเมตตาดำตัวเอง ให้โอกาสตัวเองอีกครั้งที่จะฝึกแก้ไขใหม่”

“อันนี้เหมือนมีสองคนในตัวเราสละคุณยาย คนหนึ่งโกรธ อีกคนเมตตาคนที่โกรธ” บุษบารัไพน์กภาพตาม

“ทำนองนั้นแหละ” คุณยายพยักหน้า บุษบารัไพ์ตั้งสังเกต “บางคนขี้โกรธ แต่ก็ชอบความโกรธของตัวเอง ได้ไว้กว้างใส่คนอื่น เวลาฉันโกรธใครก็เข้าหน้าไม่ติด มีทิวี่ว่าตัวเองมีอำนาจ รู้สึกว่าฉันใหญ่ นะใครอย่ามาแหยม เห็นใครๆ กลัวก็เหมือนกับว่า จะเทตี หารู้ไม่ว่าเขาเบื่อไม่อยากจะยุ่งด้วยต่างหาก”

คุณยายเสริมว่า “คนขี้โกรธไม่ดี ควรหัดเลิก ใครๆ ก็รักคนใจเย็น ใจดี พระพุทธเจ้าตรัสว่า ‘ไม่มีเคราะห์ใดเสมอด้วยโทสะ’ เพราะโทสะพาแต่เรื่องเคราะห์ร้ายมาให้อยู่เสมอ

พระพุทธเจ้าทรงสอนภิกษุว่า ให้วางความโกรธ ท่านสอนขนาดว่า ถ้ามีโจรมาทำร้ายมาตดแซนตดซา ถ้าภิกษุโกรธตอบนี้ ถือว่าไม่ได้ทำตามทีพระพุทธเจ้าสอนเลยนะจ๊ะ ท่านทรงสอนให้มีเมตตาให้มาก เมตตา คือสิ่งตรงข้ามกับโทสะ เราจะลดความโกรธได้นี้ต้องใช้เมตตามาลบล้างกัน พระองค์สอนให้เรามีเมตตาให้มากอยู่ 4 ข้อ ข้อแรก ให้มีเมตตาให้มากเหมือนแผ่นดินที่ใครจะขุดให้หมดไม่ได้”

“ไอ้โฮ” บุษบารัไพ์ร้อง “อะไรมันจะมากได้ขนาดนั้นคะ คุณยายขา” แล้วก็หัวเราะ คุณยายยิ้มสบายใจ

“ใช่จ๊ะ มากมายมหาศาล ถ้าเรามีเมตตามากอย่างนั้น ใครจะมาทำให้เราโกรธได้”

“แล้วข้อ 2 อะไระคะ คุณยาย” บุษบารำไผ่อยากรู้ความ
น่าสนใจของข้อต่อไปทันที

“ข้อ 2 คือให้มีเมตตามากเหมือนเราเป็นแม่น้าคงคา ที่
ใครจะเอาคบไฟมาจุดให้ติดไม่ได้ จุ่มลงมาที่ไรต้องดับไปหมดเอง
ใครหรืออะไรที่จะมาทำให้เราโกรธนี่ มาถึงไม่มีปัญญาทำให้เราโกรธ
ดับไปเองเหมือนคบไฟที่เจอแม่น้ำ”

“เวลาเรารู้สึกว่าเราเป็นน้านี้คงสบายใจดีนะคะคุณยาย รู้สึก
เย็นสบาย หนูยิ่งชอบแม่น้ำอยู่แล้วด้วยคะคุณยายขา หนูเคยอ่าน
หนังสือเล่มหนึ่ง ท่านบอกว่าสระโบกขรณีกว้างและใสเย็น ให้สัตว์
ทุกชนิดมาดื่มกินน้ำได้หมด ไม่ว่าตัวเล็กตัวใหญ่มาจากไหนก็ตาม”

“คือพร้อมที่จะเป็นที่พึ่งพิงให้ความสบายแก่เหล่าสัตว์
โดยทั่วหน้า” คุณยายเสริม แล้วเล่าเรื่องเมตตาต่อไป

“ข้อ 3 คือ ให้เรามีเมตตาให้เหมือนอากาศที่ใครจะ
วาดภาพให้ติดไม่ได้”

“งั้นคะ คุณยายขา” บุษบารำไผ่หัวเราะ

“หมายความว่า อารมณ์ร้ายที่เข้ามาหาเรา มันไม่สามารถ
เกาะติดอยู่กับเราได้ เหมือนवादสีไปบนอากาศ จะให้สีติดอากาศ
ลอยอยู่ไม่ได้ คือ เมตตาเรามากจนดับโทสะ ดับอารมณ์ร้าย
ที่เข้ามาได้นั่นเอง”

“อ้อ พอโทสะเข้ามาถึงเรา ก็ร่วงปัดลงไปเหมือนสะบัดสี
ไปในอากาศ สีก็ร่วงลงไปหมด” บุษบารำไผ่หัวเราะหึๆ คุณยาย
เล่าต่อ

“ข้อที่ 4 ให้เหมือนถุงหนังแมวที่ใครจะตีให้ดังไม่ได้

ถุงหนังแมวนี่มันนุ่มมาก ตีเท่าไรมันก็ไม่ดัง คือเรามีเมตตามาก ใครจะมาขู่ให้เราโกรธ คือให้เสียงดังตอบเขาบ้าง หรือทำอะไรตอบโต้กลับไปบ้างอย่างที่เขาต้องการนี้ ทำไม่ได้”

บุษบารำไยยกมือขึ้นเหมือนเด็กนักเรียนตอบครู

“อย่างนี้มาหาหนูได้ หนูจะเป็นหนังวัวที่ชิงหน้ากลองตีเบาๆ ก็ดังลั่นเลย” พูดแล้วก็หัวเราะแล้วรีบประจบคุณยาย

“ล้อเล่นนะคะคุณยายขา หนูเด็กดี ใจเย็น ไม่ไว้วายใครหรอกค่ะ”

คุณยายหัวเราะเบาๆ

“คนที่ไว้วายนะ ไม่มีอะไรหรอก ท่านสอนว่า คนมีดีเขาเงียบ เหมือนโอ่งน้ำที่มีน้ำเต็ม เราตีข้างโอ่งมันจะเงียบ แต่โอ่งเปล่านี้สิ ตีเบาๆ ก็ดังกังวาน”

“แล้วเราจะมีเมตตามากขนาดพระพุทธเจ้าสอนได้ยังไงคะคุณยายขา”

“ก็ค่อยๆ ฝึกไป เปิดใจออกมองเห็นความธรรมดาของโลก ความธรรมดาของคน มีเรื่องอะไรกันเราก็อ่า “ไม่เป็นไร” หัดมีเมตตาต่อใครๆ ไปเรื่อยๆ มันก็มากขึ้นได้เอง เหมือนคลองเล็กๆ ถ้ามีน้ำมากผ่านมาบ่อยๆ ก็กลายเป็นแม่น้ำได้ อย่างแม่น้ำเจ้าพระยาเมื่อก่อนก็เป็นคลองเล็กๆ มาเหมือนกัน เป็นคลองเชื่อมบางกอกใหญ่กับบางกอกน้อย เดี่ยวนี้กลายเป็นแม่น้ำ

อีกอย่างหนึ่งคือ พระพุทธเจ้าท่านทรงสอนมรณานุสติ ให้เราระลึกถึงความตายอยู่เสมอ ท่านถามพระอานนท์ว่า วันหนึ่งระลึกถึงความตายกี่ครั้ง พระพุทธเจ้าเองระลึกถึงความตายทุก

ลมหายใจ ถ้าเราระลึกถึงความตายบ่อยๆ แล้ว จะรู้สึกว่าจะตายเมื่อไหร่ก็ไม่รู้ แล้วจะโกรธไปทำไม

การหัดมีเมตตามากๆ ก็เป็นการเมตตาตัวเองอย่างหนึ่งเหมือนกัน เพราะถ้าเราหัดได้แล้ว มีเมตตามากได้แล้ว เราก็จะมีความสุขมีความเย็น ถ้าเราชี้โกรธนั้นเราทำร้ายตัวเอง ไม่เมตตาตัวเอง คอยทำให้ตัวเองเร่าร้อนพลุ่งพล่านไปด้วยความโกรธอยู่เสมอๆ ไม่เมตตาให้ตัวเองได้มีชีวิตที่มีความสุขความสบายใจของอย่างนี้เราไม่ทำให้ตัวเอง จะคอยให้ใครมาทำให้ จะมาหวังว่าให้คนอื่นมาดีกับเราตลอดเวลา เราจะได้ไม่ต้องโกรธนั้นหรือ เราจะไปหวังคนอื่นได้อย่างไร เขาก็เป็นเขา เราเองต่างหากที่ต้องทำตัวเราเองให้เป็นที่พักพิงของตัวเองได้ เราหัดมีเมตตาตัวเอง เราก็เย็นเอง ถึงใครจะเมตตาเรา ถ้าเรายังร้อน เราก็ร้อนอยู่นั่นแหละ เราต้องเมตตาตัวเอง เย็นเอง สบายเอง”

บุษบารำไพยิ้ม นวดคุณยายต่อ กลับมาถามคุณยายเรื่องเมตตาตัวเองที่คุยค้างไว้ คุณยายยกตัวอย่างเรื่องใหม่

“อย่างคนที่ไม่สบาย ลูกไปทำอะไรไม่ได้ถนัดเหมือนปกติ จะหงุดหงิดซ้ำว่าทำไมต้องมาป่วย ทำไมทำอะไรไม่ได้อย่างใจนี้ต้องเมตตาตัวเองว่าเราป่วยอยู่ ทำอะไรได้แค่ไหน แค่นั้นก็ดีแล้วมองในแง่ดี เราไม่ต้องไปชอบมันหรือก ที่เราต้องทำคืออดทนกับมัน เข้าใจมัน ไม่ไปเกลียดมันเท่านั้นเอง”

“อดทนกับมันคือยังไงคะ คุณยาย”

“อดทนในที่นี้ก็คือเมตตานั่นแหละ ให้ใจเมตตา มัน ให้ใจอดทนที่จะอยู่กับความป่วยไข้ ปล่อยวาวความกดดัน เหมือน

อย่างถ้าเรามีหลานที่เกรสัคน เราจะทำขว้างเขาหรือ เรายังอยู่กับเขาอย่างอดทนไหม้ย แล้วก็พยายามสอนให้เขาเปลี่ยนเป็นคนดี อดทนที่จะสอนอีกด้วย จะมีเมตตา ต้องอดทนกับสิ่งที่เราเมตตาด้วย แต่อดทนอย่างเมตตา ไม่ใช่อดทนอย่างเก็บกด ไม่ถูก”

คุยมาถึงตอนนี้ คุณยายหัวเราะขึ้นมาเบาๆ

“หลวงพ่อบุญมาเคยเทศน์ว่า ลูกคนมันไม่ใช่ลูกกระสุนนี้จะได้ยิงแล้วทิ้งไป ท่านเทศน์น่ารักดี ยายชอบ”

“อย่างนี้ถ้าบางคนเกร เป็นอันธพาล เขาจะไม่คิดว่าเขาต้องเมตตาตัวเองที่เกร แล้วก็เกรต่อไปหรือคะ คุณยาย” บุษบารำไพตั้งข้อสงสัย

“เวลาเราคุยกันเรื่องธรรมะ เหมือนเราจะละไว้ในฐานะที่เข้าใจว่าเราจะคุยกันโดยมีหลัก 2 ข้อ ว่าสิ่งนั้นดีมี และผิดศีลหรือเปล่า และการฟังธรรมะ เราก็ฟังเพื่อการพัฒนาไปสู่จิตใจที่ถูกต้องดีงาม ทำให้ใจเบาสบายขึ้น

ดังนั้น ถ้าเรื่องเกร แล้วจะบอกว่าเมตตาให้เกรมันคงอยู่ต่อไป ฟังแล้วก็รู้ว่าผิดเลย จริงมีหลาน เพราะมันไม่ได้พัฒนาขึ้นไปสู่สิ่งที่ดี”

บุษบารำไพยิ้ม “เขาต้องดูตัวเอง ว่ามีชีวิตที่ไม่ดีอยู่ แล้วเมตตาตัวเองว่าควรจะเปลี่ยนนิสัย เพื่อให้สิ่งดีๆ กับชีวิตตัวเองบ้าง”

“ใช่ ถูกแล้ว” คุณยายยิ้มรับ

“คุณยายเมตตาตัวเองยังไงมั่งละคะ” บุษบารำไพ
ถามคุณยาย

“ยายก็เมตตาตัวเองว่าแก่แล้ว จะให้คล่องแคล่วเหมือน
ก่อนนะไม่ได้ มาเดินได้อย่างนี้ก็ดีแล้ว ไม่ได้นึกถึงเกียจคร้าน
ความแก่ของเรา ถ้าเราคอยรู้สึกที่เราไม่ชอบอะไร ความไม่ชอบนั้น
ก็จะสร้างทุกข์ขึ้นมาใส่ไว้ในใจเรา เราต้องไม่ปล่อยให้เป็นอย่างนั้น
ความเมตตาคือเราสามารถอยู่กับความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในตัวเรา
และที่มาจากภายนอกได้ด้วยความสะดวก”

คุณยายลุกขึ้นเดินต่อ บุษบารำไพพุงคุณยายเล็กน้อย

“ความรู้สึกต่างๆ มันมาแล้ว มันก็ต้องไป อย่างบางวัน
ที่เราารู้สึกหตุ้ เราก็เมตตาคือ ดูมัน ทำความรู้จักกับมันอย่างสงบ
ไม่ต้องไปรู้สึกขับไล่ไล่ส่ง ความรู้สึกพวกนี้มันเกิดขึ้นตามธรรมชาติ
แล้วมันก็ต้องหายไปเอง ถ้าเรายังไปรังเกียจไปขับไล่ มันก็ยิ่งติด
อยู่กับเรานานขึ้นอีก แทนที่จะหายไป กลายเป็นว่าความจดจ่อ
ใส่ใจที่จะขับไล่มันนั่นแหละ เป็นตัวดึงเอาไว้ เลยกุ๊กไม่เลิก”

“อย่างนี้การเมตตาตัวเองนี้รู้สึกจะได้ใช้มากกว่าการ
แผ่เมตตาไปให้คนอื่นอีกนะคะคุณยาย เพราะในตัวเราเองนี้มีเรื่อง
เยอะเลยคะ”

“เราก็เป็นคนคนหนึ่งเหมือนกัน เราก็ต้องเมตตาตัวเอง
ด้วย เราจะได้มีความสุขความสงบในใจ พอใจเรามีความสุขแล้ว
เราจึงมีความสุขสำหรับจะแผ่ไปให้คนอื่นด้วยนะจ๊ะ”

“จริงสินะคะ คุณยาย ถ้าเราไม่มีความสุขแล้ว เราจะไปบอกว่า ขอให้คนนั้นคนนี้เป็นสุขเป็นสุขเกิดได้ยังไง เหมือนในถ้วยเรา เราเองยังไม่มีน้ำจะกินเลย แล้วจะยื่นให้คนอื่นกิน ก็คงได้แต่กั้ดถ้วยเปล่าเท่านั้นเองนะคะคุณยาย” บุษบารำไพหัวเราะร่าเริง คุณยายหัวเราะตามเบาๆ ก่อนจะเอ่ยว่า

“ไม่ใช่อย่างนั้นหรอกจ๊ะ แม้ว่าเราเองจะยังไม่มีความสุข เราก็พยายามดูแลจิตใจของเราเพื่อแก้ปัญหามาของเราไป แต่เราก็คงปรารถนาจะให้ผู้อื่นมีความสุขได้เหมือนกัน”

“ยังไงล่ะคะ คุณยาย”

“เหมือนอย่างที่ยายจะเดินไม่ไหวแล้ว แต่ยายก็ปรารถนาจะให้หลานวิ่งฉิวๆ ไปได้ยังไงล่ะ ถ้าต้องรอให้ยายวิ่งได้ฉิวก่อน หลานคงไม่มีโอกาสได้วิ่งแน่ๆ เลย”

บุษบารำไพหัวเราะชอบใจแล้วเข้าหอมแก้มคุณยายพอดใหญ่ คุณยายหัวเราะอย่างมีความสุข

กรรมลิขิต

กิงหลิวออกไปเดินช้อปปิ้งที่ห้างสรรพสินค้ากับชมเพลิน ผ่านร้านตัดขนสุนัข ชมเพลินก็หัวเราะคิกคัก ยืนดูลูกหมากำลังให้ช่างเซตขน บอกกิงหลิวว่า

“หมามีบุญ”

“ซ่าย” กิงหลิวรับคำ “แต่อย่าไปนึกอิจฉาหมาเชียว เดี่ยวไปเกิดเป็นหมา”

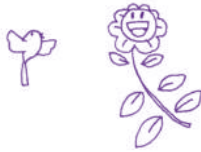
ชมเพลินทำตัวสั่น พลังหัวเราะ กิงหลิวพูดต่อ

“สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม นี่แสดงว่าหมาตัวนี้ทำบุญมาเยอะ แต่มีความหลงผิดบางอย่าง เลยทำให้ตกภพภูมิของเดรัจฉาน ต้องมาเกิดเป็นหมา แต่ก็ยังเป็นหมาสบาย”

“เกิดเป็นคน บางทียังลำบากกว่าหมาเลยนะ” ชมเพลินเอ่ยบ้าง “เขาเรียกว่าอะไรนะ มีกรรมเป็นกำเนิดใช่ไหม”

กิงหลิวพยักหน้า “ใช่ มีกรรมเป็นกำเนิด เคยทำกรรมอะไรไว้ ก็ส่งผลให้มาเกิดเป็นอย่างนั้น คนที่เกิดมาลำบากมากๆ

แม้ชาตินี้จะมองดูว่า เอ๊ เราไม่เคยทำไม่ดี แต่ชาติก่อนคงได้ทำอะไรวัวแหละ จึงมีผลอย่างที่เราเห็น เพราะวันนี้ของเราเป็นผลมาจากการทำเหตุไว้จากชาติก่อน อาจารย์สอนว่า ชีวิตมนุษย์เป็นเหมือนสนามทดลองแรงกรรม”

ทั้งสองพากันไปนั่งพักที่เก้าอี้ ซึ่งตั้งอยู่ริมทางเดิน มองดูผู้คนที่ผ่านมาผ่านไป กิ่งหลิวมองดูชายคนหนึ่ง นั่งเหม่อลอยอยู่บนเก้าอี้เอื่อยๆ กัน ชมเพลินเอื่อยขึ้น

“บางคนชอบพูดว่า ศาสนาพุทธ อะไรๆ ก็ยกให้กรรมหมดเลยไม่ต้องทำอะไร”

กิ่งหลิวตอบว่า “การรู้เรื่องกรรม ไม่ใช่การรู้เพื่อจะทอดธุระปล่อยชีวิตให้ล่องลอยไปตามเพลงกรรม เหมือนใบไม้ที่ลอยสะเปะสะปะไปในสายน้ำอย่างไร้จุดหมาย แล้วแต่กระแสน้ำจะพาไป

หากแต่การรู้เรื่องกรรม เพื่อจะได้รับรู้ว่าเพราะเหตุใดเราจึงมีชีวิตอยู่อย่างนี้ เช่น เรามีปัญหาดังร้านขายของอย่างนี้มีปัญหามาเดินซื้อบั้งอย่างเรา หรือทำไมต้องลำบากยากจนเหน็ดเหนื่อย ทำไมบางคนจนแต่สบายใจ ทำไมเศรษฐีรวยแต่โดดเดี่ยวบางคนสวຍບາດใจแต่ก็ไม่ฉลาด

เมื่อเราเรียนรู้เรื่องกรรม เราจะรู้ว่าเราทำอะไรกับชีวิตของเราได้บ้าง พระพุทธเจ้าทรงสอนวิธีสร้างบุญสร้างกุศลให้เราไว้แล้ว เมื่อเราทำตาม ก็จะสามารถมีชีวิตปัจจุบันที่ดีขึ้น และมีอนาคตที่ดี

เป็นจุดหมายได้ เหมือนเรือที่แข็งแรง ซึ่งเราผู้เจ้าของเรือเรียนรู้วิธี
ถือหางเสือ นำเรือล่องไปในสายน้ำอย่างปลอดภัย และมีจุดหมาย
ปลายทางคือความสงบเย็นของชีวิต”

ชมเพลินยกมือทักทายกับเด็กน้อยผมยาว หน้าตา
เหมือนตุ๊กตาเจ้าหญิง วังนำหน้าพ่อแม่มาอย่างสนุกสนาน แล้ว
มาหยุดยืนดูทั้งสองคุยกัน เมื่อได้รับการทักทาย ก็ออกวิ่งต่อไป
อย่างร่าเริง

ชมเพลินเอ่ยว่า “บางคนชอบว่าศาสนาพุทธ เป็นศาสนา
ของการมองโลกในแง่ร้าย เพราะสอนแต่เรื่องทุกข์ เรื่องกรรม
ฟังแล้วหดหู่ทำนองนั้น”

กิงหลิวหัวเราะเบาๆ “เวลาพูดเรื่องกรรม คำว่ากรรม
มักจะฟังดูเหมือนเป็นตัวแทนของคำว่าบาป นั้นเพราะเราไปแทนคำ
ว่ากรรมดีด้วยคำว่าบุญ ความจริงกรรมคือการกระทำ เป็นคำกลางๆ
ทำกรรมดีก็คือทำบุญ ทำกรรมชั่วก็คือทำบาป แต่พวกเรากลัวผล
บาปกันไง อยากทำบาปแต่กลัวผลบาป เช่นอยากตีหัวเขา แต่
อยากให้เขาไม่โกรธเรา แล้วก็อยากไม่ทำบุญ แต่ได้ผลบุญ เช่น
ไม่อยากให้ทาน แต่อยากรวยขึ้นมา ตอนเช้าก็ให้มีเงินฝนทอง
ตกลงมาที่บ้าน”

ชมเพลินหัวเราะ “ตกบ้านตัวเองคนเดียวเลยนะ ห้าม
กระเด็นไปข้างบ้านเชียว”

กิงหลิวหัวเราะ ขำท่าทางประกอบที่ชมเพลินทำให้ดู

“แล้วพระพุทธเจ้าสอนเรื่องความทุกข์ ไม่ใช่การมองโลก
ในแง่ร้าย หากแต่สอนให้รู้จักกับตัวทุกข์ ว่ามันมีทุกข์อะไรบ้าง

ทุกข์ยังงิ กิเลสอะไรมันทำให้เราเกิดทุกข์ พอรู้จักทุกข์แล้ว ก็ทรงสอนถึงวิธีดับทุกข์ว่าจะต้องทำยังไงมั่ง นี่เป็นเรื่องธรรมดาของการสอน เหมือนอย่างถ้าเราอยากจะเรียนวิธีดับไฟ เราก็ต้องรู้จักไฟเสียก่อน จริงมั๊ย คนพูดนะเขาพูดไม่ตลอดทาง พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนเรื่องทุกข์แล้วจบที่ไหนละ อริยสัจ 4 นะ สอนให้รู้จักทุกข์ ให้รู้จักเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ แล้วบอกวิธีที่จะทำให้เราดับทุกข์ได้”

“แต่จะดับทุกข์ได้ เราก็ต้องทำเอง” ชมเพลินต่อให้ กิ่งหลิวยิ้มพยักหน้า

“ใช่ พระพุทธเจ้าทรงเตือนว่า ท่านเป็นเพียงผู้ชี้เส้นทางเท่านั้น แต่เราจะต้องเดินไปเอง นี่ก็เป็นเรื่องธรรมดาที่ท่านแสดงให้เห็นเหมือนกัน และเป็นเรื่องธรรมดาที่เต็มไปด้วยเหตุผล ตามหลักสัจธรรมคือความจริงของธรรมชาติ อย่างเราหิวข้าว ท่านก็ชี้ว่าข้าวอยู่นั่นไง แต่เราต้องกินเอง ถึงจะอิ่มได้ คนอื่นมากินแทนเราก็ยังหิวอยู่อย่างนั้นแหละ”

ชมเพลินพยักหน้าหงิกหงัก ขยับหยิบถุงซอปปิ้ง

“ใช่ หิวแล้ว ไปหาอะไรกินกันเถอะ”

ทั้งสองลุกขึ้นเดินไปขึ้นลิฟต์เพื่อไปศูนย์อาหาร ลิฟต์นั้นเป็นลิฟต์แก้ว มองออกไปเห็นถนนข้างนอกมีผู้คนเดินกันขวักไขว่ มีป้ายโฆษณาภาพยนตร์แผ่นใหญ่ติดอยู่ที่ตึกตรงข้าม เป็นเรื่องของชายผู้หนึ่ง ซึ่งเรียกร้องความยุติธรรมให้กับพ่อที่ต้องติดอยู่ในเรือนจำโดยไม่ได้ทำความผิด ชมเพลินเอ่ยว่า

“บางทีในการมองแบบสั้นๆ ในช่วงชีวิตของเราก็ทำให้เราไม่เข้าใจ อย่างหนึ่งเรื่องนี้นะ พ่อเป็นคนดีมาตลอด แต่ต้องมาเป็นแพะรับบาป”

กิ่งหลิวมองตาม

“ถ้าเราดูอย่างนั้นก็ใช่ อย่างที่เขาสงวนกันว่า ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป นั่นเรียกว่าพูดพล่อยเอาสนุก พูดเพราะไม่รู้สังสารวัฏนี้ยาวนานนัก เราเคยแกล้งไปโยนความผิดให้คนบริสุทธิ์ที่ไหน เมื่อไหร่ เราไม่รู้หรอก แต่ถ้าเกิดสิ่งนี้กับเรา มันเป็นวิบากคือเป็นผลกระทบอยู่แล้ว แสดงว่าต้องมีต้นเหตุอยู่ที่ใดที่หนึ่ง ที่คนอย่างเราสาวไปรู้ไม่ได้ ไม่มีปัญญาความสามารถเพียงพอที่จะรู้ได้ นี่แหละที่คนดื้อเอามาเป็นจุดเถียงอย่างเอาเป็นเอาตาย”

“เรื่องผลกระทบนี้มีเหตุมาจากอะไรชาติไหนนั่น มีแต่พระพุทธเจ้าเท่านั้นที่จะบอกได้” ชมเพลินต่อให้ เพราะเคยอ่านในหนังสือพบว่า พระพุทธเจ้าทรงตรัสเล่าถึงกรรมในชาติก่อนของคนนั้นคนนี้ไว้มากมาย

กิ่งหลิวพูดต่อ “การให้ผลของกรรมต้องมีแน่นอน จะเร็วหรือช้าเท่านั้น เหมือนต้นไม้เราปลูกต้นเล็กๆ ใว้วันนี้ ก็ต้องมีเวลารอให้มันโต จะให้มันทะลิ่งพรวดสูงขึ้นท่วมหัววันพรุ่งนี้นะ ย่อมไม่ได้ กรรมก็เหมือนกัน คนเกรก้เลยเข้าใจผิดว่ากรรมไม่ให้ผลเลยชะล่าใจทำชั่วต่อไป”

ชมเพลินเอ่ยว่า “ถ้ากรรมชั่วให้ผลทันที คงไม่มีใครกล้าทำชั่วนะ”

“ใช่ กรรมดีหรือกรรมชั่วต้องคอยเวลาให้ผลทั้งนั้น คนดี

ทำดีแล้วต้องใจเย็นรอคอยผลได้ ส่วนคนชั่วอย่าชะล่าใจ มัวแต่มาเถียงคอเป็นเอ็นว่า กรรมชั่วไม่ส่งผล เถียงแล้ว มันก็ไม่เป็นไปตามที่ใจเราต้องการหรอก”

“ใช่ จริงด้วย” ชมเพลินว่า “สิ่งที่เกิดกับเราวันนี้เป็นวิบากที่มันเกิดขึ้นแล้ว สู้รับทำกรรมใหม่ให้ดี จะได้เจือจางกรรมเก่าลงบ้าง”

ชมเพลินเดินไปซื้อคุปองอาหาร แล้วไปซื้อข้าวน้ำพริก ปลาพุมาดหนึ่ง กิ่งหลิวกินกล้วยเดี่ยวเบ็ด และคุปไปด้วย

“ความผิดบาปเป็นเรื่องลบล้างกันไม่ได้ แต่ทำให้เจือจางลงได้ เหมือนเอาเกลือมาใส่ในแก้วนี้ ยังไงน้ำก็ต้องเค็ม แต่ถ้าเอาน้ำเกลือแก้วนี้ไปเทลงในแม่น้ำสี เกลือก็ยังอยู่เท่าเดิม แต่น้ำไม่เค็มหรอก เหมือนคนชั่วกลับตัวมาทำดีมากๆ ชีวิตก็ดีขึ้นได้”

“เรียกว่า เราลิขิตตัวเราเองด้วยการกระทำของเรา” ชมเพลินสรุป “ศาสนาพุทธจึงเป็นเรื่องของกรรมลิขิต ผู้ลิขิตก็คือ ตัวเราเอง ไม่ใช่ใครที่ไหน”

กิ่งหลิวเสริมว่า “แล้วศาสนาพุทธก็ยังมีปลายทางคือนิพพาน การไม่ต้องมาเกิดใหม่ให้เป็นทุกข์อีกด้วย เพราะเรารู้แล้วว่าชีวิตนี้มันทุกข์ ฉะนั้น ถ้าจะปฏิบัติให้ถึงทางดับทุกข์ ก็ดับให้สุดๆ ไปเลย คือไม่ต้องเกิดใหม่ไปเลย ไม่ใช่แค่ทำดีให้ไปสวรรค์แค่นั้นหรอก เพราะความสุขบนสวรรค์ไม่จริงยั่งยืน ไม่ใช่นิรันดร์พอหมดบุญ ก็กลับมาเกิดอีก ทุกข์อีก”

ชมเพลินหัวเราะ “เทวดาดกสวรรค์”

“ใช่ บางคนเสพสุขจนเพลิน เกิดเป็นโมหะหลงผิด ที่นี้

อาจจะไม่ใช่มาเกิดเป็นมนุษย์นะ ไม่เป็นตายตัวแบบนั้นว่า พอ
เทวดาแล้วต้องมาเป็นคนแน่ๆ ไม่ใช่”

ชมเพลินหัวเราะอีก “ทำผิดมากๆ ตกจากสวรรค์ทะเลเลย
แผ่นดินมนุษย์ไปตกนรกซะรีไปลาภก็ไม่รู้”

“เราไม่รู้กันหรอก กรรมใครกรรมมัน ต้องทำให้ดี”

ชมเพลินพยักเพยิดให้กึ่งหลิดู หญิงสาวสวยคนหนึ่ง
ที่กำลังเดินผ่าน เธออุ้มสุนัขตัวที่แต่งขนใหม่ ซึ่งชมเพลินไปดูอยู่
หน้าร้านตัดขนสุนัข มันดูสวยขึ้นเยอะเชียว สมกับราคาค่าเสริมสวย
ของมันที่เจ้าของจ่ายให้

“นี่อาจเป็นเทวดาตกสวรรค์ก็ได้นะ บุญเยอะเจ้าหมาน้อย
ตัวนี้ ดูสิ น่ารัก น่ารัก”

เบียดเบียนตนเอง

วันนี้แพรตื่นตั้งแต่ตีห้าครึ่ง เพื่อลุกขึ้นมาทำกับข้าว ใส่บาตรที่หน้าบ้าน อากาศยามเช้าเย็นชื่นใจ พระสงฆ์เดินอย่างสงบ น่าเลื่อมใส แพรรู้สึกเป็นบุญที่มามีบ้านอยู่ในย่านที่มีวัดหลายวัด ทำให้มีพระออกบิณฑบาตมาก ได้สัมผัสถึงวิถีชาวพุทธที่จะได้ทำบุญกับพระสงฆ์ในเวลาเช้า

ตักบาตรเสร็จแล้วเข้าห้องพระนั่งสวดมนต์ แล้วนั่งสมาธิ ประมาณ 10 นาที พอจิตใจสงบดีแล้วแพรก็นั่งคิดพิจารณาธรรม เนื่องด้วยวันวานได้ฟังเด็กๆ กลุ่มหนึ่งสนทนากันว่า

“ถ้าเราทำวันนี้ให้ดีที่สุด ก็น่าจะพอแล้วจริงมั้ย”

อีกคนก็บอกความเห็นของตนว่า

“คนเราถ้าไม่ทำอะไรให้เบียดเบียนตัวเอง และก็ไม่ได้ไปเบียดเบียนคนอื่น ก็น่าจะหาความสุขได้ ไม่ผิด จริงมั้ย”

ในตอนแรก แพรยังนึกคำตอบไม่ค่อยออก เปิดตำราไม่ทัน แต่ก็รู้สึกว่าการสนทนาที่บังเอิญได้ยินมานั้นไม่ถูกต้องเสียทีเดียว

วันนี้แพรจึงนั่งสมาธิเพื่อจะค่อยๆ พิจารณาคำตอบให้กับตัวเอง คิดถึงคำสอนของอาจารย์เกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า เคยสอนไว้ว่าอย่างไร

การทำวันนี้ให้ดีที่สุด แน่นนอนเป็นประโยคทองของนักพุท พระพุทธเจ้าสอนว่า ให้อยู่กับปัจจุบัน ไม่ต้องคิดคร่ำครวญอยู่กับ อดีต เพราะทำให้ทุกข์ใจ ไม่ต้องพะวงถึงอนาคต เพราะจะกังวลใจ อนาคตเป็นสิ่งที่เรากำหนดไม่ได้ ไม่เป็นไปอย่างใจเราวางแผนไว้ ฉะนั้น ก็คือทำวันนี้ให้ดีที่สุด เพราะเมื่อวันนี้ดีแล้ว พรุ่งนี้เราจะมี อดีตที่ดีด้วยโดยอัตโนมัติ

แต่ประโยคนี้ยังไม่จบใจความ ความหมายเต็มๆ คือ

“การทำให้ดีที่สุดของวันนี้ โดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น”

‘การทำให้ดีที่สุดของวันนี้’ กับ ‘การทำวันนี้ให้ดีที่สุด’ นั้น ไม่เหมือนกัน ถ้ามีเพื่อนชวนไปกินเหล้า การทำวันนี้ให้ดีที่สุด อาจจะเป็นการไปกินเหล้ากับเพื่อนให้เมาที่สุด สนุกที่สุดก็ได้ ก็เป็นการทำวันนี้ให้ดี คือ ไม่มีอะไรเศร้าหมอง เมาให้สนุก

แต่ที่ถูกต้องแล้ว ไม่ใช่

การทำวันนี้ให้ดีที่สุด ก็ต้องเป็นสิ่งที่ดีด้วย เมื่อเพื่อนมา ชวนไปกินเหล้า คำตอบมี 2 อย่าง ไปกับไม่ไป สิ่งที่ดีคือไม่ไป แต่ถ้าทำวันนี้ให้ดี อาจจะไปหรือไม่ไปก็ได้

อันนี้ไปสอดคล้องกับประโยคที่ 2 ของเด็กกลุ่มนั้นที่ว่า ‘ถ้าไม่ทำให้ใครเดือดร้อน ไม่ได้เบียดเบียนตัวเอง แล้วก็หาความสุขได้’

คนกินเหล้า แล้วมีความสุข กินด้วยเงินของตัวเอง

มาแล้วกลับไปนอนเงิบๆ อย่างมีความสุข มองดูแคว้นนี้ตรงนี้แล้ว น่าจะเป็นการกระทำที่ปลอดภัย ใช้ได้ แต่ก็แคว้นนี้เท่านั้น

การกินเหล้านั้นผิดศีล ถ้ายกเรื่องศีลออก การกินเหล้าก็เบียดเบียนสุขภาพของตนเอง เป็นการเบียดเบียนตนเอง แม้จะโดยเต็มใจ

กรรมคือการกระทำ วิบากคือผลของกรรม ทุกกรรมที่ทำมีวิบาก นี่คือกฎของกรรม

กินเหล้าจะผิดศีล หรือไม่ถือศีล กรรมได้สำเร็จแล้ว วิบากเกิดไปรออยู่ในอนาคต เราสร้างอนาคตเลวรอตัวเราอยู่เบื้องหน้า ตรงนี้เรียกว่าเบียดเบียนตนเอง ทำให้ตัวเองต้องเดินไปพบสิ่งเลวที่สร้างไว้

ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน คำนี้พูดกันเท่า คือคำว่า เดือดร้อน ในความหมายของพวกเรา คนชอบเถียง ต้องเป็นขนาดขับรถชนคนตายเสียก่อน จึงจะเรียกว่าทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ถ้าชนต้นไม้ยังไม่ถือว่าทำให้ใครเดือดร้อน

แน่ใจหรือว่าคนรอบข้างที่รักเรา ไม่มีใครสักคนที่เดือดร้อนใจ เป็นทุกข์ที่เรากินเหล้า

แล้วเงินที่กินเหล้า เอามาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตัวเอง และครอบครัวมากขึ้น น่าจะดีกว่าหรือเปล่า หรือว่าตัวใครตัวมัน

ส่วนท้ายประโยคที่ว่า ‘...แล้วก็หาความสุขได้’ นั้น

ในเส้นทางแห่งพุทธไม่มีคำว่าสุขที่แท้จริง มีแต่ทุกข์น้อย กับทุกข์มาก ทุกข์น้อยก็เป็นสุขแล้ว ความสุขมีหลายระดับ ตั้งแต่ ศูนย์ถึงร้อย สุขร้อยคือนิพพาน สุขเก้าสิบคืออนาคามี สุขแปดสิบ คือ สกิทาคามี สุขเจ็ดสิบคือโสดาบัน สุขหกสิบคือกัลยาณปุุชน สุขห้าสิบคือคนดีปกติ สุขสี่สิบลงมาถึงศูนย์คือสุขของปุุชนระดับ ที่ว่า “เมมาแล้วมีความสุขดีนี่นา ทำไมว่าทุกข์ ไม่เข้าใจ พุดเรื่องอะไร” ทำนองนั้น

ระดับต่างๆ นี่ແพรแบ่งเอง เพื่อความเข้าใจของตัวเอง ไม่มีในตำรา

การที่เด็กคนนั้น บอกว่า “คนเราหาความสุขได้ ไม่ผิด” นั้น ถ้าคิดแบบปุุชนคนยินดีพอใจเวียนว่ายตายเกิดชั่วกับชั่วกัลป์อยู่ในสังสารวัฏนี้ ก็เป็นคำพุดที่จริงอยู่เหมือนกัน แต่ถ้าสำหรับคน ปฏิบัติธรรมแล้วก็ไม่จริง

ในศาสนาพุทธแบ่งโลกนี้ออกเป็น 3 อย่าง คือ โลกะ โทสะ โมหะ ความหมายคือ โดๆ ในโลกนี้ที่ยังความเพลิดเพลิน พอใจ แก่จิตใจ เรียกว่าโลกะหมด เช่นกินก้วยเดียวใส่พริกน้ำส้มเผ็ดๆ โอ้ย อร่อยชะมัด ชอบ นี่เป็นโลกะแล้ว คือจัดอยู่ในหมวดเกิด ความพอใจแก่ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ทางใดทางหนึ่ง

โดๆ ในโลกนี้ที่ยังความโกรธ ความโทมนัส เศร้า เสียใจ ร้องไห้ ศัพท์ท่านยกให้โทสะ

ส่วนโมหะ คือ ความหลงไม่รู้ตามความเป็นจริง อย่างที่ เราคิดว่าสุขนี้แหละ เป็นต้น

เวลาเรามีความรัก เราคิดว่าเรามีความสุข แต่ที่จริงแล้วมันคือช็อกโกแลตสอดไส้ความทุกข์ไว้ข้างใน พอรักแล้วก็อยากให้เขาเอาใจเรา ไม่อยากให้เขาคุยกับใคร หึง หวง พอเขาหายไปก็เสียใจ พอเขาโผล่มาก็ดีใจ อารมณ์แห่งกิเลสเข้ามาขย้ำหม่ากิ้น หัวใจเราเข้าไปเท่าไรห่วยๆ เราก็กังขืนใจว่ามีความสุขจากการมีความรัก บางทีน้ำตาไหลก็ยังเดินตามเขาไปต้อยๆ หวังว่าเขาจะหันกลับมา แล้วกอดเราปลอบใจ

ความสุขของชาวพุทธ คือการเรียนรู้จักตัวทุกข์ รู้จักดับได้ไฉนของโลภะ โทสะ โมหะ เพื่อจะขึ้นไปอยู่เหนือมันให้ได้ ไม่ยอมอยู่ใต้ฝ่าเท้ามัน ให้นมันย่ำยีเล่น

ความสุขของชาวโลก บางครั้งดูเหมือนไม่น่าอันตรายอะไร ยกตัวอย่างเช่น การดูหนัง ฟังเพลง

ในชาตกเล่าว่า ตระกูลพื่อนร่ำ พื่อนร่ำกันมาตั้งแต่รุ่นปู่ถึงรุ่นหลาน กราบทูลถามพระพุทธรูปเจ้าว่าจะได้ไปสวรรค์ชั้นไหน เพราะให้ความสุขเพลิดเพลินแก่ผู้ชม พระพุทธรูปเจ้าตรัสว่าต้องไปตกนรก เพราะชาวโลกมีโลภะ โมหะ เพลิดเพลินอยู่แล้ว ยังไปทำให้เขามัวเมาเพลิดเพลินหนักเข้าไปอีก นับว่าเป็นบาป

ในการถือศีล 5 จะไม่มีเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องดูหนัง ฟังเพลง แต่ในการถือศีล 8 จะมีข้อหนึ่งที่ห้ามดูหนัง ฟังเพลง เพราะเป็นเหตุแห่งกิเลสคือโลภะ

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการขัดเกลา ฝึกหัดตนเองให้ทนกระแส
ไม่หลงไหลไปกับเสียง พัฒนาจิตให้ยิ่งๆ ขึ้นไปจนได้รับสุข
อันประณีตกว่า ไม่ต้องอาศัยเสียงเพลงมาช่วยให้มีความสุข

คนที่หัดเข้ามาสู่เส้นทางธรรมใหม่ๆ และชอบดูหนัง ฟังเพลง
ก็ไม่ถึงกับต้องเบรกเอี้ยดเล็กจนหัวคะมำ และรู้สึกสงสัยว่า
ห้ามความสุขไปเสียทุกอย่างแล้ว ธรรมะจะนำชีวิตที่ร่าเริงไปสู่
ความเป็นตอไม้ที่เสียบัน

ท่านให้ฝึกหัดโดยทำเคียงคู่กันไป ฟังเทปธรรมะบ้าง อ่าน
หนังสือธรรมะบ้าง หัดเข้าสมาธิภาวนาพุทโธอยู่กับตัวเองเงียบๆ
บ้าง แล้วว่างๆ ก็ฟังเพลงไปบ้าง

แต่พอนานๆ เข้า จิตใจจะพัฒนาเอง มันจะเทียบเคียง
ของมันได้เอง รู้เอง เข้าใจเอง ว่าความสุขเมื่ออยู่กับธรรมะเป็น
ความสุขสงบที่สูงกว่าประณีตกว่า ทำให้การฟังเพลงจะลดลงไปเอง
โดยไม่รู้ตัว เพราะมันจะเริ่มมองเห็นว่า การมานั่งฟังเนื้อร้อง
อันคร่ำครวญชวนไห้ มีแต่เรื่องอกหักรักร้างไปตามอารมณ์ของ
โลกียชนนั้นเป็นการเสียเวลา จิตใจมันจะอยากอยู่กับสุขอันประณีต
ที่ได้รู้จักแล้วจากธรรมะมากกว่า

ดังนั้น แพรสรูปให้ตัวเอง ควรจะเปลี่ยนประโยคแรกจาก
“ทำวันนี้ให้ดีที่สุด” มาเป็น “ทำสิ่งที่ดีที่สุดในวันนี้” สิ่งที่ดีที่สุด
อาจจะไม่ถูกใจเช่นอดกินเหล้า แต่ก็ถูกต้อง คือไม่ผิดศีลและ
ไม่เบียดเบียนตัวเอง และคนที่รักเรา

และประโยคที่สองที่ว่า “ถ้าเราไม่เบียดเบียนตัวเอง และ ไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน ก็หาความสุขได้” อันนี้ก็ต้องมองยาว ไกลว่าไม่เบียดเบียนตัวเอง ทั้งในวันนี้และอนาคต ไม่ทำให้คนอื่น เดือดร้อนทั้งทางกายและใจในวันนี้และอนาคต แล้วก็หาความสุขได้ โดยเป็นความสุขที่แท้จริงตามคำสอนของธรรมะ ไม่ใช่ความสุข แบบที่เราพอใจข้างเดียว ข้างกิเลสเสียด้วย คิดว่าถูกแล้ว เพราะ ไม่รู้ธรรมะ เป็นความสุขที่อาจจะนำเราไปสู่อบายภูมิได้

แพรรู้สึกเหมือนได้ทบทวนตำราที่เรียนมา พิจารณาแล้ว ก็รู้สึกดี ได้เตือนตัวเองเกี่ยวกับข้อธรรมขึ้นมาบ้าง ทำให้เช้าวันนี้ เป็นเช้าที่ดีมากๆ อีกวันหนึ่ง

แพรรู้สึกกราบขอบพระคุณพระรัตนตรัยด้วยความเคารพ อย่างสุดซึ้ง ที่ได้สอนให้เข้าใจสิ่งดีๆ ของโลกและชีวิต และเป็น แสงสว่างนำทางเดินให้ไปสู่ชีวิตที่ดีงาม ทั้งวันนี้และวันหน้า

ดาระदै อาจารย์วณิน อินทสระ

ตอนเช้าตรู่วันอาทิตย์ ฉันจะเดินออกจากบ้านด้วยความรู้สึกสดชื่น อากาศเย็นของยามเช้ายังคงอ้อยอิ่งอยู่ แสงแดดอ่อนยังไม่ทำให้ร้อนในขณะที่เดินไปตามถนนราชสีมา เป็นความสุขอย่างหนึ่งของเช้าวันอาทิตย์ในการเดินไปสู่วัดบวรนิเวศ บางลำพู เพื่อเรียนพระสูตรตันตปิฎกกับท่านอาจารย์วณิน อินทสระ

ทุกครั้งที่มีคนถามฉันว่าเรียนอะไรกับอาจารย์ และฉันตอบว่าเรียนพระสูตรตันตปิฎก จะมีคำถามย้อนกลับมาเสมอว่าพระสูตรตันตปิฎกคืออะไร ฉันตอบว่าเป็นคำสอนทั้งหมดของพระพุทธเจ้า เราเรียนพระสูตรในพระไตรปิฎกกัน คนถามจะพยักหน้าหงึกหงักอย่างไม่เข้าใจ และรู้สึกว่าจะเป็นเรื่องทัวๆ ไปที่ “รู้กันอยู่แล้ว” ฟังพระเทศน์ที่ไหนๆ ก็ได้

ในห้องเรียน เราจะอ่านพระสูตรกัน แต่เป็นชุดที่อาจารย์ท่านได้ทำภาษาให้ง่ายลงแล้ว แต่กระนั้นเมื่ออ่านแล้ว ก็ยังมีความไพเราะสุนทรีย์ของถ้อยคำและข้อความของพระสูตร อ่าน

แล้วประทับใจ ทั้งยังได้เห็นพระอัจฉริยภาพของพระพุทธเจ้า ในการสั่งสอนศาสนา และรู้สึกอบอุ่นเหมือนได้พบได้ใกล้ชิดกับ พระพุทธเจ้าด้วยว่าตอนนั้นๆ ท่านเสด็จอยู่ที่ใด และเกิดเหตุการณ์ อะไรขึ้น ประหนึ่งว่าตัวเราเองได้อยู่ในกาลเวลานั้นด้วย การอ่าน พระสูตรนอกจากจะยังความประทับใจให้เกิดขึ้นแล้ว ยังได้เปิด โลกแห่งปัญญาให้แก่ตนเองอย่างมหาศาล ไม่ใช่เพียงแค่เรื่องเล่า เล็กๆ น้อยๆ อย่างที่ใครๆ คิดกันว่าเป็นเรื่องที่ “รู้กันอยู่แล้ว” เลย แม้แต่น้อย

นอกจากการอ่านพระสูตรแต่ละบทแล้ว อาจารย์ก็อธิบาย รายละเอียดปลีกย่อยเพิ่มเติมให้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหา มากยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกัน อาจารย์ผู้มีพรสวรรค์ในการบรรยาย เนื่องจากท่านมีความเป็นนักประพันธ์อยู่ในตัวด้วย ก็มักจะเอื้อเพื่อ สอนธรรมะข้อที่เป็นประโยชน์กับชีวิตประจำวันของเราด้วย ซึ่งฉัน ก็คอยจดตามยิกๆ อยู่เต็มในหนังสือเรียน เป็นความเพลิดเพลิน อีกประการหนึ่งของการเรียน

วันหนึ่งฉันเรียนถามอาจารย์ว่า จะตอบคนกินเหล้า อย่างไรว่าบาป เขาบอกไม่เห็นบาปตรงไหน เงินก็เงินของเขา กินแล้วก็ไม่ได้เมา หรือเมาก็หลับไป ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน อาจารย์ตอบว่า การกินเหล้ามันเบียดเบียนสุขภาพของตนเอง เงินของเขาเองก็จริง แต่ควรจะใช้ให้เกิดประโยชน์อื่นมากกว่า เพราะธรรมะสอนให้ทำแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์

ฉันไปดูส่วนที่ฉันจดจากคำสอนของอาจารย์ในห้อง พบข้อความว่า “ไม่ควรละเลยโทษเล็กน้อย เหมือนผ้าขาดนิดหนึ่ง ต้องรีบปะชุน ไม่อย่างนั้นก็จะขยายเป็นขาดมากในที่สุด”

ธรรมดาคนเรามักจะเข้าข้างตัวเอง อะไรที่ตนเองชอบก็มักจะพยายามหาเหตุผลมาแถลงเพื่อให้เห็นว่าดี เช่นการกินเหล้า นี่แหละ แถลงแล้วจะได้สบายใจ แล้วกินต่อไป ความจริงอะไรที่ต้องหาคำมาแถลง ก็ต้องสงสัยหน่อยแล้วว่ามันดีจริงหรือเปล่า เพราะของดีเท่านั้น มันไม่ต้องแถลง เหมือนทองที่มันไม่เคยต้องบอกว่ามันเป็นทอง

อาจารย์สอนว่า “ความดีกับสิ่งที่ดีนั้นไม่เหมือนกัน คนส่วนมากต้องการสิ่งที่ดี แต่ไม่รู้จักความดี สิ่งที่ดีเป็นของใครก็ของคนนั้น สิ่งที่ดีของคนหนึ่งอาจไม่ดีสำหรับอีกคนหนึ่ง เนื้อของคนหนึ่ง อาจเป็นพิษของอีกคนหนึ่ง แต่ความดีเป็นสากล ใครจะว่า ‘ดี’ ไม่ดี มันก็ไม่เปลี่ยนแปลงเป็นไม่ดี มันเป็นความจริงในตัวของมันเอง ใครจะคิดว่าไฟเย็นก็แหย่มือเข้าไปดูก็รู้ว่าร้อน มันเป็นความจริงในตัวของมันเอง ไม่เป็นความจริงไปตามความรู้สึกของเรา”

ถ้าคนเราตระหนักในเรื่องนี้อย่างที่อาจารย์พูด เราคงมีการถกเถียงกันน้อยลง ชีวิตคงจะมีเวลาสงบลงอีกนิดหนึ่ง

ปัญหาคือเรามักจะพูดเข้าข้างความคิดของตัวเอง และบางครั้งแม้จะเกิดรู้ทีหลังว่าผิด ก็น้อยคนนักจะยอมแก้ไขความเห็น เพราะเรามีความเป็น ‘ฉัน’ ความเก่ง ความหยิ่ง ทะนงตนอยู่กลัวจะเสียหน้า เลยยอมผิดทั้งที่รู้ไปก็มี

ส่วนบางคนก็ดีมากเลย เมื่อใครโต้แย้งก็รับฟัง ใครจะผิดหรือถูกก็มาวิเคราะห์กัน ถ้าผิดก็ยอมแก้ไขความเห็น จะได้ส่งต่อความเห็นที่ถูกกันต่อไป แต่ไม่ใช่ทะเลาะกัน

อันนี้ก็ไปเข้ากับธรรมะข้อหนึ่งในสาราณียธรรม 6 ข้อ ที่ว่าด้วยทิวาสัมมุตตา คือมีความเห็นถูกต้องดีงาม และแม้จะมีความเห็นไม่ตรงกันแต่ไม่ทะเลาะกัน เรียกว่า แสงจตุรรมสงวนจุดต่าง หมายความว่า อะไรที่เห็นต่างกัน พูดแล้วจะทะเลาะกัน ก็ไม่พูด

เรื่องความเห็นนี้ เกิดจากความรู้หรือประสบการณ์ของชีวิตเหมือนกัน บางคนได้เรียนรู้มามาก ผ่านชีวิตมาเยอะ เข้าใจอะไรๆ ได้ดี ก็อาจจะมองอะไรได้มากกว่า แต่การจะบอกเล่าประสบการณ์ของคนหนึ่ง ให้อีกคนหนึ่งเข้าใจนั้นก็เป็นเรื่องยาก

มันยากอยู่ 2 ประเด็น คือแม้ผู้ฟังเข้าใจอย่างไร ก็ไม่ถ่องแท้ด้วยไม่ได้ประสบกับตนเอง มันนึกไม่ออก กับอีกข้อคือ คนเรามักคิดว่าเรื่องที่เกิดกับเขา คงไม่เกิดกับเรา คล้ายๆ กับที่เราประมาทเพลิดเพลินอยู่ในโลกนี้ทุกวันนี้ นั่นแหละ บางทีไปงานศพ เห็นเขาตาย ก็ยังไม่ได้นึกว่าตัวเองก็ต้องตายเหมือนกัน ไม่ได้มรณานุสติติดมือกลับบ้าน มัวแต่ไปเมาท์กับเพื่อนๆ เหมือนงานคืนสู่เหย้า

พระพุทธรเจ้าตรัสว่า “นักปราชญ์ ย่อมมองเห็นคนพาล (คนโง่) เหมือนคนที่ยืนอยู่บนยอดเขาเห็นคนข้างล่าง แต่คนข้างล่างมองไม่เห็นคนบนยอดเขา” พุดง่าย ๆ คนฉลาดเข้าใจคนโง่ แต่คนโง่ไม่เข้าใจคนฉลาด

ตรงนี้อาจารย์ท่านอธิบายให้ฟังว่า

“คนที่ยืนอยู่บนภูเขา มองลงไปข้างล่าง ก็จะได้เห็นวิวหมดเลยว่าตรงไหนมีต้นไม้มียุบเขา มีลำธาร แต่คนเชิงเขามองไม่เห็น และแม้จะบรรยายยังไง คนเชิงเขาก็นึกไม่ออก ต้องขึ้นไปดูเองบนยอดเขา

หรือแม้แต่คนยืนบนยอดเขาเอง ถ้าคนสองคนยืนบนยอดเขา แต่หันหน้าไปคนละทิศ ก็จะได้เห็นอะไรไม่เหมือนกันอีก

นี่ก็เป็นสาเหตุทำให้คนเราคิดเห็นไม่เหมือนกัน มีความขัดแย้งกันทางความคิด ด้วยยืนคนละจุดทำให้ไม่เข้าใจกันได้ เหมือนอย่างนายจ้างมองลูกจ้าง นายจ้างก็มองเห็นปัญหาของตัวเอง แต่ไม่เห็นปัญหาของลูกจ้าง ในทำนองเดียวกัน ลูกจ้างก็มองเห็นแต่ปัญหาของตัวเอง ไม่เข้าใจปัญหาของนายจ้าง เพราะมองไม่เหมือนกัน

ผลของข้อนี้ทำให้เรารู้ว่า เราไม่รู้ทุกข์ ไม่เข้าใจทุกข์ของคนอื่น เพราะฉะนั้น เราไม่ควรคิดว่าเราเข้าใจทุกข์ของคนอื่น”

โอ้โฮ คำสอนของอาจารย์ตรงนี้ ไซ่เลย โดนใจเป๊ะ เรื่องอย่างนี้เจอบ่อย บางทีเราก็นึกว่า) เข้าใจคนอื่น บางทีคนอื่นก็ (นึกว่า) เข้าใจเรา สรุปแล้วไม่มีใครเข้าใจใคร แต่แนะนำกันใหญ่ให้วุ่นไป

อันนี้ก็ต้องเรียนกันต่อไป เพื่อวันหนึ่งจะได้เป็นคนฉลาด กับเขาบ้าง อาจารย์สอนอีกว่า “ถ้าอยากได้น้ำ ต้องขุดดินให้ลึก ถ้าอยากรู้ความจริงก็ต้องคิดให้ลึก อย่าคิดอย่างผิวเผิน”

อาจารย์สอนแล้วก็ต้องจำไว้ให้ดี ๆ หมั่นขุดดิน เอ๊ย หมั่นคิดให้ลึกเข้าไว้อย่างอดทน วันหนึ่งคงจะได้ดี เพราะอาจารย์เคยบอกว่า

“คนปลูกต้นไม้ ตอนแรกก็ต้องดูแลต้นไม้ แต่ต่อไป ต้นไม้ก็จะดูแลคนปลูก คือให้ผลให้ดอกให้ร่มเงา เหมือนพ่อแม่เลี้ยงลูก ต่อไปลูกก็จะเลี้ยงดูพ่อแม่ อันนี้เป็นเรื่องความกตัญญูด้วยความกตัญญูเป็นสิ่งที่เราทำดีกับคนอื่นแล้วไม่ต้องจำ แต่สิ่งที่คนอื่นทำดีกับตัวเองต้องจำไว้ และตอบแทน ความกตัญญูก็สืบเนื่องมาจากความไม่ประมาท คนไม่ประมาทเป็นเหตุให้ทำดีมากมาย”

พุทธศาสนสุภาษิตมีอยู่ว่า

‘เพราะมัวเมา ความประมาทก็เกิดขึ้น เพราะประมาท ความเสื่อมก็เกิดขึ้น เพราะความเสื่อม โทษเป็นอันมากก็เกิดขึ้น ฉะนั้น ท่านอย่าประมาทเลย’

คนเราบางทีพอประมาท เราก็ขาดความสำรวม เช่น ไม่สำรวมวาจา ก็เลยทำให้ต้องทะเลาะกัน ดังนั้นเป็นต้น

อย่างนี้เอง โอวาทสุดท้ายของพระพุทธเจ้า จึงเตือนสติพวกเราว่า

‘ท่านทั้งหลาย จงถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเถิด’

สาธุ อ่านแล้วสำนึกในบุญคุณของพระพุทธเจ้าและ
พระธรรมที่ทรงสั่งสอน ช่างทรงเมตตาแนะนำทางแก่เราผู้อ่อนด้อย
โง่เขลา เพื่อประโยชน์ของตัวเราเองแท้ๆ แต่เราบางคนก็ยังไม่รู้
ช่างน่าเสียดาย

เรียนธรรมะกับอาจารย์แล้ว ได้ซาบซึ้งกับรสพระธรรม
มากมาย นับเป็นบุญเหลือล้นที่ได้มีโอกาสมาที่ท่านสอนจนได้
รู้สัทธรรมและพจน์แห่งพุทธธรรม

ขอถือโอกาสนี้ กราบคารวะและขอบพระคุณท่านอาจารย์
วติน อินทสระ ด้วยความเคารพยิ่ง

วันสงกรานต์

ในวันสงกรานต์และวันขึ้นปีใหม่ เป็นวันที่มีการจัดงานใน
ชั้นเรียนธรรมะวันอาทิตย์ ของอาจารย์วศิน อินทสระ มีลูกศิษย์
หลายคนได้ขึ้นไปพูดหน้าชั้น เพื่อแสดงความเคารพต่อท่านอาจารย์
ฉันมีโอกาสดำเนินผู้หนึ่งในจำนวนนั้นด้วย และขอนำบทความนั้น
มาบันทึกลงไว้ ณ ที่นี้ด้วย เพื่อประโยชน์อันพึงมีแก่ท่านผู้อ่าน

13 เมษายน 2546

กราบเรียนท่านอาจารย์

วันนี้เป็นวันครบรอบ 2 ปี ที่หนูมาเรียนกับอาจารย์ แต่
หนูรู้สึกเหมือนว่าเรียนมานานกว่านั้น และหนูก็รู้สึกว่าหนูน่าจะจำ
ธรรมะที่อาจารย์สอนได้มากกว่านี้ นี่เป็นความมหัสจรรย์ของท่าน
อาจารย์ ที่จำธรรมะในพระไตรปิฎกได้มากเหลือเกิน และนี่ก็เป็น
ความธรรมดาของลูกศิษย์ที่จะจำอะไรไม่ค่อยได้ ปีใหม่นี้ อาจารย์
ช่วยกรุณาอวยพรให้หนูจำได้มากขึ้นนะคะ

วันนี้หนูมีเรื่องหนึ่งจะเล่าให้อาจารย์ฟังคะ หนูได้รับจดหมายฉบับหนึ่งจากเรือนจำเทิง จังหวัดเชียงราย เล่าว่าเขาได้ทำผิดต้องโทษ 15 ปี เมื่อก่อนเขาอยู่ที่เรือนจำอื่น เขาได้อ่านหนังสือของหลวงปู่มั่นภูริทัตโต และรู้สึกว่าการปฏิบัติกัมมัฏฐานของหลวงปู่ในป่านั้นลำบากกว่าการอยู่ในเรือนจำของเขาเสียอีก เขาเกิดศรัทธาขึ้นมา และได้เริ่มปฏิบัติธรรม เขาทำกิจกรรมของห้องสมุด โดยเขียนจดหมายไปยังวัดและมูลนิธิต่างๆ รวมทั้งหน่วยราชการ จนได้รับบริจาคหนังสือธรรมะเข้ามาถึง 1,000 เล่ม และเขาได้สอนหนังสือให้แก่ผู้อ่านเขียนไม่ได้ เขาเล่าว่า เขาสอนด้วยความสุข เขาสอนสนุกนักเรียนชอบ แต่ไม่เคยรับค่าตอบแทนเลยแม้แต่กาแพแก้วเดียว

ปัจจุบันเขาย้ายมาที่อำเภอเทิง และตั้งใจปฏิบัติธรรมด้วยการให้ทาน คนที่เข้าไปสนทนากับพระ หรือเริ่มสนใจธรรมะ มักจะมีคำถามเสมอเกี่ยวกับการให้ทาน เช่น รู้สึกว่าไม่ค่อยมีเงินจะทำทาน? ทำทานกับคนหรือกับพระ อย่างไหนจะได้บุญมากกว่ากัน? ทำแล้วต้องอธิษฐานไหม? อธิษฐานแล้วจะได้ตามนั้นไหม? ทำกับใครจะได้บุญมากกว่า? ถ้าเราสังเกตดีๆ เราจะเห็นว่าคำถามเหล่านี้มันหนักอึ้งข้าง คือผลประโยชน์อึ้งข้างเข้าหาตัว ชั่งว่าตัวเองจะได้เท่าไรในการลงทุนไป เราไม่ค่อยได้คิดถึงผู้ที่เราให้เท่าไร เหมือนกับว่าเขาเป็นอุปกรณ์ของเราในการทำทานเท่านั้น

ผู้ชายคนนี้ให้ทานในเรือนจำ หนูรู้สึกว่าเขาก้าวหน้ากว่าคนข้างนอกบางคนอีกนะคะ และมันให้มุมมองอีกว่าเราอยู่ข้างนอกมีทานให้ทำมากกว่านั้น เรายังไม่ชวนขายทำกันเลย อันนี้โกวเล้งบอกว่า ไม่เห็นโลงศพ ไม่หลั่งน้ำตา

ผู้ชายคนนี้ทำทานด้วยการช่วยคนแก้ชักผ้า เขียนจดหมายไปถึงครอบครัวให้แก่ผู้ที่เขียนไม่เป็น เขียนใบคำร้องต่อศาลให้แก่ผู้ที่ต้องการส่งใบคำร้อง และเขายังสอนหนังสือต่อไปด้วยความสุข

จดหมายฉบับที่สองของเขา เขียนตอบมาเมื่อหนูส่งหนังสือไปเพิ่มให้ เขาเขียนมายาวเหยียด แต่ที่น่าสนใจคือเขาบอกว่า การทำคนดีให้เป็นคนดีเป็นเรื่องไม่ยาก แต่การทำคนชั่วให้เป็นคนดีนั้นได้บุญมาก เพราะถ้าเขากลับเป็นคนดีแล้ว เขาก็ไม่ไปทำร้ายคนอื่น สังคมก็จะสงบสุข เพราะคนร้ายหนึ่งคนสามารถทำร้ายคนได้เป็นจำนวนมาก เท่ากับเราได้ช่วยคนจำนวนมากนั้นให้ปลอดภัย

หนูคิดว่า บางทีนี้อาจจะเป็นคำตอบสำหรับคำถามที่ว่า เราควรจะทำบุญกับใคร หรือทำบุญกับใครจะได้บุญมากกว่า คำตอบนี้้นำเราไปสู่เรื่อง 3 เรื่อง

เรื่องแรกคือ เห็นความเป็นปัจเจกสมุบาท เพราะสิ่งนี้เกิดสิ่งนี้จึงเกิดขึ้น เพราะสิ่งนี้ดับ สิ่งนี้จึงดับไป เพราะคนดีช่วยส่งหนังสือให้ชายผู้นี้ (คนดีนี้ ไม่ใช่หมายถึงขวัญนะคะ หมายถึงคนดีทั่วๆ ไปทุกคน) ทำให้ชายผู้นี้ไปชักจูงเพื่อนในเรือนจำให้

ไผ่ธรรมาขึ้นมา ทำให้เปลี่ยนเป็นคนดี ทำให้สังคมถูกทำร้ายน้อยลง เป็นปฏิจสมุปบาทที่น่าชื่นใจมาก ทำให้เห็นว่าเราควรจะทำดีไปทั่วไม่ต้องเลือกว่าใคร เพราะทุกอย่างโยงโยเป็นปฏิจสมุปบาททั้งนั้น ย่อมส่งผลไปไกลกว่าที่ว่า เราให้ทานแก่บุคคลผู้นี้ จะได้บุญมากหรือน้อย เหมือนโยนก้อนหินลงไปในน้ำเรียบนิ่ง เราย่อมบังคับให้มันมีระลอกเพียงวงเดียวไม่ได้ มันต้องกระเพื่อมไปหลายวงจนกว่าจะหมดแรงที่หินตกลงไป เพราะฉะนั้น ขอให้เรามีความสบายใจในการทำทาน ว่าเราจะได้อุญมากเสมอ ไม่ว่าจะทำกับใคร

ประการที่ 2 ทำให้นึกถึงเรื่องที่ถามกันว่า พระพุทธเจ้าให้จิรวแก่พระสารีบุตรกับพระสารีบุตรถวายจิรวแก่พระพุทธเจ้าใครได้อุญมากกว่ากัน คำตอบคือ พระพุทธเจ้าได้อุญมากกว่า เพราะทรงมีคุณธรรมเหนือกว่า เป็นคำตอบที่สอนให้เราทำตัวเราเองให้ดี โดยไม่ต้องไปหวังให้ใครเขาทำดีให้พอแก่ที่เราจะไปทำทานหาบุญกับเขา เราจึงทำตัวเราให้มีคุณธรรมมากเท่าไร เราก็จะได้อุญเมื่อให้ทานแก่ผู้อื่นมากเท่านั้น ไม่ว่าเขาผู้นั้น จะมีคุณธรรมมากน้อยอย่างไร นี่เป็นการตัดกังวลของผู้ทำทานลงไปได้อย่างดี

ในข้อนี้ ท่านอาจารย์เองก็ได้เป็นตัวอย่างแก่ลูกศิษย์ทุกคน ในการให้ธรรมทานที่อาจารย์ได้ให้อยู่เสมอตลอดเวลา ตั้งแต่มาสอนลูกศิษย์ทั้งพระและฆราวาส สอนโดยการเขียนหนังสือและออกรายการวิทยุ และเมื่อพักผ่อนอยู่บ้าน ก็ยังได้ทำธรรมทานโดยตอบข้อธรรมะแก่ผู้มีปัญหาโทรฯเข้าไปถามอาจารย์อีกด้วย

ทำให้เห็นว่าผู้มีคุณธรรมให้ทานได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องนัดหมายกะเกณฑ์เหมือนชาวบ้านว่าจะไปวัดวันนั้นวันนี้ เพื่อทำบุญเลี้ยงพระ หรือทำสังฆทานหรือไปบริจาคทานแก่มูลนิธิต่างๆ เฉพาะในวันสำคัญๆ เช่น วันเกิด วันปีใหม่ แต่เป็นการทำทานตลอดเวลาอย่างสงบเย็นและเป็นประโยชน์ เป็นตัวอย่างให้แก่ทุกคนเช่นเดียวกับคำสอนที่ว่าทำให้อู เป็นอยู่ให้เห็น ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าปฏิบัติตามเป็นอย่างยิ่ง

ประการที่ 3 ก็คือ คำสอนของท่านอาจารย์อีกนะคะ ที่ว่า 1. ทำดี ไม่ต้องอยากให้คนชม 2. ทำดีเพื่อความดี ให้ผลหรือไม่เป็นหน้าที่ของกรรม ไม่ใช่หน้าที่ของเรา และ 3. ทำดีเพราะว่ามั่งคั่ง นี่ก็เป็นความสบายใจในการปฏิบัติธรรมเหมือนกัน ถ้าเราทำดีเพราะว่ามั่งคั่ง ก็ไม่มีอะไรต้องเครียด ตั้งหน้าตั้งตาชวนขายทำไปก็แล้วกัน

ที่เล่ามานี้ก็ด้วยความประทับใจชายผู้นี้ รู้สึกเหมือนได้เห็นบัวขาวผุดขึ้นกลางโคลนตมและเป็นกำลังใจในการทำทานของหนูเป็นอย่างมาก แต่เราก็ไม่จำเป็นจะต้องเริ่มเททุกอย่างเข้าไปในเรือจนจ๋า เพราะคนในสังคมปัจจุบัน แม้จะอยู่ข้างนอก แต่ก็ไม่มีความสุขใจพอกัน ได้มีการสำรวจโพลออกมาว่า ปีใหม่คนไปวัด 10% บางทีเราจะรู้สึกว่าน้อย แต่หนูนาน่าดีใจ ถ้าโพลออกมาว่าปีใหม่ไม่มีคนไปวัดเลย จะเป็นอย่างไร

สิ่งที่น่าคิดคือ คน 10% นี้ จะหยิбы่นพระธรรมให้แพร่กระจายออกไปได้อย่างไร เพราะคน 10% นี้ ก็เป็นญาติกับคนอีก 90% ที่เหลือนั่นเอง เรียกว่าเรามีสายลับแทรกอยู่ทุกจุดในสังคม

90% นั่นก็ว่าได้ แต่เราจะปฏิบัติการณ์อย่างไร ให้ธรรมะแพร่กระจายออกไปได้ ในขณะที่ตะวันตกสนใจพุทธศาสนาอย่างจริงจังเพิ่มขึ้น ทุกที่ เรากลับเห็นห่างออกไปทุกที่เหมือนกัน เป็นเรื่องน่าเสียดาย

แต่อย่างไรก็ตาม ขอกราบเรียนอาจารย์ว่า ปีใหม่นี้ หนูยังคงพยายามรักษาประดับประดาความหวังของหนู ที่จะเผยแพร่นั่งสมาธิธรรมะออกไปให้กว้างที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถ้าคิดถึงเรื่องพระมหาชนก หนูก็คงเพิ่งเริ่มว่ายน้ำได้วันเดียว อีก 6 วันนะคะกว่านางเมขลาจะมาช่วย วันหนึ่งก็ยาวนานประมาณ ปีหนึ่ง อีก 6 วันก็ประมาณ 6 ปี หนูหวังว่าตัวหนูคงจะยังไม่ อนิจจังไปเสียก่อน แต่ถึงวันนั้นนางเมขลาคงยังไม่มา เพราะเธอ มองหาแต่พระมหาชนก ไม่ได้มองหาหนู

ท่านพุทธทาสสอนว่า ผู้รับทานมี 5 ประเภท คือ

1. ให้เพราะสงสาร ได้แก่ สัตว์ คนพิการ ขอดทาน คนช่วยตัวเองไม่ได้
2. ให้เพราะเลื่อมใส เป็นผู้ปฏิบัติดี
3. ให้เพื่อบูชาคุณ ได้แก่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ พระ
4. ให้เพื่อใช้หนี้ เจ้าหนี้ คือคล้ายพวกบูชาคุณ แต่ว่า การใช้หนี้เรารู้สึกในความรับผิดชอบ เช่น พระพุทธเจ้าเป็น เจ้าหนี้ เราปฏิบัติดี ให้เป็นการบูชาคุณ หรือแผ่นดินเกิด เรามีชีวิตอยู่บนแผ่นดินนี้มาตลอด ควรทำดีเป็นการตอบแทน คุณแผ่นดิน
5. ให้ทานแก่คนไม่ดี เช่น อัมพรพาล เราให้เพื่อให้เขา กลับตัว

เรื่องที่เล่ามาในวันนี้ น่าจะเข้าไปกับข้อที่ 5 คือให้ธรรมะ
แก่คนในเรือนจำ แต่สิ่งที่หนูจะกราบเรียนคือ ข้อ 3 คือบูชาคุณ
ท่านอาจารย์ เนื่องในโอกาสปีใหม่นี้ บุญกุศลใดที่หนูได้ปฏิบัติ
มาในการเผยแพร่ธรรมะและปฏิบัติธรรม ขอน้อมบูชาพระคุณ
ท่านอาจารย์ ขอให้บุญกุศลนั้นดูแลรักษาให้อาจารย์แข็งแรงและ
มีความสุขกาย สบายใจ เป็นมิ่งขวัญร่มโพธิ์ร่มไทรแก่ลูกศิษย์
ทุกคนนะคะ หนูยังมีข้อธรรมที่จำไม่ได้อีกเยอะ ต้องเรียนถาม
อาจารย์ค่ะ

ขอบคุณค่ะ
ขวัญ

งานวันปีใหม่

11 มกราคม 2547

กราบเรียนท่านอาจารย์ด้วยความเคารพ

วันนี้เป็นวันจัดงานปีใหม่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตระหนักชัดว่าเวลาได้ผ่านไปอีก 365 วันแล้ว วันเวลาปีหนึ่งดูแล้วเหมือนแพแพหนึ่ง พอปีใหม่ก็ก้าวไปสู่ปีใหม่ที่แข็งแรงพร้อมที่จะให้เราอาศัยล่องแก่งแห่งชีวิตไปอีกวาระหนึ่ง ยังไม่รู้ว่าะพบกับอะไรบ้างได้แต่หวังว่าคงจะมีสิ่งดีๆ ผ่านเข้ามาในชีวิต หรืออย่างน้อยก็อย่าให้มันเลวร้ายจนเกินไปนักก็ยังดี

เมื่อข้ามแพมาใหม่ๆ อย่างนี้ หนูมักจะหันไปสำรวจดูแพเก่าว่าก่อนจะโบกมือลา คำอะไรติดมือมาได้บ้าง และก็รู้สึกว่าได้มาสิ่งหนึ่ง ซึ่งอยากจะดำรงต่อไป สิ่งนั้นคือความนิ่ง

ความนิ่งนี้ไม่ใช่การอยู่เฉยๆ แต่เป็นความนิ่งของใจที่สบายอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่นิ่ง

ก่อนหน้านี้สิ่งแวดล้อมในใจไม่นิ่ง มันฟุ้งกระจายเหมือน

ฝุ่นที่คลุ้งอยู่เวลารถวิ่งผ่านไป

สิ่งแวดล้อมนั้น คือความอยาก อยากจะไปรู้เรื่องโน้น อยากจะไปหาสิ่งนี้ เป็นความดิ้นรนในการแสวงหาธรรม รู้สึกว่ายังมีอะไรให้พบอีกมากมาย แต่วันนี้ได้พบแล้วว่าหามากไปจึงไม่เจอดังมีคำสอนที่ว่า นิพพานนี้ เพราะอยากได้จึงไม่พบ

ความจริงหนูได้เห็นท่านอาจารย์นั่งอยู่ตลอดเวลา อาจารย์ไม่ไปไหน ไม่ยุ่งกับการปฏิบัติของใคร ไม่วิจารณ์การกระทำของใคร แต่อาจารย์รู้ว่าอาจารย์รู้อะไร ไม่มีสิ่งแวดล้อมใดพุ่งขึ้นมาใกล้ๆ อาจารย์ได้ ไม่ว่าจะเป็โลกธรรมใดๆ อาจารย์พูดคำเดียวว่า ธรรมดา

ท่านอาจารย์ทำให้ดู เป็นอยู่ให้เห็นมานาน หนูขอภัยสายตาสั้น เพิ่งตระหนักเห็นคราวนี้ แต่จะรักษาไว้ต่อไป

เมื่อเดือนธันวาคม หนูได้ไปลำพูน มีอุทยานศิลปะและหอศิลป์ อยู่ที่ป่าซาง เป็นสวนร่มรื่น มีอาคารแสดงศิลปะทางธรรมะของอาจารย์อินสณธ์ วงศ์สาม ภรรยาของท่านเป็นชาวอังกฤษพูดไทยได้ เรียกกันว่าป้าหม่อม เป็นนักปั้น มีงานศิลปะแสดงด้วย แต่งานอีกอย่างคือพาเด็กนักเรียนจากโรงเรียนใกล้ๆ ตำบลนั้นมาที่สวน และทำกิจกรรมสนุกๆ กัน สอนให้เด็กรู้จักธรรมะเล็กๆ น้อยๆ เป็นการเริ่มต้น นับเป็นกิจกรรมที่ดีมาก

ไปเห็นคราวนี้ หนูรู้สึกประทับใจที่ได้เห็นคนคนหนึ่งลงมือทำในสิ่งที่ตัวเองคิด ป้าหม่อมพูดว่า น่าเสียดายที่คนไทยไม่รู้ว่ตัวเองมีศาสนาพุทธเป็นสิ่งที่วิเศษที่สุด

สังเกตว่าฝรั่งทุกคนที่มานับถือและศึกษาศาสนาพุทธ
จะพูดอย่างนี้ พุทธมานานแล้ว และคาดว่าจะต้องพูดต่อไปอีกนาน
แต่หนูไม่สนใจหรอกว่าพระอาทิตย์จะขึ้นทางทิศตะวันตก
ขอให้พระอาทิตย์ขึ้นก็แล้วกัน

ถ้าคนไทยจะต้องเรียนธรรมะจากฝรั่ง ก็คงเป็นเรื่อง
น่าสนใจของคนไทย เพราะเราให้เครดิตกับตำราฝรั่งมานานแล้ว
คงไม่เป็นไร ยังไงก็ดีกว่าไม่ได้เรียน

การที่ป่าห่ม่มลุกขึ้นมาทำสวนสอนธรรมะ เป็นความ
กล้าหาญที่จะสละตัวเองมาก เพราะเป็นงานที่ยากมาก และ
เป็นไปได้เชื่องช้ามาก ในการที่จะชวนนักเรียนจากโรงเรียนหนึ่ง
ไปยังอีกโรงเรียนหนึ่ง และอีกโรงเรียนหนึ่ง ต่อไปเรื่อยๆ ทีละเล็ก
ทีละน้อยที่น่าค้างหยดนี้จะหยดลงในผืนหญ้าแห่งกว้างใหญ่ยาม
เที่ยงวันที่ร้อนระอุ

นี่คือสิ่งที่หนูเห็น ตระหนัก และประทับใจ

ป่าห่ม่มบอกว่า การที่เราจะพัฒนาสังคม เราไม่ต้อง
ออกไปพัฒนาที่ไหน เราต้องพัฒนาที่จิตใจตัวเราเองให้ดี แล้ว
ถ้าทุกๆ คนพัฒนาตัวเองคนเดียวนี้ให้ดีแล้ว สังคมจะประกอบ
ไปด้วยคนดีเอง

นี่เป็นข้อคิดที่สอดคล้อง กับความนิ่งของท่านอาจารย์
ที่หนูได้กล่าวไว้ตอนต้น

เมื่อตอนที่หนูเข้ามาศึกษาธรรมใหม่ๆ หนูเห็นคนชอบไป

ตระเวนปฏิบัติธรรมหลายแห่ง มีคนหนึ่งเล่าว่า เขาแทบไม่ได้กลับบ้านเลย ไปอยู่วัดโน้น 7 วัน แล้วไปต่อโปรแกรมวัดนั้น 14 วัน เดียวจะมีรายการวัดนั้นอีก นี่ได้รับรายการมาแล้ว กำลังจะไปสมัคร หนูสงสัยว่าหนูต้องทำอย่างนั้นด้วยหรือเปล่า

ตอนนั้นหนูงงๆ อยู่เหมือนกัน และงงยิ่งขึ้นเมื่อมีคนคอยเอาหนังสือมาให้หนู เป็นอาจารย์หรือพระหลายองค์มาก จนอ่านไม่ไหว

และมีคนสอนทำสมาธิหลายรูปแบบวิธีการ จนยังทำไม่เป็น

เหล่านี้คือความฟุ้งของสิ่งแวดล้อมที่รอบตัว

วันนี้หนูมองแพเก่าที่เพิ่งจากไป และได้ปล่อยให้ความฟุ้งเหล่านั้นติดไปกับแพนั้นด้วย เก็บแต่ความนิ่งอันเป็นธรรมชาติของท่านอาจารย์ กับการดูใจตัวเองของป่าแหม่มเอามาวางไว้บนแพใหม่ เลิกดิ้นรนที่จะไปไหน เลิกอ่านหนังสือส่วนหนึ่งไป หนูคิดว่าหนูอยู่กับแนวธรรมะของท่านอาจารย์ก็น่าจะคุ้มตัวรอดได้แล้ว

คิดได้แล้ว หนูรู้สึกเหมือนอยู่ในที่โล่งไร้ฝุ่น รู้สึกเหมือนอยู่ริมลำธารในทุ่งหญ้าสวยที่เงียบสงบ สัมผัสได้ถึงความสุขของความนิ่งและความเงียบ เป็นความรู้สึกที่ดีจริงๆ ค่ะ

หนูจึงอยากกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ในวาระนี้ ที่ได้ให้ธรรมะที่ดีแก่หนู ด้วยการทำให้ดู เป็นอยู่ให้เห็น ที่หนูกราบเรียนอาจารย์มานี้ เพื่อให้อาจารย์ได้ทราบว่า อาจารย์ไม่ได้

เหนื่อยเปล่าในการสอนลูกศิษย์ แม้จะเป็นลูกศิษย์ที่หัวขำมาก
อย่างหนูก็ตาม

หนูขอบคุณพระธรรมได้ดูแลรักษาท่านอาจารย์ให้สดชื่น
และแข็งแรง ให้มีความสุขสบายในจิตใจตลอดเวลา นะคะ เพราะ
พวกเราลูกศิษย์ทุกๆ คนในห้องนี้ รักและเคารพท่านอาจารย์
มากๆ ค่ะ

ขอบคุณค่ะ

ขวัญ

บันทึกท้ายเล่ม

ก่อนจะจบหนังสือเล่มนี้ลง ฉันขอสรุปสั้นๆ เพื่อรวบรวม
ข้อธรรมที่กระจัดกระจายอยู่ทั่วทั้งเล่มนี้เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้
คุณผู้อ่านได้เห็นอีกครั้งหนึ่งว่า ศาสนาพุทธสอนอะไร

พระพุทธเจ้าทรงสอนให้เรารู้จักความจริงของชีวิต ใน
เรื่องต่างๆ ดังนี้

1. สอนเรื่องรายละเอียดในร่างกายของเรา คือ ชันธ 5 มี
รูป (ร่างกาย) เวทนา (ความรู้สึกสุข, ทุกข์, เฉยๆ) สัญญา (ความ
จำได้หมายรู้) สังขาร (การปรุงแต่ง) วิญญาณ (จิตใจ ที่รับทราบ,
รู้สึก, คิดนึก, รู้แจ้งอารมณ์)

2. อายตนะ ภายใน 6 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เป็น
ประตูรับเอาอายตนะภายนอก 6 คือ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ
(การสัมผัสทางกาย) ธรรมารมณ์ (การรับรู้ทางใจ)

ยกตัวอย่าง เมื่อตาเห็นรูปเกิดการเห็น ตรงนี้แหละที่เป็น
ประตูแห่งการเกิดเรื่องปวดหัวให้ชีวิต พอเห็นแล้วก็จะเกิดปรุงแต่ง

ขึ้นมาว่าชอบ พอชอบก็จะเกิดอยากได้ พออยากได้ก็ต้องดิ้นรนที่จะให้ได้มา ฯลฯ เห็นมั้ยว่าเรื่องมันยาวหลายกิโล เพราะกิเลส มันกระโดดเข้าเกาะ แล้วมันจะกัดไม่ปล่อย แค่เห็นนิดเดียวนี่แหละ ท่านจึงสอนให้เรารู้จักหน้าตามันไว้ จะได้ไม่เสียท่ากิเลสส่งเกินไป กิเลสคือ โลก โกรธ หลง นั่นเอง

3. สอนให้รู้จักโลกธรรม 8 มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ สรรเสริญ นินทา ทุกข์ สุข เพื่อที่จะได้รู้จักมัน ทำให้สามารถป้องกันจิตใจของเราเองให้หลบหลีกจากความทุกข์ใจได้

4. สอนโอวาทปาติโมกข์ อันเป็นหัวใจข้อหนึ่งของ พุทธศาสนามี 3 ข้อ คือ การไม่ทำความชั่ว การทำดี การทำใจให้ ผ่องแผ้วจากกิเลสทั้งปวง เพื่อการมีชีวิตที่สะอาด อันจะนำสุขมาให้

5. สอน เรื่องพรหมวิหาร 4 ได้แก่ เมตตา กรุณา มุติตา อุเบกขา เพื่อการมีจิตใจที่ดีงาม มีความสุขในการดำเนินชีวิต

6. สอนวิธีปฏิบัติธรรม คือการให้มีศีล สมาธิ และปัญญา **การมีศีล** คือการรักษาศีล 5 ข้อ และประพฤติดุคณธรรม ที่ดีงามเหมาะสม

ศีล 5 เป็นสิ่งสำคัญ แต่ต้องมีธรรมอื่นๆ ด้วย จึงจะทำให้ชีวิตสงบสุขได้ เราต้องพิจารณาต่อไปว่ามลทินใจอื่นๆ อันทำให้ใจเศร้าหมอง เรามีอยู่เท่าใด เราพยายามละมลทินเหล่านี้หรือไม่ เช่น มลทิน 9 คือโกรธ, ลบหลู่คุณท่าน, ริษยา, ตระหนี่, มายา, มักอวด, พุดบด, มีความปรารถนาลามก, เห็นผิด เราต้องเรียนรู้ ธรรมเหล่านี้ และละเสียให้มาก ยิ่งละได้มากเท่าใด ชีวิตก็จะมี สันติสุขมากขึ้นเท่านั้น

การมีสมาธิ คือการมีสติตั้งมั่น มีจิตใจสงบมั่นคง

การมีปัญญา คือการรู้ตามความเป็นจริงของชีวิตและทุกสิ่งในโลก ว่าทุกอย่างเป็นไตรลักษณ์ ดังนั้น ควรอบรมใจให้ไม่ยึดมั่นถือมั่น ปล่อยวาง เพื่อไปสู่ความหลุดพ้นของใจ

7. ไตรลักษณ์ คือ

อนิจจัง ความไม่เที่ยงแท้แน่นอนของสรรพสิ่งในโลก มีการเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป ทั้งนี้

ทุกขัง ความเป็นทุกข์ ทนอยู่ไม่ได้ของสรรพสิ่งในโลก

อนัตตา ความไม่ใช่ตัวตน บังคับไม่ได้

การไม่ใช่ตัวตนคือ การเป็นส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ เช่น คนไม่ใช่คนจริงๆ หากแต่เป็นส่วนประกอบของหัว คอ ลำตัว แขน ขา ต้องมารวมกัน เป็นอวัยวะร่างกาย และมีจิตใจที่รู้สึกนึกคิดได้ จึงเรียกว่าคน คำว่า ‘ตัวตน’ นั้นมีอยู่โดยเราสมมุติขึ้นมาว่า หน้าตาอย่างนี้ให้เรียกว่าคน แต่แท้จริง ตัวตน คน สัตว์ หูยึ่ง ชาย ไม้มี สิ่งที่มีอยู่คือรูปธรรมและนามธรรมเท่านั้น จึงไม่ใช่ตัวตน

การบังคับไม่ได้ ไม่อยู่ในอำนาจที่เราจะบังคับได้ สิ่งทั้งหลาย ที่ใครบังคับให้อยู่ในอำนาจไม่ได้ว่า จงอย่าแก่ จงอย่าตาย การไม่อยู่ในอำนาจบังคับนั้น คือเป็นอนัตตา เช่น เราปวดหัว เราบังคับไม่ให้มันไม่ปวดไม่ได้ หรือตัวเราต้องแก่ลงไปทุกวัน จะบังคับให้หยุดแก่ก็ไม่ได้ หรือน้ำดับบนเตาไฟ เราบังคับให้ไม่เดือดไม่ได้ ไม่มีอะไรในโลกนี้ที่เป็นตัวเรา หรือของเราจริงๆ เพราะเราบังคับไม่ได้สักอย่าง ถ้าเป็นตัวเราหรือของเรา เราต้องบังคับได้

8. พุทธศาสนาสอนเรื่องกรรมว่า สัตว์โลกมีกรรมเป็น
ของของตน มีกรรมเป็นกำเนิด เราเป็นทายาทของกรรม

สัตว์โลกมีกรรมเป็นของของตน คือ กรรมของใครก็
ของใคร รับแทนคนอื่น หรือให้คนอื่นมารับแทนตัวเองก็ไม่ได้
ใครทำใครรับ ยกให้กันไม่ได้ เหมือนกินข้าว หิวเองกินเองอิ่มเอง
กินแทนใคร หรือให้ใครกินแทนก็ไม่ได้

มีกรรมเป็นกำเนิด คือ ทำกรรมอย่างไรไว้ จะเป็นเหตุ
ให้เกิดผลตามนั้น ถ้าเคยทำกรรมดีก็ส่งผลให้มาเกิดในที่ดี

เราเป็นทายาทของกรรม คือ เราเป็นผู้รับมรดกกรรม
เราเคยทำกรรมอันใดไว้ ชีวิตนี้เรามาเป็นผู้รับมรดกกรรมของเราเอง

ถ้าอ่านในตำรา ก็จะมีเรื่องของกรรมยาวเหยียด แสดงถึง
ลักษณะกรรม การให้ผลของกรรม ลำดับการให้ผลของกรรม เรื่อง
กรรมเป็นเรื่องหลักของศาสนาพุทธ กรรมแปลว่าการกระทำ ดังนั้น
การที่เราเกิดมาเป็นอย่างไร ยากดี มีจน โง่ฉลาด แข็งแรงอ่อนแอ
เป็นผลมาจากการกระทำที่เราเคยสั่งสมมาแต่อดีต และปัจจุบัน
เราเลือกได้ว่าจะใช้ชีวิตอย่างไร เพราะปัจจุบันเป็นการสร้างเหตุ
อันจะก่อให้เกิดผลขึ้นในภายภาคหน้า เมื่อเราเรียนรู้เรื่องกรรม
อย่างละเอียดแล้ว เราจะสามารถเลือกชีวิตที่ดีให้กับตัวเราเองได้

ขอให้เชื่อมั่นว่า การปฏิบัติธรรมนั้นให้ผลเสมอ มาก
เท่าที่คุณสร้างเหตุ เส้นทางของธรรมะนั้นเปรียบเหมือนเส้นทาง
กรุงเทพฯไปเชียงราย เมื่อคุณออกเดินทาง คุณอาจจะเลือกหยุดที่
อยุธยา หรือสุโขทัย หรือเชียงใหม่ หรือไปให้ถึงเชียงราย นั่นก็

แล้วแต่ความประสงค์ของคุณว่าจะขับรถไปหยุดลง ณ ที่ใด เช่น หากคุณต้องการเพียงขอให้ชีวิตครอบครัวที่สงบสุข คุณก็ประพฤติคุณธรรมดี และรักษาศีล 5 ก็จะได้ดังปรารถนา ดังนี้เป็นต้น

ฉันหวังว่าเราจะได้รับความร่มเย็นจากพุทธธรรมร่วมกัน และส่งต่อความเย็นนี้จากคนคนหนึ่งสู่ครอบครัว จากครอบครัวหนึ่งสู่อีกครอบครัวหนึ่ง และอีกครอบครัวหนึ่งไปเรื่อยๆ วันหนึ่งสังคมของเราจะประกอบด้วยครอบครัวที่มีความสุขและสงบเย็น

ขอเพียงแต่ให้เราเริ่มต้นที่ตัวเราเองเท่านั้น

ต่อไปขอนำโอวาทของพระพุทธองค์ และหลวงพ่อกุหลาบท่านมาลงไว้ให้อ่านเป็นเครื่องเร้าจิตใจให้ร่าเริงเบิกบานในธรรม

โอวาทคำสอนของพระพุทธองค์

“ไม่มีใครสามารถทำร้ายทำลายตัวเราได้ นอกจากตัวของเราเอง ไม่มีใครหยิบทุกข์จากหัวใจใครทิ้งได้ ทั้งหมดต้องวางจากจิตตน”

☆☆☆

“เราไม่เล็งเห็นธรรมอย่างอื่นแม้สักข้อหนึ่ง ซึ่งเป็นเหตุให้สัมมาทิฐิที่ยังไม่เกิดขึ้นได้เกิดขึ้น หรือให้สัมมาทิฐิที่เกิดขึ้น

แล้วเจริญขึ้นเหมือน โยนิโสมนสิการเลย เมื่อมีโยนิโสมนสิการ (การพิจารณาโดยแยบคาย, คิดเป็น) สัมมาทฐิที่ยังไม่เกิดย่อมเกิดขึ้นและสัมมาทฐิที่เกิดขึ้นแล้วย่อมเจริญขึ้น”

☆☆☆

“ภิกษุทั้งหลาย! บัดนี้เราขอเตือนพวกท่านให้รู้ว่า สิ่งทั้งหลายที่เกิดมาในโลก มีความเสื่อมสลายเป็นธรรมดา ท่านทั้งหลายจงทำหน้าที่ อันเป็นประโยชน์แก่ตนและคนอื่นให้สำเร็จบริบูรณ์ ด้วยความไม่ประมาทเถิด”

☆☆☆

“เธอจงมองดูโลกนี้โดยความเป็นของว่างเปล่า มีสติอยู่ทุกเมื่อ ถอนอัตตานุทิฎฐิคือความยึดมั่นถือมั่นเรื่องตัวตนเสียด้วยประการฉะนี้ เธอจะเบาสบายคลายทุกข์คลายกังวล ไม่มีความสุขใด ยิ่งไปกว่าการปล่อยวาง และการสำรวมตนอยู่ในธรรม”

“ผู้จะถือเอาความสุขในนิพพาน ต้องวางความสุขในโลกีย์ให้หมด”

☆☆☆

“ตราบใดที่ยังไม่สลัดความพอใจในสังขารออก ความทุกข์ย่อมติดตามไปเสมอ เมื่อร่ายยังมั่นคง แม้ต้นไม้อันจะถูกตัดแล้ว มันก็สามารถขึ้นได้อีก ฉันทเดียวกัน เมื่อบุคคลยังไม่ถอนตัณหาเสียออกจากดวงจิต ความทุกข์ก็เกิดขึ้นได้บ่อยๆ”

“ความสิ้นอาสวะ เป็นอานิสงส์สูงสุดแห่งการบำเพ็ญ
คุณงามความดีทั้งหลาย เพราะความทุกข์ความเดือดร้อนของหมู่สัตว์
เกิดขึ้นได้ก็ด้วยอาสวะกิเลส”

☆☆☆

“การวางใจลงใจนั้นคือ วางสุข วางทุกข์ วางบาปบุญ
คุณโทษ วางโลก โกรธ หลง วางลาภ ยศ นินทา สรรเสริญหมดสิ้น
เหมือนกับไม่มีหัวใจ จึงชื่อว่าทำให้เหมือนแผ่นดิน ถ้ายังทำไม่ได้
อย่าหวังว่าจักได้โลกุตระนิพพานเลย ถ้าทำตัวให้เหมือนแผ่นดินได้
ในกาลใด พึงหวังเกิดซึ่งโลกุตระนิพพาน คงได้คงถึงในกาลนั้น
โดยไม่ต้องสงสัย”

☆☆☆

“ผู้ฉลาดด้วยปัญญา ท่านบำเพ็ญอสุภานุสติกรรมฐาน
ปรารถนาเอาพระนิพพานเป็นที่ตั้งนั้น ท่านย่อมน้อมเอาอสุภะในตัว
เป็นอารมณ์ของกรรมฐาน ถ้ายังเอาอสุภะภายนอกเป็นอารมณ์อยู่
แล้ว ยังไม่เต็มทางปัญญาเพราะยังอาศัยสัญญาอยู่ ถ้าเอาอสุภะ
ในตัวเป็นอารมณ์ของกรรมฐานได้ จึงเป็นที่สุดแห่งทางปัญญา
เป็นตัววิปัสสนาญาณได้ บุคคลผู้ใดปรารถนาพระนิพพาน จงยัง
อสุภะกรรมฐานในตนให้แจ้งชัดเกิด”

☆☆☆

“ปัญญาซึ่งมีความหนักแน่นมั่นคงเหมือนแผ่นดิน ย่อมเกิดขึ้นแก่ผู้ใคร่ครวญเสมอ ฉะนั้นจงพยายามทำปัญญาให้มั่นคงเหมือนแผ่นดิน และสามารถจะแทงทะลุอะไรๆ ได้ให้เกิดขึ้นด้วยการพิจารณาอยู่เสมอ ไม่มีอะไรจะแหลมคมยิ่งกว่าปัญญา ปัญหานี้แลเป็นเครื่องตัดกิเลสทั้งมวล ไม่มีอะไรจะเหนือปัญญาไปได้”

☆☆☆

“ภิกษุทั้งหลาย ในมหาสมุทรย่อมมีรสเดียวคือรสเค็มฉันใด ธรรมวินัยก็ฉันนั้น มีรสเดียวคือ ‘วิมุตติรส’ หมายถึงความหลุดพ้นจากกิเลสเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญแห่งพรหมจรรย์ที่เราประกาศแล้ว”

“ภิกษุทั้งหลาย ภิกษุผู้ยินดีในธรรม ตรีกตรองธรรม ระลึกถึงธรรมอยู่เสมอ ย่อมไม่เสื่อมจากพระสัทธรรม ไม่เสื่อมจากพระนิพพาน”

☆☆☆

“ในบรรดารอยเท้าทั้งหมดถือว่ารอยเท้าช้างยิ่งใหญ่ที่สุดในบรรดาการฝึกสติทั้งหมด มรณานุสตินับว่ายิ่งใหญ่ที่สุด”

“ดูก่อนอานนท์ ในวันหนึ่งๆ เธอระลึกถึงความตายวันละกี่หน เราตถาคตระลึกถึงความตายเป็นอารมณ์ ทุกลมหายใจเข้าออก”

☆☆☆

โอวาท หลวงปู่มั่น ฐริทัตโต

อดีต คือสิ่งที่ล่วงไปแล้วไม่ควรไปทำความผูกพัน เพราะเป็นสิ่งที่ล่วงไปแล้วอย่างแท้จริง แม้จะทำความผูกพันและมั่นใจให้สิ่งนั้นกลับมาเป็นปัจจุบันก็เป็นไปไม่ได้ ผู้ทำความสำคัญมั่นหมายนั้น เป็นทุกข์แต่ผู้เดียวโดยความไม่สมหวังตลอดไป

อนาคต คือสิ่งที่ยังมาไม่ถึง ก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรยึดเหนี่ยวเกี่ยวข้องเช่นกัน อดีตควรปล่อยไว้ตามอดีต อนาคตก็ควรปล่อยไว้ตามกาลของมัน

ปัจจุบัน เท่านั้นสำเร็จประโยชน์ได้ เพราะอยู่ในฐานะที่ทำได้ไม่สุดวิสัย

☆☆☆

“เพราะเหตุว่าการทำจิตให้สงบนั้นเป็นนามธรรม เมื่อเกิดความอัศจรรย์หรือความสบายก็ไปเข้าใจเสียว่าดีแล้ว จึงเป็นเหตุให้ไม่สามารถจะรู้ให้ยิ่งขึ้นได้ จึงไม่ควรดำเนินผู้ที่ทำสมาธิแล้วหลงไหลไปตามโลกียญาณเพราะเขาเหล่านั้นก็ได้ความดี ความเย็นใจซึ่งเป็นสิ่งที่หาได้ยาก แต่ที่ควรดำเนินก็เพราะว่าเขาไม่พยายามหาโลกุตระธรรมนั้น อันการติดในธรรมปฏิบัติอันเป็นภายในนี้ มันไม่ปนรกดอก แต่มันทำให้ล่าช้าต่อการยิ่งเห็นจริงต่างๆ เพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์นั่นเอง ที่ทำให้เขาต้องเสียประโยชน์ยิ่งคือ นิบhayเสียจากคุณอันใหญ่”

☆☆☆

“ท่านทั้งหลายจงอย่าทำตัวเป็นตัวบุงตัวหนอนคอยกัดแทะกระดาดแห่งคัมภีร์ไบเบิลอยู่เปล่าๆ โดยไม่สนใจพิจารณา สัจธรรมอันประเสริฐที่มีอยู่กับตัว แต่มัวไปยึดธรรมที่ศึกษามา ถ้อยคำเดียว ซึ่งเป็นสมบัติของพระพุทธเจ้ามาเป็นสมบัติของตนด้วยความเข้าใจผิดว่า ตนเรียนรู้และฉลาดพอตัวแล้ว ทั้งที่กิเลสยังกองเต็มหัวใจยิ่งกว่าภูเขาไฟ มิได้ลดน้อยลงบ้างเลย จงพากันมีสติคอยระวังตัว อย่าให้เป็นคนประเภทไบเบิลอยู่เปล่าๆ เรียนเปล่า และตายทั้งเปล่า ไม่มีธรรมอันเป็นสมบัติของตัวอย่างแท้จริงติดตัวบ้างเลย”

☆☆☆

“การตายด้วยความเพียงพอทุกอย่าง เป็นการตายที่หมดกังวลพันทุกข์ แม้จะไปอยู่ที่ไหนก็ไม่มีอะไรบกพร่อง ผู้เพียงพอทุกอย่างแล้วไม่จำเป็นต้องคาดหวังหวังสิ่งใดๆ ทั้งสิ้น อยู่กับความเพียงพอนี้เอง”

☆☆☆

โอวาทคำสอนของหลวงพ่ocha สุภัทโท (วัดหนองป่าพง)

“คนจะบรรลุธรรม จะได้เห็นธรรมะ ต้องรู้จักว่าธรรมะอยู่ตรงไหนเสียก่อน ธรรมะที่แท้จริงอยู่ที่ไหน อยู่ที่นี้ อยู่ที่กาย อยู่ที่ใจ ให้เอาใจนี้พิจารณาภายใน เป็นหลักการพิจารณา”

☆☆☆

“ปัญญา (ที่แท้) จะไม่เกิดขึ้นจากความอยากนั้น ดังนั้น จงเพียรแต่ ‘ละความอยาก’ เสีย จงเฝ้าดูจิตและกายอย่างมีสติ แต่อย่ามุ่งหวังที่จะบรรลุอะไร อย่ายึดมั่นถือมั่นในเรื่องการปฏิบัติ หรือในการรู้แจ้ง”

☆☆☆

“ถ้าท่านยึดติดอยู่กับภาวะจิตที่สงบ ท่านจะเป็นทุกข์เมื่อจิตไม่สงบ ฉะนั้นจงปล่อยวางหมดทุกสิ่งแม้แต่ความสงบ”

☆☆☆

“ถ้าเห็นสิ่งที่ไม่ชอบใจแล้วยังเอาไว้ในใจของเรา ให้เรียนใหม่ เพราะยังติดอยู่ ยังไม่ยิ่ง ถ้ามันยิ่งแล้ว มันวาง ให้อู้อย่างนี้ ดูจิตของเราจริงๆ”

☆☆☆

“การทำจิตให้สงบคือการวางให้พอดี ตั้งใจเกินไปมันก็เลยไป ปล่อยมากเกินไปมันก็ไม่ถึง เพราะขาดความพอดี”

☆☆☆

“ข้อสำคัญที่สุดคือแนวทางปฏิบัติที่ดีและถูกต้องจะต้องนำไปสู่การไม่ยึดมั่นถือมั่น ลงท้ายแล้วก็ต้องปล่อยวาง แนวทางการภาวนาทุกรูปแบบจะต้องเป็นไปเพื่อการปล่อยวาง ผู้ปฏิบัติต้องไม่ยึดมั่นแม้ตัวอาจารย์ แนวทางใดที่นำไปสู่การปล่อยวางสู่การไม่ยึดมั่นถือมั่น ก็เป็นทางปฏิบัติที่ถูกต้อง”

โอวาทคำสอนของหลวงปู่พุทธทาส

“ตายให้เป็นคือตายชนิดที่ไม่ตาย แต่กลับเป็นอยู่ตลอดกาล และต้องเป็นการกระทำชนิดที่เรียกว่าตายเสียก่อนตาย คือตายเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนแต่ร่างกายแตกดับ”

☆☆☆

“การกุศลที่แท้จริงและสูงสุดนั้นคือ...การทำให้มนุษย์ได้รู้ถึงสิ่งที่มนุษย์ควรรู้หรือจำเป็นต้องรู้ และให้ได้ถึงสิ่งที่ควรเข้าถึงหรือจำเป็นต้องเข้าถึง กล่าวคือธรรมะที่ทำให้จิตใจสูง ได้แก่การที่มีใจมีความสะอาดปราศจากกิเลส ใจสว่าง ปราศจากความเห็นผิด และใจสงบจากความทุกข์ร้อนภายในทุกประการ จะรู้หนังสือหรือไม่รู้หนังสือก็ตาม จะมีโบสถ์สำหรับสวดมนต์ทำพิธีหรือไม่ก็ตาม ก็ไม่สำคัญเท่าความสะอาด สว่าง สงบของจิตใจ ซึ่งจำเป็นเร่งด่วนหรือต้องการก่อนสิ่งอื่นใดทั้งหมดทั้งสิ้น”

“อย่ามุ่งหมายความสุขอันประเสริฐอะไรๆ ให้มากไปกว่าความปกติของจิตที่ไม่ยินดีในร้าย ไม่ขึ้นไม่ลงไปตามอารมณ์ที่กระทบ เพราะไม่มีสุขอะไรประเสริฐยิ่งไปกว่าความปกติของจิตนั้น”

☆☆☆

โอวาท หลวงปู่ดุลย์ อตุโล

“ที่ใจเป็นทุกข์เพราะเกิดความยึดมั่น แล้วมีการปรุงแต่ง
ในความคิดขึ้นและอุบายที่จะละความทุกข์ก็คือหยุดการปรุงแต่ง
แล้วปล่อยวางให้เป็น”

“เมื่อสังขารดับแล้วความเป็นตัวเป็นตนก็จะมี เพราะ
ไม่ได้เข้าไปเพื่อปรุงแต่ง ครั้นเมื่อความปรุงแต่งขาดหายไป ความทุกข์
จะเกิดได้อย่างไร”

☆☆☆

“เพียงแต่หยุดความคิดปรุงแต่ง และหมดความ
กระวนกระวายเพราะการแสวงหาเสียเท่านั้น พุทธะก็ปรากฏ
ตรงหน้า เพราะว่าจิตคือพุทธะนั้นเอง”

☆☆☆

โอวาท สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)

ยศและลาภหาไปไม่ได้แน่	มีเพียงแต่ต้นทุนบุญกุศล
ทรัพย์สมบัติทิ้งไว้ให้พวชน	แม้ร่างตนเขาก็เอาไปเผาไฟ
เมื่อเจ้ามามีอะไรมาด้วยเจ้า	เจ้าจะเอาแต่สุขสนุกไหน
เจ้ามามีอะไรเจ้าจะเอาอะไรไป	เจ้าก็ไปมือเปล่าเหมือนเจ้ามา

☆☆☆

บุญเราไม่เคยสร้างใครที่ไหนจะมาช่วยเรา

“ลูกเอ๋ย...ก่อนจะเที่ยวไปขอบารมีหลวงพ่อก็คดี เจ้าจะต้องมีทุนของตัวเองคือ บารมีของตนลงทุนไปก่อน เมื่อบารมีของเจ้าไม่พอจึงค่อยยืมบารมีคนอื่นมาช่วย มิฉะนั้นเจ้าจะเอาตัวไม่รอด เพราะหนี้สินในบุญบารมีที่เที่ยวไปขอยืมมาจนพันตัว เมื่อทำบุญกุศลได้บารมีมากก็ต้องเอาไปผ่อนใช้หนี้เขาจนหมดไม่มีอะไรเหลือติดตัว แล้วเจ้าจะมีอะไรไว้ในภพหน้า หมั่นสร้างบารมีไว้ (สร้างความคิด) แล้วฟ้าดินจะช่วยเอง จงจำไว้นะ เมื่อยังไม่ถึงเวลาเทพเจ้าองค์ใดคิดช่วยก็ไม่ได้ แต่ครั้นถึงเวลาทั่วฟ้าจรดดินอะไรก็ตามเจ้าไม่อยู่ จงอย่าไปเร่งเทวดาฟ้าดิน เมื่อบุญเราไม่เคยสร้างไว้เลย จะมีใครที่ไหนมาช่วยเจ้า”

“ความจริงพอกิน พอใช้ พออยู่ รู้พอ ย่อมสงบ มนุษย์หยุดนิ่งไซ้รู้ความจริงย่อมเกิด ถ้าท่านยังไม่หยุด...ท่านยังไม่มีโอกาสพบความจริง”

☆☆☆

“หัวใจการเจริญวิปัสสนากรรมฐานนั้น
ต้องละจนถึงที่สุดมิใช่ไปยึด”

☆☆☆

ชมรมเพื่อนคุณธรรม เลขที่ 57 ซอยอรุณอมรินทร์ 39
(ซอยเหล้าลาดดา) ถนนอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ
10700 โทร. 0-2435-6253 แฟกซ์ 0-2435-4936 ชมรมจัดทำ
CD ธรรมะของพระอาจารย์ต่างๆ และอาจารย์กำพล ทองบุญน่ม

สวนธรรม เรือนธรรม สถานปฏิบัติธรรมแบบดูแลตนเอง
ที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

- บ้านพักห้องน้ำในตัว 1 หลัง/ท่าน
- อาหารมื้อเดียว น้ำปานะมือเย็น
- ไม่มีพระหรืออาจารย์นำปฏิบัติ
- เข้าปฏิบัติเดือนละ 1 ครั้ง / 10 วัน / 10 คน
- ปิดวาจา

สนใจเข้าพักเพื่อภาวนา ติดต่อจองห้องพักฟรีที่ชมรมเพื่อน
คุณธรรม โทร. 0-2435-6253

หนังสือธรรมะของ ขวัญ เพียงหยัย

1. ธรรมะรอบกองไฟ
2. ข้อปึงบุญ
3. ธรรมะเอกเขนก
4. ธรรมะระเบียงแก้ว
5. ธรรมะชันเดย์
6. ธรรมะแพลทตินั่ม

หนังสือเรื่องเล่าจากประสบการณ์ชีวิต

1. สวนดอกไม้กับชีวิต
2. ดั่งสายน้ำไหล

3. สิ่งที่ดีในชีวิต
4. รอยยิ้มดอกไม้
5. ทุกสิ่งดีเสมอ
6. สันติสุขในดวงใจ

หนังสือภาพถ่ายสวยงามและถ้อยคำให้กำลังใจ

1. ความสุข
2. ขอให้มีความสุขทุกๆ วัน
3. สุขใสใส
4. ความสุข ความสุข ความสุข
5. วันเวลาอันงดงาม
6. ความสุขเล็กๆ

เป้าหมายในการผลิตหนังสือ

หนังสือที่จัดทำเป็นหนังสือสำหรับผู้เริ่มต้นสนใจธรรมะ ซึ่งเปิดเผยให้เห็นหมวดหมู่ของธรรมะอย่างง่ายๆ เพื่อให้ใช้กับคนในสังคม ว่าสามารถทำงานไปด้วย และปฏิบัติธรรมในชีวิตประจำวันไปด้วยได้ ทั้งยังมุ่งให้ความเพลิดเพลินด้วยรูปแบบหรือรูปภาพที่คัดสรรมา และมอบถ้อยความอันให้กำลังใจ เพื่อให้ความสุขสงบเกิดขึ้นในจิตใจของผู้อ่าน

ดิฉันหวังว่าเราจะมีความสุขในการพยายามเรียนรู้ และปฏิบัติธรรมกันตามกำลังของแต่ละคน เพื่อสังคมอันสุขสงบในอนาคต

ขอนุโมทนาและขอให้ความสุขจงมีแด่ท่านผู้อ่านทุกท่าน

ไม่ควรแสหาความผิดผู้อื่น
หรือธุระที่เขาทำแล้วหรือยังไม่ทำ
ควรตรวจดูเฉพาะสิ่งที่ตนทำหรือยังไม่ทำเท่านั้น

พุทธพจน์

บุญมีอยู่ทุกหนทุกแห่งทุกเวลา
รอให้เราเก็บเกี่ยวเอาเข้ามาในชีวิต
แล้วจะรอช้าอยู่ใย
เรามาข้อปปี๊บุญกันเถอะ

